

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/ Λουτροθεραπείας – Spa

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/ Λουτροθεραπείας – Spa

ΣΑΕΚ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026

**ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟΥ
ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ
«ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA»**

Συγγραφική ομάδα

Ελένη Καρανάσιου
Ελένη Αλεξίου
Αντώνιος Βανταράκης
Ηλίας Γιαννακούλης
Γεώργιος Δαμασκηνίδης
Ευαγγελία Δημουλά
Δήμητρα Καφφέ
Αλέξιος-Πατάπιος Κόντης
Αρετή Λαγού
Ζήσιμος Λυκούδης
Αναστάσιος Παπαθανασίου
Ευάγγελος Τσούκας
Στυλιανή Χατζοπούλου

Σύμβουλος μεθοδολογίας ανάπτυξης του εκπαιδευτικού εγχειριδίου

Σοφοκλής Σκούλτσος

Γλωσσική επιμέλεια

Εκδόσεις Σοκόλη

Σχεδιασμός-σελιδοποίηση

Mr. Moschos / WINK DESIGN

Το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού εγχειριδίου της ειδικότητας διαμορφώθηκε από τη συγγραφική ομάδα με βάση μεθοδολογικές προδιαγραφές και ειδικά πρότυπα που επεξεργάστηκε το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» (κωδικός ΟΠΣ [MIS] 5069281) του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020», που υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων και, ειδικότερα, από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρο της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Κ.Τ.). Το παρόν εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αναπτύχθηκε με την ευθύνη του ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, τα επιστημονικά στελέχη του οποίου παρακολούθησαν και υποστήριξαν τον συντονισμό του έργου σε όλες του τις φάσεις.

Περιεχόμενα

1	Πρόλογος	7
2	Εισαγωγή	9
A	Περιγραφή ειδικότητας	11
1	Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού	11
1 . 1	Τίτλος ειδικότητας	11
1 . 2	Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)	11
2	Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας	12
2 . 1	Ορισμός ειδικότητας	12
2 . 2	Αρμοδιότητες/Καθήκοντα	12
2 . 3	Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα	13
2 . 4	Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης	14
B	Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
1	Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας	15
2	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης	16
Γ	Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	22
1	Ωρολόγιο πρόγραμμα	23
2	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης	25
2 . 1	ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄	25
2 . 1 . A	ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	25
2 . 1 . B	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ	31
2 . 1 . Γ	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	38
2 . 1 . Δ	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	45
2 . 1 . Ε	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	52
2 . 1 . ΣΤ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	58
2 . 1 . Ζ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	64

2 . 2	ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄	71
2 . 2 . Α	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	71
2 . 2 . Β	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA	79
2 . 2 . Γ	ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA	86
2 . 2 . Δ	ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA	96
2 . 2 . Ε	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ	104
2 . 2 . ΣΤ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	112
2 . 2 . Ζ	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ	118
2 . 3	ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄	125
2 . 3 . Α	ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΛΟΥΣΕΩΝ	125
2 . 3 . Β	ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ	134
2 . 3 . Γ	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ, ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	142
2 . 3 . Δ	ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ	148
2 . 3 . Ε	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ	154
2 . 3 . ΣΤ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ	161
2 . 3 . Ζ	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	169
2 . 3 . Η	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	176
2 . 4	ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄	183
2 . 4 . Α	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA	183
2 . 4 . Β	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	192
2 . 4 . Γ	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝΩΤΙΚΗ ΕΚΓΥΜΝΑΣΗ	201
2 . 4 . Δ	ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ SPA	209
2 . 4 . Ε	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	216
2 . 4 . ΣΤ	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ	224
2 . 4 . Ζ	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	230
3	Διδακτική μεθοδολογία	239
4	Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης	242
4 . 1	Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας	242
4 . 2	Μέσα ατομικής προστασίας	243

Δ	Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης	244
1	Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης	245
2	Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η	247
2 . 1	Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης	247
2 . 2	Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκούμενου/-ης	247
2 . 3	Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης	249
3	Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης	250
4	Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης	251
5	Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης	258
5 . 1	Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης	258
5 . 1 . Α	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	258
5 . 1 . Β	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	258
5 . 1 . Γ	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ	259
5 . 1 . Δ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ	260
5 . 1 . Ε	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	260
5 . 1 . ΣΤ	ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ	261
5 . 2	Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης	261
	Βιβλιογραφία	263
Α	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα	264
Β	Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων	278
Γ	Σχετική εθνική νομοθεσία	281

1 | Πρόλογος

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο της ειδικότητας «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (ΙΕΚ)» [κωδικός ΟΠΣ (MIS) 5069281], η οποία υλοποιήθηκε με σύμπραξη των κοινωνικών εταίρων, και, ειδικότερα από το ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ (επικεφαλής εταίρος της κοινοπραξίας), το ΙΝΕ/ΓΣΕΕ, το ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, το ΚΑΕΛΕ/ΕΣΕΕ, το ΙΝΣΕΤΕ και τον ΕΟΠΠΕΠ, και συγχρηματοδοτήθηκε από το ΕΠ «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση».

Το έργο αυτό αποτέλεσε μια ολοκληρωμένη παρέμβαση για τη βελτίωση και ενίσχυση του θεσμού της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης σε μία περίοδο κατά την οποία, περισσότερο από ποτέ, το αίτημα της διασύνδεσής του με την αγορά εργασίας είναι επιτακτικό και επίκαιρο. Ιδιαίτερα, μετά τη μακρά περίοδο οικονομικής κρίσης και ύφεσης την οποία αντιμετώπισε η ελληνική κοινωνία, αλλά και τις συνέπειες από την πανδημική κρίση Covid-19, οι αναδυόμενες προκλήσεις καθιστούν αναγκαία στοχευμένα μέτρα εκσυγχρονισμού του θεσμού. Το συγκεκριμένο έργο αποτέλεσε μία συστηματική προσπάθεια αντιμετώπισης χρόνιων αδυναμιών του πεδίου, αναβάθμισης του επιπέδου των παρεχόμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και βελτίωσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων που απορρέουν από την επαγγελματική κατάρτιση σε συγκεκριμένες ειδικότητες.

Εμπερικλείοντας μια καινοτόμο δέσμη αλληλοσυμπληρούμενων δράσεων, μεθόδων και πρακτικών επιδίωξε να συμβάλει με πολλαπλασιαστικό τρόπο στην ενίσχυση της ποιότητας και της αποτελεσματικότητας του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του έργου:

- Διεξήχθη ποιοτική έρευνα με στόχο τη διερεύνηση των χαρακτηριστικών και της δυναμικής που διέπει το πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στη χώρα μας και στον ευρωπαϊκό χώρο, με στόχο τη διαμόρφωση σχετικών προτάσεων πολιτικής.
- Αναπτύχθηκαν:
 - Επικαιροποιημένοι «οδηγοί κατάρτισης» για 130 ειδικότητες αρχικής κατάρτισης,
 - Αντίστοιχα εκπαιδευτικά εγχειρίδια, για την υποστήριξη της κατάρτισης/εκπαίδευσης των σπουδαστών/-τριών,
 - Συναφείς τράπεζες θεμάτων για κάθε ειδικότητα.
- Το σύνολο των παραπάνω στηρίχθηκε σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό πλαίσιο, μέσω του οποίου επιδιώχθηκε η σύνδεση της κοινωνικής εμπειρίας της εργασίας, της εκ-

παίδευσης και της πιστοποίησής της λαμβάνοντας υπόψη του το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και τις ιδιαιτερότητες του πεδίου της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης.

- Τέλος, με γνώμονα την ενίσχυση της θετικής επενέργειας του έργου σε θεσμικό επίπεδο αναπτύχθηκε μια μεθοδολογία ευέλικτης τακτικής περιοδικής επανεξέτασης και επικαιροποίησης των περιεχομένων των οδηγιών κατάρτισης, των εγχειριδίων και των τραπεζών θεμάτων, έτσι ώστε αυτά να βρίσκονται –κατά το δυνατόν– σε αντιστοιχία με τα νέα τεχνολογικά, οργανωσιακά, εργασιακά, περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και των εκπαιδευομένων.

2 | Εισαγωγή

Το παρόν εγχειρίδιο, εκκινώντας από την περιγραφή της ειδικότητας, εστιάζεται στο αναλυτικό περιεχόμενο και τις βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές ενός προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa». Στοιχείει στην ενημέρωση του συνόλου των συντελεστών του λαμβάνοντας υπόψη τα περιεχόμενα των καθηκόντων και τις ιδιαιτερότητές της, καθώς και τους ισχύοντες θεσμικούς περιορισμούς στο πεδίο.

Απευθύνεται κυρίως στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες αλλά και στους/στις εκπαιδευτές/-τριες των προγραμμάτων αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Επιπλέον, αποτελεί ένα χρήσιμο εγχειρίδιο για τα στελέχη σχεδιασμού, τους σχετικούς φορείς υλοποίησής τους –τα Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης–, αλλά και για το σύνολο των υπόλοιπων δυνητικών συντελεστών ενός προγράμματος αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης, ιδιαίτερα για όσους/-ες συμμετέχουν στην υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί μια συστηματική βάση η οποία περιλαμβάνει βασικά στοιχεία για την κατανόηση του πεδίου της συγκεκριμένης ειδικότητας, αλλά κυρίως εστιάζεται στην ανάλυση των μαθησιακών ενοτήτων και των εκπαιδευτικών προδιαγραφών της θεωρητικής και της εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Στην κατεύθυνση αυτή, για το κάθε πρόγραμμα αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης το οποίο δύναται να υλοποιηθεί, είναι απαραίτητο να ληφθούν συστηματικά υπόψη τα εκπαιδευτικά περιεχόμενα αλλά και οι μεθοδολογικές προδιαγραφές που περιλαμβάνονται.

Ειδικότερα, το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο αποτελείται από τέσσερα (Α΄-Δ΄) Μέρη.

- **Το Μέρος Α΄ παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που αφορούν την περιγραφή της ειδικότητας.**

Περιλαμβάνει την περιγραφή της ειδικότητας, των κύριων εργασιακών καθηκόντων της, των προοπτικών απασχόλησης σε αυτήν, ενώ γίνεται αναφορά σε βασικές πηγές πληροφόρησης σε σχέση με την ειδικότητα.

- **Το Μέρος Β΄ εστιάζεται στον καθορισμό των ευρύτερων αλλά και των επιμέρους ενοτήτων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων του προγράμματος κατάρτισης.**

Αναφέρεται στις δραστηριότητες που θα είναι σε θέση να επιτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μετά το πέρας της συνολικής κατάρτισής τους στη συγκεκριμένη ειδικότητα.

- **Το Μέρος Γ΄ εστιάζεται στο περιεχόμενο και τη διάρθρωση του προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης, καθώς και σε βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές υλοποίησής του.**

Το Μέρος Γ΄ περιλαμβάνει το ωρολόγιο πρόγραμμα καθώς και την περίληψη, τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα, τις ώρες διδασκαλίας ανά εβδομάδα, τις βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά, ένα κείμενο αναφοράς και τις προτεινόμενες πηγές μελέτης κάθε μαθησιακής ενότητας. Επιπλέον, αναφέρεται στην προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία, καθώς και σε σημαντικές πληροφορίες που αφορούν την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης.

- **Το Μέρος Δ΄ εστιάζεται στην περιγραφή του περιεχομένου, των χαρακτηριστικών και των προδιαγραφών υλοποίησης της πρακτικής άσκησης.**

Περιλαμβάνεται η περιγραφή του θεσμού της πρακτικής άσκησης και παρέχονται χρήσιμες οδηγίες για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες και τους/τις εκπαιδευτές/-τριες στον χώρο εργασίας. Στα περιεχόμενα συγκαταλέγονται, επίσης, οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης, ενδεικτικές εργασίες τις οποίες θα εκτελέσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, καθώς και οι ειδικές προδιαγραφές υλοποίησης που αφορούν τον εξοπλισμό. Αναλύονται οι ενότητες μαθησιακών αποτελεσμάτων, ενώ προτείνονται βασικές μεθοδολογικές αρχές για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο και η τράπεζα θεμάτων της ειδικότητας συνδέονται οργανικά με τον αντίστοιχο οδηγό κατάρτισης της ειδικότητας.¹

Για τη συγγραφή της μεθοδολογίας ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων συνεργάστηκαν οι Ρένα Βαρβιτσιώτη, Ελένη Θεοδωρή, Κωνσταντίνος Μαρκίδης και Δέσποινα Μπαμπανέλου, η οποία ανέλαβε και τη συντακτική της επιμέλεια. Αυτή εκπονήθηκε στο πλαίσιο της «Οριζόντιας Εκπαιδευτικής Μεθοδολογίας» της εν λόγω Πράξης «ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ (νυν Σχολές Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, ΣΑΕΚ, σύμφωνα με τον Ν. 5082/2024)» και με βάση μια κατάλληλα προσαρμοσμένη εκδοχή του προτύπου ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ (Γούλας, Μαρκίδης & Μπαμπανέλου, 2021).

1 [Οδηγός_Κατάρτισης_Στέλεχος_Θαλασσοθεραπείας.pdf \(minedu.gov.gr\)](#)

A

Περιγραφή ειδικότητας

1 | Τίτλος της ειδικότητας και ομάδα προσανατολισμού

1.1 • Τίτλος ειδικότητας

«Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa».

1.2 • Ομάδα προσανατολισμού (επαγγελματικός τομέας)

Η ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» περιλαμβάνεται στην ομάδα προσανατολισμού των «Επιμέρους Επαγγελμάτων».

2 | Συνοπτική περιγραφή ειδικότητας

2.1 • Ορισμός ειδικότητας

Το «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» επιμελείται και επιβλέπει τα ατομικά ή ομαδικά προγράμματα θεραπειών των λουομένων και επιμελείται τις υπηρεσίες αναζωογόνησης και ευεξίας στον χώρο του λουτροθεραπευτηρίου (κατόπιν ιατρικών υποδείξεων) διασφαλίζοντας την ασφάλεια του/της θεραπευομένου/-ης. Υποδέχεται τους/τις λουομένους/-ες και παρέχει πληροφορίες για τη χρήση των εγκαταστάσεων και τις θεραπευτικές ιδιότητες της ιαματικής λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας βάσει επιστημονικών ερευνών και θεωριών που προέρχονται από τον αρχαίο πολιτισμό και τον φυσικό πλούτο, για τις συνδυαστικές θεραπείες (μάλαξη, ηλεκτροθεραπεία, φυσικοθεραπεία) και τις ειδικές θεραπείες. Στο πλαίσιο των καθηκόντων, προετοιμάζει και διαχειρίζεται υλικό και εξοπλισμό και ανταποκρίνεται στην εξυπηρέτηση των λουομένων. Επιπλέον, διαθέτει γνώσεις πρώτων βοηθειών για την αντιμετώπιση μιας επείγουσας κατάστασης.

2.2 • Αρμοδιότητες/Καθήκοντα

Το «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» ασκεί (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τις παρακάτω αρμοδιότητες/καθήκοντα:

- Επιμελείται την καθαριότητα του χώρου εφαρμόζοντας τα υγειονομικά πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες,
- Τηρεί τα πρωτόκολλα υγιεινής στους χώρους όπου εφαρμόζονται οι θεραπείες,
- Επιμελείται την απολύμανση των μέσων ατομικής ή ομαδικής χρήσης των λουομένων,
- Υποδέχεται τον/τη λουομένο/-η και παρέχει οδηγίες για τη χρήση των εγκαταστάσεων,
- Αναλαμβάνει τη συγκέντρωση των απαιτούμενων εγγράφων και τη συμπλήρωση των δικαιολογητικών για τα ασφαλιστικά ταμεία,
- Ενημερώνει ευγενικά για την τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συνεδρία,
- Ενημερώνεται για το ιστορικό του/της λουομένου/-ης και τις ιατρικές οδηγίες,
- Παραλαμβάνει και φυλάσσει το κλειδί του ντουλαπιού με τα προσωπικά αντικείμενα του/της λουομένου/-ης,
- Επιβλέπει τον/τη λουομένο/-η κατά τη διάρκεια της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας και ενημερώνει τον/την υπεύθυνο/-η ιατρό για οποιοδήποτε πρόβλημα προκύψει,
- Καθοδηγεί τη διαδικασία του προγράμματος θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας,
- Ελέγχει και ρυθμίζει τη θερμοκρασία και την πίεση του νερού σύμφωνα με τις υποδείξεις του/της υπεύθυνου/-ης ιατρού,

- Επικουρεί τον/τη λουόμενο/-η κατά τη διαδικασία της λουτροθεραπείας,
- Προετοιμάζει τα απαιτούμενα αναλώσιμα, προϊόντα και εξοπλισμό για την εφαρμογή ειδικών θεραπειών (λασποθεραπεία, θεραπεία με φύκια κ.ά.),
- Εφαρμόζει τις ειδικές θεραπείες,
- Ενημερώνει την καρτέλα του/της λουομένου/-ης με τις υπηρεσίες ή το πρόγραμμα που εφαρμόστηκε,
- Ενημερώνει τα ραντεβού και τηρεί αρχείο πελατών/-ισσών,
- Παρέχει πρώτες βοήθειες σε επείγουσα κατάσταση,
- Μεριμνά για την έγκαιρη έκδοση και παράδοση των παραστατικών και την αναχώρηση του/της λουομένου/-ης,
- Μεριμνά για την απομάκρυνση του χρησιμοποιημένου ιματισμού και εξοπλισμού,
- Αναφέρει στον/στην αρμόδιο/-α υπάλληλο (Spa Manager) οτιδήποτε άξιο αναφοράς, που σχετίζεται με την εύρυθμη λειτουργία του λουτροθεραπευτηρίου ή με τον/τη λουόμενο/-η,
- Ελέγχει και καταγράφει τα αποθέματα ιματισμού και αναλώσιμου υλικού,
- Παραγγέλλει αναλώσιμα υλικά, ιματισμό, εξοπλισμό,
- Παραλαμβάνει και ταξινομεί ιματισμό, αναλώσιμα, προϊόντα και εξοπλισμό,
- Επιμελείται την προετοιμασία του χώρου ύστερα από κάθε συνεδρία, ώστε ο χώρος να είναι έτοιμος για την επόμενη συνεδρία.

2.3 • Προοπτικές απασχόλησης στον κλάδο ή τομέα

Ο/Η κάτοχος διπλώματος της ειδικότητας «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» δύναται να εργαστεί στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα σε εγκαταστάσεις που διαθέτουν πισίνες και λουτρά και παρέχουν θεραπευτικά προγράμματα υδροθεραπείας, αναζωογόνησης και ευεξίας.

Ειδικότερα μπορεί να εργαστεί σε:

- Κέντρα ιαματικού τουρισμού και σε μονάδες λουτροθεραπευτηρίων,
- Κέντρα και μονάδες θαλασσοθεραπευτηρίων,
- Μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας – Spa (κέντρα θερμαλισμού),
- Κέντρα ιατρικής αισθητικής, καλλωπισμού και αντιγήρανσης,
- Ξενοδοχειακές μονάδες,
- Θεραπευτήρια εγκαυματιών,
- Ειδικά κέντρα χρόνιων παθήσεων,
- Κολυμβητήρια,
- Κέντρα αποκατάστασης,
- Οργανωμένα camp.

2.4 • Πρόσθετες πηγές πληροφόρησης

- Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜΝΓ):
<https://www.gsvetlly.minedu.gov.gr/>
- Κατάλογος Επαγγελματικών Περιγραμμάτων, Επαγγελματικό περίγραμμα «Ειδικός Λουτροθεραπείας – Θαλασσοθεραπείας»:
<https://ergonesti.eoppep.gr/>
- Ταξινόμηση ESCO «Συμπληρωματικός θεραπευτής» (complementary therapist) (Code 2230.2):
<https://esco.ec.europa.eu/en/classification/occupation?uri=http://data.europa.eu/esco/isco/C2>
- Διεθνής Οργάνωση Εργασίας: <https://www.ilo.org/>
- Πανελλήνια Ομοσπονδία Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό:
<https://www.poeet.gr/index.php/identity/id-members?start=30>

B

Σκοπός και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

1 | Σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας

Ο βασικός σκοπός του προγράμματος κατάρτισης της ειδικότητας είναι να προετοιμάσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στην ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa».

2 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης

Οι γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες που θα αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατά τη διάρκεια της κατάρτισής τους, οργανώνονται σε ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζονται τα επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ανά ενότητα.

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
A. «Βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας» συνέχεια >>	• Περιγράφουν τις βασικές αρχές υγιεινής των λουτροθεραπευτηρίων/θαλασσοθεραπευτηρίων – Spa όπως ορίζονται από το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, • Παρέχουν στον/στη λουόμενο/-η οδηγίες για τη χρήση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, • Ενημερώνουν για την τήρηση των κανόνων ατομικής υγιεινής πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συνεδρία, σύμφωνα με το υγειονομικό πρωτόκολλο και τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, • Επιμελούνται την καθαριότητα του χώρου εφαρμόζοντας τα υγειονομικά πρωτόκολλα και τις κατευθυντήριες οδηγίες σύμφωνα με το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, • Τηρούν τα πρωτόκολλα υγιεινής στους χώρους εφαρμογής των θεραπειών σύμφωνα με το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, • Εφαρμόζουν τους κανόνες και να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την αποφυγή ατυχημάτων σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, • Παρουσιάζουν τους κανόνες και τη διαδικασία της απολύμανσης σύμφωνα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα, • Επιμελούνται την απολύμανση του εξοπλισμού ατομικής ή ομαδικής χρήσης των λουομένων όπως ορίζεται από τα υγειονομικά πρωτόκολλα,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνεχία A. «Βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας»	- Εφαρμόζουν εργονομικές θέσεις και τεχνικές σε εργασίες στον χώρο του λουτροθεραπευτηρίου για την πρόληψη μυοσκελετικών κακώσεων σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες εργονομικές τεχνικές, - Χρησιμοποιούν τα απολυμαντικά μέσα ακολουθώντας τα υγιονομικά πρωτόκολλα.
B. «Οργάνωση του χώρου και διαχείριση αναλώσιμου υλικού και εξοπλισμού»	- Καταγράφουν τις ανάγκες σε ιματισμό (πετσέτες- μπουρνούζι), αναλώσιμο υλικό (σκουφάκι, παντόφλες) και εξοπλισμό, φροντίζοντας για την προμήθειά τους με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, - Ταξινομούν τον ιματισμό, το αναλώσιμο υλικό και τον εξοπλισμό ελέγχοντας την ακεραιότητά τους, - Προετοιμάζουν τον χώρο θεραπειών εφαρμόζοντας τις οργανωτικές κατευθυντήριες γραμμές, - Φυλάσσουν τα κλειδιά των αποδυτηρίων με τα προσωπικά είδη των λουομένων σύμφωνα με τους κανόνες διαφύλαξης των κλειδιών, - Επιμελούνται την προετοιμασία των απαραίτητων αναλώσιμων υλικών και του εξοπλισμού του θεραπευτηρίου ελέγχοντας την ακεραιότητά τους με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, - Τακτοποιούν τον χώρο παρέχοντας εργονομία προς αποφυγή ατυχημάτων μέσω διαδικασιών διάταξης και απομάκρυνσης του περιττού εξοπλισμού, - Επιλέγουν τον κατάλληλο εξοπλισμό αναγνωρίζοντας τη χρήση του ανάλογα με την επιλογή του θεραπευτικού προγράμματος, - Διαχειρίζονται τον χρόνο που απαιτείται σε κάθε πρόγραμμα οργανώνοντας και ιεραρχώντας το χρονοδιάγραμμα των εργασιών με τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, - Περισυλλέγουν και να απομακρύνουν με ασφάλεια τον χρησιμοποιημένο ιματισμό/εξοπλισμό για την πρόληψη ατυχημάτων ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
Γ. «Δημιουργία και επιμέλεια προγράμματος λουτροθεραπείας, θαλασσοθεραπείας, ποσιθεραπείας και ειδικών θεραπειών»	- Εφαρμόζουν τις αρχές οργάνωσης προγράμματος θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa και άλλων ειδικών θεραπειών ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, - Υποδέχονται τον/τη λουόμενο/-η και να ταυτοποιούν τα στοιχεία του/της σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, - Αξιολογούν την κατάσταση του/της λουομένου/-ης και τις ιδιαιτερότητές του/της σύμφωνα με το ιατρικό ιστορικό, - Ακολουθούν τις ιατρικές υποδείξεις διασφαλίζοντας την ασφάλεια του/της λουομένου/-ης, - Εξηγούν στον/στη λουόμενο/-η τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών λουτρών, τις συνδυαστικές θεραπείες, όπως της ηλεκτροθεραπείας, κινησιοθεραπείας και μάλαξης, και τις ειδικές θεραπείες στοχεύοντας στην επιλογή του κατάλληλου προγράμματος που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών, - Ενημερώνουν για τη διαδικασία που ακολουθείται στον χώρο των θεραπειών σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, - Συνοδεύουν τον/τη λουόμενο/-η στον χώρο της θεραπείας τηρώντας τους κανονισμούς, - Ελέγχουν και να ρυθμίζουν τη θερμοκρασία και την πίεση του νερού σύμφωνα με τις υποδείξεις του/της υπεύθυνου/-ης ιατρού, - Εφαρμόζουν τις μορφές λουτροθεραπείας, τα είδη των λούσεων και των ειδικών θεραπειών ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες διαδικασίες, - Υποβοηθούν τον/την υπεύθυνο/-η φυσικοθεραπευτή/-τρια κατόπιν υποδείξεων στην εφαρμογή μάλαξης, - Επιβλέπουν τον/τη λουόμενο/-η κατά τη διάρκεια της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας όπως προβλέπεται από το καθηκοντολόγιο, - Ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των λουομένων κατά τη διάρκεια της συνεδρίας στο πλαίσιο του καθηκοντος, - Εξυπηρετούν τους/τις λουόμενους/-ες στο πλαίσιο των επαγγελματικών καθηκόντων τους.

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή πρώτων βοηθειών» συνέχεια >>	• Οργανώνουν φαρμακείο επείγουσας κατάστασης βάσει των κατευθυντήριων οδηγιών, • Αντιλαμβάνονται μια επείγουσα κατάσταση παρέχοντας πρώτες βοήθειες, • Ανταποκρίνονται άμεσα σε επείγουσα κατάσταση παρέχοντας πρώτες βοήθειες, • Λαμβάνουν τα ζωτικά σημεία ακολουθώντας τις τεχνικές λήψης ζωτικών σημείων των πρώτων βοηθειών, • Εφαρμόζουν τα βήματα της καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης και της Ελληνικής Εταιρείας Καρδιοαναπνευστικής Αναζωογόνησης, • Ακινητοποιούν τυχόν κάταγμα, σε επείγουσα κατάσταση, ακολουθώντας τις αρχές και τις τεχνικές ακινητοποίησης των καταγμάτων, • Εφαρμόζουν ρινικό επιπωματισμό σύμφωνα με την τεχνική επιπωματισμού των πρώτων βοηθειών, • Αναγνωρίζουν τα σημεία αλλεργικού σοκ (shock) ενημερώνοντας άμεσα τον/την υπεύθυνο/-η ιατρό για την αντιμετώπιση, σύμφωνα με το πρωτόκολλο αντιμετώπισης αλλεργικών αντιδράσεων, • Παρέχουν πρώτες βοήθειες στα διάφορα είδη εγκαυμάτων σύμφωνα με τις οδηγίες των πρώτων βοηθειών, • Εφαρμόζουν απόφραξη αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή) σε επείγουσα κατάσταση και την τεχνική Heimlich σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης, • Μεταφέρουν τον/τη λούόμενο/-η σε περίπτωση τραυματισμού ακολουθώντας τις μεθόδους ασφαλούς μεταφοράς τραυματιών σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες αρχές μετακίνησης και τις τεχνικές μεταφοράς, • Αναγνωρίζουν καταστάσεις πνιγμονής ακολουθώντας τα βήματα των κατευθυντήριων οδηγιών σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Αναζωογόνησης, • Αντιμετωπίζουν δήγματα εντόμων και ερπετών εφαρμόζοντας τις οδηγίες των πρώτων βοηθειών,

συνέχεια >>

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
« συνέχεια Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή πρώτων βοηθειών»	• Ανταποκρίνονται επικουρικά σε επείγουσα κατάσταση στην ιατρική αντιμετώπιση των διαφόρων ειδών αιμορραγιών εφαρμόζοντας τα βήματα και τις τεχνικές των κατευθυντήριων οδηγιών αντιμετώπισης αιμορραγιών, • Αντιμετωπίζουν κρίσεις επιληψίας σύμφωνα με τα οριζόμενα των κατευθυντήριων γραμμών διαχείρισης επιληπτικών κρίσεων, • Αντιμετωπίζουν λιποθυμικές καταστάσεις ενεργώντας σύμφωνα με τις ενδεδειγμένες πρώτες βοήθειες, • Αναγνωρίζουν τα διάφορα είδη δηλητηριάσεων συμβάλλοντας στην αντιμετώπιση, σύμφωνα με το πρωτόκολλο επείγουσας αντιμετώπισης των αλλεργικών αντιδράσεων, • Αντιμετωπίζουν καταστάσεις θερμοπληξίας, υποθερμίας, πυρετικών σπασμών αλλεργικών αντιδράσεων και αναφυλαξίας σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες των πρώτων βοηθειών.
Ε. «Υποστήριξη των διοικητικών λειτουργιών της επιχείρησης»	• Επιμελούνται τη συμπλήρωση των απαραίτητων εγγράφων κατά την άφιξη του/της λουομένου/-ης όπως ορίζεται από τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, • Τηρούν ηλεκτρονικό ή έντυπο αρχείο πελατών/-ισών σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας, • Ενημερώνουν το ηλεκτρονικό ή έντυπο ατομικό δελτίο των λουομένων με την παρεχόμενη υπηρεσία με τυποποιημένη διαδικασία, • Μεριμνούν για την έκδοση και παράδοση των παραστατικών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, • Μεριμνούν για τη συμπλήρωση της φόρμας αξιολόγησης και ικανοποίησης των παρεχόμενων υπηρεσιών με την ολοκλήρωση των συνεδριών από τους/τις λουόμενους/-ες, • Καταχωρούν την επόμενη συνεδρία ανανεώνοντας το ατομικό δελτίο του/της λουομένου/-ης με τυποποιημένη διαδικασία.

συνέχεια »

Πίνακας 1 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	
ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	Επιμέρους προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα Με την ολοκλήρωση του προγράμματος κατάρτισης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:
ΣΤ. «Δεοντολογία, νομοθετικό πλαίσιο και κανονισμοί»	• Εφαρμόζουν το θεσμικό πλαίσιο και τους κανονισμούς λειτουργίας του λουτροθεραπευτηρίου, • Μεριμνούν για την περιβαλλοντική προστασία και να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων της επιχείρησης, • Τηρούν τους κανόνες ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας σύμφωνα με τους θεσμοθετημένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας, • Διαφυλάττουν τα προσωπικά δεδομένα των λουομένων σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο περί προσωπικών δεδομένων (Ν. 4624/2019), • Σέβονται τη διαφορετικότητα, ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα, και την πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, σύμφωνα με τους στόχους της Ατζέντας του ΟΗΕ για το 2030 (Agenda for Sustainable Development to "Leave No One Behind").

Βασικές εκπαιδευτικές προδιαγραφές και αναλυτικό περιεχόμενο του προγράμματος της θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

1 | Ωρολόγιο πρόγραμμα

Παρατίθεται το ωρολόγιο πρόγραμμα της ειδικότητας «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa», με παρουσίαση των εβδομαδιαίων ωρών θεωρίας (Θ), εργαστηρίων (Ε) καθώς και του συνόλου (Σ) αυτών ανά μάθημα και ανά εξάμηνο:

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
A/A	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
1	ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ	3		3									
2	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ	3		3									
3	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ	2	2	4									
4	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ	3		3									
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	3		3									
6	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	2		2									
7	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ	2		2									
8	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ				4		4						
9	ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA				2		2						
10	ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA				2		2						
11	ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑ-ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA				2	2	4						
12	ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ				2	2	4						
13	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ				2		2						

συνέχεια >>

Πίνακας 2 /// Ωρολόγιο πρόγραμμα

ΕΞΑΜΗΝΟ		Α			Β			Γ			Δ		
Α/Α	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ	Θ	Ε	Σ
14	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ				2		2						
15	ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΛΟΥΣΕΩΝ							3		3			
16	ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ							1	3	4			
17	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ, ΚΙΝΗΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ							1	2	3			
18	ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ							2		2			
19	ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ /-ΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ							2		2			
20	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ							2		2			
21	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ							2		2			
22	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ							2		2			
23	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA										2		2
24	ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ										2	2	4
25	ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΤΟΝΩΤΙΚΗ ΕΚΓΥΜΝΑΣΗ											2	2
26	ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ SPA										1	3	4
27	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ										2		2
28	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑ- ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑ- ΠΕΥΤΗΡΙΩΝ										2		2
29	ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ											4	4
ΣΥΝΟΛΟ		18	2	20	16	4	20	15	5	20	9	11	20

2 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος θεωρητικής και εργαστηριακής κατάρτισης

2.1 • ΕΞΑΜΗΝΟ Α΄

2.1.Α • ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑ, ΓΕΩΘΕΡΜΙΑ ΚΑΙ ΧΗΜΕΙΑ ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η εισαγωγή των σπουδαστών/-τριών στις βασικές γεωλογικές και υδρογεωλογικές έννοιες που καθορίζουν τα χαρακτηριστικά κάθε πόρου (πηγής και γεώτρησης) και την κατάταξη των ιαματικών πόρων με βάση το εκάστοτε γεωλογικό, υδρογεωλογικό, ορυκτολογικό, τεκτονικό και ηφαιστειακό πλαίσιο. Ειδικότερα, παρουσιάζονται και αναλύονται οι γεωλογικές παράμετροι των θερμομεταλλικών πηγών και γεωτρήσεων, καθώς και η ορυκτολογική σύσταση των θερμομεταλλικών υδάτων που διαμορφώνουν την ταυτότητα των ιαματικών πόρων. Επίσης, αναλύονται οι βασικές τεχνικές και μηχανισμοί διαχείρισης για την προστασία, ανάδειξη, αξιοποίηση και εκμετάλλευση των γεωθερμικών προϊόντων τόσο ως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας όσο και για την παροχή θεραπευτικών υπηρεσιών και υπηρεσιών ευεξίας. Επίσης, αναλύονται οι προβληματισμοί που προκύπτουν από την εκμετάλλευση ή και υπερεκμετάλλευση των ιαματικών φυσικών πόρων, καθώς και οι ενστάσεις και συγκρούσεις μεταξύ των τοπικών ομάδων συμφερόντων. Τέλος, η μαθησιακή ενότητα παρουσιάζει βασικά στοιχεία χημείας των ιαματικών θερμομεταλλικών και πόσιμων υδάτων και των κυριότερων θεραπευτικών ιχνοστοιχείων των ιαματικών υδάτων που αξιοποιούνται στη λουτροθεραπεία και την ποσιθεραπεία με τρόπο που να διευκολύνεται η μεταφορά της σχετικής γνώσης στους/στις λουόμενους/-ες.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις βασικές γεωλογικές και υδρογεωλογικές έννοιες που καθορίζουν την ταυτότητα κάθε πόρου (πηγής και γεώτρησης),
- Περιγράφουν τους γεωλογικούς μηχανισμούς (υδρογεωλογική δομή) και τους παράγοντες (π.χ. γήινη θερμότητα, τεκτονική δομή, ηφαιστειότητα κ.ά.) που δημιουργούν τις διάφορες κατηγορίες θερμομεταλλικών υδάτων,
- Κατατάσσουν τις ιαματικές πηγές και γεωτρήσεις με βάση το εκάστοτε γεωλογικό, υδρογεωλογικό, ορυκτολογικό, τεκτονικό και ηφαιστειακό πλαίσιο,
- Αναγνωρίζουν τα βασικά χαρακτηριστικά και στοιχεία των γεωθερμικών πεδίων στην ελληνική επικράτεια με βάση το γεωθερμικό δυναμικό τους,

- Ερμηνεύουν τη χημική σύσταση των γεωθερμικών πεδίων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους,
- Περιγράφουν τους μηχανισμούς αειφορικής διαχείρισης και προστασίας των ιαματικών πηγών και γεωτρήσεων,
- Ερμηνεύουν τα προβλήματα, τις εντάσεις και τις συγκρούσεις από την εκμετάλλευση/υπερεκμετάλλευση των ιαματικών πόρων (πηγών και γεωτρήσεων),
- Διακρίνουν τα βασικά χημικά χαρακτηριστικά των ιαματικών πόρων (πηγών και γεωτρήσεων), αλλά και των ωφελειών που αυτά προσφέρουν στους/στις λουόμενους/-ες,
- Κωδικοποιούν τους ιαματικούς πόρους (πηγές και γεωτρήσεις) ανάλογα με τις ωφέλειες που δύνανται να παρέχουν στους/στις λουόμενους/-ες,
- Εκτιμούν το επίπεδο αξιοποίησης των ιαματικών πόρων κατά περίπτωση,
- Υιοθετούν καλές πρακτικές ενημέρωσης των λουομένων για τα οφέλη του εκάστοτε προγράμματος λουτροθεραπείας/ποσιθεραπείας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Γεωλογία / Υδρογεωλογία / Γεωθερμία / Γεωθερμική ενέργεια / Τεκτονική δομή / Ηφαιστειότητα / Θερμομεταλλικές πηγές / Ιαματικοί πόροι.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑΣ
2	ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΑ
3	ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ/ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ
4	ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΩΝ ΡΕΥΣΤΩΝ
5	ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΥΠΕΡ)ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
6	ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.A.1 | ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΥΔΡΟΓΕΩΛΟΓΙΑΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στις βασικές γεωλογικές και υδρογεωλογικές έννοιες. Για τον λόγο αυτόν, κατά τη διάρκεια της παρούσας μαθησιακής υποενότητας αναπτύσσονται, αρχικά, βασικά θέματα γεωλογίας που αφορούν τον προσδιορισμό της δομής του εσωτερικού της γης και την ανάπτυξη της θεωρίας των λιθοσφαιρικών πλακών. Επομένως, οι εκπαιδευόμε-

νοι/-ες με τη μελέτη της παρούσας μαθησιακής υποενότητας μαθαίνουν τις κύριες στιβάδες από τις οποίες αποτελείται το εσωτερικό του πλανήτη γη, καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά (πάχος, θερμοκρασία, ορυκτολογική σύνθεση κ.ά.) κάθε μίας από εκείνες.

Στη συνέχεια, στο πλαίσιο της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με βασικές έννοιες υδρογεωλογίας μέσω της ανάλυσης θεμάτων που συνδέονται με τον υδρολογικό κύκλο και την εμφάνιση του υπόγειου ύδατος όπως είναι η προέλευση και η κατακόρυφη κατανομή του. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στους παράγοντες που επηρεάζουν την υδρογεωλογική συμπεριφορά όπως είναι το πορώδες και το ενεργό πορώδες καθώς και στους παράγοντες που ρυθμίζουν το συνολικό πορώδες. Τέλος, κατά την παρακολούθηση της παρούσας μαθησιακής υποενότητας αναλύονται οι μηχανισμοί δημιουργίας των πηγών και η επίδρασή τους στη σύσταση των υπόγειων υδάτων.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω βασικών εισαγωγικών εννοιών για τη γεωλογία και την υδρογεωλογία κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εισαχθούν σταδιακά σε συνθετότερες έννοιες που προσδιορίζονται στις επόμενες υποενότητες της εν λόγω μαθησιακής ενότητας, όπως είναι η γεωθερμική ενέργεια, τα γεωθερμικά πεδία και ρευστά.

2.1.A.2 | ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ: ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΡΕΥΣΤΑ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, αναμένεται να αναπτύξουν γνώσεις σχετικά με τη γεωθερμική ενέργεια και τα γεωθερμικά πεδία και ρευστά. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας αποσαφηνίζονται βασικές έννοιες που συνδέονται με το γεωθερμικό δυναμικό της γης, όπως είναι η θερμότητα του εσωτερικού της και ο μηχανισμός μετάδοσής της. Επιπλέον, περιγράφονται οι κατηγορίες των γεωθερμικών συστημάτων, καθώς και οι περιοχές στον κόσμο και στην Ελλάδα που εμφανίζουν υψηλή θερμική ροή. Επίσης, αναπτύσσονται θέματα σχετικά με τις βασικές μεθόδους εκμετάλλευσης του γεωθερμικού δυναμικού και τα στάδια ενός γεωθερμικού προγράμματος.

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τους παράγοντες που συντελούν στη δημιουργία ευνοϊκών γεωθερμικών συνθηκών, όπως είναι τα γεωδυναμικά, γεωλογικά και τεκτονικά φαινόμενα. Με τον τρόπο αυτόν, κατανοούν τη διαδικασία με την οποία διευκολύνεται η ροή θερμότητας προς την επιφάνεια, καθώς και τη διαδικασία συσσώρευσής της υπό τη μορφή εγκλωβισμένων θερμών ρευστών κοντά σε αυτή, σε σημεία δηλαδή που μπορούμε πρακτικά να προσεγγίσουμε. Τέλος, στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τις μεθόδους αξιοποίησης της γεωθερμικής ενέργειας στην Ελλάδα και τις κυριότερες χρήσεις των γεωθερμικών ρευστών υλοποιώντας παράλληλα σύγκριση με αντίστοιχες μεθόδους και χρήσεις σε χώρες στο εξωτερικό.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν έννοιες που αναπτύσσονται στις επόμενες υποενότητες της εν λόγω μαθησιακής ενότητας, όπως οι θερμομεταλλικές και ιαματικές πηγές και τα φυσικοχημικά χαρακτηριστικά αυτών.

2.1.A.3 | ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ/ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΓΕΩΤΡΗΣΕΙΣ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα εξετάζει θέματα που συνδέονται με την εμφάνιση των θερμομεταλλικών/ιαματικών πηγών και γεωτρήσεων. Ένα γεωθερμικό πεδίο μπορεί να εκδηλωθεί στην επιφάνεια ή όχι με κριτήριο την τεκτονική και τη ρηγμάτωση της περιοχής. Όταν το γεωθερμικό ρευστό βρίσκεται και παραμένει σε βάθος, τότε η εκμετάλλευσή του γίνεται με γεωτρήσεις, ενώ, όταν εκδηλώνεται στην επιφάνεια, τότε έχουμε την εμφάνιση των θερμομεταλλικών πηγών. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, μαθαίνουν βασικές έννοιες και ορισμούς όπως για παράδειγμα τι ορίζεται ως ιαματικός φυσικός πόρος, ιαματική πηγή, ιαματικά αέρια και ιαματικά νερά κ.λπ. και τον κύριο μηχανισμό λειτουργίας των θερμών ρευστών. Επιπλέον, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις ηφαιστειακές περιοχές.

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, μαθαίνουν θέματα που συνδέονται με τα υδρογεωλογικά χαρακτηριστικά των θερμομεταλλικών και ιαματικών ρευστών. Επιπρόσθετα, κατά τη μαθησιακή υποενότητα ενημερώνονται για τις κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται οι θερμομεταλλικοί/ιαματικοί πόροι με βάση τη θερμοκρασία, τη χημική σύστασή τους και τη χωροταξική διάταξη και το αναπτυξιακό μέγεθος. Τέλος, παρουσιάζεται η κατάταξη των πηγών με βάση το γεωλογικό, υδρογεωλογικό, ορυκτολογικό και ηφαιστειακό πλαίσιο.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω εννοιών συμβάλλει ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα προσδιορισμού της ταυτότητας των θερμομεταλλικών/ιαματικών πηγών και γεωτρήσεων λόγω της ποικιλίας τους, δεδομένου ότι κάθε πηγή έχει τη δική της θερμοκρασία και τα δικά της φυσικοχημικά χαρακτηριστικά τα οποία αναπτύσσονται λεπτομερώς στην επόμενη υποενότητα.

2.1.A.4 | ΦΥΣΙΚΟΧΗΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΕΩΘΕΡΜΙΚΩΝ ΡΕΥΣΤΩΝ

Με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν τα φυσικά και τα χημικά χαρακτηριστικά των γεωθερμικών ρευστών. Για τον λόγο αυτόν, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας παρουσιάζονται οι φυσικές ιδιότητες των γεωθερμικών ρευστών, όπως είναι το χρώμα, η οσμή, η γεύση, η αγωγιμότητα κ.ά. Επίσης, στο πλαίσιο της παρούσας υποενότητας γίνεται αναφορά στις χημικές ιδιότητες των γεωθερμικών (θερμομεταλλικών) ρευστών.

Πιο αναλυτικά, οι εκπαιδευόμενοι, στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, μαθαίνουν ειδικά θέματα που συνδέονται με τα χημικά στοιχεία ποσοτικού και ποιοτικού χαρακτήρα που εντοπίζονται στα θερμομεταλλικά ρευστά, καθώς και τον μηχανισμό εμπλουτισμού των υδάτων σε ιχνοστοιχεία, μέσω της αναλυτικής παρουσίασης των

χαρακτηριστικών ιδιοτήτων των διαλυμένων αλάτων (ανιόντα, κατιόντα), των βασικών μεταλλικών ιόντων, των ιχνοστοιχείων, των ραδιενεργών ισotόπων και των ελεύθερων αερίων που εντοπίζονται στα γεωθερμικά ρευστά.

Επιπρόσθετα, κατά τη μαθησιακή υποεπάρκεια οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τη διάκριση των ιχνοστοιχείων σε μη τοξικά, τοξικά, ραδιοτοξικά καθώς, επίσης, και για την επίδραση της θερμοκρασίας και της οξύτητας (pH) στο υπόγειο ύδατα. Τέλος, κατά την ανάπτυξη της υποεπάρκειας παρουσιάζονται τα καθορισμένα ανώτατα επιτρεπτά όρια συγκέντρωσης των ανώτερων χημικών συστατικών και οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να αναγνωρίζουν τα κυριότερα θεραπευτικά ιχνοστοιχεία των ιαματικών πόρων που συμβάλλουν στη λουτροθεραπεία.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω συμβάλλει ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν ένα σημαντικό επαγγελματικό προσόν και γνώσεις, δεξιότητα και ικανότητες σε έννοιες που συνδέονται με τις φυσικοχημικές ιδιότητες των θερμομεταλλικών και ιαματικών πόρων.

2.1.A.5 | ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ (ΥΠΕΡ)ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Στην παρούσα μαθησιακή υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τα προβλήματα από την εκμετάλλευση ή/και υπερεκμετάλλευση των ιαματικών φυσικών πόρων. Κάθε ιαματικός πόρος (πηγή ή γεώτρηση) συγκροτεί ένα οικοσύστημα, σε συνδυασμό με τα τοπικά φυσικά στοιχεία και τις τοπικές φυσικές συνθήκες. Οι κοινωνικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται γύρω από αυτό το οικοσύστημα, με το πέρασμα του χρόνου, το μετασχηματίζουν σε ένα κοινωνικο-οικοσύστημα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, δεδομένου ότι διαμορφώνεται ένας χώρος που αναπτύσσεται με πυρήνα έναν φυσικό ιαματικό πόρο και με κεντρικό άξονα τις ανθρωπογενείς οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές δραστηριότητες που αναπτύσσονται σε εκείνον. Επομένως, σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής υποεπάρκειας είναι να παρουσιάσει προβλήματα και περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την εκμετάλλευση ή/και την υπερεκμετάλλευση των ιαματικών πόρων, είτε αφορά πηγές είτε γεωτρήσεις.

Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, κατά τη διάρκεια της εν λόγω μαθησιακής υποεπάρκειας, ενημερώνονται για τις αρνητικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την (υπερ)εκμετάλλευση των ιαματικών πόρων, όπως είναι η ρύπανση, η άναρχη οικιστική ανάπτυξη, η έλλειψη υποδομών, ο θόρυβος, η μη αιμοφορική διαχείριση του φυσικού πόρου κ.ά. Επίσης, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη και λειτουργία των εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων των θερμαλιστικών συστημάτων των λουτροπόλεων υπό το πρίσμα της αιμοφορίας και της αιμοφόρου ανάπτυξης.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να συνειδητοποιήσουν την αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση των θερμαλιστικών δράσεων με τα δομικά στοιχεία μιας οικιστικής περιοχής (π.χ. κτίρια, δίκτυα υποδομών, χώροι κυκλοφορίας κ.ά.) και τις λειτουργίες της (οικιστική, οικονομική, ασφάλεια, αναψυχή κ.ά.) που άπτονται άμεσα του επαγγέλματός τους.

2.1.Α.6 | ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΛΟΥΟΜΕΝΩΝ

Με την παρούσα μαθησιακή υποενότητα επιδιώκεται η εξοικείωση των εκπαιδευομένων με την αειφόρο ανάπτυξη και τις καλές πρακτικές ενημέρωσης των λουομένων. Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν βασικές έννοιες και ορισμούς για την αειφορία και την αειφόρο ανάπτυξη ώστε να είναι σε θέση να κατανοούν την έννοια της φέρουσας ικανότητας που επιβάλλει την αναγκαιότητα της περιβαλλοντικής αξιολόγησης, η οποία πρέπει να διενεργείται πριν από την υλοποίηση οποιασδήποτε μορφής ανθρωπογενούς παρέμβασης ή μετατροπής κάθε φυσικού βιοσυστήματος. Επιπλέον, μέσω της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν το αίσθημα της υπευθυνότητας που πρέπει να χαρακτηρίζει τον/την καθένα/καθεμία μας και που οφείλουμε να καλλιεργήσουμε με σκοπό την αειφόρο ανάπτυξη και τη δημιουργία βιώσιμων κοινωνιών (λουτροπόλεων).

Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν καλές πρακτικές με τις οποίες δύναται να αξιοποιηθούν οι θερμομεταλλικοί (ιαματικοί) φυσικοί πόροι σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. Επίσης, αναπτύσσονται θέματα που συνδέονται με τα οφέλη του εκάστοτε προγράμματος λουτροθεραπείας/ποσιθεραπείας, αλλά και τους παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή των λουομένων, όπως είναι το φυσικό περιβάλλον, τα προγράμματα και οι εγκαταστάσεις κ.ά. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την αναγκαιότητα ύπαρξης των βοηθητικών εγκαταστάσεων και τις σημαντικές συνέπειες στη μελλοντική ανάπτυξη των λουτροπόλεων.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω εννοιών κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα υιοθέτησης στον επαγγελματικό τους χώρο έννοιες της βιωσιμότητας και του μοντέλου της αειφόρου ανάπτυξης, καθώς και καλών πρακτικών ενημέρωσης των λουομένων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αγγελίδης, Ζ. (2008). *Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι και Θερμαλισμός*. Θεσσαλονίκη: Έκδοση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευθερίου Κορδελιού & Βερτίσκου.
2. Βουδούρης, Κ. (2009). *Υδρογεωλογία περιβάλλοντος, υπόγεια νερά και περιβάλλον*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
3. Βραχόπουλος, Μ., Κούκου, Μ. & Καρύτσας, Κ. (2015). *Κανονική γεωθερμία. Αρχές σχεδιασμού γεωθερμικών συστημάτων και εφαρμογές*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4773?locale=el>
4. Φυτίκας, Μ. & Ανδρίτσος, Ν. (2023). *Γεωθερμία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Συμπληρωματικές

1. Μανιατόπουλος, Π. Χ. (2021). *Τα 15 ιαματικά λουτρά της Ελλάδας* [Ψηφιακή έκδοση, Openbook]. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/ta-15-iamatika-loytra-tis-elladas/>
2. Καλλέργης, Γ. (1986). *Εφαρμοσμένη υδρογεωλογία (τόμος Β΄)*. Αθήνα: Εκδόσεις Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.
3. Βραχόπουλος, Μ., Κούκου, Μ., Συγγούνας, Ε., Τσιμπούκης, Δ. & Δαλαβούρας, Χ. (2024). *Οδηγός Εφαρμογών Αξιοποίησης Κανονικής Γεωθερμίας* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-436>

2.1.B • ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι σπουδαστές/-τριες να εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές αιφορικής αξιοποίησης και διαχείρισης των φυσικών ιαματικών πόρων. Ειδικότερα, αναλύονται οι διαδικασίες οριοθέτησης και αναγνώρισης των ιαματικών φυσικών πόρων, καθώς και οι διαδικασίες εκμετάλλευσης και αξιοποίησης των αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων σύμφωνα με το υφιστάμενο εθνικό νομικό πλαίσιο. Παρουσιάζεται η γεωγραφική κατανομή των ιαματικών πόρων (αναγνωρισμένων και μη αναγνωρισμένων) στην Ελλάδα με βάση τη γεωλογική δομή και το υδρολογικό πλαίσιο (γεωθερμία, τεκτονική, ηφαιστειότητα) της χώρας. Επίσης, παρουσιάζονται και ταξινομούνται οι ιαματικές πηγές, όπως οι απλές θερμικές, οι αλκαλικές και οι υποδιαιρέσεις αυτών, οι πηγές αλκαλικών γαιών, οι χλωριονατριούχες

ή αλιπηγές και οι υποδιαιρέσεις τους, οι θεικονατριούχες και πικροπηγές, οι σιδηρούχες, οι θειούχες, οι ραδιενεργές πηγές, οι πηγές με σπάνια συστατικά βαρέων μετάλλων κ.ά. Επιπλέον, εξετάζονται παράγωγα αυτών, όπως οι πηλοί και η τυρφώδης λάσπη (Moormud), η οποία είναι ιαματικός οργανικός πηλός, διάφορες παραφίνες και λάσπες με θεραπευτικά ιχνοστοιχεία και άλατα, καθώς και ηφαιστειακές πέτρες και ειδική άμμος για χρήση στην ιαματική λουτροθεραπεία και αμμοθεραπεία. Για την πληρέστερη κατανόηση των βασικών εννοιών αξιοποίησης και προστασίας του θερμομεταλλικού δυναμικού και των αντίστοιχων ιαματικών πόρων, χρησιμοποιούνται παραδείγματα και καλές πρακτικές ανάδειξης, αξιοποίησης και προστασίας των ιαματικών πόρων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές και έννοιες της αειφορικής αξιοποίησης των ιαματικών πόρων,
- Γνωρίζουν τις υφιστάμενες διαδικασίες οριοθέτησης και αναγνώρισης των ιαματικών φυσικών πόρων,
- Διακρίνουν όλες τις κατηγορίες παραγώγων των ιαματικών πηγών,
- Περιγράφουν τους όρους και τις προδιαγραφές αξιοποίησης των φυσικών ιαματικών πόρων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- Αναφέρουν τη γεωγραφική κατανομή των ιαματικών πόρων στην ελληνική επικράτεια βάσει της γεωλογικής δομής και του υδρολογικού πλαισίου κάθε περιοχής,
- Διακρίνουν την ταξινομική διάρθρωση των ιαματικών πηγών ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους,
- Παρουσιάζουν τους παράγοντες των ιαματικών πηγών που χρησιμοποιούνται για ιαματικούς σκοπούς,
- Εφαρμόζουν καλές πρακτικές αξιοποίησης και προστασίας των φυσικών ιαματικών πόρων βάσει παραδειγμάτων από τη διεθνή εμπειρία,
- Ακολουθούν τις σχετικές αρχές της αειφορίας κατά την αξιοποίηση των ιαματικών πηγών,
- Υπερασπίζονται την αειφορική αξιοποίηση και διαχείριση των ιαματικών πόρων,
- Αντιπαραβάλλουν τα ιδιαίτερα θερμομεταλλικά χαρακτηριστικά των ιαματικών πόρων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ιαματικοί πόροι / Αέρια / Μεταλλικά στοιχεία / Πηλοί / Ιχνοστοιχεία / Ραδιενεργές πηγές / Τεχνικές εκμετάλλευσης / Θερμομεταλλικά χαρακτηριστικά / Καλές πρακτικές.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
2	ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
3	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
4	ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
5	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
6	ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Κείμενο αναφοράς

2.1.B.1 | ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις έννοιες της οριοθέτησης και αναγνώρισης των ιαματικών φυσικών πόρων. Με την οριοθέτηση και την αναγνώρισή τους ως ιαματικών, οι φυσικοί πόροι αποκτούν ταυτότητα. Για τον λόγο αυτόν, κατά τη διάρκεια της παρούσας μαθησιακής υποενότητας, αναπτύσσονται τα βασικά βήματα για τη διαδικασία αναγνώρισης των ιαματικών φυσικών πόρων και την αδειοδότηση των επιχειρήσεων εκμετάλλευσής τους. Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τη μελέτη της παρούσας μαθησιακής υποενότητας μαθαίνουν τις πληροφορίες που πρέπει να αναφέρει η απόφαση αναγνώρισης, όπως για παράδειγμα το είδος του ιαματικού φυσικού πόρου, την τοποθεσία ανάβλυσης ή άντλησης, τα φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά του, τις ιαματικές του ιδιότητες, τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις για την ασφαλή χρήση και υγεία των χρηστών/-τριών κ.ά.

Επίσης, στο πλαίσιο της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τον ρόλο του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ) και του Υπουργείου Τουριστικής Ανάπτυξης στη διαδικασία αναγνώρισης και αξιοποίησης των ιαματικών πόρων. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στους παράγοντες που επηρεάζουν την άρση της αναγνώρισης των ιαματικών φυσικών πόρων.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω βασικών εισαγωγικών εννοιών για τη γεωλογία και την υδρογεωλογία κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εισαχθούν σε έννοιες που προσδιορίζονται στις επόμενες υποενότητες της εν λόγω μαθησιακής ενότητας, όπως είναι η γεωγραφική κατανομή και η ταξινόμηση των ιαματικών φυσικών πόρων.

2.1.B.2 | ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μετά την ολοκλήρωση της παρακολούθησης της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας, αναμένεται να αναπτύξουν γνώσεις σχετικά με τη γεωγραφική κατανομή των ιαματικών πόρων στην Ελλάδα με βάση τη γεωλογική δομή και το υδρογεωλογικό πλαίσιο (γεωθερμία, τεκτονική, ηφαιστειότητα). Η Ελλάδα είναι χώρος ιδιαίτερα πλούσιος σε ιαματικούς πόρους (θερμούς και μεταλλικούς). Επομένως, κατά τη μαθησιακή υποενότητα, αναλύονται οι λόγοι της γεωγραφικής κατανομής ιαματικών πόρων, όπως είναι ο έντονος τεκτονισμός, η ηφαιστειότητα και γενικά η σημαντική μαγματική δράση κατά τις τελευταίες γεωλογικές εποχές και οι τοπικές γεωλογικές συνθήκες.

Η Ελλάδα αποτελεί μία από τις πλουσιότερες χώρες σε φυσικές πηγές γενικότερα. Πηγαία νερά αναβλύζουν στη χώρα μας σε πολλές διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές (ηπειρωτικές, παράκτιες και νησιωτικές). Έτσι, και οι ιαματικοί φυσικοί πόροι είναι διάσπαρτοι στην ελληνική επικράτεια. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις ιαματικές πηγές και τις γεωτρήσεις που υπάρχουν σε κάθε περιφέρεια στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις ιαματικές πηγές που είναι οργανωμένες και λειτουργούν ως λουτροπόλεις και τον επίσημα καταχωρημένο αριθμό τους. Επιπλέον, στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν τις ιαματικές πηγές με τουριστική σημασία, με τοπική σημασία και σημαντική κίνηση, καθώς και τις πηγές με τοπική σημασία και περιορισμένη κίνηση. Τέλος, γίνεται αναφορά στις πηγές πόσιμου μεταλλικού ύδατος.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες σχετικά με τη γεωγραφική κατανομή των ιαματικών πόρων στην ελληνική επικράτεια βάσει της γεωλογικής δομής και του υδρολογικού πλαισίου κάθε περιοχής.

2.1.B.3 | ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα εξετάζει την ταξινόμηση των ιαματικών πόρων. Στα γεωθερμικά νερά εμπεριέχονται πάντα υψηλότερες περιεκτικότητες διαλυμένων συστατικών σε σύγκριση με τα λοιπά υπόγεια νερά. Οι χημικές αντιδράσεις του θερμού νερού, με τα πετρώματα στα οποία φιλοξενείται και με τα πετρώματα από τα οποία διήλθε πριν φτάσει στον υπόγειο ταμieuτήρα, καθορίζουν τη χημική σύσταση των γεωθερμικών ιαματικών υδάτων. Επιπλέον, οι ποικίλες χημικές αντιδράσεις που λαμβάνουν χώρα, η πίεση, η θερμοκρασία, η σύσταση των πετρωμάτων, καθώς και η αλατότητα των υδάτων, επηρεάζουν τις χημικές αντιδράσεις που λαμβάνουν χώρα. Επίσης, ανάλογα με το πεδίο στο οποίο βρίσκονται τα υπόγεια ύδατα, αλλάζει και η σύσταση καθώς μπορεί να αναμειχθούν, για παράδειγμα, με το θαλασσινό νερό. Επομένως, η σύσταση των γεωθερμικών νερών ποικίλλει σημαντικά από περιοχή σε περιοχή.

Επομένως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στο πλαίσιο της μαθησιακής υποεπάρκειας, μαθαίνουν για την ταξινόμηση των ιαματικών πόρων σε απλές θερμές πηγές, σε αλκαλικές και τις υποδιαιρέσεις αυτών, στις πηγές των αλκαλικών γαιών, χλωριονατριούχες ή αλιπηγές πηγές και τις υποδιαιρέσεις αυτών, στις θεικονατριούχες και πικροπηγές, στις σιδηρούχες, τις θειούχες και τις ραδιενεργές πηγές και, τέλος, στις πηγές με σπάνια συστατικά βαρέων μετάλλων. Επιπλέον, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στα παράγωγα των ανωτέρων, όπως είναι οι πηλοί και οι λασποτύρφες, οι διάφορες παραφίνες και λάσπες με θεραπευτικά ιχνοστοιχεία και άλατα, οι ηφαιστειακές πέτρες και η ειδική άμμος για χρήση στην ιαματική λουτροθεραπεία και αμμοθεραπεία.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω συμβάλλει ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν ένα σημαντικό επαγγελματικό προσόν και γνώσεις σε έννοιες που συνδέονται τις φυσικοχημικές ιδιότητες των θερμομεταλλικών και ιαματικών πόρων.

2.1.B.4 | ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Στην παρούσα μαθησιακή υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο για την αξιοποίηση των φυσικών ιαματικών πόρων. Συνεπώς, στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια της μαθησιακής υποεπάρκειας, παρουσιάζεται το ισχύον νομικό καθεστώς που συνδέεται με τους όρους και τις προδιαγραφές αξιοποίησης των φυσικών ιαματικών πόρων σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία.

Για να λειτουργήσει οποιαδήποτε επιχείρηση απαιτείται σύσταση. Το γεγονός πως οι ιαματικές πηγές πρέπει να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο κοινό, ώθησε την κυβέρνηση στη δημιουργία του πρώτου νομοθετικού πλαισίου το 1920 και αποτελεί τον πρώτο νόμο που θέτει τη βάση για τη λειτουργία και αξιοποίηση των ιαματικών πηγών. Επομένως, με τη συγκεκριμένη μαθησιακή υποεπάρκεια οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τις βασικές διατάξεις των νομικών κειμένων που συνδέονται με τους όρους λειτουργίας και αξιοποίησης των ιαματικών πόρων, όπως, ενδεικτικά, είναι τα παρακάτω:

- Ο νόμος 2188/1920 «Περί Ιαματικών Πηγών»,
- Ο νόμος 4844/1930 «Περί διατάξεων αφορωσών την εκμετάλλευσιν ιαματικών πηγών» (ΦΕΚ 268/Α΄/1930),
- Ο νόμος 3498/2006 «Ανάπτυξη Ιαματικού Τουρισμού και λοιπές διατάξεις» κ.ά.

Με τον τρόπο αυτόν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, κατά τη διάρκεια της παρούσας μαθησιακής υποεπάρκειας, γνωρίζουν την ισχύουσα νομοθεσία που αναφέρεται στους θερμομεταλλικούς ιαματικούς πόρους και τους νόμους οι οποίοι περιγράφουν και καθορίζουν τους όρους και τις προϋποθέσεις για τη λειτουργία των ιαματικών πηγών.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω εννοιών κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν θέματα που άπτονται άμεσα του επαγγέλματός τους, όπως η εφαρμογή του νομικού πλαισίου αξιοποίησης των φυσικών ιαματικών πόρων στον ελλαδικό χώρο.

2.1.B.5 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΚΑΙ ΖΩΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τις τεχνικές εκμετάλλευσης, διαχείρισης και προστασίας των ιαματικών πόρων, καθώς και για τις ζώνες προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, κατά τη διάρκεια της εν λόγω μαθησιακής υποενότητας, εξοικειώνονται με τις εφαρμοζόμενες τεχνικές για την εκμετάλλευση του ιαματικού φυσικού πόρου, όπως είναι η τεχνική των γεωθερμικών γεωτρήσεων. Στο πλαίσιο αυτό, παρουσιάζονται και αναλύονται οι κύριες κατηγορίες γεωθερμικών γεωτρήσεων ανάλογα με το ερευνητικό στάδιο κατά το οποίο εκτελούνται, τους στόχους τους και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, όπως είναι οι ερευνητικές δειγματοληπτικές γεωτρήσεις, οι πιεζομετρικές γεωτρήσεις, οι ερευνητικές γεωτρήσεις μεγάλης διαμέτρου, οι παραγωγικές γεωτρήσεις και οι γεωτρήσεις επανεισαγωγής. Επίσης, αναπτύσσονται θέματα σχετικά με τις βασικές μεθόδους διαχείρισης και του προγράμματος προστασίας του ιαματικού πόρου.

Τέλος, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται σε θέματα που συνδέονται με τον καθορισμό των ζωνών προστασίας τόσο της ποιότητας όσο και της ποσότητας των ιαματικών πόρων. Είναι προφανές ότι οι ζώνες προστασίας πρέπει να είναι διαφορετικές για κάθε πηγή, δεδομένου ότι πρέπει να λαμβάνονται υπόψη διάφοροι παράγοντες, όπως η κατηγορία στην οποία ανήκουν οι πηγές, η φύση του υπεδάφους στην περιοχή ανάβλυσης ή υδροληψίας, το είδος της υδροληψίας, το είδος της πηγής, η παρουσία αερίων στο νερό, η θερμοκρασία του, καθώς και η περιοχή και τα χαρακτηριστικά της λεκάνης τροφοδοσίας της πηγής. Η συνεκτίμηση αυτών των παραγόντων είναι απαραίτητη για την ανάπτυξη και λειτουργία εκσυγχρονισμένων εγκαταστάσεων των θερμαλιστικών συστημάτων των λουτροπόλεων υπό το πρίσμα της αειφορίας. Η αποσαφήνιση των ανωτέρω κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν θέματα που άπτονται άμεσα του επαγγέλματός τους.

2.1.B.6 | ΚΑΛΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ, ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΠΙΠΕΔΟ

Με την παρούσα μαθησιακή υποενότητα επιδιώκεται η εξοικείωση των εκπαιδευόμενων με καλές πρακτικές ανάδειξης, αξιοποίησης και προστασίας των ιαματικών πόρων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Στην Ελλάδα η ύπαρξη ιαματικών πόρων είναι γνωστή. Δυστυχώς, ωστόσο, δεν αξιοποιούνται στο έπακρο για διάφορους λόγους όπως η έλλειψη κατάλληλων υποδομών, επενδυτικών κινήτρων, σύγχρονου θεσμικού πλαισίου κ.ά. Επιπλέον, για να λειτουργήσει ένα κέντρο ιαματικού τουρισμού (ή τουρισμού ευεξίας) στις αρχές της αειφορίας οφείλει να μεριμνά για την αειφορική διαχείριση των πόρων και τη βιωσιμότητα του λουτροτοπικού συστήματος, μέσω της υιοθέτησης βιώσιμων καλών πρακτικών αξιοποίησης και προστασίας.

Επομένως, κατά τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για τις κύριες αρχές της βιωσιμότητας (π.χ. ολιστικότητα, πρόβλεψη, διατήρηση

της βιολογικής και πολιτισμικής διαφορετικότητας, διαχείριση, αξιολόγηση της φέρουσας ικανότητας). Κατόπιν, μέσω της υποεπινότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τη σημασία της υπευθυνότητας, της συνεργασίας, της συνεννόησης, της ανακύκλωσης, της δίκαιης διοίκησης και διαχείρισης της ενέργειας και των φυσικών αποθεμάτων. Επιπρόσθετα, κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης μαθησιακής υποεπινότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πρακτικές για τη διασφάλιση των ιαματικών φυσικών πόρων, καθώς και τη μεταλαμπάδευση της ιστορίας και των παραδόσεων τους στις επόμενες γενιές. Επίσης, αναπτύσσονται θέματα που συνδέονται με καλές πρακτικές ανάδειξης των ιαματικών πόρων σε χώρες του εξωτερικού μέσω της ενθάρρυνσης της βιώσιμης συμπεριφοράς από την πλευρά των επισκεπτών, την προστασία της πολιτιστικής και της φυσικής κληρονομιάς, τη βελτίωση των υποδομών, την αποτελεσματική διοίκηση και διακυβέρνηση κ.λπ.

Η αποσαφήνιση των ανωτέρω εννοιών κρίνεται απαραίτητη ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν την αναγκαιότητα υιοθέτησης στον επαγγελματικό τους χώρο καλών πρακτικών ανάδειξης, αξιοποίησης και προστασίας των ιαματικών πόρων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σκάρπια-Χόιπελ, Ξ. (1996). *Λουτροθεραπεία και αναψυχή. Ιστορική εξέλιξη των λουτρών*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
2. ΦΕΚ 230/Α/24.10.2006. Νόμος υπ' αριθμ. 3498/2006. *Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις*.
3. ΦΕΚ 1932/Β/22.12.2006. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 16655/2006. *Διαδικασία Αναγνώρισης Φυσικών Πόρων*.

Συμπληρωματικές

1. Ευθυμιάδης, Τ. Σ. (2004). *Υδροθεραπεία – Λουτροθεραπεία – Ελληνικές Ιαματικές Πηγές*. Αθήνα: Εταιρεία Φυσιοθεραπευτικών Εκδόσεων.
2. Σπαθή, Σ. Κ. (2000). *Ο ιαματικός τουρισμός και η ανάπτυξη του τουρισμού υγείας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ).
3. Γκιώνη-Σταυροπούλου Γ. (1983). «Απογραφή Θερμομεταλλικών Πηγών Ελλάδας: Ι Αιγαίο Πέλαγος», *Υδρολογικές και Υδρογεωλογικές Έρευνες*, 39, Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών Ελλάδος.
4. ΦΕΚ 1055/Β/2.6.2009. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 9833/2009. *Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, καθώς και των οικονομικών επιβαρύνσεων, της διαδικασίας και των απαραίτητων δικαιολογητικών για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας τους*.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να παρουσιάσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την ανατομική και κυτταρική δομή του ανθρώπινου οργανισμού, καθώς και τους μηχανισμούς των διαφόρων συστημάτων του μέσω των οποίων επιτελούνται οι φυσιολογικές του λειτουργίες. Ειδικότερα, περιγράφονται η τοπογραφία, η δομή, η μορφολογία και η σύσταση του κυττάρου, καθώς και του ερειστικού ιστού. Έμφαση δίνεται στα οστά, στους μυς και στις αρθρώσεις, καθώς και στο κυκλοφορικό, αναπνευστικό, πεπτικό, ουροποιητικό, νευρικό, ενδοκρινικό σύστημα. Ειδικότερα, αναλύονται η φυσιολογία του κυκλοφορικού συστήματος του αίματος (αρτηριακή και φλεβική κυκλοφορία), του αναπνευστικού συστήματος με τη διαδικασία της αναπνοής και της ανταλλαγής των αερίων, του πεπτικού συστήματος με τις διεργασίες της πέψης και του μεταβολισμού, του ουροποιητικού συστήματος και των νεφρών με τη διαδικασία παραγωγής/απέκκρισης των ούρων και της οξεοβασικής ισορροπίας, των ενδοκρινών αδένων και της αναπαραγωγής, του ανοσοποιητικού συστήματος, των ομοιοστατικών μηχανισμών, του νευρικού και μυϊκού συστήματος και η σύνδεσή τους με τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν τη δομή και μορφολογία των κυττάρων και των ιστών, αναφέροντας τα ανατομικά τους στοιχεία,
- Απαριθμούν τα οστά του ανθρώπινου οργανισμού, κατατάσσοντάς τα στο τμήμα του σώματος που συνθέτουν,
- Εντοπίζουν τοπογραφικά τη θέση των οργάνων του ανθρώπινου σώματος χρησιμοποιώντας προπλάσματα,
- Ερμηνεύουν τα χαρακτηριστικά των διαφόρων τύπων μυϊκού ιστού,
- Αναπτύσσουν τη βασική λειτουργία των ανατομικών δομών του οργανισμού αναλύοντας τη λειτουργία τους,
- Παρουσιάζουν τα στοιχεία που συνθέτουν το αιμοποιητικό σύστημα του ανθρώπινου οργανισμού,
- Αναλύουν τους ρυθμιστικούς μηχανισμούς των συστημάτων του ανθρώπινου σώματος,
- Επιδεικνύουν τις αρθρώσεις του ανθρώπινου οργανισμού,
- Επαληθεύουν τη φυσιολογική λειτουργία των οργάνων και των συστημάτων του ανθρώπινου οργανισμού,
- Εκτιμούν τις αποκλίσεις των ανατομικών και φυσιολογικών διαταραχών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,

- Υιοθετούν έναν ολοκληρωμένο τρόπο αξιολόγησης της φυσιολογικής λειτουργίας των συστημάτων του οργανισμού κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ανατομία / Φυσιολογία / Κυτταρική Δομή / Ιστολογία / Επιδερμικό / Μυοσκελετικό / Κυκλοφορικό / Αναπνευστικό / Ουροποιητικό / Νευρικό / Ενδοκρινικό.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ
2	ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΣΤΩΝ
3	ΤΟ ΕΠΙΔΕΡΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
4	ΤΟ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
5	ΤΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
6	ΤΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
7	ΤΟ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
8	ΤΟ ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ
9	ΤΟ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν ειδικές γνώσεις σχετικά με την ανατομική επιστήμη, η οποία εμβαθύνει στη μελέτη της δομής του ανθρώπινου οργανισμού, τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά. Θα αναλυθεί η θεμελιώδης μονάδα ζωής, το κύτταρο, οι ιστοί, τα όργανα και τα οργανικά συστήματα του ανθρώπινου σώματος. Θα περιγράψουν αναλυτικά τα δομικά στοιχεία του κυττάρου, όπως είναι η εξωτερική μορφή και η εσωτερική διαμόρφωση, η σύνθεση της κυτταρικής μεμβράνης και η δομή των εσωτερικών οργανιδίων, τα οποία περιλαμβάνουν το ενδοπλασματικό δίκτυο, τα ριβοσώματα, τη συσκευή Golgi, τα μιτοχόνδρια, τα λυσοσώματα, τους μικροσωληνίσκους και μικροϊνίδια, τα εκκριτικά κοκκία και τον πυρήνα. Επιπλέον, θα εξετάσουν την τοπογραφία του ανθρώπινου σώματος, συγκεκριμένα την κεφαλή, τον τράχηλο, τον κορμό, τον θώρακα, την κοιλία, την πύελο, και τα άνω και κάτω άκρα. Θα καθορίσουν τι εννοούμε με τον όρο «ανατομική θέση» και θα προσδι-

ορίσουν τα επίπεδα και τους άξονες του ανθρώπινου σώματος, καθώς και τους γενικούς όρους εντόπισης και κατεύθυνσης. Θα γίνει αναφορά σε σημαντικά τοπογραφικά σημεία όπως η σφαγιτιδική εντομή και η στερνική γωνία, καθώς και σε αναφορικές γραμμές όπως η πρόσθια μέση γραμμή και η μεσοκλειδική γραμμή. Θα οριστεί η ανατομική συσχέτιση και οριοθέτηση με τις υποκείμενες δομές. Με την ολοκλήρωση αυτής της υποενότητας, οι συμμετέχοντες θα είναι ικανοί/-ές να χρησιμοποιούν βασικούς επιστημονικούς και περιγραφικούς ανατομικούς όρους. Θα έχουν κατανοήσει τα βασικά μορφολογικά χαρακτηριστικά των διαφόρων οργανικών συστημάτων και θα μπορούν να αναγνωρίζουν τοπογραφικά σημαντικά ανατομικά και κλινικά σημεία και περιοχές στο σώμα. Τέλος, θα είναι ικανοί/-ές να επικοινωνούν επιτυχώς με άλλους επαγγελματίες υγείας χρησιμοποιώντας κοινώς αποδεκτή διεπιστημονική γλώσσα.

2.1.Γ.2 | ΚΥΤΤΑΡΙΚΗ ΔΟΜΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΛΟΓΙΑ: ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΙΣΤΩΝ

Η εξοικείωση με τη θεμελιώδη κυτταρική δομή της ζωής και η ανάλυση της σύνθεσης των ιστών και των ανθρώπινων συστημάτων αποτελεί ζωτικής σημασίας προϋπόθεση για την πλήρη κατανόηση των βασικών λειτουργιών του ανθρώπινου οργανισμού ως συνόλου. Στην παρούσα υποενότητα, θα παρουσιαστεί, λεπτομερώς, η δομή των τεσσάρων κύριων τύπων ιστών του ανθρώπινου σώματος, ο επιθηλιακός, ο συνδετικός, ο μυϊκός και ο νευρικός ιστός. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την ιδιαίτερη σημασία του επιθηλιακού ιστού που καλύπτει την επιφάνεια του σώματος και τις εσωτερικές κοιλότητες και χαρακτηρίζεται από πυκνά κύτταρα και ελάχιστη εξωκυτταρική ουσία, παρέχοντας προστασία, απορρόφηση, έκκριση και αίσθηση.

Επίσης, θα αναλυθεί η σπουδαιότητα του συνδετικού ιστού για τη σύνδεση και υποστήριξη άλλων ιστών και οργάνων του σώματος και θα εξεταστούν τα διακριτά είδη κυττάρων που συγκροτούν κάθε τύπου ιστό τονίζοντας τη σημασία του γεγονότος ότι τα όργανα αποτελούνται από διαφορετικούς τύπους ιστών και ότι εκπληρώνουν συγκεκριμένες λειτουργίες.

Επιπροσθέτως, θα τονιστεί η σπουδαιότητα του μυϊκού ιστού που είναι υπεύθυνος για την κίνηση, θα αναλυθούν τα τρία είδη μυϊκού ιστού, ο σκελετικός μυς, ο καρδιακός μυς και ο λείος μυς, αλλά και θα αναδειχθεί ο εξέχων ρόλος του νευρικού ιστού, που αποτελείται από νευρώνες και νευρογλοιακά κύτταρα και είναι υπεύθυνος για τη μετάδοση πληροφοριών μέσω ηλεκτροχημικών σημάτων.

Τέλος, με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι γνώσεις και οι δεξιότητες που θα αποκτηθούν θα επιτρέψουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αναγνωρίζουν τους κύριους ιστούς, τα όργανα και τα συστήματα του ανθρώπινου σώματος και θα είναι ικανοί/-ές να χρησιμοποιούν αιτιολογική σκέψη και να αναφέρουν παραδείγματα ιστών, οργάνων και συστημάτων του ανθρώπινου σώματος, εφαρμόζοντας την κατάλληλη επιστημονική ορολογία.

2.1.Γ.3 | ΤΟ ΕΠΙΔΕΡΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στην παρούσα υποενότητα, θα παρουσιαστεί το επιδερμικό σύστημα, που αποτελεί το μεγαλύτερο όργανο του ανθρώπινου σώματος και είναι ένα πολύπλοκο και πολυστρωματικό σύστημα που εκτελεί πολυάριθμες λειτουργίες απαραίτητες για τη διατήρηση της υγείας και της ομοιόστασης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τα τρία κύρια στρώματα του συστήματος, την επιδερμίδα, το χόριο και τον υποδόριο ιστό. Θα κατανοήσουν τη λειτουργία της επιδερμίδας ως εξωτερικού στρώματος, που είναι σχεδιασμένη για να παρέχει προστασία από μικροβιακές, χημικές και μηχανικές προσβολές, αλλά και περιέχει τα κερατινοκύτταρα, τα κύρια κύτταρα που παράγουν την κερατίνη, μια πρωτεΐνη που προσφέρει αδιαπερατότητα και ανθεκτικότητα, και τα μελανοκύτταρα που βρίσκονται στη βασική στιβάδα της επιδερμίδας και είναι υπεύθυνα για την παραγωγή μελανίνης, που προσφέρει προστασία από την υπερύβδη ακτινοβολία. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν τη λειτουργία του χορίου, που βρίσκεται κάτω από την επιδερμίδα, πλούσιου σε αιμοφόρα αγγεία, νευρικές απολήξεις, θύλακες τριχών και αδένες. Το χόριο διαθέτει τους σημηματογόνους αδένες που παράγουν το σμήγμα, το οποίο ενυδατώνει και προστατεύει το δέρμα. Θα κατανοήσουν ότι ο υποδόριος ιστός, επίσης γνωστός και ως υποδερμικά, αποτελείται κυρίως από λιπώδη κύτταρα και συνδετικό ιστό και δρα ως μονωτής που διατηρεί τη θερμοκρασία του σώματος, απορροφά τους κραδασμούς και παρέχει ένα απόθεμα ενέργειας.

Τέλος, με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίζουν ότι το δέρμα δεν έχει μόνον αμυντικές λειτουργίες, αλλά και κριτικές φυσιολογικές λειτουργίες, όπως η θερμορύθμιση και η αισθητική αντίληψη, μέσω των πολλών υποδοχέων που διαθέτει και το οποίο μπορεί να αντιλαμβάνεται την πίεση, τη θερμοκρασία και τον πόνο, συμβάλλοντας έτσι στην προσαρμογή του οργανισμού στο περιβάλλον.

2.1.Γ.4 | ΤΟ ΜΥΟΣΚΕΛΕΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις και θα κατανοήσουν τη δομή και τη λειτουργία των οστών του σκελετού, των συνδέσμων που τα ενώνουν και των μυών που τα κινούν, συμπεριλαμβανομένων των διαφορετικών τύπων οστών (μακριά, κοντά, επίπεδα και ακανόνιστα οστά), καθώς και της διαδικασίας της οστεογένεσης, της μορφολογίας και της ανατομίας των οστών, περιλαμβανομένων των κρίσιμων περιοχών όπως οι αρθρώσεις και οι χόνδροι. Θα εμβαθύνουν στους μηχανισμούς που οδηγούν στην οστεογένεση και την οστεοκλαστογένεση, καθώς και στην κατανόηση των παραγόντων που επηρεάζουν την οστική πυκνότητα και την υγεία των οστών, όπως οι ορμόνες, η διατροφή και η άσκηση. Επιπροσθέτως, θα αποκτήσουν βασικές γνώσεις για τη μελέτη της δομής των μυϊκών ινών, των ιδιοτήτων τους, των τύπων των μυϊκών ιστών (σπλαχνικός, καρδιακός και σκελετικός μυς), του μηχανισμού της μυϊκής σύσπασης μέσω της διασταύρωσης των μυοϊνιδίων ακτίνης και μυοσίνης και θα κατανοήσουν τις διαφορές μεταξύ των τύπων μυϊκών ινών (ταχείας και βραδείας συσπάσεως) και τους φυσιολογικούς μηχανισμούς που περιλαμ-

βάνουν τη συστολή και την ανάκτηση των μυών, τη λειτουργία των αρθρώσεων και των συνδέσμων, καθώς και των διαφόρων τύπων αρθρώσεων (σύνθετες, σφαιρικές, αρθρώσεις κ.λπ.). Οι δεξιότητες και οι γνώσεις που θα αποκτηθούν θα τους προσφέρουν όχι μόνο τη δυνατότητα να κατηγοριοποιούν τα οστά ανά περιοχή του σώματος, να γνωρίζουν τη σπουδαιότητα και χρηστικότητα τους, αλλά και να αναγνωρίζουν όλους τους τύπους μυών και των επιμέρους λειτουργιών τους στο ανθρώπινο σώμα.

2.1.Γ.5 | ΤΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σε αυτή την υποενότητα, θα αναλυθεί το κυκλοφορικό σύστημα, το οποίο διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη διανομή οξυγόνου και θρεπτικών συστατικών στους ιστούς του σώματος, καθώς και στην απομάκρυνση των μεταβολικών αποβλήτων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις για τη δομή και τη λειτουργία της καρδιάς, των αιμοφόρων αγγείων και του αίματος. Θα κατανοήσουν ότι αποτελείται από τέσσερις θαλάμους: δύο κόλπους και δύο κοιλίες και ότι η βασική λειτουργία της περιλαμβάνει την άντληση του αίματος μέσω του πνευμονικού κυκλοφορικού συστήματος. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη διαφοροποίηση μεταξύ αρτηριών, φλεβών και τριχοειδών αγγείων, καθώς και τον ρόλο της αιμοδυναμικής στη ρύθμιση της ροής του αίματος. Θα αποκτήσουν γνώσεις ως προς το πώς οι αρτηρίες μεταφέρουν το οξυγονωμένο αίμα από την καρδιά προς τους ιστούς, ενώ οι φλέβες επιστρέφουν το αποξυγονωμένο αίμα πίσω στην καρδιά, καθώς και το ότι τα τριχοειδή είναι πολύ λεπτά αιμοφόρα αγγεία, στα οποία λαμβάνει χώρα η ανταλλαγή των αερίων και των θρεπτικών συστατικών.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τη φυσιολογία του αίματος, τη σύστασή του (ερυθροκύτταρα, λευκοκύτταρα, αιμοπετάλια και πλάσμα) και τη λειτουργία του στην ανοσολογική άμυνα και πήξη.

2.1.Γ.6 | ΤΟ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν λεπτομέρειες για τα όργανα του ανώτερου και κατώτερου αναπνευστικού συστήματος. Θα αναλυθεί το αναπνευστικό σύστημα, που περιλαμβάνει τη μύτη, το στόμα, τον φάρυγγα, τον λάρυγγα, τους βρόγχους, τους πνεύμονες και το διάφραγμα, και θα κατανοήσουν την κύρια λειτουργία τους που είναι η ανταλλαγή αερίων μεταξύ του ατμοσφαιρικού αέρα και του αίματος. Επιπλέον, θα αναλυθεί η φυσιολογία της αναπνευστικής λειτουργίας, που περιλαμβάνει την κατανόηση των μηχανισμών ελέγχου της αναπνοής και της ανταπόκρισης του οργανισμού στις διαφορετικές φυσιολογικές και παθοφυσιολογικές καταστάσεις, θα τονιστεί ο ρόλος του διαφράγματος ως πρωταρχικού μυός κατά την εισπνοή και η σημασία των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των αναπνευστικών και υποστηρικτικών μυών, οι οποίοι επιτρέπουν την αποτελεσματική αναπνοή.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με τη δομή του βρογχικού δέντρου και θα δοθεί έμφαση στη θέση των πνευμόνων στην περιγραφή των επιφανειών τους, των

ορίων τους, των εισόδων και εξόδων, των αγγείων, των νεύρων που τους τροφοδοτούν και θα εξεταστεί η δομή του υπεζωκότα και της υπεζωκοτικής κοιλότητας. Τέλος, θα δοθεί έμφαση στην υποδομή της επιστημονικής εκπαίδευσης στο πεδίο αυτό, που οφείλει να περιλαμβάνει τόσο θεωρητική γνώση όσο και πρακτικές δεξιότητες, με στόχο την ανάδειξη των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών στην ανάλυση και κατανόηση του αναπνευστικού συστήματος.

2.1.Γ.7 | ΤΟ ΟΥΡΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΓΕΝΝΗΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Στην παρούσα υποενότητα, θα παρουσιαστεί το ουροποιητικό σύστημα, που αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους μηχανισμούς του ανθρώπινου σώματος, υπεύθυνου για την απομάκρυνση άχρηστων προϊόντων του μεταβολισμού και τη ρύθμιση της ισορροπίας υγρών και ηλεκτρολυτών. Θα αναλυθούν οι κύριες ανατομικές του δομές που περιλαμβάνουν τους νεφρούς, τους ουρητήρες, την ουροδόχο κύστη και την ουρήθρα.

Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθεί ο μείζων ρόλος του νεφρού στη δημιουργία των ούρων, μέσα από πολύπλοκες διαδικασίες όπως η υπερδιήθηση (ultrafiltration), η επαναρρόφηση και η έκκριση, μέσω του νεφρώνα, που αποτελεί τη βασική λειτουργική μονάδα των νεφρών και έτσι διασφαλίζεται η απομάκρυνση τοξινών, η ρύθμιση του pH και η ισορροπία του άλατος και των υγρών. Στη συνέχεια, θα αναλυθεί ο ρόλος των ουρητήρων, οι οποίοι ως σωληνοειδείς δομές συνδέουν τους νεφρούς με την ουροδόχο κύστη και ο τρόπος που διακινούν τα ούρα μέσω περισταλτικών κινήσεων. Επίσης, θα παρουσιαστεί η ουροδόχος κύστη, που λειτουργεί ως αποθετήριο των ούρων έως ότου αυτά απεκκριθούν, και θα αναλυθεί η φυσιολογία της ουροδόχου κύστης, όπως η μυϊκή της δομή και ο έλεγχος της μέσω του ουροποιητικού αντανακλαστικού τόξου, και η ουρήθρα και ο σωλήνας μέσω του οποίου αποβάλλονται τα ούρα από την κύστη. Επιπροσθέτως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα πρέπει να κατανοήσουν τη λειτουργία του αναπαραγωγικού συστήματος, το οποίο περιλαμβάνει τη μελέτη των εσωτερικών και εξωτερικών γεννητικών οργάνων, τον έμμηνο κύκλο και τη σπερματογένεση. Θα αναλυθεί, επίσης, η γνώση των ορμονικών ρυθμίσεων και της διαδικασίας της γονιμοποίησης και θα γίνουν κατανοητές οι κοινές διαταραχές αυτού. Τέλος, μέσω της ανάλυσης των δύο συστημάτων που συνδυάζει την κλινική γνώση με την επιστημονική έρευνα, επιβάλλοντας την κατανόηση της μηχανικής τους, θα πρέπει οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να εφαρμόσουν τη θεωρητική γνώση στην κλινική πράξη και να αναγνωρίζουν βασικά κλινικά συμπτώματα.

2.1.Γ.8 | ΤΟ ΝΕΥΡΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η υποενότητα αυτή θα βοηθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν σε βάθος τη δομή και τη λειτουργία του νευρικού συστήματος. Πιο συγκεκριμένα, θα κατανοήσουν τη λειτουργία του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος (εγκέφαλο, και νωτιαίο μυελό), του Περιφερικού Νευρικού Συστήματος (εγκεφαλικά νεύρα ή εγκε-

φαλικές συζυγίες, νωτιαία νεύρα, νευρικά γάγγλια) και του Αυτόνομου Συστήματος (Συμπαθητικό και Παρασυμπαθητικό), ώστε να έχουν επίγνωση των προστατευτικών στοιβάδων γύρω από τον εγκέφαλο, να γνωρίσουν για την παραγωγή και κυκλοφορία του εγκεφαλονωτιαίου υγρού, των κυτταρικών στοιχείων του νευρικού ιστού, καθώς και τον ρόλο των νευροδιαβιβαστών στην επικοινωνία μεταξύ των νευρικών κυττάρων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, επίσης, θα γνωρίσουν την ανατομία των διαφορετικών μερών του εγκεφάλου, όπως ο θάλαμος, ο υποθάλαμος, ο εγκεφαλικός φλοιός και η παρεγκεφαλίδα, καθώς και των νωτιαίων νευρών και των γαγγλίων και για την κατανόηση του ρόλου των νευρώνων, των γλοιακών κυττάρων και των συνάψεων. Επιπροσθέτως, θα γνωρίσουν τις φυσιολογικές διαδικασίες που διαχειρίζονται την επικοινωνία εντός του νευρικού συστήματος, η οποία περιλαμβάνει την ηλεκτροχημική μετάδοση σημάτων μέσω του δυναμικού ενέργειας (δυναμικό δράσης), των δυναμικών της μεμβράνης, της συναπτικής διαβίβασης και των νευροδιαβιβαστών. Θα πρέπει να γνωρίζουν τη διάκριση μεταξύ των κύριων περιοχών του εγκεφάλου και τη γεωγραφική τους θέση: τον τελικό εγκέφαλο, τον διεγκέφαλο, το εγκεφαλικό στέλεχος (μεσεγκέφαλος, γέφυρα, προμήκης) και την παρεγκεφαλίδα, όπως επίσης και τις σχετικές αρτηρίες και φλέβες του εγκεφάλου. Τέλος, θα κατανοήσουν τη λειτουργία των νευρικών πλεγμάτων (αυχενικό, βραχιόνιο, οσφυϊκό, ιερό, κοκκυγικό) και τις έννοιες των δερμοτομιών, μυελοτομιών και μυστομιών.

2.1.Γ.9 | ΤΟ ΕΝΔΟΚΡΙΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Σε αυτή την υποενότητα, θα εξετάσουμε το ενδοκρινικό σύστημα που αποτελεί ένα από τα πιο πολύπλοκα και σημαντικά συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού, δεδομένου ότι είναι εκείνο που εγγυάται την ομοιόσταση μέσω της παραγωγής και ρύθμισης ορμονών, οι οποίες διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο σε ποικίλες βιολογικές διαδικασίες. Οι βασικές γνώσεις που πρέπει να επιδεικνύουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιλαμβάνουν την κατανόηση των διαφορετικών ενδοκρινών αδένων και των ορμονών που εκκρίνουν. Θα πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίσουν τους κύριους αδένες, όπως ο υποθάλαμος και η υπόφυση, η επίφυση, ο θυρεοειδής αδένας, οι παραθυροειδείς αδένες, ο θύμος αδένας, τα επινεφρίδια, το πάγκρεας και οι γονάδες. Θα πρέπει να κατανοήσουν την εσωτερική κατασκευή και λειτουργία των οργάνων που αποτελούν το ενδοκρινικό σύστημα και να έχουν την ικανότητα να μπορούν να κατηγοριοποιήσουν τους αδένες, χωρίζοντάς τους σε τρεις κατηγορίες: ενδοκρινείς, εξωκρινείς και μεικτούς.

Επίσης, θα αναλύσουμε διεξοδικά τη δομή κάθε αδένα, την κυτταρική τους σύνθεση, τον τρόπο που αιματώνονται και νευρώνονται και τη θέση τους στο σώμα. Επιπροσθέτως, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις για τις βασικές λειτουργίες των ορμονών που παράγονται από αυτούς τους αδένες και θα διαπιστώσουν την επίδρασή τους σε διάφορα όργανα και συστήματα του οργανισμού. Επιπλέον, θα πρέπει να κατανοήσουν τη λειτουργία των βιοχημικών και φυσιολογικών μηχανισμών που δι-

έπουν την έκκριση και δράση των ορμονών και να είναι ενήμεροι για τις βασικές αρχές της ενδοκρινολογίας, όπως οι ανατροφοδοτικοί μηχανισμοί (feedback mechanisms), και τη σημασία των υποδοχέων ορμονών. Τέλος, η συγκεκριμένη υποενότητα θα παρέχει στους σπουδαστές τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την κατανόηση των βασικών εννοιών της δομής και της σχέσης των αδένων στο ανθρώπινο σώμα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κατρίτση, Ε. Δ. & Κελέκη, Δ. Α. (2007). *Στοιχεία Ανατομίας – Κουβέλας, Η. Δ. Στοιχεία Φυσιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από: https://www.eef.edu.gr/media/2196/e_f00020.pdf
2. Gilroy, A. M. (2019). *Ανατομία του Ανθρώπου*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
3. Waschke, J., Bockers, M. T. & Friedrich, P. (2021). *Ανατομία Sobotta με έγχρωμο Άτλαντα*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
4. Netter, F. H. (2016). *Άτλας Ανατομίας του Ανθρώπου* (3η έκδοση). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Συμπληρωματικές

1. Martini, F. H., Nath, J. L. & Bartholomew, E. F. (2018). *Fundamentals of Anatomy & Physiology*. London: Pearson Education.
2. Moore, K. L., Dalley, A. F. & Agur, A. M. R. (2013). *Clinically Oriented Anatomy* (7th edition). Toronto: Lippincott Williams & Wilkins.
3. Tortora, G. J. & Derrickson, B. H. (2020). *Principles of Anatomy and Physiology*. New Jersey: John Wiley & Sons.

2.1.Δ • ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τις βασικές αρχές της διοίκησης των μονάδων υγείας τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο, δίνοντας έμφαση στις ιδιαίτερες προκλήσεις που σχετίζονται με την παραγωγή και διάθεση υπηρεσιών υγείας. Δεδομένων των πολλαπλών κοινωνικοοικονομικών αλλαγών και του εντεινόμενου ανταγωνισμού στον τομέα παροχής υγειονομικών υπηρεσιών, στη συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα αναδεικνύεται ο ρόλος της αποτελεσματικής διοίκησης των μονάδων υγείας για την επίτευξη των εκάστοτε επιχειρηματικών στόχων. Επιπλέον, στη μαθησιακή ενότητα παρουσιάζονται οι βασικές αρχές και τα εργαλεία της διοικητικής επιστήμης και πρακτικής για τη διαμόρφωση κατάλληλων στρατηγικών και τη λήψη αποδοτικών αποφάσεων, καθώς και για

την εφαρμογή πρακτικών λύσεων στα τρέχοντα ζητήματα λειτουργίας της μονάδας. Παρουσιάζονται τα βασικά μοντέλα διοίκησης μονάδων υγείας, τεχνικές και μελέτες περίπτωσης από την ελληνική και διεθνή πραγματικότητα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις ιδιαιτερότητες των υπηρεσιών υγείας,
- Αναγνωρίζουν τις βασικές λειτουργίες διοίκησης των μονάδων υγείας,
- Περιγράφουν τον ρόλο της διεύθυνσης στην παραγωγή και διάθεση ιατρονοσηλευτικού έργου,
- Διατυπώνουν την έννοια, τη σημασία, τα επίπεδα και τις βασικές λειτουργίες της σύγχρονης διοικητικής στις μονάδες υγείας,
- Γνωρίζουν τις βασικές κατηγορίες και μορφές των οργανισμών παροχής υπηρεσιών υγείας,
- Διακρίνουν τις βασικές οργανωτικές ιδιαιτερότητες στον συγκεκριμένο χώρο,
- Αναπτύσσουν βασική αντίληψη των διαδικασιών σχεδιασμού και προγραμματισμού στον χώρο των υπηρεσιών υγείας,
- Συνθέτουν την τμηματοποίηση και ανάλυση του οργανογράμματος μιας μονάδας υγείας,
- Κατανοούν την έννοια και τη σημασία της διοίκησης του ανθρώπινου δυναμικού στον υγειονομικό τομέα,
- Αναγνωρίζουν τα επιχειρησιακά προβλήματα των μονάδων παροχής υγειονομικών υπηρεσιών,
- Διακρίνουν τα επίπεδα και τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στις μονάδες υγείας,
- Υιοθετούν τις αρχές της αποτελεσματικής διοίκησης των μονάδων υγείας με βάση τους κανόνες δεοντολογίας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διοίκηση υπηρεσιών υγείας / Διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού / Διοίκηση ολικής ποιότητας / Διοίκηση μέσω στόχων / Ποιοτικά πρότυπα / Διαδικασία λήψης αποφάσεων / Επιχειρησιακό σχέδιο / Διαχείριση κινδύνων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2	ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
3	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
4	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΣΤΟΧΩΝ
5	ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
6	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ
7	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ (BUSINESS PLAN)
8	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Δ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην κατανόηση των βασικών αρχών και θεωριών που διέπουν τη διοίκηση οργανισμών, με έμφαση στις ιδιαιτερότητες του τομέα της υγείας. Η κατανόηση αυτών των βασικών αρχών είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική διαχείριση μονάδων υγείας, όπως νοσοκομεία, κλινικές και μονάδες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Παρουσιάζονται οι βασικές λειτουργίες της διοίκησης, που περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό, την οργάνωση, τη διεύθυνση και τον έλεγχο. Στη συνέχεια, αναλύονται οι κλασικές θεωρίες διοίκησης, που έχουν αναπτυχθεί από διάφορους επιστήμονες, όπως ο Taylor και ο Henri Fayol, και οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς αυτές οι θεωρίες εφαρμόζονται στη διοίκηση μονάδων υγείας. Τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa αποδέχονται τους διαφορετικούς ρόλους εργασίας που αναλαμβάνουν σε έναν οργανισμό υγείας, τις διαδικασίες στις οποίες συμμετέχουν, το οργανόγραμμα της επιχείρησης, καθώς και τις ικανότητες που απαιτούνται για την άσκηση των καθηκόντων τους. Η μαθησιακή αυτή υποενότητα αποσκοπεί, επίσης, στην κατανόηση των βασικών αρχών της διοίκησης καινοτομίας στον τομέα της υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τον ρόλο της καινοτομίας στη διοίκηση επιχειρήσεων υγείας και τον σπουδαίο ρόλο της έρευνας και ανάπτυξης (R&D) νέων εργαλείων διοίκησης, τα οποία δύνανται να αποτελέσουν το συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών. Η χρήση της καινοτομίας μπορεί να συνεισφέρει στην αξιοποίηση των αλλαγών ως ευκαιρίες για την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών.

Η εμπλουτισμένη εισήγηση αποτελεί μια καλή εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες και θα μπορούσε να περιλαμβάνει την επεξήγηση και την ερμηνεία των προαναφερόμενων όρων και εννοιών.

2.1.Δ.2 | ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΜΟΝΑΔΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν πρακτικές δεξιότητες και θεωρητικές γνώσεις σχετικά με τον στρατηγικό σχεδιασμό και την οργάνωση μέσω αυτού των μονάδων υγείας. Ειδικότερα, μέσα από μελέτη περιπτώσεων και ασκήσεων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται να αναγνωρίζουν τις παραμέτρους που πρέπει να ληφθούν υπόψη για τον στρατηγικό σχεδιασμό του οργανισμού/επιχείρησης. Η ανάλυση SWOT είναι ένα σημαντικό εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού, το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μίας επιχείρησης. Ο καθορισμός της αποστολής (mission) και η ανάπτυξη του οράματος (vision) του οργανισμού παρουσιάζει πού θέλει να φτάσει η επιχείρηση στο μέλλον. Από την άλλη, ο καθορισμός σαφών και μετρήσιμων στόχων και η ανάπτυξη κατάλληλων στρατηγικών για την επίτευξη αυτών αποτελεί αντικείμενο του στρατηγικού σχεδιασμού, λαμβάνοντας υπόψη όμως τους διαθέσιμους πόρους των συντελεστών παραγωγής (π.χ. κεφαλαίου και εργασίας). Τέλος, η υλοποίηση και αξιολόγηση αυτών των στρατηγικών βοηθά στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων, θετικά ή αρνητικά, και δίνει τη δυνατότητα αναπροσαρμογής δράσεων και πρακτικών όπου χρειάζεται.

Επίσης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – SPA να ερμηνεύουν το οργανόγραμμα του οργανισμού/επιχείρησης, που αφορά την οργανωτική δομή και καθορίζει ρόλους, ευθύνες και ιεραρχίες της εσωτερικής λειτουργίας του/της. Επιπλέον, όσον αφορά την οργάνωση των μονάδων υγείας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα πρέπει πέραν των άλλων να εξετάζουν και την οικονομική διαχείριση του οργανισμού σε ό,τι αφορά τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους, τον προϋπολογισμό, τον έλεγχο δαπανών και την εξεύρεση χρηματοδοτήσεων χρησιμοποιώντας διάφορα χρηματοδοτικά εργαλεία προκειμένου να διασφαλιστεί η οικονομική βιωσιμότητα και αποδοτικότητα της μονάδας.

2.1.Δ.3 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σκοπός της μαθησιακής υποενότητας είναι να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο πεδίο της Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού (ΔΑΔ, Human Resource Management – HRM), ώστε να κατανοήσουν τα ειδικά χαρακτηριστικά των διαφορετικών κλάδων και ιεραρχικών επιπέδων σε επιχειρήσεις και φορείς. Αποδέχονται ότι ο σημαντικότερος παράγοντας επιτυχίας μιας επιχείρησης για την επίτευξη των στρατηγικών της στόχων είναι το ανθρώπινο δυναμικό της. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα στάδια διαχείρισης του προσωπικού, όπως ο εντοπισμός της ανάγκης για θέση εργασίας που πρέπει να καλυφθεί, το περίγραμμα και η ανάλυση της θέσης εργασίας κάθε εργαζομένου, η προσέλκυση προσωπικού υψηλών προσόντων, η επιλογή κατάλληλου προσωπικού μέσα από διαδικασία συνέντευξης κ.ά., η σημασία της εκπαίδευσης του προσωπικού, η αξιολόγηση του ανθρώπινου δυναμικού, η αμοιβή και η παροχή κινήτρων στους/στις εργαζόμενους/-ες, η δυνατότητα ανάπτυξης κα-

ναλιών επικοινωνίας και η εν γένει διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων εντός του οργανισμού με την εξασφάλιση ενός ασφαλούς και δίκαιου περιβάλλοντος εργασίας.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τις δυνατότητες της ομαδικής εργασίας. Τα στελέχη λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa είναι μέρος της ομάδας εργασίας μαζί με πλήθος διαφορετικών επαγγελματιών που συνυπάρχουν στην επιχείρηση και προσπαθούν όλοι μαζί για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Αναγνωρίζουν τα οφέλη της ομαδικότητας για τις επιχειρήσεις, όπως είναι η αύξηση παραγωγικότητας, η βελτίωση της επικοινωνίας και συνεργασίας, η ταχύτητα ολοκλήρωσης του παραγόμενου έργου κ.ά. Ακόμη, παρουσιάζονται οι τύποι λειτουργίας της οργάνωσης (τυπική και άτυπη), οι θεωρίες παρακίνησης του προσωπικού και οι τύποι ηγεσίας. Ολοκληρώνοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση, μέσα από το παιχνίδι ρόλων, να εφαρμόζουν τις ανωτέρω διαδικασίες.

2.1.Δ.4 | ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΕΣΩ ΣΤΟΧΩΝ

Δεν θα μπορούσε να μην υπάρχει στη μαθησιακή ενότητα «Διοίκηση μονάδων υγείας» υποενότητα που να αναφέρεται στη «Διοίκηση μέσω στόχων». Πρόκειται για μια σύγχρονη διοικητική πρακτική, σύμφωνα με την οποία το ανθρώπινο δυναμικό, ανεξάρτητα από το ιεραρχικό επίπεδο στο οποίο βρίσκεται, οφείλει να συμφωνήσει από κοινού σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο λειτουργίας του οργανισμού, εφαρμόζοντας στρατηγικές για την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες παροτρύνονται στην εφαρμογή της διοίκησης μέσω στόχων, κατανοώντας ότι τα οφέλη είναι πολλαπλά: από τη μία πλευρά συμβάλλει στην αύξηση της αποδοτικότητας του οργανισμού και από την άλλη βελτιώνει την αποτελεσματικότητά του. Το σύνολο των εργαζομένων γνωρίζει τους στόχους, τις αρμοδιότητες και τα καθήκοντά του, με αποτέλεσμα να υπάρχει μια συμμετοχική διαδικασία λήψης αποφάσεων και δέσμευση όλων για την εφαρμογή τους.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι οι στόχοι που καθορίζονται από κοινού μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων πρέπει να είναι συγκεκριμένοι (Specific), μετρήσιμοι (Measurable), επιτεύξιμοι (Attainable), ρεαλιστικοί (Relevant) και χρονικά καθορισμένοι (Time-bound), σύμφωνα με τη μεθοδολογία SMART. Αποτελεί αναγκαία συνθήκη, προκειμένου ο οργανισμός να έχει τη δυνατότητα μέτρησης του βαθμού στον οποίο επιτεύχθηκαν οι στόχοι που είχαν τεθεί και από ποιον. Η αξιολόγηση, τέλος, χρησιμοποιείται στη λήψη αποφάσεων σχετικά με παρεμβάσεις από μέρους της διοίκησης για την ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού, αλλά και για τις ανταμοιβές και τα κίνητρα που δίδονται σε αυτό ως αναγνώριση των προσπαθειών του, ενισχύοντας με αυτόν τον τρόπο την αφοσίωση των εργαζομένων στον οργανισμό.

2.1.Δ.5 | ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Στη μαθησιακή αυτή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τα πρότυπα ποιότητας που εφαρμόζονται στους οργανισμούς παροχής υπηρεσιών υγείας.

Η προσέγγιση των επιχειρήσεων είναι πλέον πελατοκεντρική, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης ικανοποίηση των πελατών/-ισμών, ώστε να εμπιστευτούν την επιχείρηση και αυτή, με τη σειρά της, να διατηρήσει και να αυξήσει το πελατολόγιό της. Η χρήση εργαλείων και διαδικασιών αποτελεί μια στρατηγική προσέγγιση, ώστε να επιτευχθεί το βέλτιστο επίπεδο υπηρεσιών, και η Διοίκηση Ολικής Ποιότητας (ΔΟΠ) είναι ένα από αυτά. Σε επιχειρήσεις λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa, η ΔΟΠ μπορεί να εφαρμοστεί με αποτελεσματικό τρόπο, με την προϋπόθεση ότι υπάρχει δέσμευση όλων των εμπλεκόμενων μερών της επιχείρησης για την εφαρμογή της.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται ότι η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού είναι απαραίτητη, για να διασφαλιστεί ότι όλοι/-ες οι εργαζόμενοι/-ες διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Η συλλογή και ανάλυση πληροφοριών μέσω ανατροφοδότησης από τους/τις πελάτες/-ισσες βοηθά την επιχείρηση να κατανοήσει τις ανάγκες τους, ώστε να τις καλύψει αποτελεσματικά. Τα υπάρχοντα γενικά πρότυπα ποιότητας κατά ISO, αλλά και τα εξειδικευμένα για επιχειρήσεις λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa, αποτελούν αντικείμενα της υποενότητας. Η εφαρμογή τους μπορεί να διασφαλίσει την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών, αυξάνοντας την ικανοποίηση και την αφοσίωση των πελατών/-ισμών και δημιουργώντας ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην αγορά. Η εφαρμογή των προτύπων ποιότητας ενθαρρύνει μια κουλτούρα συνεχούς βελτίωσης στην επιχείρηση, με τις διεργασίες να αξιολογούνται τακτικά και να βελτιώνονται όπου κρίνεται απαραίτητο.

2.1.Δ.6 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Όπως σε όλους τους οργανισμούς, έτσι και στις μονάδες λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa, η λήψη αποφάσεων είναι από τις πιο σημαντικές διεργασίες στη λειτουργία τους, λόγω των επιπτώσεων και του αντικτύπου που έχουν αυτές στην επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε αυτή την υποενότητα αναγνωρίζουν τα στάδια λήψης των επιχειρηματικών αποφάσεων, η οποία ξεκινά με τον εντοπισμό μιας ευκαιρίας ή μιας απειλής, όπως αναφέρθηκε και στη δεύτερη υποενότητα «Στρατηγικός σχεδιασμός και οργάνωση μονάδων υγείας» με την ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μίας επιχείρησης. Η συλλογή πληροφοριών είναι μια απαραίτητη διαδικασία, ώστε να υπάρχουν όσο το δυνατόν περισσότερα δεδομένα για την κατανόηση του εκάστοτε θέματος, χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία όπως ερωτηματολόγια πελατών/-ισμών/προμηθευτών κ.ά. Η διαδικασία εύρεσης εναλλακτικών λύσεων είναι το επόμενο στάδιο στη διαδικασία λήψης αποφάσεων. Αφού αυτές αξιολογηθούν με βάση το κόστος/όφελος της κάθε εναλλακτικής και τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα που εμφανίζει καθεμία, γίνεται η ιεράρχηση των επιλογών. Η λήψη της επιχειρηματικής απόφασης έχει να κάνει με την επιλογή της λύσης που θα έχει τα καλύτερα αποτελέσματα και μένει να επιβεβαιωθεί από την εφαρμογή της. Το τελευταίο στάδιο περιλαμβάνει την παρακολούθηση και ανατροφο-

δότηση της απόδοσης της συγκεκριμένης απόφασης, μέσα από τη συνεχή αξιολόγηση των αποτελεσμάτων που επέφερε στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων λαμβάνοντας φυσικά υπόψη τους περιορισμούς που αναπόφευκτα υφίστανται σε κάθε επιχείρηση λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa, τόσο σε πόρους (κεφάλαιο, ανθρώπινο δυναμικό κ.ά.), το περιβάλλον που δραστηριοποιείται η μονάδα (εσωτερικό και εξωτερικό), αλλά και τη στρατηγική που ακολουθεί ίδια η επιχείρηση.

2.1.Δ.7 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ (BUSINESS PLAN)

Στην παρούσα εκπαιδευτική υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία του επιχειρηματικού σχεδίου (business plan) για τη λειτουργία ενός οργανισμού. Η συμμετοχή στην κατάρτιση ενός επιχειρηματικού σχεδίου, αλλά πολύ περισσότερο η ορθή εφαρμογή του, εμπίπτει στα καθήκοντα του στελέχους λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι το επιχειρηματικό σχέδιο είναι το κείμενο στο οποίο καταγράφεται η υπάρχουσα θέση της επιχείρησης, το περιβάλλον (εσωτερικό και εξωτερικό) στο οποίο δραστηριοποιείται, το αποτέλεσμα το οποίο προσδοκά να επιτύχει, καθώς και οι διαδικασίες και οι μέθοδοι που θα εφαρμόσει για την επίτευξη αυτού του σκοπού.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναλύσουν τις βασικές αρχές σύνταξης επιχειρηματικών σχεδίων, στις οποίες περιλαμβάνεται ο τρόπος παρουσίασης της επιχειρηματικής ιδέας. Αυτή αφορά μια ρεαλιστική προσέγγιση των προς επίτευξη στόχων, καθώς και τα δεδομένα και τις πληροφορίες που έχουν ληφθεί υπόψη για τις εκτιμήσεις που αποτυπώνονται σε αυτό. Ειδικότερα, το επιχειρηματικό σχέδιο (business plan) είναι ένα σημαντικό εργαλείο για τη λειτουργία και την ανάπτυξη μιας επιχείρησης. Είναι απαραίτητο για την εξασφάλιση χρηματοδότησης από διάφορες πηγές, είτε μέσω τραπεζικού δανεισμού είτε μέσω άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων (ΕΣΠΑ κ.λπ.). Καθορίζει τους μεσοπρόθεσμους στόχους του οργανισμού, διαμορφώνοντας με τέτοιον τρόπο τη διοικητική οργάνωση της επιχείρησης, ώστε να υπάρχει σαφής καθορισμός ρόλων και αρμοδιοτήτων για τους/τις εργαζόμενους/-ες όλων των ιεραρχικών επιπέδων. Τέλος, η συνεχής παρακολούθηση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων από την εφαρμογή του δίνει τη δυνατότητα στον οργανισμό για ανατροφοδότηση και προσαρμογή των στρατηγικών, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, ώστε να υπάρξει επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων.

2.1.Δ.8 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ

Είναι σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να ενημερωθούν για τη σημασία που έχει η διαχείριση κινδύνων και κρίσεων στην εν γένει λειτουργία μιας επιχείρησης. Στη συγκεκριμένη υποενότητα, θα κατανοήσουν τον τρόπο προσδιορισμού και αξιολόγησης των κινδύνων, ποια εργαλεία και τεχνικές μπορούν να χρησιμοποιηθούν, ποιες είναι οι κλίμακες αξιολόγησης και οι ανοχές, οι σχετικοί ρόλοι και υπευθυνότητες του προσω-

πικού, καθώς και οι ενέργειες για την αντιμετώπισή τους. Στα καθήκοντα του στελέχους λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa περιλαμβάνεται και η συμμετοχή του στην κατάρτιση του σχεδίου διαχείρισης κινδύνων και κρίσεων της επιχείρησης, το οποίο την προστατεύει από απρόσμενες καταστάσεις εφόσον υπάρχει οργανωμένος τρόπος αντιμετώπισής τους. Η διαδικασία διαχείρισης κινδύνων περιλαμβάνει τέσσερα βήματα: α) τον προσδιορισμό/αναγνώριση κινδύνου, β) την αξιολόγηση κινδύνου, γ) την ανάπτυξη δράσεων αντιμετώπισης κινδύνων και δ) τον έλεγχο κινδύνων. Επιπλέον, οι κίνδυνοι αξιολογούνται με βάση την πιθανότητα εμφάνισής τους και τις επιπτώσεις στους στόχους της επιχείρησης. Έτσι, ανάλογα με την πολιτική του οργανισμού, επιλέγονται οι καταλληλότερες στρατηγικές αντιμετώπισής τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται την αναγκαιότητα ύπαρξης ενός σχεδίου αντιμετώπισης κρίσεων στην επιχείρηση, ώστε να είναι δυνατή η άμεση ανταπόκριση σε κρίσιμες καταστάσεις. Αυτό πρέπει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες οδηγίες για την επικοινωνία, την ανάθεση ρόλων και αρμοδιοτήτων στα στελέχη του οργανισμού και την εκτέλεση των απαραίτητων ενεργειών. Επιπλέον, η συνεχής εκπαίδευση του προσωπικού βοηθά στην εξοικείωση με τα σχέδια αντιμετώπισης κρίσεων, διασφαλίζοντας την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης και τη βιωσιμότητά της.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Πολύζος, Ν. (2014). *Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Sullivan, J. E. & Decker, J. P. (2016). *Αποτελεσματική Ηγεσία και Διοίκηση στις Υπηρεσίες Υγείας* (μτφρ. Θ. Μπελλάλη). Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδα.

Συμπληρωματικές

1. Sullivan, J. E. (2013). *Αποτελεσματική Ηγεσία και Διοίκηση στις Υπηρεσίες Υγείας* (8η έκδοση), (μτφρ. Ε. Δ. Δούσης). Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδα.
2. Τζωρτζάκης, Μ. Κ. (2019). *Οργάνωση και Διοίκηση. Το Management της νέας εποχής*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
3. Κέφης, Β. (2009). *Το επιχειρηματικό όραμα σε Business Plan*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2.1.Ε • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι παρουσιάσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες συνοπτικά τις βασικές έννοιες του τουρισμού ως κοινωνικοοικονομικού

φαινομένου, καθώς και τους βασικούς παράγοντες που συντέλεσαν ιστορικά στην αναπτυξιακή του πορεία τις τελευταίες δεκαετίες. Η ενότητα εμβαθύνει στις Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού (EEMT) δίνοντας έμφαση σε ζητήματα συγκρότησης της τουριστικής προσφοράς για συγκεκριμένες μορφές τουριστικών προϊόντων και υπηρεσιών, αναδεικνύοντας τον ρόλο της διαφοροποίησης των τουριστικών καταναλωτικών συμπεριφορών στη συγκρότηση και διαμόρφωση της τουριστικής ζήτησης. Παρουσιάζεται η ανάπτυξη των ειδικών μορφών τουρισμού –στον ελλαδικό και διεθνή χώρο– που σχετίζονται με την ευεξία, τον τουρισμό υγείας και την αξιοποίηση των ιαματικών πόρων, όπως η θαλασσοθεραπεία, η λουτροθεραπεία, ο τουρισμός αναζωογόνησης και ευεξίας κ.ά.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τον τουρισμό ως κοινωνικοοικονομικό φαινόμενο,
- Γνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη του τουριστικού φαινομένου,
- Αναλύουν τις πολλαπλές διαστάσεις του πολυσύνθετου τουριστικού φαινομένου (κοινωνικό, οικονομικό, πολιτισμικό, περιβαλλοντικό επίπεδο),
- Κατανοούν τα συστατικά στοιχεία που συνθέτουν το σύγχρονο τουριστικό φαινόμενο,
- Αναγνωρίζουν τις πολλαπλές επιδράσεις του τουρισμού στην αναπτυξιακή προσπάθεια των προορισμών και των εθνών,
- Αναλύουν τους παράγοντες διαμόρφωσης της τουριστικής ζήτησης και της τουριστικής προσφοράς,
- Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά των EEMT,
- Κατανοούν τις μεταβλητές διαμόρφωσης, οργάνωσης και διοίκησης των EEMT,
- Παρουσιάζουν καλές πρακτικές EEMT της ελληνικής και διεθνούς επιχειρηματικής πρακτικής,
- Συζητούν την αναγκαιότητα ανάπτυξης των EEMT στις σύγχρονες κοινωνίες,
- Ενθαρρύνουν τις σωστές πρακτικές των EEMT με γνώμονα την ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εξέλιξη τουρισμού / Πολλαπλές διαστάσεις του τουρισμού / Σύγχρονος τουρισμός / Επιδράσεις τουρισμού / Τουριστική ζήτηση / Τουριστική προσφορά / Χαρακτηριστικά τουρισμού / Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού (EEMT) / Τουριστική Ανάπτυξη.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ
2	ΟΙ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ
3	Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ
4	ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ
5	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΕΜΤ)
6	ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Κείμενο αναφοράς

2.1.E.1 | ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα διερευνήσουν την εξελικτική πορεία του τουριστικού φαινομένου, με την πάροδο του χρόνου, όπως αυτός διαμορφωνόταν από τους εκάστοτε οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς παράγοντες κάθε περιόδου. Η υποενότητα ξεκινά με την εξέταση των πρώιμων μορφών ταξιδιού, που βασίζονταν σε πνευματικούς, εμπορικούς και εξερευνητικούς λόγους, εστιάζεται στην άνοδο του θρησκευτικού τουρισμού και στην ίδρυση των πρώτων πανδοχείων και αναπαυτηρίων κατά τη διάρκεια του Μεσαίωνα και συνεχίζει με αναφορά στο Grand Tour, το εκπαιδευτικό ταξίδι των νέων Ευρωπαίων αριστοκρατών του 17ου-19ου αιώνα, και τις επιδράσεις του στη διαμόρφωση του σύγχρονου τουρισμού. Αναλύονται οι επιρροές των τεχνολογικών εξελίξεων στις μεταφορές, όπως είναι ο σιδηρόδρομος και το ατμόπλοιο, που κατέστησαν τα ταξίδια πιο προσιτά στη μεσαία τάξη κατά τη Βιομηχανική Επανάσταση, περίοδο κατά την οποία παρατηρείται, επίσης, η ανάπτυξη των πρώτων παραθαλάσσιων θερέτρων και η άνοδος του τουρισμού αναψυχής. Η εποχή μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο αναφέρεται ως η περίοδος άνθησης του μαζικού τουρισμού, η οποία καθοδηγείται από την αύξηση των διαθέσιμων εισοδημάτων, την καθιέρωση των πληρωμένων διακοπών και την άνοδο των οργανωμένων ταξιδιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τον ρόλο της παγκοσμιοποίησης στην επέκταση του διεθνούς τουρισμού και την επακόλουθη εμφάνιση και ανάπτυξη νέων τουριστικών προορισμών. Τέλος, παρουσιάζονται και αναλύονται οι σύγχρονες τάσεις, όπως ο οικοτουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός και η επίδραση της ψηφιακής τεχνολογίας στη διαμόρφωση της σύγχρονης ταξιδιωτικής συμπεριφοράς.

2.1.E.2 | ΟΙ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην υποενότητα «Οι πολύπλευρες επιδράσεις του τουριστικού φαινομένου» εξετάζουν τις πολλαπλές και αλληλένδετες οικονομικές, περιβαλλοντικές, κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις του τουρισμού, δίνοντας έμφαση στην

πολυπλοκότητα της διαχείρισης αυτών των επιπτώσεων τόσο σε ανεπτυγμένους όσο και σε αναπτυσσόμενους τουριστικούς προορισμούς. Ειδικότερα, αναλύονται οι τρόποι με τους οποίους ο τουρισμός συμβάλλει στην τοπική και εθνική οικονομία μέσω της δημιουργίας νέων άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας, της ανάπτυξης υποδομών και ανωδομών, της ενίσχυσης των συναλλαγματικών εσόδων και των θετικών επιδράσεων από τη διάχυση των οικονομικών ωφελειών σε άλλους κλάδους του πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα. Παράλληλα, εξετάζονται και οι πιθανές αρνητικές οικονομικές συνέπειες από την τουριστική ανάπτυξη, όπως οι πληθωριστικές πιέσεις από την αύξηση των τιμών των προϊόντων και υπηρεσιών, η εισοδηματική ανισότητα, η εποχικότητα και η εξάρτηση από τη «μονοκαλλιέργεια» του τουρισμού. Διερευνώντας το μοντέλο και την ένταση της τουριστικής ανάπτυξης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τις θετικές κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις του τουρισμού στις τοπικές κοινότητες, τις παραδόσεις και τον τρόπο ζωής, καθώς και τις αντίστοιχες προκλήσεις, όπως η πολιτιστική εμπορευματοποίηση, η απώλεια της αυθεντικότητας και η πιθανή διατάραξη των κοινωνικών κανόνων. Τέλος, σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, αναδεικνύεται ο διττός ρόλος του τουρισμού ως παράγοντα που μπορεί να συμβάλλει στην υποβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, την αλλοίωση των οικοσυστημάτων, τη ρύπανση και την κατανάλωση των διαθέσιμων πόρων αλλά και ως δύναμη διατήρησης και ανάδειξής τους, μέσω της υιοθέτησης βιώσιμων πρακτικών τουριστικής ανάπτυξης, που μεγιστοποιούν τις θετικές επιδράσεις του τουρισμού και ταυτόχρονα μετριάζουν τις αρνητικές συνέπειές του.

2.1.E.3 | Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΟΡΙΣΜΩΝ

Στην παρούσα υποενότητα, διερευνάται ο καταλυτικός ρόλος του τουρισμού στις προσπάθειες βιώσιμης και ενδογενούς ανάπτυξης των προορισμών, εστιάζοντας τόσο στις δυνατότητες όσο και στις προκλήσεις για ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, ενώ παρουσιάζονται και αναλύονται παραδείγματα από τον ελληνικό και διεθνή χώρο. Δίνοντας έμφαση στις οικονομικές διαστάσεις του τουρισμού, η υποενότητα διερευνά τη δημιουργία πρόσθετων οικονομικών εισροών στα τοπικά παραγωγικά συστήματα, τις επιδράσεις του οικονομικού πολλαπλασιαστή, τη διασύνδεση του τουρισμού με τις τοπικές επιχειρήσεις και τη δημιουργία πρόσθετων ευκαιριών απασχόλησης. Εξετάζονται επιτυχημένες στρατηγικές τουριστικής ανάπτυξης που μπορούν να μεταμορφώσουν τις τοπικές οικονομίες, διασυνδέοντας τον τουρισμό με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα και διαχέοντας τα οφέλη του τουρισμού στο σύνολο των τοπικών οικονομιών και κοινωνιών. Μελετώνται οι κοινωνικές και πολιτιστικές διαστάσεις της τουριστικής ανάπτυξης, υπογραμμίζοντας ότι ο τουρισμός, αφενός, παρέχει ευκαιρίες για τη διατήρηση και προώθηση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς και των τοπικών παραδόσεων, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα τις πολιτιστικές ανταλλαγές, και αφετέρου, επιφυλάσσει προκλήσεις, όπως οι κοινωνικές

ανισότητες, η πολιτιστική διάβρωση και το ενδεχόμενο συγκρούσεων μεταξύ τουριστών/-τριών και τοπικών κοινοτήτων. Μέσα από την υιοθέτηση πρακτικών βιώσιμης ανάπτυξης, δίνεται έμφαση στη σημασία της ισορροπίας τουριστικής ανάπτυξης και της ταυτόχρονης διατήρησης του περιβάλλοντος και της κοινωνικής ευημερίας. Υπογραμμίζεται ότι η ανάπτυξη των δημόσιων υποδομών, όπως η βελτίωση των μεταφορών και η ενίσχυση των υπηρεσιών κοινής ωφέλειας κ.ά., δεν ωφελεί μόνο τους/τις τουρίστες/-τριες, αλλά βελτιώνει και την ποιότητα ζωής των τοπικών πληθυσμών.

2.1.E.4 | ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΖΗΤΗΣΗ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμβαθύνουν στην κατανόηση των βασικών στοιχείων που διαμορφώνουν την τουριστική βιομηχανία και κυρίως στη σχέση μεταξύ της διαθεσιμότητας των τουριστικών υπηρεσιών (τουριστική προσφορά) και των αναγκών και προτιμήσεων των τουριστών/-τριών (τουριστική ζήτηση), μελετώντας πώς αυτές οι δυνάμεις αλληλοεπιδρώντας διαμορφώνοντας τις τουριστικές αγορές. Ειδικότερα, διερευνούνται οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιθυμία για ταξίδια (τουριστική ζήτηση), συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών συνθηκών, των πολιτιστικών τάσεων, των προσωπικών κινήτρων και των εξωτερικών παραγόντων, όπως είναι η ασφάλεια και η πολιτική σταθερότητα. Μέσω παραδειγμάτων, εξετάζεται πώς οι αλλαγές σε βασικούς συντελεστές, όπως το διαθέσιμο εισόδημα, οι προτιμήσεις του τρόπου ζωής και τα γεγονότα σε παγκόσμιο επίπεδο επηρεάζουν την τουριστική ζήτηση, και πώς αυτή διαρθρώνεται στα βασικά τμήματα τις αγοράς με βάση τα δημογραφικά, ψυχογραφικά και συμπεριφορικά χαρακτηριστικά των τουριστών/-τριών. Σε σχέση με την τουριστική προσφορά, η υποενότητα αναλύει τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των τουριστικών υπηρεσιών, καθώς και τα βασικά στοιχεία που συνθέτουν το τουριστικό προϊόν, όπως οι μεταφορές, τα καταλύματα, τα αξιοθέατα και οι βοηθητικές υπηρεσίες. Αναλύονται τα ζητήματα που προκύπτουν για τους παρόχους τουριστικών υπηρεσιών από τις διακυμάνσεις της ζήτησης και εξετάζονται λύσεις, όπως οι ευέλικτες στρατηγικές τιμολόγησης, η διαφοροποίηση των τουριστικών υπηρεσιών και η ενσωμάτωση καινοτομικών στοιχείων για την απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Τέλος, εξετάζονται ζητήματα σχετικά με την επίτευξη ισορροπίας μεταξύ τουριστικής προσφοράς και τουριστικής ζήτησης, δίνοντας έμφαση στον ρόλο των κυβερνητικών πολιτικών, των στρατηγικών μάρκετινγκ και των τεχνολογικών εξελίξεων για την εξισορρόπηση ενός ιδιαίτερα δυναμικού συστήματος, όπως αυτό του τουρισμού.

2.1.E.5 | ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΕΜΤ)

Στην υποενότητα «Ειδικές και Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού (ΕΕΜΤ)», οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν σειρά τουριστικών μορφών που αποκλίνουν από το παραδοσιακό μοντέλο του μαζικού τουρισμού, εστιάζοντας σε περισσότερο μοναδικές, εξατομικευμένες, βιωματικές και συχνά βιώσιμες ταξιδιωτικές εμπειρίες. Παρουσι-

άζεται και αναλύεται το εννοιολογικό πλαίσιο των ΕΕΜΤ που τις διαφοροποιεί από τον μαζικό τουρισμό. Σημαντικό μέρος της υποεπενότητας επικεντρώνεται στα κίνητρα και τις προτιμήσεις των τουριστών/-τριών που αναζητούν εναλλακτικές μορφές ταξιδιού. Διερευνώνται οι τάσεις που οδηγούν στην ανάπτυξη αυτών των τύπων τουρισμού, όπως η επιθυμία για αυθεντικές εμπειρίες, οι βιώσιμες ταξιδιωτικές πρακτικές και η άμεση εμπλοκή των επισκεπτών με τις τοπικές κοινότητες προς αναζήτηση της αυθεντικότητας, καθώς και η άνοδος του ηθικού καταναλωτισμού. Παράλληλα, αναλύονται οι ευκαιρίες και οι προκλήσεις για την πλευρά της τουριστικής προσφοράς στην προσπάθεια της να ανταπεξέλθει επιτυχώς στις διαφοροποιημένες απαιτήσεις των τουριστών/-τριών που αναζητούν ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Παρουσιάζονται οι κύριες μορφές ΕΕΜΤ, όπως ο τουρισμός περιπέτειας, ο πολιτιστικός τουρισμός, ο τουρισμός ευεξίας, ο τουρισμός υπαίθρου και ο θρησκευτικός τουρισμός, ενώ γίνεται αναφορά και σε πιο μικρές αγορές όπως ο σκοτεινός τουρισμός και ο εθελοντικός τουρισμός.

2.1.Ε.6 | ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Στην παρούσα υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν την αναγκαιότητα ανάπτυξης των ΕΕΜΤ στις σύγχρονες κοινωνίες, ενθαρρύνοντας την ανάπτυξη καλών πρακτικών με γνώμονα την ενίσχυση των τοπικών κοινωνιών. Με κριτική προσέγγιση εξετάζεται η συμβατότητα αξιοποίησης των ήπιων μορφών τουρισμού στη βιώσιμη ανάπτυξη των τουριστικών προορισμών. Ειδικότερα, διερευνάται πώς οι μοναδικές και λιγότερο συμβατικές τουριστικές πρακτικές των ειδικών μορφών τουρισμού συμβάλλουν στη βιωσιμότητα και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των τουριστικών προορισμών. Αναδεικνύονται οι δυνατότητες συνεργειών μεταξύ της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και των ΕΕΜΤ, με έμφαση στα οικονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικοπολιτιστικά οφέλη τους, καθώς οι ΕΕΜΤ χαρακτηρίζονται από την εστίασή τους σε μικρής κλίμακας, χαμηλής επιβάρυνσης ταξίδια, τα οποία συχνά σχεδιάζονται για να παρέχουν καθηλωτικές εμπειρίες με σεβασμό στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον των προορισμών. Η υποεπένδυση δίνει έμφαση στα οικονομικά πλεονεκτήματα των ειδικών μορφών τουρισμού για την προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, καθώς ενθαρρύνουν την τοπική επιχειρηματικότητα, εμπλέκοντας μικρές επιχειρήσεις της τοπικής κοινότητας στη συνολική αλυσίδα αξίας του τουρισμού, πρακτική που συμβάλλει στη δίκαιη κατανομή των οικονομικών ωφελειών στο τοπικό οικονομικό κύκλωμα. Τέλος, εξαιτίας των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ΕΕΜΤ μέσω παραδειγμάτων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, εξετάζονται οι ευκαιρίες υποστήριξης των αναπτυξιακών προσπαθειών αναδυόμενων τουριστικών προορισμών μέσω της προώθησης της τοπικής επιχειρηματικότητας και την ενθάρρυνση υπεύθυνων επιχειρηματικών πρακτικών.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Κοκκώσης, Χ., Τσάρτας, Π. & Γκρίμπα, Ε. (2020). *Ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ζήτηση και προσφορά νέων προϊόντων τουρισμού*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας, Π. (2019). *Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Συμπληρωματικές

1. Σταυρινούδης, Θ. & Κακαρούγκας, Χ. (2022). *Διοικώντας τις τουριστικές επιχειρήσεις. Ένας επιστημονικός οδηγός για το πώς και το γιατί του τουριστικού επιχειρείν*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
2. Τσάρτας, Π., Ζαγκότση, Σ. & Κυριακάκη, Α. (2020). *Τουρίστες, ταξίδια, τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

2.1.ΣΤ • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τη βασική αγγλική τουριστική ορολογία, αφού αυτή αποτελεί την κυρίαρχη γλώσσα επικοινωνίας σε παγκόσμιο επίπεδο κατά την άσκηση των τουριστικών δραστηριοτήτων. Μέσα από την κατανόηση της αγγλικής γλώσσας οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που πλαισιώνουν την επικοινωνία στην εξυπηρέτηση των διεθνών τουριστών/-τριών και των επισκεπτών/-τριών των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και κέντρων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν βασικές έννοιες και ορολογία στην αγγλική γλώσσα,
- Αναπτύσσουν ικανότητες γραφής και ανάγνωσης μέσα από πρακτικές εφαρμογές του αγγλικού λόγου,
- Διαχειρίζονται την καθημερινή επικοινωνία ανταλλάσσοντας απλές πληροφορίες για θέματα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες υπηρεσίες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa,
- Χρησιμοποιούν τον αγγλικό λόγο κατά τη διάρκεια των καθημερινών επαγγελματικών συναλλαγών στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,

- Μετατρέπουν την αγγλική ορολογία στα ελληνικά και το αντίστροφο,
- Διατυπώνουν το νόημα ενός απλού και σύντομου μηνύματος στην αγγλική γλώσσα.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Business meeting / Communication skills / Hospitality / Hydrotherapy / Intercultural communication / Professional context / Thalassotherapy / Tourism / Tourist guide.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ (INTRODUCTION TO ENGLISH FOR TOURISM)
2	ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ (ADVANCED ENGLISH FOR TOURISM)
3	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BUSINESS ENGLISH)
4	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY IN ENGLISH COMMUNICATION)
5	ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)
6	ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN ENGLISH LANGUAGE)

Κείμενο αναφοράς

2.1.ΣΤ.1 | ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ

(INTRODUCTION TO ENGLISH FOR TOURISM)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στον γραπτό και προφορικό λόγο στην αγγλική γλώσσα. Απώτερος σκοπός είναι να αποκτήσουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, ώστε να ανταλλάσσουν μηνύματα, να ανακαλούν βασικές γνώσεις και πληροφορίες σχετικές με τις επικοινωνιακές συνθήκες σε χώρους που σχετίζονται με τον τουρισμό και, συγκεκριμένα, σε χώρους και εγκαταστάσεις θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa (thalassotherapy/hydrotherapy – Spa) και να αναπτύξουν θετικές στάσεις απέναντι στην επικοινωνία στην αγγλική γλώσσα και στην κοινωνική ζωή.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν το νόημα ενός απλού, σαφούς και σύντομου μηνύματος. Είναι σε θέση να κατανοούν εκφράσεις εκτός κειμένου και λέξεις που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά και αφορούν το άτομο, την οικογένεια, τις αγορές, την εργασία ή το άμεσο περιβάλλον τους. Εξασκούνται στην ανάγνωση πολύ απλών και σύντομων κείμενων με τουριστικό περιεχόμενο, είναι σε θέση να βρίσκουν μια συγκε-

κριμένη πληροφορία σε συνοπτικά κείμενα όπως καταλόγους εστιατορίων, έντυπα με ωράρια αφίξεων και αναχωρήσεων μέσων μαζικής μεταφοράς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στους τρόπους επικοινωνίας σε καθημερινές περιστάσεις όπου χρειάζεται να ανταλλάσσουν απλές πληροφορίες για δραστηριότητες και θέματα οικεία που αφορούν τους/τις χρήστες/-τριες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας και Spa, εντός των εν λόγω υπηρεσιών, αλλά και εκτός αυτών. Είναι σε θέση να έχουν πολύ σύντομες συνομιλίες, ακόμη και αν σε γενικές γραμμές δεν καταλαβαίνουν αρκετά για να παρακολουθήσουν μια συζήτηση. Τέλος, μπορούν να γράφουν σημειώσεις και μηνύματα με απλό και σύντομο τρόπο.

2.1.ΣΤ.2 | ΠΡΟΧΩΡΗΜΕΝΑ ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΚΛΑΔΟ (ADVANCED ENGLISH FOR TOURISM)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν την αγγλική γλώσσα στην προφορική επικοινωνία τους και στη σύνταξη εντύπων και εμπλουτίζουν διαρκώς το λεξιλόγιο και τη γραμματική της αγγλικής γλώσσας με τουριστική και ταξιδιωτική ορολογία αλλά και με ορολογία επιχειρήσεων. Χρησιμοποιούν την προχωρημένη αγγλική ορολογία των οικονομικών και της διοίκησης μιας τουριστικής επιχείρησης. Μαθαίνουν να συντάσσουν τουριστικά έντυπα και τουριστικούς οδηγούς (tourist guide) και να αναλαμβάνουν την αλληλογραφία των τουριστικών επιχειρήσεων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa τους οποίους στελεχώνουν.

Εξασκούνται στην πρόσβαση σε ξενόγλωσση βιβλιογραφία, περιοδικά και έρευνες και στην κατανόηση ξενόγλωσσων επιστημονικών άρθρων της ειδικότητάς τους. Συντάσσουν επιστημονικά κείμενα σχετικά με τον τουρισμό, με σαφήνεια και ευχέρεια. Συνθέτουν αναφορές και ερμηνεύουν αποτελέσματα ανάλυσης τουριστικών δεδομένων. Επικοινωνούν αποτελεσματικά σε ένα ξενόγλωσσο επαγγελματικό περιβάλλον και χρησιμοποιούν εξ ολοκλήρου την αγγλική γλώσσα στο επαγγελματικό τους περιβάλλον και στις διαπραγματεύσεις που θα χρειαστεί να πραγματοποιήσουν στο πλαίσιο αυτό.

Συντάσσουν τουριστικά έντυπα και τουριστικές οδηγίες. Εξασκούνται στην αλληλογραφία και επιστολογραφία στην αγγλική γλώσσα. Εισάγονται στην ορολογία των οικονομικών και της διοίκησης του τουρισμού και της φιλοξενίας. Μελετούν επιστημονικά κείμενα σχετικά με τον τουρισμό και τη φιλοξενία (hospitality). Συντάσσουν αναφορές και ερμηνεύουν αποτελέσματα ανάλυσης τουριστικών δεδομένων. Εξασκούνται στη χρήση της αγγλικής γλώσσας στις διαπραγματεύσεις των τουριστικών επιχειρήσεων. Τέλος, κάνουν τεχνικές μετάφρασης επιστημονικών κειμένων από τα ελληνικά στα αγγλικά και αντίστροφα.

2.1.ΣΤ.3 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BUSINESS ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, συνδυάζεται η επιχειρησιακή γλώσσα και οι απαραίτητες δεξιότητες, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναπτύξουν ικανότητες

που είναι απαραίτητες στον εργασιακό χώρο του τουριστικού κλάδου. Συγκεκριμένα, αναπτύσσουν γλωσσικές δεξιότητες που είναι απαραίτητες για την εξέλιξή τους στον τουριστικό κλάδο, όπως η σύνταξη email ή report στα αγγλικά, καθώς επίσης και για τη συμμετοχή σε επαγγελματικές συναντήσεις (business meetings).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν να παρουσιάζουν τον εαυτό τους, καθώς και τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την επικοινωνία, αναπτύσσοντας παράλληλα την ενσυναίσθησή τους. Αναπτύσσουν προφορικές δεξιότητες και τη γλώσσα του σώματος, που τους βοηθούν να ακούνε ενεργητικά και να βελτιώνουν την ικανότητα καταγραφής αποτελεσματικών σημειώσεων. Επιπλέον, αναπτύσσουν γλωσσικές δεξιότητες που συμβάλλουν στην καλύτερη επικοινωνία των ιδεών τους με το κοινό. Μαθαίνουν πώς να θέτουν ερωτήσεις χωρίς να φέρνουν τον/τη συνομιλητή/-τρια τους σε δύσκολη θέση και πώς να καθοδηγούν μια συνομιλία. Αναπτύσσουν δεξιότητες κατανόησης, συμφωνίας και διατύπωσης αντιρρήσεων, βελτιώνοντας παράλληλα τις ικανότητες συνεργασίας και συμβιβασμού. Τέλος, μαθαίνουν να επιλύουν διαφωνίες μεταξύ των συνομιλητών και ενισχύουν τις δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων.

Μαθαίνουν να οργανώνουν εκθέσεις αναφοράς και να γράφουν αποτελεσματικές περιλήψεις, να παρουσιάζουν δεδομένα και να κάνουν προτάσεις βασισμένες σε δεδομένα. Βελτιώνουν τις γραπτές τους ικανότητες στη σύνταξη επαγγελματικών email και μαθαίνουν πώς να τα γράφουν συμπεριληπτικά και επί του θέματος. Ανακαλύπτουν τρόπους συνεργασίας με στόχο να βοηθήσουνε άλλους να βελτιωθούν, να μιλούν με ενθαρρυντικό τόνο σε τρίτους και να βελτιώσουν τη θεσμοθέτηση στόχων.

2.1.ΣΤ.4 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ (PROFESSIONAL TERMINOLOGY IN ENGLISH COMMUNICATION)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούν και επεκτείνουν τις γνώσεις τους στη διδαχθείσα αγγλική ορολογία. Επίσης, αποκτούν την απαραίτητη αυτοπεποίθηση και δεξιότητες για να τη χρησιμοποιήσουν για την επικοινωνία σε διεθνές περιβάλλον. Η υποενότητα αποτελεί μια γενική εισαγωγή στην αγγλική γλώσσα ως ένα είδος ορολογίας σε επαγγελματικά περιβάλλοντα (professional context) που χρησιμοποιείται για επικοινωνία σε διάφορα γνωστικά αντικείμενα.

Τα αποσπάσματα κειμένων (προφορικά και γραπτά) συνιστάται να παρέχουν παραδείγματα αυθεντικών ή τυπικών αγγλικών, που εστιάζονται στην αγγλική τουριστική ορολογία και στον τρόπο με τον οποίο οι συνομιλητές/-τριες εκφέρουν τη σχετική ειδική φρασεολογία. Τα κείμενα προέρχονται από διάφορες πηγές, όπως εφημερίδες, περιοδικά, επιστολές, τεχνικά εγχειρίδια, κανονισμούς και το Διαδίκτυο. Προτείνεται να δοθούν ασκήσεις με σκοπό να ενθαρρύνουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να διαβάσουν χωρίς άγχος, για απόλαυση και για συγκεκριμένες πληροφορίες. Άλλοτε η εστίαση δίνεται στην ακρίβεια και άλλοτε στην ευχέρεια. Αυτές οι δραστηριότητες παρέχουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες την ευκαιρία να αλληλεπιδρούν σε ζευγάρια και ομάδες, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα με πιο ελεύθερο, χαλαρό και δημιουργ-

γικό τρόπο, καθιστώντας τους/τις ανεξάρτητους/-ες χρήστες/-τριες της γλώσσας. Το μαθησιακό υλικό εστιάζεται στη σύνταξη τουριστικών εντύπων και τουριστικών οδηγιών, στην αλληλογραφία και επιστολογραφία στην αγγλική γλώσσα, στην ορολογία των οικονομικών και της διοίκησης του τουρισμού και της φιλοξενίας, στη μελέτη συναφών επιστημονικών κειμένων, στη σύνταξη επιστημονικών άρθρων σχετικών με τον τουρισμό (tourism) και τη φιλοξενία (hospitality), στη σύνταξη αναφορών και ερμηνεία αποτελεσμάτων ανάλυσης τουριστικών δεδομένων, στη χρήση της αγγλικής γλώσσας στις διαπραγματεύσεις των τουριστικών επιχειρήσεων και στις τεχνικές μετάφρασης επιστημονικών κειμένων από τα ελληνικά στα αγγλικά και αντίστροφα.

2.1.ΣΤ.5 | ΑΓΓΛΙΚΑ ΓΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ (ENGLISH FOR COMMUNICATIVE PURPOSES)

Η επικοινωνιακή αγγλική γλώσσα είναι μια προσέγγιση στην εκμάθηση της γλώσσας κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η μαθαίνει μέσα από την αλληλεπίδραση με την πραγματική ζωή, γεγονός που μπορεί να βοηθήσει στην ενίσχυση της αξίας των σπουδών του.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διερευνούν τεχνικές βελτίωσης των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων (communication skills) στα αγγλικά, καθώς και την επικοινωνιακή προσέγγιση, μια δοκιμασμένη μέθοδο για την όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερη βελτίωση των αγγλικών τους δεξιοτήτων. Η ενίσχυση των επικοινωνιακών δεξιοτήτων στα αγγλικά αποτελεί ένα ισχυρό εργαλείο, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για επαγγελματικούς λόγους, για επαγγελματικά ταξίδια ή για τη διεξαγωγή μιας συζήτησης σε μια διαφορετική χώρα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να αναπτύσσουν στα αγγλικά τις απαιτούμενες δεξιότητες για μια φυσική προσέγγιση στην εκμάθηση γλωσσών και την απόκτηση λεξιλογίου (vocabulary acquisition), που τους/τις καθιστά αυτόνομους/-ες γλωσσικούς/-ές χρήστες/-τριες. Μέσω της εξάσκησης με τους/τις υπόλοιπους/-ες εκπαιδευόμενους/-ες, επιδιώκουν να βελτιώνουν τον τρόπο που μιλάνε, την προφορά τους (accent) και τις δομές των προτάσεων που χρησιμοποιούν. Παράλληλα, εξασκούνται στο να αντιλαμβάνονται οτιδήποτε αφορά τον/τη συνομιλητή/-ριά τους, όπως η γλώσσα του σώματος (body language), οι λέξεις ή φράσεις της αργκό (slang) και ο τόνος με τον οποίο τίθενται οι ερωτήσεις.

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε ζητήματα όπου εμπλέκεται η έννοια της διαπολιτισμικής επικοινωνίας (intercultural communication), όταν ο χρήστης των υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa προέρχεται από έναν εντελώς διαφορετικό πολιτισμό. Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα συμβάλλει στην καλύτερη προετοιμασία για την ορολογία σχετικά με την έννοια της επικοινωνίας στον χώρο του τουρισμού με έμφαση στις διαπροσωπικές σχέσεις.

2.1.ΣΤ.6 | ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (INTERCULTURAL COMMUNICATION IN ENGLISH LANGUAGE)

Η συγκεκριμένη υποενότητα πραγματεύεται τους τρόπους με τους οποίους ο πολιτισμός επιδρά και καθορίζει την ανθρώπινη επικοινωνία. Ο πολιτισμός αποτελεί δομικό στοιχείο της ταυτότητας των ανθρώπων και προσδιορίζει, σε σημαντικό βαθμό, τις διαπροσωπικές σχέσεις.

Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες ως προσωπικό σε χώρους παροχής υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa είναι να οργανώσουν τις σχέσεις τους με τους επισκέπτες με τέτοιο τρόπο, ώστε να υπάρχει επικοινωνία και δημιουργική αλληλεπίδραση με διαφορετικές κατηγορίες επισκεπτών (π.χ. τουρίστες/-τριες, ασθενείς) και για διαφορετικούς λόγους χρήσης (π.χ. αναψυχής, θεραπευτικούς-ιατρικούς, ευεξίας) των εν λόγω υπηρεσιών.

Η αντίληψή μας για τον άλλο ή τους άλλους διαμορφώνεται σε συγκεκριμένο ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο που παράγει και αναπαράγει αναπαραστάσεις για τον εαυτό μας και τους άλλους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την ύπαρξη μιας σειράς στερεοτύπων και προκαταλήψεων που ανάγουν την έννοια του «ξένου», του «ανεπιθύμητου» και του «εχθρού». Με τη χρήση της κατάλληλης αγγλικής ορολογίας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποφεύγουν τις διακρίσεις (αρνητικές) και την περιθωριοποίηση και αποξένωση εθνοτικών και πολιτισμικών ομάδων. Αυτή η δεξιότητα είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική επικοινωνία με μη-ελληνόφωνους επισκέπτες και την αποφυγή παρερμηνειών.

Στο πλαίσιο της υποενότητας, αναπτύσσονται έννοιες όπως «πολυπολιτισμικότητα», «διαπολιτισμικότητα», «αφομοίωση» και «ένταξη». Για κάθε ομάδα κειμένων που μελετούν, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων που ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Το γλωσσάριο συνοδεύεται από μία λίστα αγγλο-ελληνικών όρων ειδικά για κάθε ομάδα κειμένων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μόρμωρη, Π., Σιβρίδου, Φ. & Τόμπρου, Χ. (2013). *Intermediate Business English*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.
2. Jacob, M. & Strutt, P. (2009). *English for International Tourism – Upper-intermediate coursebook*. London: Pearson/Longman Publishing.

Συμπληρωματικές

1. Mol, H. (2014). *Moving into Tourism & Hospitality – Teacher's Book*. Reading UK: Garnet Publishing.
2. Harding, K. & Walker, R. (2006). *Oxford English for Careers: Tourism 1 – Student's Book*. Oxford: Oxford University Press.

2.1.Z • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τη βασική γερμανική τουριστική ορολογία, αφού αυτή αποτελεί μια από τις βασικές γλώσσες επικοινωνίας σε παγκόσμιο επίπεδο κατά την άσκηση των τουριστικών δραστηριοτήτων. Μέσα από την κατανόηση της γερμανικής γλώσσας οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που πλαισιώνουν την επικοινωνία στην εξυπηρέτηση των διεθνών τουριστών/-τριών και των επισκεπτών/-τριών των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των κέντρων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Η ενότητα διαρθρώνεται έτσι ώστε να καλύπτονται στο σύνολό τους οι βασικές επικοινωνιακές γλωσσικές δεξιότητες κατανόησης και παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, η εκμάθηση της ορολογίας σχετικά με τα θαλασσοθεραπευτήρια, τα λουτροθεραπευτήρια τα κέντρα αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) και τον τουρισμό, καθώς και η χρήση όλων των παραπάνω στο εργασιακό πεδίο σε πρακτικό επίπεδο. Για την καλύτερη και πιο στοχευμένη αξιοποίηση της ενότητας δίδονται διαρκώς πληροφορίες για την καθημερινή ζωή και τις συνήθειες των Γερμανών, ενώ αποτυπώνονται και εφαρμόζονται οι αντίστοιχες απαραίτητες εκφράσεις. Τέλος, η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα συνδέεται με την ενότητα «Εισαγωγή στη γερμανική ορολογία της ειδικότητας» του Β΄ εξαμήνου.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν βασικές έννοιες και ορολογία στη γερμανική γλώσσα,

- Αναπτύσσουν ικανότητες γραφής και ανάγνωσης μέσα από πρακτικές εφαρμογές του γερμανικού λόγου,
- Διαχειρίζονται σε αρχικό στάδιο την καθημερινή επικοινωνία ανταλλάσσοντας απλές πληροφορίες για θέματα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες και τις παρεχόμενες υπηρεσίες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa,
- Χρησιμοποιούν τον γερμανικό λόγο κατά τη διάρκεια των καθημερινών επαγγελματικών συναλλαγών στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,
- Μετατρέπουν την αγγλική ορολογία στα γερμανικά και το αντίστροφο,
- Διατυπώνουν το νόημα ενός απλού και σύντομου μηνύματος στη γερμανική γλώσσα.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Deutsche Kultur / Landeskunde / Alphabetisierung / Aussprache / Grammatik / Syntax / Zahlen und Datum / Reisearten / Unterkunft / Verpflegung / Touristische Terminologie / Therapeutische Dienstleistungen.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΦΩΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ
2	ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΙ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
3	ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
4	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ, ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ
5	ΕΙΔΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
6	ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΥΠΟΥ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.1.Z.1 | ΟΙ ΓΕΡΜΑΝΟΦΩΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ Ο ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Στόχος των ενοτήτων που αφορούν τη γερμανική γλώσσα είναι να αποκτήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνώσεις και δεξιότητες ανάλογες με τα προαναφερόμενα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα προσφέρει, λοιπόν, τη βάση για την απόκτηση των εν λόγω γνώσεων και δεξιοτήτων, αφού πραγματεύεται τις στάσεις που έχουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες απέναντι στη γερμανική γλώσσα και στους γερμανόφωνους τουρίστες/-τριες. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο να γνωρίσουν πρώτα την κουλτούρα και τον πολιτισμό των τουριστών/-τριών που θα καλούνται να εξυπηρετήσουν.

Η υποενότητα «Οι γερμανόφωνες χώρες και ο πολιτισμός τους» είναι η πρώτη και ίσως η πιο σημαντική όλων των υποενότητων της ειδικότητας. Σκοπός της είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις χώρες που ομιλούν τη γλώσσα-στόχο, αλλά και την κουλτούρα και τον πολιτισμό των ανθρώπων, που διαμένουν σε αυτές τις χώρες (Landeskunde).

Στο πλαίσιο της υποενότητας μελετάται, επίσης, η τουριστική γεωγραφία δηλαδή τα κοινωνικά, οικονομικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά των γερμανόφωνων κρατών, τα ψυχολογικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά των γερμανόφωνων τουριστών/-τριών και τους παράγοντες που προσελκύουν τους συγκεκριμένους ταξιδιώτες στη χώρα μας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες προτείνεται να εντοπίσουν συνεργατικά μέσω ψηφιακών πηγών διάφορα σημαντικά τουριστικά καταλύματα σε λουτροπόλεις, καθώς και προτιμώμενες υπηρεσίες λουτροθεραπείας, θαλασσοθεραπείας – Spa στον γερμανόφωνο χώρο.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μετά το πέρας της συγκεκριμένης υποενότητας, έχοντας γνωρίσει τα γερμανόφωνα κράτη και την κουλτούρα των ανθρώπων τους, καθώς και τις συνθήκές τους, θα είναι σε θέση να ορίζουν τον σκοπό της εκμάθησης της γερμανικής γλώσσας, να εκτιμούν τη σημασία της για την ειδικότητά τους και να ενθαρρύνονται στην περαιτέρω διαδικασία εκμάθησής της.

2.1.Z.2 | ΠΡΟΦΟΡΑ ΚΑΙ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, «Προφορά και ορθογραφία της γερμανικής γλώσσας», πραγματεύεται τη γνωριμία με τη γλώσσα, εφόσον στην προηγούμενη υποενότητα πραγματοποιήθηκε η πρώτη γνωριμία με την κουλτούρα και τον πολιτισμό των γερμανόφωνων χωρών. Αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση των κανόνων σωστής εκφοράς της γερμανικής γλώσσας και αποτελεί βασική υποενότητα, εφόσον πολλοί/-ές από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες ξεκινούν την εκμάθηση της γερμανικής γλώσσας στην ειδικότητα.

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στο γερμανικό σύστημα γραφής, όπου εξοικειώνονται με την αλφαβητική αρχή, δηλ. την απόδοση κάθε φθόγγου/φωνήματος με ένα γράμμα/γράφημα, ώστε να είναι σε θέση να έχουν καλή ακουστική κατανόηση και να διαβάζουν.

Προτείνεται να αξιοποιηθούν τεχνικές ενεργητικής μάθησης, όπως οι ομάδες εργασίας, για την αναγνώριση, τον προσδιορισμό, την κατανόηση και την εφαρμογή του συστήματος γραφής, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να ασχοληθούν με λέξεις, οι οποίες εμπεριέχουν ιδιαιτερότητες.

Για την ανάπτυξη της σωστής προφορικής και γραπτής επικοινωνίας, σημαντικό είναι να δοθεί προσοχή στην ορθογραφία, καθώς και στην ορθή εκφορά της γερμανικής γλώσσας. Η σωστή εκφορά της γλώσσας-στόχου αφενός δημιουργεί στον/στην αυριανό/-ή απόφοιτο της ειδικότητας αυτοπεποίθηση για την ποιοτική υπηρεσία που παρέχει, αφετέρου βοηθά στη σωστή επικοινωνία των εμπλεκόμενων και στην απο-

φυγή παρεξηγήσεων. Το πλέον σημαντικό όμως είναι ότι ενισχύει την εμπιστοσύνη των πελατών/-ισσών και την ύπαρξη μιας οικείας ατμόσφαιρας, που στην προκειμένη ειδικότητα είναι το άλφα και το ωμέγα.

Και σε αυτή την ενότητα στόχος είναι οι στάσεις των εκπαιδευομένων, μια που αρχίζουν να απομυθοποιούν την άποψη ότι τα γερμανικά ως γλώσσα είναι δύσκολα στην προφορά και τη γραφή τους.

2.1.Z.3 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

Σε συνέχεια της προηγούμενης, η τρίτη μαθησιακή υποενότητα, «Βασικές δομές της γερμανικής γλώσσας», ασχολείται με τις βασικές δομές της γερμανικής γραμματικής και του γερμανικού συντακτικού. Μετά την πρωταρχική γνωριμία με τη γλώσσα και την εκφορά της, σκοπός εδώ είναι η εξοικείωση και η κατανόηση των βασικών δομών της γερμανικής γλώσσας. Η συγκεκριμένη αποτελεί βασική υποενότητα, δεδομένου ότι η πλειονότητα των εκπαιδευομένων δεν έχει πρότερη γνώση της γερμανικής γλώσσας.

Εφόσον γίνει η αναγνώριση, ο προσδιορισμός, η κατανόηση και η εφαρμογή του συστήματος γραφής, παρουσιάζονται αρχικά γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της γλώσσας όπως οι προσωπικές αντωνυμίες, η κλίση ομαλών ρημάτων στον ενεστώτα (Präsens), οι πρώτες ερωτηματικές αντωνυμίες, τοπικοί προσδιορισμοί (Woher/Wo/Wohin? → aus/in/nach+Ort), καθώς και καταφάσεις, ερωτήσεις ολικής και μερικής αγνοίας.

Σημαντική είναι και η επισήμανση της διαφοράς του ενικού με τον πληθυντικό ευγενείας. Όλα αυτά βέβαια πλαισιώνονται από το ανάλογο λεξιλόγιο, το οποίο αφορά χαιρετισμούς-αποχαιρετισμούς, τοπωνύμια, εκφράσεις παρουσίας και γνωριμίας κ.λπ.

Για την εφαρμογή και την ανάλυση των νέων περιεχομένων, προτείνεται η ενασχόληση με κείμενα διαλόγων γνωριμίας σε διάφορα περιβάλλοντα (Sie- und Du-Form) και η εφαρμογή συνεργατικών εκπαιδευτικών τεχνικών, όπως το παιχνίδι ρόλων (role-play), όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούσαν να παράγουν διαλόγους τυπικής και άτυπης επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες προσφωνήσεις και εκφράσεις.

Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη υποενότητα φέρνει τον/την εκπαιδευόμενο/-η σε επαφή με τη γραμματική και το συντακτικό της γλώσσας, με τον τρόπο που συστήνονται, χαιρετούν και πιάνουν κουβέντα οι γερμανόφωνοι τουρίστες/-τριες, καθώς και ποιοι είναι οι κανόνες ευγενείας.

2.1.Z.4 | ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ, ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Ενώ στην προηγούμενη υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώθηκαν με τις βασικές δομές της γερμανικής γλώσσας, ασχολούνται στην υποενότητα «Ημερομηνίες, κόστος και αριθμοί» με ένα βασικό κομμάτι στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας, το οποίο αφορά τους αριθμούς, που θα τους βοηθήσει στη μετέπειτα επαγγελματική τους καθημερινότητα να διαχειρίζονται την καθημερινή επικοινωνία

ανταλλάσσοντας απλές πληροφορίες για θέματα που σχετίζονται με κρατήσεις, τιμές υπηρεσιών, κλείσιμο ραντεβού κ.λπ.

Η παρούσα υποενότητα έχει ως στόχο την εμπέδωση των αριθμών, οι οποίοι συνθέτουν τιμές και κόστη (Preise) και τα τακτικά αριθμητικά (Ordinalzahlen), τα οποία χρησιμοποιούνται για τη σύνθεση ημερομηνιών (Datum). Εδώ συνιστάται ιδιαίτερη προσοχή, διότι ο σχηματισμός των αριθμών διαφοροποιείται απόλυτα σε σχέση με την ελληνική γλώσσα. Προσδιορίζονται, επίσης, και κατηγοριοποιούνται οι ημέρες της εβδομάδας, οι μήνες και οι εποχές και αρχίζει η ενασχόληση με την τουριστική ορολογία σχετικά με τις τουριστικές περιόδους (Hauptsaison-Nebensaison). Δίνονται παραδείγματα και γίνεται εμβάθυνση στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας σχετικό λεξιλόγιο (π.χ. “Wie alt sind Sie?”, “Was kostet eine Entspannungstherapie?”, “Welches Datum haben wir heute?”). Επίσης, εμπλουτίζεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευόμενων και κωδικοποιούνται οι κανόνες σύνταξης με χρονικούς προσδιορισμούς, που στη γερμανική γλώσσα αποτελούν σημαντικό σημείο διαφοροποίησης από την ελληνική σύνταξη.

Για τη μελέτη και εξάσκηση προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε εργασίες κατά ζευγάρια θα μπορούν, χρησιμοποιώντας τη νέα γνώση, να παράγουν διαλόγους.

2.1.Z.5 | ΕΙΔΗ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η παρούσα υποενότητα, «Είδη τουρισμού», και σε συνέχεια της προηγούμενης μαθησιακής υποενότητας, όπου επισημάνθηκε η σημασία των αριθμών στον τουρισμό, εστιάζεται στα είδη των τουριστών/-τριών και στις μορφές τουρισμού, στοχεύοντας στην ειδική ορολογία στη γερμανική γλώσσα.

Έχοντας υπόψη ότι το κίνητρο για μάθηση πρέπει να είναι επιλογή που να αντανάκλα τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των εκπαιδευόμενων, η συγκεκριμένη υποενότητα στην κατεύθυνση αυτή αναλύει τη βάση του τουρισμού, δηλαδή τους ταξιδιώτες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται στην αρχή της υποενότητας με την κατηγοριοποίηση των ειδών του τουρισμού και την αντίστοιχη ορολογία στη γερμανική γλώσσα. Αναλύονται προσφιλή είδη τουρισμού των γερμανόφωνων, όπως το ταξίδι αναψυχής (Erholungsreise), το επαγγελματικό ταξίδι (Geschäftsreise), η εξερεύνηση πόλεων (Städtereisen) και η κρουαζιέρα (Kreuzfahrt). Κατηγοριοποιούνται, επίσης, οι μορφές εναλλακτικού τουρισμού (Alternativer Tourismus), όπως ο γαστρονομικός και ο πολιτιστικός τουρισμός (Kulinarischer und Kultureller Tourismus). Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον τουρισμό υγείας και ευεξίας (Wellness- und Gesundheitstourismus), ο οποίος αποτελεί και το κύριο αντικείμενο της ειδικότητας.

Για την εμπέδωση και ανάλυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν μικρά κείμενα που παρουσιάζουν διαφορετικά είδη ταξιδιωτών, που έχουν διαφορετικό σκοπό ταξιδιού και διαφορετικό προορισμό, καθώς και προτιμήσεις (Steckbriefe).

Αυτή η υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες. Για την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και την αλλαγή των στάσεων σε σχέση με τα είδη τουρισμού, προτείνεται η τεχνική του καταιγισμού ιδεών. Σκοπός της παρούσας υποενότητας είναι η κατανόηση ενός απλού και σύντομου κειμένου, καθώς και η ικανότητα διατύπωσης του νοήματός του με δικά τους λόγια.

2.1.Z.6 | ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΥΠΟΥ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Όπως και οι προηγούμενες, η τελευταία υποενότητα, «Ορολογία τύπων δωματίων, ξενοδοχείων και θεραπευτικών υπηρεσιών», επικεντρώνεται στη γερμανική τουριστική ορολογία και στο επαγγελματικό περιβάλλον της ειδικότητας, εξετάζοντας τους τύπους ξενοδοχείων, δωματίων και υπηρεσιών.

Στηναρχή, το νέο λεξιλόγιο κατηγοριοποιείται σε: τύπους ξενοδοχείων (Hotelarten und Sternekatgorie), τύπους δωματίων (Zimmertyp), καθώς και σε τύπους υπηρεσιών (Dienstleistung). Δίνονται παραδείγματα και γίνεται εμβάθυνση στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας τη νέα ορολογία (π.χ. “Was kostet eine Massage?”, “Haben Sie ein Einzelzimmer frei?”). Επίσης, εμπλουτίζεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευομένων και κωδικοποιούνται οι κανόνες σύνταξης με το τροπικό ρήμα “möchten” («θα ήθελα») και απαρέμφατο. Αυτό αποτελεί σημαντικό σημείο διαφοροποίησης από την ελληνική σύνταξη, καθώς το απαρέμφατο τοποθετείται πάντα στο τέλος της πρότασης. Παράλληλα, είναι το πλέον συνηθισμένο ρήμα στον χώρο της παροχής υπηρεσιών (π.χ. “Ich möchte für morgen eine Massage reservieren”).

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιδίδονται στη συμπλήρωση σχετικών στοιχείων σε ταξιδιωτικά έντυπα (Anmeldefomular) και ασχολούνται με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας. Για την περαιτέρω σύνδεση της υποενότητας με την προηγούμενη, προτείνεται η συζήτηση στην ολομέλεια για το ποιοι τύποι ταξιδιωτών θα επέλεγαν συγκεκριμένες κατηγορίες ξενοδοχείων, δωματίων και υπηρεσιών.

Συνοψίζοντας, αυτή η υποενότητα αποτελεί τμήμα του επαγγελματικού αντικειμένου των αποφοίτων της ειδικότητας, διότι καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων. Με αυτή την υποενότητα ολοκληρώνεται η μαθησιακή ενότητα «Εισαγωγή στη γερμανική τουριστική ορολογία».

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Schumann, A., Schurig, C., Schaefer, B. & van der Werff, F. (2015). *Menschen im Beruf – Tourismus A1*. München: Hueber Verlag.
2. Grunwald, A. (2016). *Ja, gerne! Deutsch im Tourismus A1*. Berlin: Cornelsen Verlag.
3. Βηδενμάιερ, Δ. (2013). *Γερμανικά για τον τουρισμό (A1-A2)*. Αθήνα: Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από:
<https://www.openbook.gr/germanika-gia-ton-tourismo-a1-a2/>

Συμπληρωματικές

1. Θεοδωρίδου, Χ. & Λαγού, Α. (2019). *Διδακτικό Υλικό για τη Γερμανική Γλώσσα για τον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας Ειδικότητα: «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων» – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΙΕΠ. Ανακτήθηκε από: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5361>
2. Reihe, C. (2008). *Γερμανικά στον Τουρισμό*. Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ). Ανακτήθηκε από:
<http://hdl.handle.net/10795/862>

2.2 • ΕΞΑΜΗΝΟ Β΄

2.2.A • ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να μάθουν τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών υδάτων και των συναφών προϊόντων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τα επίπεδα περιεκτικότητας σε συστατικά στοιχεία. Ειδικότερα, παρουσιάζεται η ταξινόμηση και ο χαρακτηρισμός κάθε ιαματικού πόρου (πηγής και γεώτρησης) σε σχέση με τις θεραπευτικές ενδείξεις και ανάλογα με το ύψος των τιμών των συστατικών στοιχείων τους (π.χ. ορυκτών μετάλλων και αερίων, φυσικής θερμοκρασίας, της περί των πηγών υπάρχουσας λάσπης κ.ά.). Τα στοιχεία αυτά αξιοποιούνται αναλόγως μέσω της κατάλληλης κάθε φορά εφαρμογής, όπως είναι οι λούσεις, η εισπνοθεραπεία, η ποσιθεραπεία, η λασποθεραπεία, ώστε να επιδράσουν θετικά στην εκάστοτε πάθηση, όπως οι εκφυλιστικές αρθροπάθειες, οι γυναικολογικές παθήσεις, οι αναιμίες, οι αγγειοκυκλοφορικές παθήσεις, αλλά και στην αναζωογόνηση, την προληπτική οικοδόμηση της υγείας και στην τόνωση των κουρασμένων ιστών. Στοιχεία, είτε μεμονωμένα είτε συνδυαζόμενα, όπως η θερμοκρασία και η περιεκτικότητα των υδάτων σε μέταλλα, η ύπαρξη λασποτύρφης γύρω από την εκάστοτε πηγή κ.ά., δημιουργούν διαφοροποιημένες θεραπευτικές λύσεις, κατάλληλες για διαφορετικές παθήσεις (π.χ. μυοσκελετικά και δερματολογικά προβλήματα κ.λπ.). Επιπλέον, στη μαθησιακή ενότητα παρουσιάζονται και αναλύονται στοιχεία των ιαματικών πόρων ως προς τη φαρμακοκινητική και φαρμακοδυναμική δράση τους στον ανθρώπινο οργανισμό.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Γνωρίζουν τους χαρακτηρισμούς των ιαματικών πόρων και τη χημική ανάλυση αυτών,
- Διακρίνουν τις θεραπευτικές ενδείξεις ανάλογα με τα χαρακτηριστικά των ιαματικών πόρων, όπως τη θερμοκρασία και τη χημική τους σύσταση,
- Προσδιορίζουν την κατάλληλη εφαρμογή (π.χ. λούσεις, εισπνοθεραπεία, ποσιθεραπεία, λασποθεραπεία κ.λπ.) ανάλογα με τη διάγνωση της εκάστοτε πάθησης,
- Ερμηνεύουν τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών υδάτων και των συναφών προϊόντων με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους και τα συστατικά τους στοιχεία,
- Εφαρμόζουν θεραπευτικά προγράμματα (μεμονωμένα ή συνδυαστικά) κατά περίπτωση,
- Αναλύουν τη φαρμακοκινητική και φαρμακοδυναμική δράση των ιαματικών πηγών στον ανθρώπινο οργανισμό,

- Χρησιμοποιούν συνδυαστικά τη φαρμακοκινητική και φαρμακοδυναμική δράση των ιαματικών πόρων (π.χ. ποσιθεραπεία για παθήσεις του πεπτικού, των νεφρών, του ήπατος, της χολής κ.ά.),
- Οργανώνουν κατάλληλα θεραπευτικά προγράμματα ανάλογα με τις υποδείξεις του/της θεράποντα/-ουσας ιατρού,
- Υιοθετούν ορθές πρακτικές εφαρμογής των θεραπευτικών προγραμμάτων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ραδιενεργά στοιχεία ιαματικών υδάτων / Ιωδιούχα και βρωμιούχα ύδατα / Ιαματικοί πόροι / Ολιγομεταλλικά ύδατα / Μεταλλικά ύδατα / Χλωριονατρίου ύδατα / Θαλάσσια παράγωγα / Θειούχα ύδατα / Φαρμακοκινητική / Φαρμακοδυναμική / Φύκια.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (4), Εργαστήριο (0), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ
2	ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ
3	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΟΛΙΓΟΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ
4	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΧΛΩΡΙΟΝΑΤΡΙΟΥΧΑ, ΙΩΔΙΟΥΧΑ, ΒΡΩΜΙΟΥΧΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ
5	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΘΕΙΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ
6	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΗΛΟΥ
7	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ
8	ΦΑΡΜΑΚΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.A.1 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ: ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ

Η παρούσα μαθησιακή υποενότητα αποτελεί την εισαγωγή στις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών υδάτων με σύντομη ιστορική αναδρομή προσδιορίζοντας τη θέση της ιαματικής θεραπείας στη σύγχρονη κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή από τα βάθη των αιώνων ως τον σύγχρονο πολιτισμό με σπουδαίες αναφορές που αντλούνται από αρχαίους πολιτισμούς όπως οι αρχαίοι Έλληνες, οι Αιγύπτιοι, οι Ασσύριοι, οι Βαβυλώνιοι, οι Φοίνικες, οι Μουσουλμάνοι, οι Κινέζοι κ.ά. Σύμφωνα με αναφορές η χρήση του ύδατος και των θεραπευτικών ιαματικών πηγών

για πολλούς λαούς συνδέεται με τη θρησκευτική λατρεία και τον μυστικισμό, ενώ τον 5ο αιώνα π.Χ. ο ελληνικός πολιτισμός φαίνεται να στρέφει τη σκέψη του προς τις θεραπευτικές ιδιότητες του ύδατος και τη χρήση του ως θεραπευτικού μέσου και όχι ως μέσο μυστικισμού. Την ίδια χρονική περίοδο χτίζονται τα Ασκληπιεία σχεδόν σε όλες τις αρχαίες πόλεις, σε σημεία φυσικού κάλλους και πλούτου, ιδιαίτερης ενεργειακής φόρτισης, γεωλογικής σύστασης και ιαματικών υδάτων που, ενώ συνδέονται με τη λατρεία, παράλληλα αποτελούν κέντρα ευεξίας και ολιστικής θεραπείας πληθώρας ασθενειών, όπως είναι οι ρευματικές παθήσεις, οι διάφορες μορφές παράλυσης, οι πόνοι του μυϊκού συστήματος και των αρθρώσεων, οι τραυματισμοί κ.ά. Σε βάθος χρόνου τα θεραπευτικά κέντρα ανθίζουν παγκοσμίως με αποκορύφωμα τα χρόνια της ρωμαϊκής κυριαρχίας καθώς τα ρωμαϊκά λουτρά αποτέλεσαν επέκταση του συστήματος των λουτρών το οποίο αναπτύχθηκε από τους αρχαίους Έλληνες. Την πρώτη δεκαετία του 19ου αιώνα η λουτροθεραπεία αποτέλεσε καθημερινή δραστηριότητα ευεξίας για άτομα μέσης και πλούσιας τάξης και η έννοια της λουτροθεραπείας άρχισε να διδάσκεται σε ιατρικές σχολές της Αμερικής. Στις μέρες μας η ιαματική λουτροθεραπεία αναπτύσσεται συνεχώς και αποτελεί πόλο έλξης στην προικισμένη με φυσικό πλούτο χώρα μας μέσω του ιαματικού τουρισμού.

2.2.A.2 | ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, ορίζονται οι ιαματικοί πόροι και η ταξινόμησή τους σύμφωνα με τα φυσικοχημικά τους χαρακτηριστικά. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία της χώρας μας ως «φυσικός πόρος» ορίζεται το νερό, ο πηλός και οι υδρατμοί. Ακολουθώντας, αναφέρονται οι κατηγορίες των ιαματικών φυσικών πόρων ως εξής: α) «στερεά», που περιλαμβάνουν τα πηλοειδή τα οποία μπορεί να είναι οργανικά ή ανόργανα, β) «υγρά», που προέρχονται από φυσικές πηγές ή γεωτρήσεις, γ) «αεριούχα», όπως τα σπήλαια υδρατμών, τα ξηρά σπήλαια, οι εκπομπές αερίων και οι εκπομπές υδρατμών και δ) «σύνθετα», όπου υπάρχει συνδυασμός κλίματος και θαλασσοθεραπείας. Παρουσιάζεται η ταξινόμησή τους ως εξής: απλές θερμές πηγές, θεικονατριούχες και πικροπηγές, αλκαλικές και οι υποδιαιρέσεις αυτών, πηγές των αλκαλικών γαιών, χλωριονατριούχες ή αλιπηγές πηγές και οι υποδιαιρέσεις αυτών, σιδηρούχες, θειούχες, ραδιενεργές πηγές, και πηγές με συστατικά βαρέων μετάλλων. Επιπλέον, διακρίνονται σε παράκτιες θερμές όπου η χημική σύστασή τους είναι παρόμοια με αυτή της θάλασσας καθώς σχηματίζονται από ρήγματα και επέκταση της θαλάσσιας λεκάνης, σε πηγές με απευθείας σχηματισμό στο ρήγμα ή σε σχηματισμό ρηγμάτων (διασταυρωμένα ρήγματα), δεν είναι παράκτιες και δεν υπάρχουν χαλαρά ιζήματα, σε πηγές με διασταυρωμένα ρήγματα χωρίς χαλαρά ιζήματα και σε πηγές με σχηματισμό διαδοχικών θέσεων ρηγμάτων. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν την ταξινόμηση των ιαματικών πόρων.

2.2.A.3 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΟΛΙΓΟΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΚΑΙ ΜΕΤΑΛΛΙΚΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα (καθώς και οι επόμενες) πραγματεύεται τους ιαματικούς πόρους και την ταξινόμησή τους σε σχέση με τη θερμοκρασία, τον χημικό χαρακτήρα του νερού και τις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Αρχικά, γίνεται αναφορά στα ολιγομεταλλικά νερά, τα οποία περιέχουν στοιχεία, όπως Na, Ca, Mg, Cl, SO₄, HCO₃, καθώς και ίχνη Fe, Cu, Mn, Cr, Co, Zn και άλλων βαρέων μετάλλων. Παράλληλα, περιέχουν διαλυμένα αέρια (οξυγόνο, διοξείδιο του άνθρακα ή άζωτο), είναι ελαφρώς όξινα και ορισμένα από αυτά παρουσιάζουν ραδιενέργεια. Αναφέρονται οι αντενδείξεις, όπως η υπέρταση, η καρδιακή ανεπάρκεια, καθώς και οι χρόνιες και οξείες νεφροπάθειες. Αντίθετα, οι ενδείξεις περιλαμβάνουν τη δυσσπεψία, τη νεφρολιθίαση, τις χρόνιες φλεγμονές των κατώτερων ουροφόρων οδών και την ουρική αρθρίτιδα. Τα νερά αυτά είναι ιδιαίτερα κατάλληλα για ποσιθεραπεία, καθώς εμφανίζουν σημαντική διουρητική δράση. Ερμηνεύεται η θεραπευτική τους δράση, η οποία οφείλεται στη μικρότερη οσμωτική πίεση (υπότονος) και, εξαιτίας αυτού, απορροφάται γρήγορα και απεκκρίνεται από τους νεφρούς συμπαρασύροντας τους λίθους των νεφρών. Επίσης, τα ολιγομεταλλικά νερά είναι κατάλληλα για δερματοπάθειες όταν χρησιμοποιούνται με εξωτερικές μεθόδους υδροθεραπείας. Ακολουθώς, παρουσιάζονται τα μεταλλικά νερά ανάλογα με τα συστατικά τους (π.χ. ανθρακούχα, διττανθρακικά, νατρίουχα ή αλκαλικών γαιών). Αναλύεται το σύνολο των συστατικών που χρησιμοποιούνται τόσο στην ποσιθεραπεία (π.χ. σε πρωτογενείς γαστρίτιδες) όσο και στη λουτροθεραπεία (π.χ. σε αλλεργικές δερματοπάθειες), με βασικές αντενδείξεις την καρδιακή ανεπάρκεια και τις οξείες και χρόνιες νεφρικές παθήσεις. Επιπλέον, παρατίθενται οι ιαματικές πηγές με τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τα νερά που ενδείκνυνται για ποσιθεραπεία με τις παθήσεις που έχουν θετική επίδραση και τα χαρακτηριστικά τους.

2.2.A.4 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΧΛΩΡΙΟΝΑΤΡΙΟΥΧΑ, ΙΩΔΙΟΥΧΑ ΒΡΩΜΙΟΥΧΑ ΚΑΙ ΡΑΔΙΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζονται οι πηγές με χλωριονατρίουχα νερά, οι ενδείξεις τους και τα θεραπευτικά αποτελέσματα. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα χλωριονατρίουχα νερά, τα οποία μπορεί να είναι: α) υπόθερμα χλωριονατρίουχα (π.χ. πηγή Καϊάφα), β) θερμά (π.χ. πηγή Αδάμαντα Μήλου), γ) υπέρθερμα (π.χ. πηγή Θερμοπυλών) και είναι κατάλληλα για διάφορες παθήσεις του γαστρεντερικού με ποσιθεραπεία και γίνεται αναλυτική αναφορά στις ενδείξεις τους. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναλυτική αναφορά στις μεθόδους που παρέχονται όπως η λουτροθεραπεία, η εισπνοθεραπεία, η πηλοθεραπεία και οι πλύσεις. Κατά συνέπεια, η λουτροθεραπεία και η πηλοθεραπεία με υπέρτονα χλωριονατρίουχα μεταλλικά νερά προσφέρονται για την αντιμετώπιση αρκετών θεραπευτικών παθήσεων, όπως είναι οι ρευματοπάθειες, οι χρόνιες εκφυλιστικές μετατραυματικές καταστάσεις κ.ά. Επίσης, μια άλλη κατηγορία ιαματικών νερών αποτελούν τα χλωριονατρίουχα ιωδιούχα βρωμιούχα

και ραδιούχα τα οποία περιέχουν ιχνοστοιχεία ιωδίου και βρωμίου, όπως παραδείγματος χάρι οι θερμές και υπέρθερμες πηγές των Καμένων Βούρλων, της Σαμοθράκης, της Θερμής Λέσβου κ.ά. Ακολουθώντας, αναφέρονται οι θεραπευτικές ιδιότητές τους σε γυναικολογικής φύσεως παθήσεις, όπως είναι οι χρόνιες φλεγμονές του γεννητικού συστήματος (τραχηλίτιδα, κολπίτιδα, μητροπάθεια, σαλπινγική στείρωση εξαιτίας επαναλαμβανόμενων φλεγμονών, στείρωση της μήτρας κ.ά.), οι οποίες εφαρμόζονται με τη μορφή λουτροθεραπείας ή πλύσεων. Επιπρόσθετα, επισημαίνεται η χρήση τους με τις ενδεικνυόμενες μεθόδους, όπως με την εισπνοοθεραπεία σε φλεγμονές των ανώτερων αναπνευστικών οδών και τη λουτροθεραπεία σε χρόνιες αρθροπάθειες, σε ρευματοειδή αρθρίτιδα κ.ά., και παρουσιάζονται οι διαθέσιμες ιαματικές πηγές. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις διαθέσιμες ιαματικές πηγές και τα θεραπευτικά τους αποτελέσματα ονομάζοντας τις διάφορες παθήσεις.

2.2.A.5 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΘΕΙΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Η πέμπτη μαθησιακή υποεπενότητα πραγματεύεται τις θεραπευτικές ιδιότητες των θειούχων ιαματικών νερών. Πιο συγκεκριμένα, γίνεται αναφορά στα θειούχα μεταλλικά νερά η χρήση των οποίων επιτυγχάνεται με διάφορες τεχνικές (υγρές εισπνοές, ξηρές εισπνοές, aerosol) και ενδείκνυται στα χρόνια αναπνευστικά νοσήματα, όπως για παράδειγμα το άσθμα, το βρογχικό άσθμα, στις χρόνιες φλεγμονές (φαρυγγίτιδα, ρινίτιδα, ιγμορίτιδα κ.ά.) και απαιτούνται τουλάχιστον δύο με τρεις εβδομάδες για αποτελεσματική θεραπεία, καθώς σύμφωνα με μελέτες στο διάστημα αυτό παρατηρείται ύφεση του βήχα και της απόχρεμψης, η οποία ρευστοποιείται, ενώ η δύσπνοια ελαττώνεται. Γίνεται αναφορά στις αντιαλλεργικές και αντιμολυσματικές ιδιότητες των θειούχων νερών και στη θεραπεία των άτυπων βρογχοπνευμονοπαθειών με βασική αντένδειξη την ενεργό πνευμονική φυματίωση, ενώ επισημαίνεται ότι εξαιτίας της περιεκτικότητας σε υδρόθειο το νερό έχει μια χαρακτηριστική οσμή. Επιπλέον, αναφέρονται οι παράγοντες που επηρεάζουν την εισπνοοθεραπεία όπως η επιλογή της κατάλληλης για την περίπτωση ιαματικής πηγής, η διάρκεια της θεραπείας που συνήθως διαρκεί 21 ημέρες, το κατάλληλο περιβάλλον και κλίμα της περιοχής, καθώς επηρεάζει θετικά το δασώδες περιβάλλον (προσφέρει πλούσιο οξυγόνο), και η ηλιοφάνεια, χωρίς υγρασία και ομίχλη. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται οι ιαματικές πηγές που είναι κατάλληλες για εισπνοοθεραπεία όπως οι πηγές του Σμοκόβου, της Κυλλήνης κ.ά. Συνοψίζοντας τη μαθησιακή υποεπενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις θεραπευτικές ιδιότητες των θειούχων νερών, τις ενδεικνυόμενες παθήσεις και να ονομάζουν τις θειούχες πηγές που προσφέρονται.

2.2.A.6 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΗΛΟΥ

Η έκτη μαθησιακή υποεπενότητα παρουσιάζει τις θεραπευτικές ιδιότητες του πηλού στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Ειδικότερα, ορίζεται ο πηλός

ως το φυσικό θερμό γήινο υλικό που προέρχεται από την ανάμειξη ανόργανου στερεού συστατικού της αργίλου πλούσιας οργανικής ύλης και ιαματικού νερού. Αναφέρονται οι βιολογικές ιδιότητες της αργίλου που προσδίδουν τις ευεργετικές ιδιότητες στον πηλό και για την κατανόηση της σημαντικότητας αναλύονται τα δύο βασικά χημικά στοιχεία της το πυρίτιο και το αργίλιο. Πιο συγκεκριμένα, το πυρίτιο αποτελεί περίπου το 28% του στερεού φλοιού της γης και είναι το δεύτερο χημικό στοιχείο μετά το οξυγόνο που θεωρείται απαραίτητο και αναντικατάστατο για τον μεταβολισμό του ασβεστίου και μεταλλικών ιχνοστοιχείων στους ζωντανούς οργανισμούς, καθώς και απολύτως απαραίτητο στον σχηματισμό του συνδετικού ιστού. Το αργίλιο αποτελεί το 8% περίπου της σύστασης του στερεού φλοιού της γης και το τρίτο χημικό στοιχείο του φλοιού. Η ανάμειξη των συστατικών αυτών ερμηνεύει τις ευεργετικές επιδράσεις της λασποτύρφης και του πηλού. Επιπλέον, σύμφωνα με εσωτερικές διεργασίες, η ωσμωτική πίεση κατά την εναλλαγή του νερού και των ιόντων αργιλίου προάγει την απομάκρυνση τοξικών ουσιών και προϊόντων μεταβολισμού από τους ιστούς του ανθρώπινου οργανισμού, τα οποία δεσμεύονται από την άργιλο. Ακολούθως, αναφέρονται οι ευεργετικές επιδράσεις της αργίλου, όπως οι αντισηπτικές ιδιότητες, τα ευεργετικά αποτελέσματα σε φλεγμονές, εκφυλιστικές αρθροπάθειες και ρευματολογικές διαταραχές. Επίσης, σημειώνεται η συμβολή της σε γυναικολογικής φύσεως φλεγμονώδεις παθήσεις, σε καρδιοαναπνευστικές και δερματικές παθήσεις, καθώς και σε παθήσεις του νευρικού συστήματος.

Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις βιολογικές ιδιότητες της αργίλου, τις ευεργετικές επιδράσεις της πηλοθεραπείας στον ανθρώπινο οργανισμό και τις αντίστοιχες πηγές.

2.2.A.7 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΙΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ

Η έβδομη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις θεραπευτικές ιδιότητες του θαλάσσιου νερού και των προϊόντων του. Αρχικά, αναφέρονται τα θεραπευτικά αποτελέσματα της θαλασσοθεραπείας με φύκια ή εκχυλίσματα φυκιών, θαλασσινό νερό, λάσπη θαλάσσης και αλάτι. Τα στοιχεία αυτά είναι πλούσια σε μέταλλα και ιχνοστοιχεία που διεγείρουν την κυτταρική δραστηριότητα, αναζωογονούν και βελτιώνουν την ποιότητα των ιστών, συμβάλλοντας παράλληλα στην αποβολή των τοξινών. Πιο συγκεκριμένα, τα φύκια διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες: α) τα καφέ φύκια περιέχουν πάνω από 50 βιταμίνες, μεταλλικά στοιχεία και αμινοξέα που προάγουν τον μεταβολισμό των κυττάρων, β) τα πράσινα φύκια περιέχουν β-καροτένιο και είναι πλούσια σε χρωστική, γεγονός που τα καθιστά ιδανικά για το φυσικό μαύρισμα, γ) τα κόκκινα φύκια περιέχουν ασβέστιο, σίδηρο και μαγνήσιο, προσφέροντας αποτελεσματική απολέπιση και αναζωογόνηση του σώματος και δ) τα μπλε φύκια περιέχουν σίδηρο, ψευδάργυρο, αμινοξέα και β-καροτένιο, ενώ είναι πλούσια σε χλωροφύλλη που διεγείρει τον κυτταρικό μεταβολισμό και παρουσιάζει αντιφλεγμονώδη δράση. Γίνεται αναλυτική αναφορά στις θεραπευτικές ιδιότητες

του θαλάσσιου νερού και των παραγώγων τους που έχουν θετική επίδραση στις ρευματοπάθειες και, επιπλέον, αντιφλεγμονώδεις και καταπραϋντικές ιδιότητες βελτιώνοντας την κυκλοφορία του αίματος και τα οιδήματα (υδροστατική πίεση). Οι θεραπείες με φύκια ή εκχυλίσματα φυκιών δρουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση της κυτταρίτιδας, στην ενυδάτωση και στη διάλυση των επιφανειακών λιποκυττάρων και στον μεταβολισμό. Επίσης, η θαλάσσια λάσπη που περιέχει πλούσια μεταλλικά στοιχεία, δεσμεύει τη θερμοκρασία και αυξάνει την κυκλοφορία του αίματος ενισχύοντας την οξυγόνωση των ιστών, την αύξηση του μεταβολισμού και την ανακούφιση του πόνου. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τα παράγωγα του θαλάσσιου ύδατος, τα στοιχεία που περιέχουν και τις θεραπευτικές ιδιότητες της θαλασσοθεραπείας.

2.2.A.8 | ΦΑΡΜΑΚΟΔΥΝΑΜΙΚΗ ΚΑΙ ΦΑΡΜΑΚΟΚΙΝΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ

Η όγδοη μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται τη φαρμακοκινητική και τη φαρμακοδυναμική ενέργεια των ιαματικών υδάτων. Αρχικά, ερμηνεύεται η φαρμακοκινητική, σύμφωνα με την οποία, ανεξάρτητα από τον τρόπο χορήγησης των ουσιών, η τελική είσοδος της ουσίας στην κυκλοφορία καθορίζεται από τη διάβαση ποικίλων φραγμών, κυρίως με τη μορφή βιολογικών μεμβρανών. Το ίδιο ισχύει αντίστοιχα και για την απέκκριση των ουσιών από τον οργανισμό. Ακολούθως, αναλύεται η φαρμακοδυναμική, η οποία οφείλεται στα διαλυμένα συστατικά των μεταλλικών υδάτων. Τα συστατικά αυτά αποτελούν τα ιόντα και η θεραπευτική δράση των διαλυμένων ουσιών οφείλεται στο φορτίο των ιόντων. Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν πώς το σώμα απορροφά τα μεταλλικά στοιχεία και με ποιον τρόπο αυτά επιδρούν βιολογικά στον οργανισμό.

Συνεπώς, η ποσότητα των διαλυμένων ουσιών και των ιόντων εξαρτάται από τη θερμοκρασία, καθώς όσο υψηλότερη είναι αυτή, τόσο αυξάνεται η διαλυτότητα. Το φαινόμενο εξηγείται από την ταχύτερη κυκλοφορία του αίματος εξαιτίας της θερμικής ενέργειας του ιαματικού νερού. Τα ιαματικά ύδατα περιέχουν στερεά διαλυμένα άλατα και αέρια, τα οποία κατά τη λουτροθεραπεία προσκολλώνται στο δέρμα και ενεργοποιούν τον αμυντικό μηχανισμό. Ο ανθρώπινος οργανισμός ανταποκρίνεται ανάλογα και ακολούθως επιτυγχάνεται η διείσδυση μέσω του δέρματος και η απορρόφηση. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στη διαφορά του ηλεκτρικού φορτίου μεταξύ των ιαματικών υδάτων και του αίματος, όπου κατά τη διάρκεια της λουτροθεραπείας τα ιόντα του μεταλλικού ύδατος μεταφέρονται προς το δέρμα και αντίστροφα. Η θεραπευτική δράση των ιαματικών υδάτων εξηγείται, επίσης, από το φαινόμενο της χαμηλότερης ωσμωτικής πίεσης (υπότονα διαλύματα), η οποία επιφέρει ταχεία απορρόφηση και απέκκριση από τους νεφρούς. Πρόσθετα, αναλύεται η απομάκρυνση των τοξικών ουσιών από το δέρμα μέσω της εφίδρωσης και η ευεργετική δράση των επιμέρους στοιχείων. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευ-

όμενοι/-ες θα έχουν κατανοήσει πλήρως τους μηχανισμούς της φαρμακοκινητικής και φαρμακοδυναμικής των στοιχείων των ιαματικών υδάτων και των συναφών προ-ϊόντων τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αγγελίδης, Ζ. (2008). *Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι και Θερμαλισμός*. Θεσσαλονίκη: Έκδοση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευθερίου Κορδελιού & Βερτίσκου.
2. Μανιατόπουλος, Π. Χ. (2021). *Τα 15 ιαματικά λουτρά της Ελλάδας* [Ψηφιακή έκδοση, Openbook]. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/ta-15-iamatika-loytra-tis-elladas/>
3. Βλαχόπουλος, Σ. (2010). *Αισθητική Σώματος*. Αθήνα: Εκδόσεις Καυκά.
4. Κουσκούκης, Ε. Κ. (2019). *Ιαματική Ιατρική. Συμπληρωματικές θεραπείες*. Αθήνα: Doctors Media.
5. Μαρσέλος, Μ. (2015). «Φαρμακοδυναμική», στο: Μαρσέλος, Μ., Λεονταρίτης, Γ., Αντωνίου, Α., Κωνσταντή, Μ., Μανωλόπουλος, Ε., Παππάς, Π. & Χαρκίτης, Π. (2015). *Βιοχημική φαρμακολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/4249>
6. Μαρσέλος, Μ. (2015). «Φαρμακοκινητική», στο: Μαρσέλος, Μ., Λεονταρίτης, Γ., Αντωνίου, Α., Κωνσταντή, Μ., Μανωλόπουλος, Ε., Παππάς, Π. & Χαρκίτης, Π. (2015). *Βιοχημική φαρμακολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/4247>

Συμπληρωματικές

1. Capellini, S. (2009). *The Complete Spa Book for Massage Therapists*. Australia: Milady.
2. Koroglu, S. & Yildiz, M. (2024). "Effectiveness of hydrotherapy and balneotherapy for anxiety and depression symptoms: a meta-analysis", in: *Current Psychology* (2024) 43: pp. 24.193-24.204. Retrieved from: <https://doi.org/10.1007/s12144-024-06062-w>

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τις βασικές αρχές της υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους και στις εγκαταστάσεις των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας, που διασφαλίζουν κατάλληλες συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας τόσο για τους/τις λουόμενους/-ες-αποδέκτες/-τριες των θεραπευτικών υπηρεσιών όσο και για τους/τις εργαζόμενους/-ες. Παρουσιάζονται θέματα υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τις σχετικές προδιαγραφές και απαιτήσεις της κείμενης νομοθεσίας και να εφαρμόζουν με αποτελεσματικό τρόπο τις κατάλληλες δικλίδες ασφαλείας για την αποφυγή ατυχημάτων ή μετάδοση ασθενειών. Αναλύονται καλές πρακτικές που επιτρέπουν στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να εντοπίζουν και να ελέγχουν τους παράγοντες κινδύνου (φυσικούς, χημικούς, εργονομικούς) στον χώρο εργασίας και παράλληλα να αξιολογούν και να προτείνουν/εφαρμόζουν κατάλληλες λειτουργικές βελτιώσεις (π.χ. συστήματα σήμανσης, τεχνικές διορθώσεις, λειτουργικές διευθετήσεις κ.ά.). Επιπλέον, η μαθησιακή ενότητα πραγματεύεται τις βασικές έννοιες της υγιεινής και πρόληψης της εξάπλωσης λοιμωδών νοσημάτων στον χώρο εργασίας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα είδη των μικροοργανισμών που αναφέρονται ως λοιμογόνοι παράγοντες (βακτήρια, ιοί, παράσιτα) και οι τρόποι μετάδοσής τους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διατυπώνουν τις βασικές έννοιες και αρχές της υγιεινής και ασφάλειας στον εργασιακό χώρο αναφέροντας σχετικά παραδείγματα,
- Γνωρίζουν την ελληνική νομοθεσία σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια στους χώρους εργασίας και τους κινδύνους που εγκυμονούν ειδικά στους χώρους των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας,
- Διατυπώνουν προτάσεις για τη λήψη προληπτικών μέτρων για την πρακτική αντιμετώπισης πιθανών κινδύνων (φυσικών, χημικών, εργονομικών) για τους/τις λουόμενους/-ες και τους/τις εργαζόμενους/-ες,
- Αναλύουν τους παράγοντες που επηρεάζουν την υγιεινή και ασφάλεια στον χώρο εργασίας εκτιμώντας τη βαρύτητά τους,
- Αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα χρήσης μέσων ατομικής προστασίας στους χώρους εργασίας, αναφέροντας σχετικά παραδείγματα,
- Περιγράφουν τους τρόπους μετάδοσης και πρόληψης των λοιμωδών νοσημάτων,

- Παρουσιάζουν τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες που συμβάλουν στη διατήρηση της υγιεινής και ασφάλειας στους χώρους εργασίας,
- Υπερασπίζονται τη σημασία της ορθής τήρησης των υγειονομικών πρωτοκόλλων στον χώρο εργασίας,
- Υποστηρίζουν τη σημασία της απολύμανσης, της αντισηψίας και της αποστείρωσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Τακτοποιούν τον χώρο προς αποφυγή ατυχημάτων μέσω διαδικασιών διάταξης και απομάκρυνσης του περιττού εξοπλισμού,
- Περισυλλέγουν και να απομακρύνουν με ασφάλεια τον χρησιμοποιημένο ιματισμό/εξοπλισμό για την πρόληψη ατυχημάτων ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Λοιμώδη νοσήματα / Διαχείριση αποβλήτων / Υγιεινή ασφάλειας εργασίας / Επαγγελματική νόσος / Μέσα ατομικής προστασίας / Εργατικό ατύχημα / Πυρόσβεση και πυρασφάλεια / Επεξεργασία νερού / Χημικές ουσίες / Υγειονομικός έλεγχος.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
2	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
3	ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ
5	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ
6	ΥΓΙΕΙΝΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ
7	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
10	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.2.B.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Η μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις έννοιες της υγείας, δημόσιας υγείας, υγιεινής, νόσου, λοιμωδών και μη λοιμωδών νοσημάτων. Ολοκληρώνοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμπεδώνουν τη συμβολή της υγιεινής στην

πρόληψη ασθενειών και την προαγωγή της υγείας στο επαγγελματικό περιβάλλον, για την άσκηση της επαγγελματικής τους δραστηριότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνδεση της υγιεινής με την πρόκληση ασθενειών και επιδημιών, στις έννοιες της επιδημιολογίας, στην επιδημιολογία λοιμωδών και γενετικών νόσων και νοσημάτων παγκόσμιου ενδιαφέροντος (Global Health). Περιγράφεται η εικόνα διαφόρων τύπων επιδημιών και των απαιτούμενων μέτρων για την αποτελεσματική διαχείρισή τους. Αναφέρονται τύποι επιδημιολογικών ερευνών και επεξηγούνται οι όροι δείκτης νοσηρότητας και δείκτης θνησιμότητας. Περιλαμβάνεται η περιβαλλοντική επιδημιολογία και οι περιβαλλοντικοί παράγοντες που αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία και επεξηγείται η επιδημιολογική επιτήρηση. Ακολουθώντας, αναλύονται η έννοια και στρατηγικές προαγωγής υγείας και επεξηγείται ο όρος πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Εξετάζεται επίσης η πρόληψη των νόσων, καθώς και τα επίπεδα και τα πεδία εφαρμογής της. Περιγράφονται βασικά μέτρα και κανόνες για την ελαχιστοποίηση των μολύνσεων και των λοιμώξεων στους επαγγελματικούς χώρους, ενώ επεξηγείται η συμβολή της ατομικής υγιεινής, των εμβολιασμών, της αντισηψίας και των αντισηπτικών μέσων στην πρόληψη. Παράλληλα, αναλύονται οι διαδικασίες της απολύμανσης και της αποστείρωσης, ενώ εξετάζεται το κρίσιμο πρόβλημα της βακτηριακής αντοχής και ανθεκτικότητας. Τέλος, αναφέρονται οι διεθνείς οργανώσεις υγείας και ο ρόλος τους σε θέματα δημόσιας υγείας και υγιεινής. Για τη διδασκαλία της υποενότητας προτείνονται η τεχνική της εμπλουτισμένης εισήγησης, η οποία είναι κατάλληλη για την εισαγωγή νέων θεμάτων, καθώς και μελέτες περίπτωσης (case studies) για τον προβληματισμό και την κινητοποίηση του ενδιαφέροντος των εκπαιδευομένων.

2.2.B.2 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις καταρτιζόμενους/-ες στην έννοια της ασφάλειας στους χώρους εργασίας. Συγκεκριμένα, καθορίζονται και διακρίνονται οι έννοιες που αφορούν ένα ασφαλές περιβάλλον εργασίας. Επιδίωξη της υποενότητας είναι η εξοικείωση των καταρτιζομένων με τους βασικούς κανόνες της νομοθεσίας για την υγεία και την ασφάλεια, καθώς και με τους παράγοντες κινδύνου στο εργασιακό τους περιβάλλον. Στόχος είναι η λήψη μέτρων και η εφαρμογή ασφαλών πρακτικών για την αποφυγή ατυχημάτων, τα οποία μπορεί να κοστίσουν ακόμη και ανθρώπινες ζωές. Προκειμένου οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εμπεδώσουν την αξία της ασφάλειας στον εργασιακό χώρο, προτείνεται η διδασκαλία μέσω εμπλουτισμένης εισήγησης και συζήτησης. Η προσέγγιση αυτή επικεντρώνεται στη μελέτη εννοιών όπως η υγεία και η ασφάλεια στην εργασία, η πηγή και η εκτίμηση κινδύνου, τα μέσα ατομικής προστασίας, η επαγγελματική ασθένεια και το εργατικό ατύχημα, καθώς και οι συνέπειες και οι τρόποι πρόληψής τους.

Ακολουθώντας, παρουσιάζεται το νομοθετικό πλαίσιο προστασίας των εργαζομένων και τα όργανα που συμβάλλουν στη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον ρόλο του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας, οι οποίοι

αποτελούν τους βασικούς συμβούλους της επιχείρησης και των εργαζομένων για τη διατήρηση ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος. Περιλαμβάνονται οι κανόνες ασφαλείας όσον αφορά το επάγγελμα του στελέχους κέντρου Θαλασσοθεραπείας/ λουτροθεραπείας – Spa, και η πρόληψη των ατυχημάτων στον επαγγελματικό χώρο. Αναλύεται η εκτίμηση και η αξιολόγηση του επαγγελματικού κινδύνου και, στη συνέχεια, περιγράφεται η προστασία από έκθεση σε χημικούς, φυσικούς και βιολογικούς παράγοντες, τόσο με συλλογικά μέτρα όσο και με την ασφαλή χρήση μέσων ατομικής προστασίας. Τέλος, επισημαίνεται η αναγκαιότητα συμμόρφωσης στη σήμανση ασφάλειας και στην τήρηση αρχείων υγείας και ασφάλειας στον χώρο εργασίας. Ως πρακτική μελέτη και εξάσκηση, προτείνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις στους επαγγελματικούς χώρους και καταγραφή καλών ή κακών πρακτικών ασφάλειας στην εργασία.

2.2.B.3 | ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τις υγειονομικές απαιτήσεις ενός κέντρου Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa, καθώς και τη διαδικασία αδειοδότησής του. Τα κέντρα αυτά, ως επίσημοι επαγγελματικοί χώροι, οφείλουν να διαθέτουν νόμιμη άδεια λειτουργίας. Οι συγκεκριμένες γνώσεις συνδέονται άμεσα με την άσκηση της ειδικότητας, καθώς είναι απαραίτητο να γίνουν κατανοητές οι προδιαγραφές λειτουργικότητας του χώρου εργασίας, αλλά και η ειδική φροντίδα που απαιτούν αυτοί οι χώροι. Στο πλαίσιο αυτό, αναλύεται η καταγραφή των απαραίτητων δικαιολογητικών, καθώς και η πλήρης διαδικασία έκδοσης της άδειας λειτουργίας. Γίνεται κατανοητό ότι μέσω ειδικών νομοθετημάτων καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, βάσει των οποίων οι μονάδες Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa αποκτούν το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας. Με τον τρόπο αυτό, δύνανται να αναγνωρίζονται ως μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις διαδικασίες χορήγησης των ακόλουθων δικαιολογητικών: Πιστοποιητικού καλής λειτουργίας, μικροβιολογικού ελέγχου για πισίνες, εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας και γενικούς όρους λειτουργίας και υγιεινής. Κατανοούν τα ειδικά μέτρα υγιεινής που εφαρμόζονται ως προς το απασχολούμενο προσωπικό (υγειονομικές διατάξεις, κανονισμοί υγιεινής, βιβλιάριο υγείας, κανόνες ακτινοπροστασίας κ.λπ.), καθώς και τις υγειονομικές προϋποθέσεις στις οποίες περιλαμβάνεται η βεβαίωση υγειονομικής υπηρεσίας για την καλή λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος, την υγιεινή διάθεση των λυμάτων και την καλή λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας των χρησιμοποιηθέντων ιαματικών φυσικών πόρων ή θαλασσινού νερού. Ως πρακτική μελέτη και εξάσκηση, προτείνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις στους επαγγελματικούς χώρους και καταγραφή όλων των δικαιολογητικών του φακέλου αδειοδότησης.

2.2.B.4 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τους παράγοντες κινδύνου στον χώρο εργασίας και τον βαθμό έκθεσης σε αυτούς. Οι γνώσεις αυτές είναι άκρως απαραίτητες, καθώς ο/η καταρτιζόμενος/-η, κατά την άσκηση της ειδικότητάς του/της, έχει τη δυνατότητα να εργαστεί σε πολλούς και διαφορετικούς χώρους (π.χ. ξενοδοχειακά SPA, ιαματικές πηγές, κέντρα ευεξίας). Αυτό δημιουργεί την επιτακτική ανάγκη για την πλήρη κατανόηση των επαγγελματικών κινδύνων με τους οποίους θα έρχεται αντιμέτωπος/-η σε καθημερινή βάση και οι οποίοι απειλούν τόσο τη σωματική όσο και την ψυχική του/της υπόσταση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν την προσοχή τους στην αναγνώριση των κινδύνων που ελλοχεύουν στον επαγγελματικό χώρο, καθώς και στις κατηγορίες στις οποίες αυτοί ταξινομούνται. Περιγράφεται η μεθοδολογία με την οποία γίνεται η μελέτη εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου αναλύοντας και κατανοώντας τα βήματα που την αποτελούν. Στην περίπτωση των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa, εκτός από τους/τις εργαζόμενους/-ες, σε κίνδυνο βρίσκονται και οι χρήστες/-τριες των παροχών των κέντρων αυτών. Μελετώντας τα βήματα αυτά ξεκινούν από τον προσδιορισμό και εντοπισμό των πηγών κινδύνου κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Ο εντοπισμός των πηγών κινδύνου μπορεί να γίνει μέσω της παρατήρησης του εργασιακού περιβάλλοντος, καθώς και μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων από τους/τις εργαζόμενους/-ες και την αντιπαράβολή τους μέσω της κείμενης νομοθεσίας. Διδάσκονται τον υπολογισμό του κινδύνου, τα είδη των κινδύνων: πνιγμός, τραυματισμός, έκθεση σε θερμότητα, ηλιακή ακτινοβολία, συσσωρευμένη έκθεση σε ηλιακή ακτινοβολία στην περίπτωση των εξωτερικών πισινών, έκθεση σε θερμότητα στα θερμά λουτρά, λοιμώξεις λόγω κατάποσης, εισπνοής ή επαφής με παθογόνα μικρόβια, ιούς, μύκητες ή πρωτόζωα, δηλητηρίαση ή τοξίκωση λόγω κατάποσης ή εισπνοής χημικών ουσιών, την αξιολόγησή του, την καταγραφή των αποτελεσμάτων και την επανεκτίμηση αυτών. Πρακτική μελέτη εξάσκησης αποτελεί η επίσκεψη και σύνταξη μελέτης επικινδυνότητας σε κέντρο Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa.

2.2.B.5 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις ασθένειες που σχετίζονται με το συγκεκριμένο επάγγελμα. Θεωρείται αναγκαίο να αναλυθεί το στρατηγικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, το οποίο επικεντρώνεται στη στήριξη της πρόληψης ασθενειών που συνδέονται με την εργασία. Έμφαση δίνεται στο ότι στόχος δεν είναι μόνο να βελτιωθεί η ζωή των εργαζομένων σε ατομικό επίπεδο, αλλά και να ελαχιστοποιηθεί το κόστος των ασθενειών και των θανάτων που συνδέονται με την εργασία. Αναλύεται από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες η έννοια της επαγγελματικής ασθένειας, μελετώνται οι σχετιζόμενες με το επάγγελμα ασθένειες και καθίστανται σαφή τα μέτρα πρόληψης και προφύλαξης έναντι αυτών. Γίνεται εκτενής αναφορά στις ασθένειες που συνδέο-

νται με την εργασία, οι οποίες περιλαμβάνουν ένα ευρύ φάσμα παθήσεων. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται οι μυοσκελετικές παθήσεις, το άγχος και οι διαταραχές ψυχικής υγείας, καθώς και οι δερματικές παθήσεις. Επίσης, εξετάζονται ασθένειες που οφείλονται σε βιολογικούς παράγοντες, η έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες (συμπεριλαμβανομένων των καρκινογόνων), καθώς και οι επιπτώσεις από ακτινοβολίες (ιονίζουσα και υπεριώδης). Επιπλέον, αναλύονται φυσικοί παράγοντες όπως οι κραδασμοί, ο θόρυβος, η χειροκίνητη ανύψωση φορτίων και η καθιστική εργασία, καθώς και οργανωτικοί και ψυχοκοινωνικοί παράγοντες κινδύνου, όπως η εργασία σε βάρδιες και το εργασιακό στρες. Στο τέλος της υποενότητας, πραγματοποιείται ιδιαίτερη αναφορά στη σύνδεση των παραπάνω ασθενειών με το συγκεκριμένο επάγγελμα της ειδικότητας (SPA/Ιαματικός Τουρισμός). Ως πρακτική εφαρμογή, συνιστάται η διενέργεια διαδικτυακής έρευνας μέσω στοχευμένης ανάθεσης εργασιών, με θέμα τις επαγγελματικές ασθένειες που εμφανίζονται στα κέντρα ευεξίας και λουτροθεραπείας.

2.2.B.6 | ΥΓΙΕΙΝΗ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ: ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη διαδικασία σωστού καθαρισμού, απολύμανσης και αποστείρωσης των εργαλείων και των συσκευών, αλλά και του συνολικού χώρου Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa. Διακρίνουν τα εργαλεία μιας χρήσεως από αυτά που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν και κατηγοριοποιούν τις συσκευές αποστείρωσης και απολύμανσης. Οι συγκεκριμένες γνώσεις κρίνονται απαραίτητες και βασικές για την άσκηση της ειδικότητας, κάτι που οφείλει να γίνει απολύτως κατανοητό, αφού πρόκειται για επάγγελμα που εφάπτεται της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν την προσοχή τους στην κατανόηση και τη σωστή χρήση των κυριότερων απολυμαντικών και αντισηπτικών μέσων, καθώς και των αντίστοιχων συσκευών. Παράλληλα, εμβαθύνουν στο πρωτόκολλο υγιεινής, κατανοώντας τη σπουδαιότητα της ασφαλούς και υγιεινής λειτουργίας του κέντρου για την προστασία τόσο των πελατών/-ισών όσο και των ίδιων των εργαζομένων. Δίνεται έμφαση στην ανάλυση των πρωτοκόλλων υγιεινής σε κέντρο Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa και αποσαφηνίζεται η έννοια του καθαρισμού της αντισηψίας, της απολύμανσης και της αποστείρωσης. Διακρίνεται η φυσική απολύμανση από τη χημική απολύμανση και τοποθετούνται σε κατηγορίες τα χημικά απολυμαντικά, όπως αλκοόλες, αλδεΐδες, ενώσεις χλωρίου, ενώσεις ιωδίου, φαινόλες κ.λπ. Επιπλέον, ταξινομούν τις μεθόδους αποστείρωσης σε αποστείρωση με ξηρή θερμότητα, αποστείρωση με υγρή θερμότητα, αποστείρωση με υπεριώδη ακτινοβολία. Προτείνεται η μελέτη, η σύνταξη και η εφαρμογή πρωτοκόλλου υγιεινής για ένα κέντρο Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa το οποίο θα καθορίζει τις απαραίτητες διαδικασίες που πρέπει να ακολουθηθούν για τη διεξαγωγή των εργασιών του κέντρου με ασφάλεια, θα περιγράφει τους κανόνες, τις λειτουργίες και τις οδηγίες που πρέπει να ακολουθήσουν εργαζόμενοι/-ες και πελάτες/-ισσες, καθώς και τα απαραίτητα μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

2.2.B.7 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΝΕΡΟΥ: ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Σκοπός της συγκεκριμένης υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν τις βασικές γνώσεις και τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να αντιλαμβάνονται ότι για τη διατήρηση ενός καθαρού και λειτουργικού κέντρου πρέπει να εφαρμόζεται μια σταθερή ρουτίνα καθαρισμού του νερού. Η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει τη χρήση ειδικών κιτ ή ταινιών αντιδραστηρίων για τον τακτικό έλεγχο της ποιότητάς του. Παράλληλα, λαμβάνουν τις απαραίτητες γνώσεις για την ασφαλή χρήση των αντιδραστηρίων απολύμανσης. Οι γνώσεις αυτές είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την άσκηση της ειδικότητας, καθώς ο καθημερινός έλεγχος της ποιότητας του νερού αποτελεί εγγύηση για την ασφάλεια των λουομένων. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στα μέτρα προστασίας και στις ορθές οδηγίες που πρέπει να ακολουθούνται, προκειμένου να αποφεύγονται προβλήματα που σχετίζονται με την ελλιπή συντήρηση. Επιπλέον, δίνεται έμφαση στη διαχείριση της ποιότητας του νερού στις δεξαμενές θαλασσοθεραπείας. Είναι κρίσιμο να γίνει κατανοητό ότι ορισμένες απολυμαντικές ουσίες μπορεί να προκαλέσουν αλλαγή στη σύσταση του θαλασσινού νερού, μειώνοντας ή καταστρέφοντας τα πολύτιμα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τη θεραπευτική του δράση. Κατανοούν επαρκώς ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι απολύμανσης, όπως το χλώριο, δεν επηρεάζουν μόνο τους επιβλαβείς μικροοργανισμούς που υπάρχουν στην πισίνα, αλλά καταστρέφουν, επίσης, την ευεργετική σύνθεση σε χημικά στοιχεία και τη φυσική μικροχλωρίδα, αλλοιώνοντας τις θεραπευτικές ιδιότητες του θαλασσινού νερού. Έμφαση δίνεται, επίσης, στο ότι οι οργανικές και ανόργανες ενώσεις που υπάρχουν σε αυτά τα νερά μπορούν να αντιδράσουν με χημικές ουσίες που χρησιμοποιούνται για την απολύμανση, όπως χημικές ουσίες με βάση το χλώριο ή το βρώμιο, δημιουργώντας δυνητικά τοξικά δευτερογενή προϊόντα. Προτείνεται η μελέτη, η σύνταξη και η εφαρμογή πρωτοκόλλου απολύμανσης νερού και συντήρησης εξοπλισμού.

2.2.B.8 | ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα αναλύεται η ανάγκη σχεδιασμού και προετοιμασίας για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, δράση αναγκαία για την υγεία και ασφάλεια προσωπικού, λουομένων και επισκεπτών/-τριών. Έμφαση και ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στους ρόλους των υπευθύνων σε περίπτωση έκτακτου περιστατικού, καθώς και σε βέλτιστες πρακτικές αντιμετώπισης, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να καλύπτουν τις βασικές αρχές της διαχείρισης δυσμενών συμβάντων που μπορούν να λάβουν χώρα εντός μιας επιχείρησης, όπως πυρκαγιά, σεισμός, ληστεία, δολιοφθορά, απειλή κ.λπ. Προς υποστήριξη των παραπάνω, αναλύονται οι έννοιες: εισαγωγή στη διαχείριση εκτάκτων αναγκών, οργάνωση σχεδίου έκτακτης ανάγκης, βασικές παράμετροι σχεδίου, κατανομή ρόλων, βέλτιστες πρακτικές, σχεδιασμός ανταπόκρισής σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, είδος καταστάσεων έκτακτης ανάγκης που είναι πιθανόν να αντιμετωπίσουν, μέτρα για την πρόληψη πυρκαγιάς, πυρόσβεση, τεχνικές και μέσα πυρόσβεσης. Επιπλέον, αναλύονται οι πυρκαγιές και

οι παράγοντες ανάπτυξης αυτών, η χημική δομή της φωτιάς (το τρίγωνο της φωτιάς), καθώς και οι τρόποι κατάσβεσης και οι κατηγορίες πυρκαγιών. Εξετάζεται η δυναμική εξέλιξη μιας πυρκαγιάς, ο τρόπος επέμβασης σε κλειστούς χώρους και οι διαδικασίες εκκένωσης κτιρίων. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα κατασβεστικά υλικά και ο μηχανισμός δράσης τους, η ορθή χρήση των πυροσβεστήρων, καθώς και η διαχείριση φυσικών καταστροφών όπως οι πλημμύρες και οι σεισμοί, με έμφαση στα μέτρα αυτοπροστασίας. Η υποενότητα καλύπτει, επίσης, την επισήμανση και την άρση επικινδυνότητας στους χώρους εργασίας, τη διαχείριση των ελεύθερων χώρων, τον καθορισμό χώρων καταφυγής και τη σύνταξη σχεδίου ασφαλούς εκκένωσης χώρων συνάθροισης κοινού. Ως πρακτική εφαρμογή, προτείνεται η εξάσκηση στη χρήση πυροσβεστήρων και η προσομοίωση κατάσβεσης ενδεχόμενης πυρκαγιάς σε ένα κέντρο Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Δρίβας, Σ. & Παπαδόπουλος, Μ. (2004). «Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου», στο: *Εγχειρίδιο υγείας και ασφάλειας της εργασίας*. Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ.
2. Ζορμπά, Ε. (2016). *Φυσικοί, βιολογικοί και μηχανικοί παράγοντες που προκαλούν δερματικές επαγγελματικές ασθένειες στην Ελλάδα, αναλόγως της φύσεως και θέσεως εργασίας*. Θράκη: ΔΠΘ. Ανακτήθηκε από: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/37707> (Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών).
3. Μακρόπουλος, Β. (2005). *Θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας για Επιχειρήσεις γ' κατηγορίας* (άρθρο 2, ΠΔ 294/88). Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ.

Συμπληρωματικές

1. Σαραφόπουλος, Ν. (2002). *Οδηγός υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
2. Πινότσης, Δ. & Κωνσταντινίδης, Θ. Κ. (2015). «Εργατικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα (2008-2012)», *Υγιεινή & Ασφάλεια της εργασίας*, 63, Ιούλιος-Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2015.

2.2.Γ • ΑΡΧΕΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να εξοικειωθούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες με τις βασικές αρχές εργονομίας και διαρρύθμισης εργασιακών χώρων, ανοικτών στο

ευρύ κοινό, δίνοντας έμφαση στους χώρους και στις εγκαταστάσεις των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Παρουσιάζονται βασικά στοιχεία ανθρωπομετρίας, φυσιολογίας, κινηματικής σώματος και στοιχεία περιβαλλοντικών παραγόντων (ακουστικής-θορύβου, οπτικής-φωτισμού, θερμικής άνεσης κ.λπ.) που επηρεάζουν τη λειτουργία και απόδοση των ανθρώπων. Αναφέρονται οι σχετικές προδιαγραφές διαρρύθμισης για την εύρυθμη παροχή λουτρικών υπηρεσιών σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις των λουομένων. Αναλύονται οι κανόνες σωστής διαρρύθμισης των χώρων και ο εργονομικός σχεδιασμός των εγκαταστάσεων και του απαραίτητου εξοπλισμού σύμφωνα με τις σύγχρονες αντιλήψεις παροχής υπηρεσιών σε όλα τα τμήματα των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa), αφού αυτά συμβάλλουν στην αποτελεσματικότητα των θεραπειών, τη βελτίωση της εμπειρίας των λουομένων, την ασφάλεια και την αποφυγή ατυχημάτων για τους/τις παρευρισκόμενους/-ες, αλλά και τη μείωση του κόστους παροχής των σχετικών υπηρεσιών. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες αναλύονται τα είδη των λουτροθεραπευτηρίων και του αντίστοιχου εξοπλισμού (π.χ. εσωτερικές, εξωτερικές, μαζικές, ατομικές πισίνες κ.λπ.), οι απαραίτητες υποδομές των ιαματικών μονάδων, οι δυνατότητες ανάπτυξης δορυφορικών κατασκευών για την ολοκληρωμένη εξυπηρέτηση των επισκεπτών/τριών, λουομένων και συνοδών αυτών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις βασικές αρχές, μεθόδους και εφαρμογές της εργονομίας στον εργασιακό χώρο,
- Αναγνωρίζουν πιθανούς κινδύνους και ζητήματα ασφάλειας στον χώρο εργασίας,
- Τακτοποιούν τον χώρο παρέχοντας εργονομία προς αποφυγή ατυχημάτων μέσω διαδικασιών διάταξης και απομάκρυνσης του περιττού εξοπλισμού,
- Διατυπώνουν πρακτικές προτάσεις για την αντιμετώπιση και επίλυση πιθανών κινδύνων (φυσικών, χημικών, εργονομικών) για τους/τις λουόμενους/-ες και τους/τις εργαζόμενους/-ες,
- Παρουσιάζουν πρακτικές προτάσεις για τη βελτίωση της εργονομίας και λειτουργικότητας των εγκαταστάσεων για τους/τις λουόμενους/-ες και τους/τις εργαζόμενους/-ες,
- Αντιλαμβάνονται τις επιδράσεις των περιβαλλοντικών παραγόντων στη λειτουργία των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) και στις παρεχόμενες υπηρεσίες και εμπειρίες που βιώνουν οι επισκέπτες/-τριες, λουόμενοι/-ες και συνοδοί,
- Απομακρύνουν με ασφάλεια τον χρησιμοποιημένο ιματισμό/εξοπλισμό για την πρόληψη ατυχημάτων ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες,

- Διακρίνουν τα είδη και τις μορφές των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) ανάλογα με τη δομή των εγκαταστάσεων, τη διαρρύθμιση των χώρων και τις παρεχόμενες υπηρεσίες που υποστηρίζουν,
- Υιοθετούν τις σχετικές προδιαγραφές διαρρύθμισης των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία,
- Υποστηρίζουν την ορθή διαρρύθμιση των θαλασσοθεραπευτηρίων, λουτροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) με βάση τις σύγχρονες απαιτήσεις των λουομένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Εργονομία / Θαλασσοθεραπεία / Λουτροθεραπεία / Φυσικοθεραπεία / Ιαματικά λουτρά / SPA / Εξοπλισμός / Υποδομές / Συντήρηση / Ασφάλεια / Υγιεινή / Πρόληψη / Διαχείριση / Οργάνωση / Μελέτες περίπτωσης.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών εννοιτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ
2	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΩΡΩΝ
3	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ
4	ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
5	ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ
6	ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
7	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ
8	ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑΣ
9	ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΣΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
10	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν ειδικές γνώσεις για την εργονομία, η οποία ασχολείται με τη μελέτη και τον σχεδιασμό του εργασιακού περιβάλλοντος με στόχο τη βελτίωση της απόδοσης και της ευεξίας των εργαζομένων.

Επιπλέον, θα κατανοήσουν την κρίσιμότητά της στον τομέα της θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας και Spa, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο η κατάλληλη σχεδιαστική προσέγγιση μπορεί να επηρεάσει, θετικά, την εμπειρία των πελατών/-ισσών και την ασφάλεια των εργαζομένων. Πιο συγκεκριμένα, θα κατανοήσουν ότι η εργονομία συνδυάζει γνώσεις από διάφορα επιστημονικά πεδία, όπως η ψυχολογία, η φυσιολογία, ο μηχανικός σχεδιασμός, για να εξασφαλίσει ότι τα εργαλεία, οι εξοπλισμοί και οι διαδικασίες που χρησιμοποιούνται είναι προσαρμοσμένα στις ικανότητες και τους περιορισμούς των ανθρώπων. Επιπροσθέτως, θα προσδιοριστούν οι απαραίτητες εργονομικές συνθήκες για τη βελτίωση του εργασιακού περιβάλλοντος, όπως ο φωτισμός, η θερμοκρασία, η διαρρύθμιση του χώρου εργασίας και η χρήση εργαλείων, που μειώνουν την καταπόνηση και τον κίνδυνο τραυματισμού. Θα πρέπει, επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοούν ότι η εργονομία μπορεί να εφαρμοστεί σε διάφορα επίπεδα. Ένα τέτοιο επίπεδο είναι ο σχεδιασμός των δωματίων θεραπείας, που πρέπει να επιτρέπει την ελεύθερη κίνηση των εργαζομένων, ώστε να λαμβάνεται υπόψη η σημασία της άνεσης που πρέπει να αισθάνονται οι πελάτες/-ισσες, με την κατάλληλη διαμόρφωση των χώρων αναμονής και των χώρων χαλάρωσης. Ειδικότερα, θα κατανοήσουν πώς μπορεί να συμβάλει η εργονομία στην ανάπτυξη ειδικών εργαλείων και εξοπλισμών, που μειώνουν τη φυσική καταπόνηση των εργαζομένων. Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η εργονομία είναι ουσιαστικής σημασίας για την αποτελεσματική λειτουργία των κέντρων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa και ότι ο κατάλληλα σχεδιασμένος χώρος εργασίας και οι εργονομικοί εξοπλισμοί όχι μόνο βελτιώνουν την απόδοση των εργαζομένων, αλλά επίσης εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την ικανοποίηση των πελατών/-ισσών.

2.2.Γ.2 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΔΙΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΧΩΡΩΝ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία της διαρρύθμισης και του σχεδιασμού των χώρων, που θεωρείται κρίσιμος παράγοντας για την επιτυχημένη λειτουργία των εγκαταστάσεων στα κέντρα θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Θα μελετήσουν τις παραμέτρους της ποιότητας του φυσικού περιβάλλοντος και πώς αυτές επιδρούν στη συνολική εμπειρία του πελάτη, όπως και το πώς μπορεί να επηρεαστεί η ψυχική και σωματική του ευεξία. Θα κατανοήσουν, επομένως, βαθύτερα τη διαδικασία αυτή, που απαιτεί προσεκτική σκέψη και σχεδιασμό και είναι βασισμένη σε επιστημονικές αρχές και τεχνικές. Θα μελετήσουν τον σχεδιασμό του χώρου, ο οποίος πρέπει να εστιάζεται στη δημιουργία μιας αρμονικής ατμόσφαιρας, σε απόλυτη ηρεμία. Επιπροσθέτως, θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία επιλογής των χρωμάτων, η οποία διαδραματίζει σημαντικό ρόλο, με τις αποχρώσεις του μπλε και του πράσινου να χρησιμοποιούνται συχνά λόγω της καταπραϋντικής τους επίδρασης στο νευρικό σύστημα. Θα αποκτήσουν γνώσεις για τη σπουδαιότητα της εργονομίας των χώρων. Οι περιοχές στα κέντρα θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa πρέπει να σχεδιάζονται με γνώμονα την ευκολία κίνησης και

την άνεση των πελατών/-ισσών. Αυτό συνεπάγεται την ύπαρξη αρκετών χώρων ξεκούρασης, την εύκολη πρόσβαση σε πρακτικές υπηρεσίες και την οικειότητα μέσω της διαμόρφωσης μικρότερων ζωνών. Θα κατανοήσουν, επίσης, την αναγκαιότητα των αρχών της βιωσιμότητας και της περιβαλλοντικής φροντίδας. Η χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, η κατάλληλη διαχείριση των υδάτινων πόρων και η χρήση ανακυκλώσιμων υλικών είναι απαραίτητες πρακτικές στον σύγχρονο σχεδιασμό. Συμπερασματικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα πρέπει να γνωρίζουν ότι η ασφάλεια και η υγιεινή δεν πρέπει να παραμελούνται. Αποτελούν μια σύνθετη διαδικασία που απαιτεί ειδική γνώση και προσήλωση, αφού οι εγκαταστάσεις πρέπει να πληρούν πάντα τα υψηλότερα πρότυπα υγιεινής, με τακτική συντήρηση και καθαριότητα, για να εξασφαλιστεί η ασφάλεια των επισκεπτών/-τριών.

2.2.Γ.3 | ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τους κανονισμούς, οι οποίοι προβλέπονται από διεθνείς και εθνικούς φορείς και στοχεύουν στην ασφάλεια, την υγεία και την αποτελεσματικότητα των θεραπειών που προσφέρονται. Πιο συγκεκριμένα, θα γνωρίσουν τις κατευθυντήριες οδηγίες, που παρέχει, για τα κέντρα θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, η Διεθνής Ένωση Θαλασσοθεραπείας (International Thalassotherapy Federation-ITF) και οι οποίες εστιάζονται στη χρήση θαλασσινού νερού, φυκιών και άλλων θαλάσσιων προϊόντων, αλλά και στην πρόβλεψη τα κέντρα αυτά να διασφαλίζουν ότι το νερό που χρησιμοποιείται είναι φιλτραρισμένο και ιατροβιολογικά αποδεκτό. Επίσης, θα γνωρίσουν και θα κατανοήσουν τους εθνικούς κανονισμούς, όπως αυτοί παρέχονται από το Υπουργείο Τουρισμού στην Ελλάδα και απαιτούν πιστοποίηση των εγκαταστάσεων και των υπηρεσιών από αναγνωρισμένους φορείς.

Επιπλέον, θα πρέπει να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις σχετικά με τη συμμόρφωση των κέντρων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, τα οποία οφείλουν να ακολουθούν την Ευρωπαϊκή Οδηγία για την Υγεία και την Ασφάλεια (Directive 2006/123/EC). Η πρόβλεψη αυτή επιβάλλει την υιοθέτηση μέτρων για την ασφάλεια των πελατών/-ισσών, την εκπαίδευση του προσωπικού και την ύπαρξη εγκεκριμένων πρωτοκόλλων για διάφορες θεραπείες. Θα αντιληφθούν, επιπροσθέτως, πως είναι απαραίτητη η συνεχής εκπαίδευση και επανεκπαίδευση των στελεχών σύμφωνα με τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα και πρακτικές. Συμπερασματικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με την ολοκλήρωση της υποενότητας, θα διαθέτουν τα εφόδια και τις απαραίτητες γνώσεις για να συμμετάσχουν ως ισάξια μέλη της θεραπευτικής ομάδας, όπως η επαγγελματική λειτουργία των κέντρων απαιτεί, ως προς την προσεκτική τήρηση των διεθνών και εθνικών κανονισμών, την πιστοποίηση των υπηρεσιών και τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού για την επίτευξη της εξασφάλισης υψηλής ποιότητας και ασφάλειας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.2.Γ.4 | ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις ιδιαιτερότητες των ανθρώπινων παραγόντων και τις διεργασίες των ψυχολογικών διαδικασιών, που επηρεάζουν τους/τις εργαζόμενους/-ες, και μπορούν να συμβάλουν, σημαντικά, στη βελτίωση της εργασιακής τους απόδοσης και ευημερίας. Θα αναλύσουν τον ανθρώπινο παράγοντα, που περιλαμβάνει όλες τις πτυχές της αλληλεπίδρασης ανθρώπων με το εργασιακό τους περιβάλλον, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, γνωστικών και κοινωνικών διαστάσεων. Πιο αναλυτικά, θα γνωρίσουν τους φυσικούς παράγοντες, που περιλαμβάνουν τον σχεδιασμό του χώρου εργασίας, τον θόρυβο και τις εργονομικές συνθήκες, που μπορούν να επηρεάσουν άμεσα την απόδοση και τη διάθεση των εργαζομένων. Επίσης, θα κατανοήσουν τους τρόπους που η εργονομία μπορεί να ελαττώνει τα ποσοστά τραυματισμών και να βελτιώνει την αποδοτικότητα. Θα μελετήσουν, διεξοδικά, τους κοινωνικούς παράγοντες και την ψυχολογία που διαδραματίζουν έναν ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο. Επιπροσθέτως, θα μάθουν να αναπτύσσουν πνεύμα συνεργασίας και υποστήριξης και πώς μπορεί αυτό να επηρεάσει θετικά την ψυχική υγεία και τη συνολική ευημερία των εργαζομένων. Τέλος, θα συνειδητοποιήσουν τη σπουδαιότητα της ψυχολογικής ασφάλειας στον χώρο εργασίας, η οποία αφορά την αίσθηση των εργαζομένων ότι μπορούν να εκφράσουν ελεύθερα τις απόψεις τους χωρίς φόβο αντιποίνων. Έχει αποδειχθεί ότι αυτό βελτιώνει την καινοτομία και την απόδοση. Συνοψίζοντας, η ενσωμάτωση της κατανόησης των ανθρώπινων παραγόντων και της ψυχολογίας στο εργασιακό περιβάλλον θα βοηθήσει σημαντικά τους/τις σπουδαστές/-τριες και θα αποτελέσει έναν ουσιαστικό παράγοντα για την προαγωγή μιας θετικής και αποδοτικής κοινωνίας στον χώρο των κέντρων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Η λήψη μέτρων για τη βελτίωση των φυσικών και κοινωνικών συνθηκών εργασίας μπορεί να οδηγήσει σε σημαντικά οφέλη τόσο για τους/τις εργαζόμενους/-ες όσο και για τους οργανισμούς.

2.2.Γ.5 | ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τη θαλασσοθεραπεία και τη λουτροθεραπεία, τις αρχαίες αυτές θεραπευτικές πρακτικές που χρησιμοποιούν το θαλασσινό νερό, τα ιαματικά νερά και τα μεταλλικά στοιχεία για τη βελτίωση της υγείας και της ευεξίας. Θα γνωρίσουν βασικά στοιχεία σχετικά με τις εξελιγμένες τεχνολογίες και τα ειδικά υλικά που χρησιμοποιούνται για τη μέγιστη αξιοποίηση των θεραπευτικών ιδιοτήτων των υδάτων. Πιο αναλυτικά, θα μάθουν για το θαλασσινό νερό, το οποίο περιέχει ιχνοστοιχεία και μέταλλα με ευεργετικές ιδιότητες για το δέρμα και τον οργανισμό, καθώς και για τα ιαματικά νερά που είναι πλούσια σε θείο, στοιχείο απαραίτητο για τη θεραπεία δερματικών, ρευματικών και μυοσκελετικών παθήσεων. Επίσης, θα μάθουν για τα άλατα, που χρησιμοποιούνται σε διάφορες θεραπείες για την αποτοξίνωση και την ανακούφιση από το άγχος και, τέλος, θα πληροφορηθούν για τα φύκια, που προσφέρουν αντιοξειδωτική δράση και προάγουν

την ανανέωση των κυττάρων. Επιπροσθέτως, θα γνωρίσουν τις χρησιμοποιούμενες τεχνολογίες, όπως τη χρήση του υδρομασάζ, η οποία προσφέρει ανακούφιση σε μυϊκούς σπασμούς και κυκλοφορικά προβλήματα, τα jet showers, που χρησιμοποιούν πίεση νερού για τη διέγερση του κυκλοφορικού συστήματος, τις σάουνες και τα ατμόλουτρα, τα οποία βοηθούν στην αποτοξίνωση του οργανισμού και τη βελτίωση της αναπνευστικής λειτουργίας. Θα γνωρίσουν, επίσης, στοιχεία για τις θερμαινόμενες πισίνες και υδροθεραπευτικές μπανιέρες, οι οποίες βοηθούν στη χαλάρωση των μυών και στην αποκατάσταση των τραυματισμών, μέσω της απορρόφησης των θερμών υδάτων. Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα πρέπει να έχουν γνώση των χρησιμοποιούμενων υλικών και τεχνολογιών, σε συνδυασμό με τις σύγχρονες τεχνολογικές καινοτομίες οι οποίες έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές για την προώθηση της υγείας και της ευεξίας.

2.2.Γ.6 | ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ ΕΡΓΑΛΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τις σύγχρονες τεχνολογίες και τις καινοτομίες στην εργονομία των χώρων, όπως και για την εργονομία εργαλείων και εξοπλισμού, τα οποία έχουν αναπτυχθεί, για να βελτιώσουν την εμπειρία χρήσης και την αποδοτικότητα στον τομέα των κέντρων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Πιο συγκεκριμένα, θα κατανοήσουν την εργονομία των χώρων, η οποία αναφέρεται στη σχεδίαση και οργάνωση του φυσικού περιβάλλοντος, ώστε να υποστηρίζει την άνεση, την ασφάλεια και την απόδοση των χρηστών/-τριών. Θα μάθουν για νέες τεχνολογίες, όπως είναι οι προσομοιώσεις με τη χρήση της εικονικής πραγματικότητας (Virtual Reality), που έχουν βελτιώσει σημαντικά τους χώρους στα κέντρα θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, και έχουν εξασφαλίσει ότι κάθε στοιχείο του χώρου θα είναι ακριβώς στη σωστή θέση για να μειώσει την καταπόνηση των εργαζομένων και να ενισχύσει την εμπειρία των πελατών/-ισών. Παράλληλα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για την εργονομία των εργαλείων και του εξοπλισμού, η οποία εστιάζεται στη σχεδίαση και την επιλογή μέσων που μειώνουν την κυρίως φυσική καταπόνηση και αυξάνουν την παραγωγικότητα. Θα εξοικειωθούν με τεχνολογικές καινοτομίες, όπως τα εργονομικά εργαλεία χειρός και ο εξοπλισμός με ρυθμιζόμενους μηχανισμούς, που έχουν υιοθετηθεί για να μειώσουν τη μυϊκή κόπωση και τη σωματική ένταση κατά τη διάρκεια των θεραπειών. Τέλος, θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία των καινοτόμων τεχνολογιών και την επιστημονική της εργονομίας, οι οποίες αποτελούν ζωτικό κομμάτι για την επιτυχία ενός κέντρου Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa. Θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα του να παραμένουν ενήμεροι/-ες για τις τελευταίες εξελίξεις, να υιοθετούν τις βέλτιστες πρακτικές και να προσφέρουν τις καλύτερες δυνατές υπηρεσίες με τον μέγιστο βαθμό ασφάλειας και άνεσης.

2.2.Γ.7 | ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, θα αναλυθεί στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες η αποτελεσματικότητα μιας εγκατάστασης ενός κέντρου θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa, η οποία εξαρτάται όχι μόνο από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, αλλά και από την ποιότητα του εξοπλισμού και τη συντήρηση των χώρων. Οι σύγχρονες εγκαταστάσεις απαιτούν τεχνολογικά προηγμένες συσκευές και άρτια οργανωμένους χώρους για την παροχή υψηλών ποιοτικών υπηρεσιών στους επισκέπτες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τον εξειδικευμένο εξοπλισμό που χρησιμοποιείται στις εγκαταστάσεις ενός κέντρου, όπως υδρομασάζ, σάουνες, ατμόλουτρα, πισίνες με θαλασσινό νερό και μηχανήματα γυμναστικής. Στην επιλογή αυτών των συσκευών θα πρέπει πάντα να λαμβάνεται υπόψη η ασφάλεια των χρηστών/-τριών, η διάρκεια ζωής των συσκευών, η αντοχή τους, η εύκολη συντήρηση και η συμμόρφωση με τους κτιριακούς και υγειονομικούς κανονισμούς. Επίσης, θα γνωρίσουν ότι η συντήρηση των χώρων παίζει καθοριστικό ρόλο στη βέλτιστη λειτουργία των εγκαταστάσεων και τα προγραμματισμένα διαστήματα συντήρησης, όπως και οι διαδικασίες ελέγχου εξασφαλίζουν τη σωστή λειτουργία και την αποφυγή επιβλαβών μικροοργανισμών, που μπορεί να αναπτυχθούν σε υδάτινο περιβάλλον. Επιπλέον, θα μάθουν να εφαρμόζουν τη χρήση απολυμαντικών υψηλής ποιότητας και να τηρούν όλες τις προστατευτικές διαδικασίες για τον περιορισμό ρύπανσης των χώρων, που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της συντήρησης. Επιπροσθέτως, θα μάθουν να τηρούν λεπτομερή πρωτόκολλα συντήρησης, τα οποία περιλαμβάνουν τον έλεγχο της ποιότητας του νερού, την καθαριότητα των χώρων και την επίβλεψη της κατάστασης του εξοπλισμού. Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η αποτελεσματική διαχείριση και συντήρηση του εξοπλισμού και των χώρων στις εγκαταστάσεις ενός κέντρου είναι ζωτικής σημασίας για την υγιεινή, την ασφάλεια και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Έτσι, η εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογικών λύσεων και η αυστηρή τήρηση των πρωτοκόλλων συντήρησης μπορούν να διασφαλίσουν την άριστη λειτουργία και την ευχαρίστηση των επισκεπτών/-τριών.

2.2.Γ.8 | ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΠΤΥΧΕΣ ΤΗΣ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η εργονομία δεν περιορίζεται μόνο στη φυσική διάσταση του εργασιακού περιβάλλοντος, αλλά επεκτείνεται στις ψυχολογικές και κοινωνικές διαστάσεις που επηρεάζουν την ανθρώπινη απόδοση και ευημερία. Θα εμβαθύνουν στις έννοιες της ψυχολογικής εργονομίας, η οποία εστιάζεται στην κατανόηση της αντίληψης, της μνήμης, της μάθησης και της λήψης αποφάσεων των ανθρώπων στον εργασιακό χώρο. Παράλληλα, θα κατανοήσουν την έννοια της κοινωνικής εργονομίας, η οποία διερευνά τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εργαζομένων και των κοινωνικών συστημάτων που απαρτίζουν το εργασιακό περιβάλλον. Επίσης, θα διδαχθούν πώς παράγοντες όπως το άγχος, η ικανοποίηση από την εργασία και η ψυχολογική ευελιξία επηρεάζουν άμεσα την από-

δοση και την υγεία. Θα γίνει σαφές πώς οι στρεσογόνοι παράγοντες μπορούν να μειώσουν την παραγωγικότητα και να αυξήσουν την πιθανότητα λαθών, γεγονός κρίσιμο για την ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών ευεξίας. Θα κατανοήσουν, ακόμη, τη σπουδαιότητα των κοινωνικών πτυχών που διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, όπως είναι η κοινωνική υποστήριξη μεταξύ των συναδέλφων, η κουλτούρα του χώρου εργασίας και οι κοινωνικές σχέσεις μεταξύ του προσωπικού και των πελατών/-ισών.

Επιπροσθέτως, θα γνωρίσουν πώς η σύγχρονη εργονομική προσέγγιση ενσωματώνει τις τεχνολογικές καινοτομίες και πώς, μέσω αυτών, επιτελείται η κατάλληλη διαμόρφωση των χώρων εργασίας. Η διαμόρφωση αυτή μπορεί να βελτιώσει σημαντικά τις ψυχολογικές και κοινωνικές πτυχές, επαναπροσδιορίζοντας τη θέση και τη σημασία της εργονομίας στη σημερινή εποχή. Εν κατακλείδι, η κατανόηση των ψυχολογικών και κοινωνικών πτυχών της εργονομίας είναι ουσιώδης για τους/τις σπουδαστές/-τριες, προκειμένου να δημιουργήσουν ένα υγιές και αποδοτικό εργασιακό περιβάλλον. Η ενσωμάτωση αυτών των πτυχών συμβάλλει στην ολιστική προσέγγιση της ευημερίας των εργαζομένων στον τομέα των κέντρων Spa, ενισχύοντας την επαγγελματική τους ικανοποίηση και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

2.2.Γ.9 | ΕΡΓΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΘΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΡΘΟΣΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιληφθούν ότι η εργονομία είναι η επιστημονική μελέτη του ανθρώπινου σώματος σε σχέση με το φυσικό περιβάλλον εργασίας, με πρωταρχικό στόχο τη βελτίωση της αποδοτικότητας και της άνεσης. Στην ειδικότητα αυτή, η ανάλυση της καθιστικής και ορθοστατικής θέσης είναι κρίσιμη για την υγεία και την ευεξία τόσο των επαγγελματιών όσο και των πελατών/-ισών. Αναλυτικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν ότι η καθιστική θέση απαιτεί σωστή υποστήριξη των οσφυϊκών περιοχών για τη μείωση της έντασης και του πόνου στην πλάτη. Η χρήση καρεκλών με δυνατότητα προσαρμογής εξασφαλίζει την κατάλληλη στάση του σώματος, αποτρέποντας μακροχρόνια μυοσκελετικά προβλήματα. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν ότι η ορθοστατική θέση απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή, καθώς η παρατεταμένη ορθοστασία επιβαρύνει το σώμα. Θα καταλάβουν ότι η επιλογή των κατάλληλων υποδημάτων είναι καθοριστική, καθώς πρέπει να παρέχουν επαρκή υποστήριξη για τη μείωση της κόπωσης και την αποφυγή παθήσεων, όπως οι τενοντίτιδες και οι δυσκαμψίες των κάτω άκρων. Θα κατανοήσουν, επίσης, κάτι ιδιαίτερα σημαντικό: να γίνονται συχνά διαλείμματα, για να αποφεύγεται η μακροχρόνια πίεση στα πόδια και στις αρθρώσεις. Θα κατανοήσουν, επίσης, ότι η μη σωστή εργονομική στάση (είτε καθιστική είτε ορθοστατική) μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα υγείας, όπως χρόνιους πόνους στη μέση, μυοσκελετικές διαταραχές και κυκλοφορικά προβλήματα. Κλείνοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν την εργονομική ανάλυση της καθιστικής και ορθοστατικής θέσης, που είναι απαραίτητο εργαλείο για τη διασφάλιση της υγείας και της αποδοτικότητας

των επαγγελματιών στον τομέα της υγείας και ευεξίας, αφού οι σωστές εργονομικές πρακτικές προλαμβάνουν τους τραυματισμούς και βελτιώνουν τη συνολική ποιότητα ζωής των εργαζόμενων.

2.2.Γ.10 | ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ ΕΡΓΟΝΟΜΙΑ

Στο πλαίσιο αυτής της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν ότι η εργονομία αποτελεί έναν κρίσιμο τομέα για την ευεξία και την αποδοτικότητα στον χώρο εργασίας. Επιπλέον, θα κατανοήσουν ότι η εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των εργαζομένων στην εργονομία συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση του κινδύνου επαγγελματικών τραυματισμών και στην προαγωγή ενός υγιεινού εργασιακού περιβάλλοντος. Η εκπαίδευσή τους θα περιλαμβάνει την παροχή γνώσεων σχετικά με τις αρχές της εργονομίας, όπως είναι η σωστή στάση του σώματος, η προσαρμογή του εξοπλισμού και οι τεχνικές άρσης βαρών. Επίσης, θα ευαισθητοποιηθούν πάνω στην εργονομία, που περιλαμβάνει την ανάπτυξη μιας κουλτούρας που προωθεί την υγεία και την ασφάλεια. Μια τέτοια κουλτούρα μπορεί να επιτευχθεί μέσω διαρκούς ενημέρωσης και ενθάρρυνσης των εργαζομένων να αναφέρουν οποιαδήποτε προβλήματα ή δυσαρμονίες που παρατηρούν στον χώρο εργασίας τους. Επιπλέον, η ενεργός συμμετοχή στη βελτίωση των εργονομικών συνθηκών του χώρου εργασίας ενισχύει τη συνολική αφοσίωση των εργαζομένων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν, επιπροσθέτως, για την εφαρμογή εργονομικών αρχών στον τομέα των κέντρων, ώστε να μπορούν να προλάβουν τραυματισμούς που σχετίζονται με τις μυοσκελετικές διαταραχές, οι οποίες συχνά προκαλούνται από επαναλαμβανόμενες κινήσεις ή την άρση βαρέων αντικειμένων. Αυτοί μπορούν να αποφευχθούν μέσω εργονομικών παρεμβάσεων, όπως είναι η χρήση ειδικά σχεδιασμένου εξοπλισμού και η αναδιάταξη του χώρου εργασίας, που μπορούν με τη σειρά τους να μειώσουν την καταπόνηση των εργαζομένων και να βελτιώσουν τη συνολική απόδοσή τους. Κλείνοντας, είναι θεμελιώδους σημασίας να τονιστεί η σημαντικότητα της συνεχούς εκπαίδευσης και η ευαισθητοποίηση στην εργονομία, όχι μόνο γιατί προστατεύει τους/τις εργαζόμενους/-ες, αλλά, επίσης, γιατί βελτιώνει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ικανοποίηση των πελατών/-ισών, σε ένα τομέα όπου η ευεξία, η χαλάρωση είναι πρωταρχικοί στόχοι και η εργονομία αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Τσακλής, Π. & Ταργουτζίδης, Α. (2023). *Εργονομία – Φυσιολογία της Εργασίας και Ανθρώπινοι Παράγοντες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
2. Blasche, G. & Fischer, J. (2017). "Health benefits of thalassotherapy", in: *International Journal of Biometeorology*, 61(1), pp. 37-46.
3. European Commission. (2018). "Directive 2006/123/EC on services in the Internal Market", in: *Official Journal of the European Union*, L 376/36.
4. Goldenberg, N. & Whitaker, K. (2020). *Spa Management: A Comprehensive Guide*. Abingdon UK: Routledge.
5. Hatzidimitriou, A. (2020). "Regulatory framework for Spas and wellness centres in Greece", in: *Tourism Management Journal*, 33(4), pp. 213-228.
6. Pappas, A. (2017). "Facility Maintenance for High-Quality Services in Spas", in: *Journal of Health and Fitness Management*, 22(1), pp. 89-105.

Συμπληρωματικές

1. Karwowski, W. (2012). "The discipline of ergonomics and human factors", in: Karwowski, W. (ed.). *Handbook of Human Factors and Ergonomics*. New Jersey: John Wiley & Sons.
2. Westgaard, R. H. & Winkel, J. (2011). "Occupational musculoskeletal and mental health: Significance of rationalization and opportunities to create sustainable production systems – A systematic review", in: *Applied Ergonomics*, 42(2), pp. 261-296.

2.2.Δ • ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ – SPA

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η κατανόηση και εξοικείωση των σπουδαστών/-τριών με τις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών που υποστηρίζουν αποτελεσματικά την οργάνωση, τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και τον έλεγχο της αποτελεσματικής εφαρμογής των προγραμμάτων ίασης και αναζωογόνησης, οι οποίες αποτελούν σημαντικά εργαλεία για τους/τις επαγγελματίες της ειδικότητας με απώτερο στόχο την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι πλέον σύγχρονες τεχνολογικές λύσεις που χρησιμοποιούνται για τη βέλτιστη αξιοποίηση των θεραπευτικών ιδιοτήτων των ιαματικών και θερμομεταλλικών υδάτων στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά, τις λει-

τουργίες και τις δυνατότητες του τεχνολογικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa), όπως οι λουτήρες, οι πισίνες, τα ατμόλουτρα, οι σάουνες κ.ά. για τη βελτίωση της υγείας και την αναζωογόνηση των πελατών/-ισσών τους, μέσω παραδειγμάτων από εφαρμογές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για τις διάφορες κατηγορίες πληροφοριακών συστημάτων που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών και ασθενών. Αναλύονται οι αρχές λειτουργίας και τα υποσυστήματα αυτών, με έμφαση στα οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτησή τους. Η χρήση αυτών των συστημάτων στα θαλασσοθεραπευτήρια, τα υδροθεραπευτήρια και τις μονάδες ευεξίας (Spa) συμβάλλει καθοριστικά στην προαγωγή της υγείας, καθώς επιτρέπει την ακριβή παρακολούθηση του ιστορικού και των αναγκών του κάθε επισκέπτη. Παράλληλα, βελτιστοποιείται η εμπειρία των χρηστών/-τριών μέσω της ταχύτερης και πιο οργανωμένης εξυπηρέτησης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσδιορίζουν τον ειδικό τεχνολογικό εξοπλισμό που χρησιμοποιείται στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),
- Περιγράφουν τα χαρακτηριστικά και τις λειτουργίες του ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),
- Σχεδιάζουν την απαραίτητες δομές και τα χαρακτηριστικά των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στα διάφορα επίπεδα της διοικητικής ιεραρχίας των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),
- Χρησιμοποιούν τον εκάστοτε διαθέσιμο τεχνολογικό εξοπλισμό για την πραγματοποίηση των λούσεων και των λοιπών θεραπευτικών προγραμμάτων,
- Κωδικοποιούν τις τεχνολογικές λύσεις που απαιτούνται για την πληρέστερη παροχή ποιοτικών υπηρεσιών,
- Αναλύουν τις βασικές έννοιες που σχετίζονται με τη λειτουργία και τη χρήση του υπολογιστή, αναφέροντας τα επιμέρους στοιχεία τους,
- Ερμηνεύουν τη συμβολή των πληροφοριακών συστημάτων στην αποτελεσματική διοίκηση των μονάδων υγείας και αναζωογόνησης,
- Αναγνωρίζουν τη συμβολή των νέων τεχνολογιών στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών,
- Τροποποιούν υφιστάμενες διοικητικές διαδικασίες και πρακτικές με βάση τις σύγχρονες και καθημερινές απαιτήσεις της επιχείρησης,
- Υπερασπίζονται τη χρησιμότητα των νέων τεχνολογιών στην καθημερινή άσκηση του επαγγέλματός τους,

- Υιοθετούν πρακτικές και μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων των πελατών/-ισών και ασθενών που σχετίζονται με την ειδικότητα.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Θεραπεία / Ευεξία / Θερμαλισμός / Ειδικός τεχνολογικός εξοπλισμός / Φορητές συσκευές / Βιοδείκτες / Θερμικές τεχνικές / Τεχνικές χρήσης εξοπλισμού / Συντήρηση εξοπλισμού / Αποκατάσταση βλαβών εξοπλισμού / Πληροφοριακά συστήματα διοικητικής υποστήριξης / Πληροφοριακά συστήματα θεραπευτικών προγραμμάτων.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
2	ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ
3	ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΟΔΕΙΚΤΩΝ
4	ΟΔΗΓΙΕΣ ΟΡΘΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ
5	ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ/ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ
6	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Ι
7	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΙΙ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Δ.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Η συγκεκριμένη υποενότητα αποτελεί μια αρχική εισαγωγή στη μαθησιακή ενότητα, όπου περιγράφονται οι βασικές έννοιες και η ορολογία, σχετικά με τη λειτουργία και τη συντήρηση του εξοπλισμού του χώρου εργασίας και γίνεται μία επιγραμματική αναφορά στις βασικές αρχές λειτουργίας του και ιδιαίτερα στις προδιαγραφές, στη διαρρύθμιση, καθώς και στον απαιτούμενο εξοπλισμό που προβλέπεται για την εύρυθμη λειτουργία του.

Στην υποενότητα αυτή, ο καταρτιζόμενος/-η πρέπει να είναι σε θέση να κατανοήσει τον τρόπο χρήσης και ασφαλούς λειτουργίας του ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού των θαλασσοθεραπευτηρίων/λουτροθεραπευτηρίων – Spa, καθώς και τα θεραπευτικά τους αποτελέσματα. Αναφέρονται οι επιδράσεις, ενδείξεις και οι αντενδείξεις των χρησιμοποιούμενων συσκευών για τον ανθρώπινο οργανισμό.

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι συσκευές και τα μηχανήματα που αποτελούν τον βασικό εξοπλισμό ενός θαλασσοθεραπευτηρίου/λουτροθεραπευτηρίου – Spa, γίνεται ταξινόμηση των συσκευών και αναφέρονται οι βασικές αρχές λειτουργίας τους.

Εφόσον ο βασικός χώρος εργασίας για το «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» είναι το λουτροθεραπευτήριο, το στέλεχος έχει την ευθύνη να επιμελείται και να επιβλέπει τα ατομικά ή ομαδικά προγράμματα θεραπείας, καθώς και τις υπηρεσίες αναζωογόνησης και ευεξίας. Αυτό γίνεται πάντα κατόπιν ιατρικών υποδείξεων, με κύριο μέλημα τη διασφάλιση της ασφάλειας του θεραπευομένου. Απώτερος σκοπός της υποεπένδυσης είναι η ευαισθητοποίηση των καταρτιζομένων σχετικά με τη συμβολή του στελέχους στην οργάνωση και τη σωστή λειτουργία του χώρου. Παράλληλα, τονίζεται η σημασία της τακτικής συντήρησης των συσκευών, η οποία είναι καθοριστική τόσο για την ποιοτική εξυπηρέτηση όσο και για την ασφάλεια των πελατών/-ισών. Μία προτεινόμενη διδακτική μεθοδολογία για την υποεπένδυση αποτελεί η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες.

2.2.Δ.2 | ΒΕΛΤΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΘΕΡΜΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Η συγκεκριμένη υποεπένδυση αποτελεί την εισαγωγή στη μετάβαση/επανάσταση που οι νέες τεχνολογίες έχουν φέρει στη βιομηχανία Spa, ενισχύοντας τις παραδοσιακές πρακτικές με σύγχρονες καινοτομίες. Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες παρουσιάζονται οι νέες τεχνολογίες σε μπανιέρες, πισίνες και σάουνες που τα ιαματικά λουτρά ενσωματώνουν τώρα ως βελτιστοποιημένες θερμικές τεχνικές και υδροθεραπείας.

Γίνεται αναφορά στους/στις καταρτιζόμενους/-ες για την ποικιλία τεχνολογιών που χρησιμοποιούν τα ιαματικά λουτρά και οι εγκαταστάσεις υδροθεραπείας για τη βελτιστοποίηση των θερμικών τεχνικών και την ενίσχυση της συνολικής εμπειρίας για τους/τις χρήστες/-τριες και, ειδικότερα, γίνεται ανάλυση των νέων υλικών, συστημάτων ελέγχου και αυτοματισμού, καθώς και του καινοτόμου σχεδιασμού και της αρχιτεκτονικής από διάσημους αρχιτέκτονες που έχουν ενσωματωθεί σε αυτές.

Ακόμη, επεξηγείται στους/στις καταρτιζόμενους/-ες ότι τα σύγχρονα ιαματικά λουτρά χρησιμοποιούν κλασικές τεχνικές με νέα σχέδια και υλικά και ότι οι μελλοντικές αλλαγές περιλαμβάνουν καινοτόμες τεχνολογίες για βελτιστοποίηση τη διαχείριση πόρων και την αρχιτεκτονική ολοκλήρωση.

Επιπλέον, παρουσιάζονται ποικίλες τεχνολογίες που συμβάλλουν συλλογικά στην αποτελεσματική βελτιστοποίηση των θερμικών τεχνικών και στην πρόοδο των εγκαταστάσεων υδροθεραπείας. Αναλυτικότερα, ενημερώνονται οι καταρτιζόμενοι/-ες ότι οι θερμικές δεξαμενές έχουν αναγνωριστεί ως δυνητικά ωφέλιμοι πόροι στις κβαντικές τεχνολογίες, με προσεγγίσεις που επικεντρώνονται στον έλεγχο κβαντικών συστημάτων γρηγορότερα από τον χρόνο συσχέτισης του λουτρού, τη μηχανική σύζευξη με επιλεγμένους τρόπους λουτρού και τον σχεδιασμό λουτρών με κατάλλη-

λα μη επίπεδα φάσματα για την ενίσχυση των μηχανών κβαντικής θερμότητας. Μια προτεινόμενη εκπαιδευτική πρακτική για τους/τις εκπαιδευτές/-τριες θα μπορούσε να είναι αρχικά η εισήγηση με χρήση ΤΠΕ.

2.2.Δ.3 | ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΟΔΕΙΚΤΩΝ

Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες θα παρουσιαστούν τύποι φορητών αισθητήρων που θα επιτρέπουν τη συνεχή μέτρηση κρίσιμων βιοδεικτών σε διάφορα σωματικά υγρά όπως ο ιδρώτας, το σάλιο και το αίμα, παρέχοντας σε πραγματικό χρόνο μη επεμβατική παρακολούθηση των παραμέτρων υγείας.

Οι καταρτιζόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η ενσωμάτωση φορητών συσκευών για την παρακολούθηση των βιοδεικτών των ασθενών είναι ζωτικής σημασίας για την επικύρωση των επιπτώσεων του θερμισμού, όπως επισημαίνεται και στη βιβλιογραφία, και ότι αυτές οι συσκευές προσφέρουν μια πολλά υποσχόμενη λύση για την εξερεύνηση νέων βιοδεικτών και τη διευκόλυνση της εξατομικευμένης παρακολούθησης της υγείας, μειώνοντας τελικά το κόστος υγειονομικής περίθαλψης.

Θα γίνει αναλυτική εισήγηση στους/στις καταρτιζόμενους/-ες ότι, χρησιμοποιώντας φορητές συσκευές για την παρακολούθηση βιοδεικτών, οι επιδράσεις του θερμισμού μπορούν να επικυρωθούν αποτελεσματικά, συμβάλλοντας στην πρόοδο της μη επεμβατικής παρακολούθησης της υγείας και της προώθησης της ευεξίας, χρησιμοποιώντας τεχνολογία κινητής τηλεφωνίας, δεδομένου ότι ένα σύστημα τέτοιας τεχνολογίας θα επιτρέπει στους γιατρούς να κάνουν προδιάγνωση και να προγραμματίσουν ιατρική περίθαλψη πριν φτάσει ο/η ασθενής στο κέντρο φροντίδας.

Ως προτεινόμενες μεθοδολογίες διδασκαλίας για την υποεπαισθησία αποτελούν η παρουσίαση, με τη βοήθεια πολυμορφικών εποπτικών μέσων (εικόνων, βίντεο), των συσκευών και μηχανημάτων, με επακόλουθη συζήτηση στην ολομέλεια για την τεκμηρίωση της αποτελεσματικότητας αυτών των μέσων. Ακολουθεί πρακτική εφαρμογή, όπου ο καταρτιζόμενος/-η εκπαιδύεται να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τους τύπους των μέσων και να διακρίνει το κατάλληλο μέσο, ανάλογα με τη σκοπιμότητα χρήσης.

2.2.Δ.4 | ΟΔΗΓΙΕΣ ΟΡΘΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στην υποεπαισθησία δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στη συντήρηση και γενικότερα τη διαχείριση του εξοπλισμού, αρμοδιότητες στις οποίες θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή κατά την άσκηση των καθηκόντων των «Στελεχών Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa».

Η συντήρηση μηχανημάτων είναι καίριας σημασίας, καθώς η έλλειψη συντήρησης του εξοπλισμού έχει αρνητικό αντίκτυπο και, επομένως, επηρεάζει αρνητικά τόσο την απόδοση του εξοπλισμού όσο και την ασφάλεια των θεραπευομένων.

Αναλυτικότερα, γίνονται αναφορές ώστε να εξηγηθεί η αναγκαιότητα της λογικής και υπεύθυνης χρήσης των συσκευών και μέσων λουτροθεραπείας, καθώς και να τη-

ρούνται τα απαραίτητα μέτρα προστασίας και ελέγχου των συσκευών για την υγεία, τόσο του θεραπευομένου όσο και του προσωπικού.

Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες παρατίθενται θέματα που αφορούν στη χρήση βέλτιστων και ασφαλών πρακτικών σε σχέση με τη χρήση των συσκευών και μέσω των θαλασσοθεραπείας, όπως τρόπους αποφυγής βραχυκυκλώματος και περιοδικό έλεγχο μηχανημάτων, ώστε να επιτυγχάνονται τα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα για το προσωπικό και τον/την εκάστοτε πελάτη/-ισσα.

Οι καταρτιζόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ανάγκη ύπαρξης και τήρησης των προβλεπόμενων τεχνικών πρωτοκόλλων ώστε να διασφαλίζεται μέγιστη αξιοποίηση του εξοπλισμού, δεδομένου ότι η ορθή χρήση και η καλά οργανωμένη και σωστά μμελετημένη διαδικασία συντήρησης έχουν επίδραση στην απόδοση, την ποιότητα, το κόστος, το περιβάλλον και την ασφάλεια.

Είναι σημαντική η εκπαίδευση των καταρτιζομένων ώστε να κατανοήσουν ότι η αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα και η αδιάλειπτη και απρόσκοπτη λειτουργία ενός κέντρου με τόσο εξειδικευμένο τεχνολογικό εξοπλισμό εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τον τρόπο οργάνωσής του και την ορθή χρήση του. Οι καταρτιζόμενοι/-ες μετά το πέρας της υποεπάρκειας καλούνται να είναι σε θέση να εντοπίζουν τις προδιαγραφές των τεχνικών πρωτοκόλλων με μελέτες περίπτωσης και μέσω της εργασίας σε ομάδες.

2.2.Δ.5 | ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ/ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΔΥΣΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ

Στην υποεπάρκεια αυτή οι καταρτιζόμενοι/-ες ενημερώνονται ότι χρειάζεται να τηρείται αρχείο ελέγχου καλής λειτουργίας και συντήρησης των μηχανημάτων και ημερολόγιο για κάθε συσκευή (αρχείο ελέγχων ποιότητας, έλεγχοι αποδοχής/εγκατάστασης, περιοδικοί τεχνικοί έλεγχοι, καθώς και έλεγχοι προβλεπόμενοι από τα εκάστοτε συμβόλαια προμήθειας).

Συγκεκριμένα, ενημερώνονται ώστε να έχουν επάρκεια γνώσεων και κατάρτισης σε θέματα πρωτοκόλλων ελέγχου των συσκευών (όπως φυσικές βλάβες ή τεχνικές βλάβες, επίπεδα ακτινοπροστασίας), να τηρούν ημερολόγιο βλαβών (καταγραφή βλαβών, αποκαταστάσεων και αναφορά των ονομάτων και του προσωπικού που τις ανίχνευσε και αυτών που επιδιόρθωσαν τη βλάβη), και να πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές για την προσωπική τους προστασία, για την προστασία των πελατών/-ισσών και για τη σωστή συντήρηση των μηχανημάτων.

Σκόπιμο είναι να επισημανθούν τα όρια που αφορούν τη διασφάλιση ασφαλών επιπέδων χρήσης των συσκευών, λόγω των επιδράσεών τους (π.χ. ακτινοβολία), καθώς και η αποσαφήνιση των ορίων έκθεσης για την αποφυγή σφαλμάτων, όπως μολύνσεων και εγκαυμάτων. Στην υποεπάρκεια αυτή, οι καταρτιζόμενοι/-ες εκπαιδεύονται ώστε να είναι ικανοί/-ές να εφαρμόζουν τις προδιαγραφές παραμετροποίησης της προστασίας και τις απαραίτητες διαδικασίες συντήρησης και ελέγχου. Επίσης,

μαθαίνουν τη διαδικασία ενημέρωσης των υπευθύνων και των προμηθευτών για τυχόν δυσλειτουργίες των μηχανημάτων. Μετά το πέρας της υποεπένδυσης, οι καταρτιζόμενοι/-ες καλούνται να είναι σε θέση να ορίζουν τις παραπάνω διαδικασίες μέσα από μελέτες περίπτωσης και μέσω της εργασίας σε ομάδες.

2.2.Δ.6 | ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ Ι

Στη συγκεκριμένη θεματική υποεπένδυση, παρατίθενται έννοιες της διοικητικής επιστήμης και οι βασικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης ενός επαγγελματικού χώρου, ώστε οι καταρτιζόμενοι/-ες να μπορούν να τις εφαρμόσουν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, με σκοπό την ποιοτική παροχή υπηρεσιών και την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του. Στη συνέχεια, γίνεται αναφορά στις βασικές αρχές οργάνωσης και διοίκησης, καθώς και στις αρχές λειτουργίας του θαλασσοθεραπευτηρίου/λουτροθεραπευτηρίου – Spa και ιδιαίτερα στο οργανόγραμμα και τις προδιαγραφές, τη διαρρύθμιση, καθώς και τα απαιτούμενα για την εύρυθμη λειτουργία του χώρου. Στην υποεπένδυση οι καταρτιζόμενοι/-ες εκπαιδεύονται ώστε να διεκπεραιώνουν τη γραμματειακή υποστήριξη του θαλασσοθεραπευτηρίου/λουτροθεραπευτηρίου – Spa με τη χρήση σχετικού πληροφοριακού συστήματος, να ταξινομούν ορθά τα παραπεμπτικά των ασφαλιστικών ταμείων και να φροντίζουν για την έγκαιρη διεκπεραίωσή τους, υπό τις οδηγίες του/της υπεύθυνου/-ης προϊσταμένου.

Στη συνέχεια, αποκτούν γνώσεις και δεξιότητες ώστε να ενημερώνουν την καρτέλα πελάτη-θεραπευομένου (παρουσιολόγιο) για τον προγραμματισμό των ραντεβού, την επεξεργασία πληρωμής και τις προωθητικές ενέργειες μάρκετινγκ. Απαραίτητη κρίνεται και η εκπαίδευση των καταρτιζομένων ώστε να δημιουργούν αναφορές και αναλύσεις για τους επιμέρους δείκτες ορθής και αποδοτικής λειτουργίας της επιχειρηματικής οντότητας. Στόχος είναι να μπορούν να παραγάγουν αξιόπιστα στατιστικά στοιχεία σχετικά με το είδος και τον αριθμό των επισκέψεων, τον κατάλογο των χρησιμοποιούμενων προϊόντων και τη σύνθεση των πακέτων υπηρεσιών, εφαρμόζοντας διαδικασίες ποιοτικής γραμματειακής υποστήριξης του θαλασσοθεραπευτηρίου/λουτροθεραπευτηρίου – Spa. Στην παρούσα μαθησιακή υποεπένδυση, ως κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές προτείνονται η πρακτική άσκηση, με στόχο να εμπεδωθεί η φυσική συνέχεια της θεωρίας με την πράξη, καθώς και η ενεργή συμμετοχή των καταρτιζομένων.

2.2.Δ.7 | ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΙΙ

Στην υποεπένδυση οι καταρτιζόμενοι/-ες εκπαιδεύονται διεξοδικότερα στις παραμέτρους που διέπουν ένα πληροφοριακό σύστημα διοίκησης ενός τέτοιου χώρου που αφορά σπονδυλωτές δράσεις ώστε να προκύψει η τελική διαμόρφωση ενός ολοκληρωμένου πακέτου υπηρεσιών.

Οι καταρτιζόμενοι/-ες θα εμπεδώσουν τη σκοπιμότητα της ενσωμάτωσης στο πληροφοριακό σύστημα του κέντρου ενός διακομιστή κρατήσεων ραντεβού και μιας βάσης δεδομένων προγραμματισμού για τη διαχείριση πληροφοριών Spa ώστε

να είναι ευέλικτη η διαχείριση των αρθρωτών υπηρεσιών. Οι καταρτιζόμενοι/-ες πρέπει να εκπαιδεύονται στη διαχείριση ενός συστήματος προγραμματισμού Spa με τηλεφωνικό κέντρο, online κρατήσεις και να τους αναλυθούν έννοιες όπως «διακομιστής κρατήσεων ραντεβού» και «βάση δεδομένων προγραμματισμού» για τη διαχείριση πληροφοριών.

Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες θα πρέπει κλιμακωτά να περιγραφούν οι καρτέλες που πρέπει να είναι διαθέσιμες για καθημερινή ενημέρωση, όπως πληροφορίες που χρησιμοποιούνται σε νέα κράτηση (ημερομηνία, ώρα και διάρκεια θεραπείας, όνομα πελάτη/-ισσας, επιλεγμένη καμπίνα, επιλεγμένος υπάλληλος, επιλεγμένη υπηρεσία, προτεινόμενη και επιλεγμένη ώρα υπηρεσίας, προτεινόμενη τιμή υπηρεσίας, ποσό για πληρωμή και ποσό που πληρώθηκε, σχόλια θεραπείας, έγγραφα που έχουν εκδοθεί (τιμολόγιο, λογαριασμός, προτιμολόγιο). Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες θα αναλυθούν όλες οι διαθέσιμες λειτουργίες που αφορούν το ημερολόγιο Spa, όπως η δημιουργία, επεξεργασία και διαγραφή θεραπειών, η εκτύπωση του ημερολογίου κ.λπ. Επιπλέον, θα τους παρουσιαστούν τεχνικές διαχείρισης δημόσιων σχέσεων που να αφορούν τόσο τη διαδικτυακή προβολή του κέντρου μέσω του συντονισμού προώθησης και πώλησης προϊόντων όσο και την υλοποίηση προγραμμάτων εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, προτεινόμενες ως κατάλληλες εκπαιδευτικές τεχνικές αποτελούν σαφέστατα η πρακτική άσκηση, με στόχο να εμπεδωθεί η φυσική συνέχεια της θεωρίας με την πράξη και η ενεργή συμμετοχή των καταρτιζομένων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Benckendorff, P. J., Xiang, Z. & Sheldon, P. J. (2023). *Πληροφοριακά Συστήματα στον Τουρισμό* (μτφρ. Α. Α. Παναγόπουλος, Ι. Α. Νίκος & Ι. Θ. Σιμέλη). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
2. Cameron, H. M. (2022). *Φυσικά μέσα και Ηλεκτροθεραπεία στην αποκατάσταση. Μια εφαρμοστική προσέγγιση με βάση τις ενδείξεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Συμπληρωματικές

1. Κατσώνη, Β. (2017). *e-Tourism. Διαδικτυακές συναλλαγές στον Τουρισμό*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δίσιγμα.
2. Prentice, W. E. (2020). *Θεραπευτικά μέσα στην αποκατάσταση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων, ικανοτήτων και δεξιοτήτων αναφορικά με την αντιμετώπιση επείγουσας προνοσοκομειακής φροντίδας και υποστήριξης της ζωής, μέχρι να φτάσει η εξειδικευμένη ομάδα διασωστών/-τριών. Ειδικότερα, αναλύονται οι βασικές ενέργειες πρώτων βοηθειών σε περιπτώσεις όπως λιποθυμία, ρινορραγία, ατυχήματα από αντιδραστήρια, εγκαύματα και δηλητηριάσεις διάφορης αιτιολογίας. Επίσης, εξετάζεται η αντιμετώπιση για ηλεκτροπληξία, αλλεργίες, δήγματα (από έντομα, ερπετά, θηλαστικά), κρίση άσθματος και γενικότερα προβλήματα του αναπνευστικού, καθώς και η διαχείριση σε έμφραγμα του μυοκαρδίου, υπογλυκαιμία και αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο. Επιπλέον, παρουσιάζονται τα είδη των επιδέσμων, οι νάρθηκες (συμπεριλαμβανομένων των αυτοσχέδιων) και η ορθή εφαρμογή τους, καθώς και η αντιμετώπιση μυοσκελετικών κακώσεων και τραυματισμών από ατυχήματα ή άλλα αίτια. Τέλος, αναφέρεται η οργάνωση του φαρμακείου πρώτων βοηθειών που απαιτείται για την αποτελεσματική αντιμετώπιση κάθε επείγουσας κατάστασης στον χώρο εργασίας. Παρουσιάζονται θεωρητικά οι κατευθυντήριες οδηγίες και η αλληλουχία ενεργειών για την εφαρμογή καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης (ΚΑΡΠΑ) σε θύματα καρδιακής ανακοπής (ενήλικες, παιδιά και βρέφη), για την αντιμετώπιση καταστάσεων αιμορραγίας και καταπληξίας (shock), απώλειας συνείδησης, πνιγμού και πνιγμονής. Εργαστηριακά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη λήψη ζωτικών σημείων, στην προσομοίωση των τεχνικών επείγουσας αντιμετώπισης, όπως είναι η ΚΑΡΠΑ και η τεχνική Heimlich, εκπαιδεύονται στις τεχνικές ακινητοποίησης των καταγμάτων, στη διαχείριση του/της πολυτραυματία, στην κατασκευή και εφαρμογή επιδέσμων/αυτοσχέδιων ναρθών, καθώς και στους ασφαλείς τρόπους μεταφοράς ασθενών/τραυματιών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Περιγράφουν τα βήματα απόφραξης αεραγωγού από ξένο σώμα (πνιγμονή) σε επείγουσα κατάσταση, εφαρμόζοντας τις οδηγίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Αναζωογόνησης,
- Αναγνωρίζουν τα σημεία αλλεργικών αντιδράσεων και της αναφυλαξίας αναφέροντας παραδείγματα,
- Αναφέρουν τις παρεμβάσεις σε καταστάσεις πυρετικών σπασμών, θερμοπληξίας, υποθερμίας, ηλεκτροπληξίας και λιποθυμικού επεισοδίου ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες οδηγίες,
- Εφαρμόζουν τους τρόπους μεταφοράς τραυματιών με ασφάλεια,
- Διαχειρίζονται την ακινητοποίηση κατάγματος σε επείγουσα κατάσταση,

- Αντιμετωπίζουν τις αιμορραγίες διαφόρων ειδών σε επείγουσες καταστάσεις,
- Παρουσιάζουν τους τύπους των επιδέσμων, τις τεχνικές τοποθέτησης και τα σημεία προσοχής στην εφαρμογή τους,
- Κατασκευάζουν αυτοσχέδιους νάρθηκες για τη σταθεροποίηση επιθεμάτων ή την υποστήριξη τραυμάτων,
- Εκτελούν καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) σε ενήλικες, παιδιά και βρέφη,
- Παρουσιάζουν τις επείγουσες παρεμβάσεις σε καταστάσεις πνιγμονής, κρίσεων άσθματος, εμφράγματος του μυοκαρδίου, υπογλυκαιμίας, αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου και εγκαυμάτων,
- Οργανώνουν το φαρμακείο (κουτί πρώτων βοηθειών) επείγουσας κατάστασης,
- Υπερασπίζονται καθημερινά την ανάγκη εκπαίδευσης του ευρύτερου πληθυσμού στην παροχή βασικών πρώτων βοηθειών για τη συμβολή τους στη διατήρηση της ανθρώπινης ζωής,
- Συνεργάζονται επικουρικά με άλλους/-ες διασώστες/-τριες στην παροχή των απαραίτητων πρώτων βοηθειών, κατά την καθημερινή άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Πρώτες βοήθειες / Πνιγμονή / Αλλεργική αντίδραση / Έγκαυμα / Δήγμα / Λιποθυμία / Κάταγμα / Αιμορραγία / Καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ).

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ
2	ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ (ΚΑΡΠΑ)
3	ΤΟΠΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ
4	ΠΝΙΓΜΟΣ ΚΑΙ ΠΝΙΓΜΟΝΗ
5	ΔΗΓΜΑ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ
6	ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑΣ
7	ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΟΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΘΡΩΣΕΩΝ
8	ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ
9	ΕΜΦΡΑΓΜΑ, ΛΙΠΟΘΥΜΙΑ, ΥΠΟΓΛΥΚΑΙΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΑΚΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Κείμενο αναφοράς

2.2.E.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

Η εκπαιδευτική υποενοότητα «Εισαγωγή στις πρώτες βοήθειες» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση, εκ μέρους των εκπαιδευομένων, των βασικών αρχών που είναι απαραίτητες για την παροχή πρώτων βοηθειών σε αυτούς που έχουν ανάγκη. Ορίζουν ότι οι πρώτες βοήθειες είναι η άμεση προσωρινή βοήθεια που δίνεται σε περίπτωση τραυματισμού ή ξαφνικής ασθένειας μέχρι να φτάσει ασθενοφόρο, γιατρός ή κάποιος γνώστης. Κατανοούν τους στόχους των πρώτων βοηθειών γνωστούς και ως «τρία Π» (3Ps), που είναι: η διατήρηση της ζωής (Preserve life), η πρόληψη επιδείνωσης της κατάστασης (Prevent further harm), η βοήθεια για ανάνηψη και η ανακούφιση από τον πόνο (Promote recovery). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ως βασική αρχή ότι η παροχή πρώτων βοηθειών δεν είναι άλλη παρά η αγάπη για τον συνάνθρωπο. Ειδικότερα, εκτιμούν το σχέδιο δράσης των πρώτων βοηθειών, που αφορά τα ακόλουθα βήματα:

- Έλεγχος της ασφάλειας, της δικής μας και του θύματος,
- Εκτίμηση της κατάστασης του/της ασθενούς (των αισθήσεών του, αν αναπνέει, αν έχει σφυγμό),
- Ακούμε το θύμα αν μπορεί να περιγράψει τι συνέβη,
- Ζητάμε βοήθεια από ΕΚΑΒ δίνοντας σαφείς πληροφορίες,
- Δίνουμε πρώτες βοήθειες.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιγράφουν πώς διαπιστώνεται το πρόβλημα, διότι κάθε ασθένεια εκδηλώνεται με διαφορετικό τρόπο βάσει των συμπτωμάτων και των ενδείξεων ή σημείων. Διδάσκονται δεξιότητες απαραίτητες για την παροχή των πρώτων βοηθειών ιδιαίτερα το «ΑΒΓ» (ABC) που σημαίνει: αεραγωγοί (Airway), αναπνοή (Breathing) και κυκλοφορία αίματος (Circulation). Τέλος, εκτιμούν τον απαραίτητο εξοπλισμό που θα πρέπει να υπάρχει σε μια μονάδα θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, όπως φαρμακείο πρώτων βοηθειών και αυτοματοποιημένος εξωτερικός απινιδωτής.

2.2.E.2 | ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ (ΚΑΡΠΑ)

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε αυτή την υποενοότητα, εξοικειώνονται με τις βασικές έννοιες σχετικά με την ανατομία και φυσιολογία της καρδιάς και των πνευμόνων, ώστε να κατανοήσουν τη σημασία τους, αλλά και τα προβλήματα που μπορεί να εμφανιστούν στην καρδιακή και αναπνευστική λειτουργία. Αποκτούν τις απαραίτητες δεξιότητες και μαθαίνουν τεχνικές ώστε να παρεμβαίνουν αποτελεσματικά σε καταστάσεις που απειλούν τη ζωή, όπως την καρδιακή ανακοπή, την αιφνίδια δηλαδή διακοπή της καρδιακής παροχής αίματος στον οργανισμό, που μπορεί να οφείλεται σε ηλεκτροπληξία, πνιγμονή, ασφυξία, φαρμακευτικές δηλητηριάσεις ή αλλεργικές αντιδράσεις. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τότε κινδυνεύει η ζωή ενός ανθρώπου και

τι χρειάζεται να γίνει εάν δεν υπάρχει ανταπόκριση από το θύμα. Σε περίπτωση που το θύμα δεν έχει τις αισθήσεις του και δεν αναπνέει, εφαρμόζουν το πρωτόκολλο της Βασικής Υποστήριξης της Ζωής (Basic Life Support-BLS) και την Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ).

Επιπλέον, εκπαιδεύονται στον έλεγχο του αεραγωγού, της αναπνοής και της κυκλοφορίας του αίματος, καθώς και στον νευρολογικό έλεγχο και την εκτίμηση της έκθεσης σε κινδύνους του περιβάλλοντος. Επιδεικνύουν την τεχνική ΒΛΕΠΩ – ΑΚΟΥΩ – ΑΙΣΘΑΝΟΜΑΙ. Τοποθετούν τον/την ασθενή σε θέση ασφαλείας ή ανάνηψης και ονοματίζουν τη σωστή επικοινωνία με το ΕΚΑΒ.

Στο εργαστήριο οι εκπαιδευόμενοι/-ες εκπαιδεύονται στον αλγόριθμο της ΚΑΡΠΑ σε ειδικά εκπαιδευτικά προπλάσματα με θωρακικές συμπίεσεις χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες τεχνικές, καθώς και τις τεχνικές υποστήριξης της αναπνοής και κυκλοφορικής αναζωογόνησης, τόσο σε ενήλικες όσο και σε παιδιά. Αναγνωρίζουν ότι η BLS επιβάλλεται να εκτελείται: άμεσα ώστε να ελαχιστοποιείται ο χρόνος μη παροχής οξυγόνου στον εγκέφαλο, χωρίς διακοπή και στον τόπο που συμβαίνει το συμβάν, ώστε να είναι αποτελεσματική η παρέμβαση.

2.2.E.3 | ΤΟΠΙΚΕΣ ΒΛΑΒΕΣ ΕΓΚΑΥΜΑΤΑ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον μηχανισμό ανάπτυξης των εγκαυμάτων, τις αιτίες που τα προκαλούν καθώς και τις επιπτώσεις που επιφέρουν. Αποκτούν βασικές γνώσεις ανατομίας και φυσιολογίας του δέρματος –του μεγαλύτερου σε έκταση οργάνου που αποτελεί το 15% του βάρους του σώματος– και είναι σε θέση να διαχειρίζονται τους κινδύνους των εγκαυμάτων για την ανθρώπινη ζωή. Θερμοκρασίες μικρότερες των 45°C σπάνια προκαλούν βλάβη στους ιστούς, μεταξύ 45°C και 50°C προκαλούν προοδευτική βλάβη, ενώ πάνω από 50°C προκαλείται καταστροφή των πρωτεϊνών του κυττάρου. Ειδικότερα, αναγνωρίζουν ότι το έγκαυμα είναι το σύνολο των κακώσεων που προκαλούνται μετά την εφαρμογή θερμότητας, χημικών ουσιών ή ηλεκτρισμού. Ο προσδιορισμός της βαρύτητας εξαρτάται από το βάθος του εγκαύματος, την έκταση (ποσοστό επιφάνειας), την εντόπιση, την ηλικία, καθώς και τις συνυπάρχουσες παθήσεις ή κακώσεις του θύματος.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την ταξινόμηση των εγκαυμάτων ανάλογα με το βάθος τους σε Α', Β' και Γ' βαθμού, καθώς και τον «κανόνα των 9» (Rule of Nines), ο οποίος χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της συνολικής έκτασης της εγκαυματικής επιφάνειας. Ανάλογα με τον τύπο του εγκαύματος, περιγράφουν τον αντίστοιχο τρόπο αντιμετώπισης, ο οποίος διαφοροποιείται στα θερμικά εγκαύματα (από ατύχημα ή ηλιακή ακτινοβολία), στα χημικά (ανάλογα με την ουσία) και σε αυτά που προέρχονται από ηλεκτροπληξία. Παράλληλα, εξετάζουν τα μέτρα προστασίας που πρέπει να ληφθούν πριν από την παροχή των πρώτων βοηθειών, τόσο για την ασφάλεια του θύματος όσο και για την προστασία του ατόμου που προσφέρει βοή-

θεια. Η άμεση απομάκρυνση του θύματος από την αιτία που προκάλεσε το έγκαυμα αποτελεί την πρώτη και κρίσιμότερη ενέργεια, ενώ ακολουθεί η προβλεπόμενη διαδικασία ανάλογα με την περίπτωση.

2.2.E.4 | ΠΝΙΓΜΟΣ ΚΑΙ ΠΝΙΓΜΟΝΗ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε αυτή την υποενότητα, κατανοούν τις διαδικασίες του πνιγμού σε νερό και της πνιγμονής, δύο διαφορετικών καταστάσεων που μπορεί να οδηγήσουν σε απώλεια της ανθρώπινης ζωής και χρήζουν άμεσα την παροχή πρώτων βοηθειών. Ως «πνιγμός» ορίζεται κάθε ατύχημα από βύθιση στο νερό, ανεξαρτήτως αν το θύμα επιβιώσει ή όχι. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιγράφουν έννοιες, όπως την υποξαιμία, τον δευτεροπαθή πνιγμό και την υποθερμία, και εξοικειώνονται με τις βασικές αρχές της πρόληψης και τα μέτρα προστασίας από τον πνιγμό τόσο στο αλμυρό όσο και στο γλυκό νερό. Χρησιμοποιούν τεχνικές και αποκτούν δεξιότητες προκειμένου να αντιλαμβάνονται τα αίτια που μπορεί να οδηγήσουν σε πνιγμό, να εφαρμόζουν την ΚΑΡΠΑ και να μεταφέρουν με ασφάλεια το θύμα. Επίσης, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν την υποθερμία και να εφαρμόζουν τεχνικές αναθέρμανσης, ενώ εξοικειώνονται με τις στάσεις H.E.L.P. (Heat Escape Lessening Posture) και Huddle. Ακόμη, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τις βασικές γνώσεις της ανατομίας και φυσιολογίας του αναπνευστικού συστήματος και περιγράφουν έννοιες όπως οίδημα λάρυγγα, αεροφόροι οδοί (αεραγωγοί), εισρόφηση, δύσπνοια, υποξία.

Με τον όρο «πνιγμονή» αναφερόμαστε στην απόφραξη των αεροφόρων οδών, η οποία μπορεί να οφείλεται σε εισρόφηση ξένων σωμάτων, μειωμένο επίπεδο συνείδησης με πτώση της γλώσσας προς τα πίσω, λοιμώξεις του ανώτερου αναπνευστικού ή παθήσεις του λάρυγγα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν γνώσεις ώστε να αναγνωρίζουν τα συμπτώματα της πνιγμονής, όπως όταν το θύμα δεν μπορεί να μιλήσει, βήχει έντονα, πιάνει τον λαιμό του (διεθνές σήμα πνιγμονής), παρουσιάζει διόγκωση των φλεβών του τραχήλου, ωχρότητα, μελάνιασμα ή χάνει τις αισθήσεις του. Επιπλέον, αποκτούν δεξιότητες και χρησιμοποιούν τεχνικές όπως ο χειρισμός Heimlich σε ενήλικες και παιδιά, καθώς και την καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση αν κριθεί απαραίτητο, με στόχο να ελευθερωθούν οι αεραγωγοί του θύματος και να αποκατασταθεί η αναπνοή του.

2.2.E.5 | ΔΗΓΜΑ ΚΑΙ ΞΕΝΑ ΣΩΜΑΤΑ ΣΕ ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα αφορά τα δήγματα (τσίμπημα ή δάγκωμα) από έντομα, ερπετά, θηλαστικά και ψάρια, καθώς και τους δυνητικούς κινδύνους για τον άνθρωπο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναλύουν έννοιες όπως η περίοδος επώασης, η λοίμωξη, η τοξική αντίδραση, η αναφυλακτική αλλεργική αντίδραση και οι εκχυμώσεις. Αναγνωρίζουν την πηγή προέλευσης του δήγματος κατά περίπτωση, ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν τις πρώτες βοήθειες. Περιγράφουν τα συμπτώματα από δήγμα εντόμων (μέλισσας, σφήκας), θηλαστικών (άνθρωπος, σκύλος κ.ά.), ερπετών (φίδι) και ψαριών

(δράκαινα, σκορπίνα κ.ά.), καθώς και τις πιθανές αλλεργικές αντιδράσεις. Γνωρίζουν ότι όλα τα δήγματα ενέχουν σοβαρό κίνδυνο πρόκλησης λοιμώξεων και εφαρμόζουν τεχνικές καθαρισμού των τραυμάτων αυτών για την αποφυγή επιπλοκών.

Στη συνέχεια της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τους τραυματισμούς από ξένα σώματα σε εξωτερικά όργανα του σώματος όπως στο δέρμα, το μάτι, το αυτί και τη μύτη. Κατανοούν την ανατομία των ανωτέρω οργάνων και τις σχετικές έννοιες όπως: επισκόπηση, ρινορραγία, επιπεφυκίτιδα, δακρύρροια. Αναπτύσσουν δεξιότητες και εφαρμόζουν τεχνικές αποτελεσματικής αντιμετώπισης των τραυματισμών στα προαναφερθέντα όργανα, καθώς και του τρόπου αφαίρεσης των ξένων σωμάτων χωρίς να απειλείται η ζωή του θύματος, στον τρόπο αντιμετώπισης της αιμορραγίας (ρινορραγία κ.ά.), και στην ασφαλή ακινητοποίηση του ξένου σώματος. Τέλος, εκτιμούν κατά περίπτωση αν θα πρέπει να παρέμβουν και να απομακρύνουν το ξένο σώμα ή αν πρέπει να απευθυνθούν σε δομή υγείας.

2.2.E.6 | ΤΡΑΥΜΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τις επιπτώσεις του τραύματος και της αιμορραγίας στον ανθρώπινο οργανισμό και κατανοούν σχετικές έννοιες όπως: εκχύμωση, αιμάτωμα, εκδορά, ακρωτηριασμός, ίσχαιμη περίδεση και διάσειση. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), τραύμα ορίζεται ως «κάθε βίαιη καταστροφή των ιστών, εσωτερική ή εξωτερική, ανεξάρτητα με το αίτιο που την προκάλεσε». Αναγνωρίζουν τα είδη του τραύματος σε εσωτερικά (που δεν είναι ορατά αλλά μπορεί να είναι πολύ σοβαρά) και σε εξωτερικά (κλειστά ή ανοιχτά). Εκτιμούν τη βαρύτητα του τραύματος βάσει του αιτίου που το προκάλεσε και εφαρμόζουν τεχνικές αντιμετώπισης. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τον μηχανισμό της αιμορραγίας –την απώλεια αίματος λόγω τρώσης αγγείων με έξοδο στο εξωτερικό περιβάλλον ή στο εσωτερικό του σώματος– και τους δυνητικούς κινδύνους της. Μαθαίνουν να εφαρμόζουν τεχνικές αντιμετώπισης (όπως η ίσχαιμη περίδεση κ.ά.) και τις διαδικασίες για την ασφαλή μεταφορά σε δομή υγείας.

Ακόμη, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τεχνικές αντιμετώπισης της λιποθυμίας, δηλαδή της αιφνίδιας απώλειας συνείδησης λόγω έλλειψης οξυγόνου, τραυματισμού της κεφαλής κ.λπ., με τεχνητή αναπνοή, τοποθέτηση σε κατάκλιση με το κεφάλι σε υπερέκταση, χαλάρωση ενδυμάτων και ανύψωση των κάτω άκρων. Τεχνικές αντιμετώπισης της καταπληξίας (Shock), δηλαδή της αιφνίδιας πτώσης της πίεσης του αίματος λόγω αιμορραγίας, βαρέος τραυματισμού ή άλλης αιτιολογίας, με έλεγχο της αιμορραγίας, τοποθέτηση του θύματος σε κατάκλιση με το κεφάλι χαμηλότερα από το σώμα, πλάγια κατάκλιση ανάλογα την περίπτωση, έλεγχος αναπνοής και χαλάρωση ενδυμάτων.

2.2.E.7 | ΚΑΚΩΣΕΙΣ ΟΣΤΩΝ ΚΑΙ ΑΡΘΡΩΣΕΩΝ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν, σε αυτή την υποεπάρκεια, με την ανατομία και φυσιολογία του μυοσκελετικού συστήματος, καθώς και με βασικές έννοιες όπως

ο οστίτης ιστός, ο σπονδυλικός σωλήνας, το διάστρεμμα, το εξάρθρωμα, το κάταγμα, η κρανιοεγκεφαλική κάκωση, η άρθρωση, ο πνευμοθώρακας και ο αιμοθώρακας, αναγνωρίζοντας τις ορθοπεδικές κακώσεις και τον τρόπο που αυτές επηρεάζουν την ανθρώπινη ζωή. Ειδικότερα, αναγνωρίζουν τις βλάβες των αρθρώσεων και των οστών, ερμηνεύουν τη φυσιολογία των κινήσεων του σώματος, αξιολογούν τις κακώσεις των μαλακών μορίων, ενώ μαθαίνουν να διακρίνουν το εξάρθρωμα, το κάταγμα και το διάστρεμμα και τις μεταξύ τους διαφορές. Παράλληλα, διακρίνουν τα κατάγματα πλευρών και τις κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις και αξιολογούν τα σχετικά συμπτώματα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν δεξιότητες ώστε να αντιμετωπίζουν τις παραπάνω κακώσεις προσφέροντας πρώτες βοήθειες σε κάθε περίπτωση, ενώ περιγράφουν την αντιμετώπιση των καταγμάτων κεφαλής, σπονδυλικής στήλης, άκρων και πλευρών, καθώς και των αρθρώσεων. Επιπλέον, εφαρμόζουν τις απαραίτητες τεχνικές ακινητοποίησης σε περιπτώσεις καταγμάτων, στη διαχείριση του/της πολυτραυματία και στην κατασκευή και εφαρμογή επιδέσμων ή αυτοσχέδιων ναρθήκων. Τέλος, αναγνωρίζουν τους ασφαλείς τρόπους μεταφοράς ασθενών και τραυματιών για την αποφυγή περαιτέρω επιπλοκών.

2.2.E.8 | ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΔΙΑΦΟΡΗΣ ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις βασικές γνώσεις των δηλητηριάσεων διάφορης αιτιολογίας, καθώς και του μηχανισμού δράσης τους στον ανθρώπινο οργανισμό. Ερμηνεύουν σχετικές έννοιες όπως: τα ασφυξιογόνα αέρια, ιστικά ασφυξιογόνα, δακρυγόνα, εντομοκτόνα, υδρογονάνθρακες και αντιπηκτικά, όλες αυτές τις ουσίες και χημικές ενώσεις που μπορεί να προκαλέσουν δηλητηρίαση, αλλά και το φαινόμενο της ατελούς καύσης που επίσης προκαλεί δηλητηρίαση. Αναγνωρίζουν τα συμπτώματα με τα οποία εκδηλώνεται η δηλητηρίαση ανάλογα με το αίτιο που την προκάλεσε και μπορεί να είναι από:

1. *Εισπνοή τοξικών ουσιών*, που προκαλεί τη μειωμένη οξυγόνωση των ιστών (ιστική υποξία) με συνηθέστερες ερεθιστικές ουσίες τα οξείδια του αζώτου, το διοξείδιο του θείου, η χλωρίνη, η αμμωνία κ.ά.,
2. *Ασφυξιογόνα αέρια*, το αποτέλεσμα της τοξικής τους δράσης είναι η μειωμένη και ανεπαρκής προσφορά και κατανάλωση οξυγόνου από τους ιστούς, με συνηθέστερα το διοξείδιο του άνθρακα, το άζωτο, το ήλιο, το υδρογόνο, το μονοξείδιο του άνθρακα και το διοξείδιο του αζώτου,
3. *Χρόνια έκθεση σε εισπνεόμενες ουσίες*, όπως η εισπνοή ατμών οξειδίων μετάλλων χαλκού, ψευδαργύρου, νικελίου κ.ά., η έκθεση σε ατμούς αρωματικών και αλειφατικών υδρογονανθράκων ή βενζολίου,
4. *Δηλητηριάσεις οφειλόμενες σε ουσίες του περιβάλλοντος* όπως η αιθανόλη, εντομοκτόνα, καυστικές ουσίες (υγρά καθαριστικά του σπιτιού, τα υγρά μπαταρίας κ.ά.), μόλυβδος, μυοκτόνα (η στρυχνίνη, το θάλιο, το αρσενικό κ.ά.), υδράργυρος και υδρογονάνθρακες,

5. *Δηλητηριάσεις οφειλόμενες σε φάρμακα, όπως αντικαταθλιπτικά, αντιπηκτικά, σαλικυλικά, παρακεταμόλη, σίδηρος, ναρκωτικά, βιταμίνες.*

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν δεξιότητες και εφαρμόζουν τεχνικές πρώτων βοηθειών στις δηλητηριάσεις ανάλογα με την αιτιολογία που την προκάλεσε.

2.2.E.9 | ΕΜΦΡΑΓΜΑ, ΛΙΠΟΘΥΜΙΑ, ΥΠΟΓΛΥΚΑΙΜΙΑ ΚΑΙ ΑΓΓΕΙΑΚΟ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες στην παρούσα εκπαιδευτική υποενότητα ερμηνεύουν τις βασικές έννοιες για διάφορες απειλητικές για τη ζωή καταστάσεις, όπως η λιποθυμία (συγκοπή ή "blackout"), η ορθοστατική υπόταση, η υπογλυκαιμία, το κώμα, η επιληψία, η στηθάγχη, το οξύ έμφραγμα του μυοκαρδίου και το αγγειακό εγκεφαλικό επεισόδιο (ΑΕΕ). Κατανοούν τις αιτίες πρόκλησης της λιποθυμίας, η οποία αποτελεί παροδική απώλεια συνείδησης και μυϊκής δύναμης λόγω μείωσης της κυκλοφορίας του αίματος στον εγκέφαλο. Αναγνωρίζουν τα προδρομικά συμπτώματα, όπως ζαλάδα, ιδρώτα, ωχρότητα στο πρόσωπο, θολή όραση, ναυτία, εμετό ή αίσθηση ζέστης στο σώμα, και εφαρμόζουν τις κατάλληλες τεχνικές για την αντιμετώπιση ενός τέτοιου επεισοδίου. Επιπλέον, εξοικειώνονται με τις βασικές γνώσεις και τα αίτια εκδήλωσης του οξέος εμφράγματος του μυοκαρδίου και της στεφανιαίας νόσου. Στο πλαίσιο αυτό, αναπτύσσουν δεξιότητες και εφαρμόζουν τεχνικές και πρωτόκολλα αντιμετώπισης αυτών των κρίσιμων καταστάσεων, διασφαλίζοντας την έγκαιρη και ορθή παρέμβαση μέχρι την άφιξη εξειδικευμένης ιατρικής βοήθειας.

Ακόμη, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν την υπογλυκαιμία από την υπεργλυκαιμία, οι οποίες οφείλονται σε διαταραχές του μεταβολισμού του σακχάρου, και αναλύουν τους αντίστοιχους τρόπους αντιμετώπισής τους. Ειδικότερα, μαθαίνουν να αναγνωρίζουν την επιληπτική κρίση και το σύνδρομο πανικού, κατανοώντας τις διαφορές μεταξύ τους ώστε να παρέχουν τις κατάλληλες πρώτες βοήθειες ανά περίπτωση. Παράλληλα, εκτιμούν το εγκεφαλικό επεισόδιο χρησιμοποιώντας την προνοσοκομειακή κλίμακα του Cincinnati μέσω της δοκιμασίας FAST (Face, Arm, Speech Test – Πρόσωπο, Χέρι, Ομιλία) και εφαρμόζουν τις ενδεδειγμένες τεχνικές αντιμετώπισης. Τέλος, αξιολογούν τον μηχανισμό πρόκλησης και εγκατάστασης του κώματος, της παθολογικής δηλαδή κατάστασης πλήρους και παρατεταμένης απώλειας συνείδησης, όπου ο/η ασθενής δεν αντιδρά στα ερεθίσματα λόγω βαριάς βλάβης. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην εφαρμογή τεχνικών διαχείρισης και υποστήριξης για αυτή την κρίσιμη κατάσταση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αποστόλου, Θ. & Χατζηπροδρομίδου, Π. Ι. (2021). *Πρώτες Βοήθειες στις Επιστήμες Υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
2. Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας. (2017). *Εγχειρίδιο Πρώτων Βοηθειών*. Ανακτήθηκε από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithies.pdf>
3. Μπαλτόπουλος, Γ. Ι. (2009). *Πρώτες βοήθειες & Πρακτική Θεραπευτική Συνήθων Καταστάσεων*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Συμπληρωματικές

1. Karutz, H. & Buttlar, M. von (2015). *Πρώτες βοήθειες. Με 110 έγχρωμες εικονογραφημένες σελίδες*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Πατούλης, Γ. (2010). *Πρώτες βοήθειες για όλους*. Αθήνα: Εκδόσεις Καυκά.
3. National Safety Council. (2010). *Πρώτες Βοήθειες και Βασική Υποστήριξη Ζωής (ΚΑΡΠΑ)*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μαλλιάρη-Παιδεία.

2.2.ΣΤ • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να ωθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να γνωρίσουν τις γραμματικές και συντακτικές δομές της αγγλικής γλώσσας, καθώς και τα χαρακτηριστικά της προφορικής επικοινωνίας στον επαγγελματικό χώρο. Ειδικότερα, παρουσιάζει τον γραπτό και προφορικό λόγο της αγγλικής γλώσσας σε συγκεκριμένες επαγγελματικές επικοινωνιακές συνθήκες που σχετίζονται με τον τουρισμό και τις δραστηριότητες των θαλασσοθεραπευτρίων, υδροθεραπευτρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τις γραμματικές και συντακτικές δομές της αγγλικής γλώσσας,
- Αφηγούνται ένα απλό και σύντομο κείμενο στα αγγλικά,
- Παράγουν σημειώσεις και μηνύματα στην αγγλική γλώσσα με απλό και σύντομο τρόπο,
- Επαληθεύουν τις γνώσεις τους στην αγγλική γλώσσα μέσω των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους,
- Διαχειρίζονται μια συνομιλία στην αγγλική γλώσσα σχετική με τον τουρισμό και τις υπηρεσίες των θαλασσοθεραπευτρίων, υδροθεραπευτρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),

- Χρησιμοποιούν δημοφιλείς εκφράσεις και λέξεις οι οποίες αφορούν κοινωνικά παραδείγματα όπως είναι το άτομο, η οικογένεια, οι αγορές, η εργασία κ.λπ. μέσω συζητήσεων,
- Αποδέχονται την αγγλική γλώσσα ως κύριο εργαλείο επικοινωνίας στον τουριστικό τομέα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Thalassotherapy / Hydrotherapy / Body, scrub/wrap / Laboratory equipment / Treatment, skin/hair / Yoga posture / Basic body massage / Spa salon beauty therapist / Trainer, gym/fitness / Pool, open/enclosed / Therapy, drinking/ inhalation.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA (INTRODUCTION TO ENGLISH TERMINOLOGY IN THALASSOTHERAPY/ WATERTHERAPY – SPA)
2	ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (JOB ROLES IN THALASSOTHERAPY/WATERTHERAPY – SPA CENTRES IN ENGLISH)
3	ΛΗΨΗ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BRIEF MEDICAL HISTORY TAKING IN ENGLISH LANGUAGE)
4	ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (EQUIPMENT OF THALASSOTHERAPY/WATERTHERAPY – SPA IN ENGLISH)
5	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΝΕΡΩΝ (ENGLISH TERMINOLOGY IN THERMAL WATER)
6	ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (MANAGEMENT AND PLANNING THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA SERVICES IN ENGLISH LANGUAGE)

Κείμενο αναφοράς

2.2.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA (INTRODUCTION TO ENGLISH TERMINOLOGY IN THALASSOTHERAPY/ WATERTHERAPY – SPA)

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/στις εκπαιδευόμενους/-ες στην αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται από τους ειδικούς στη θαλασσοθεραπεία/λουτροθεραπείας (thalassotherapy/hydrotherapy) – Spa.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν για την αγγλική ορολογία της ανάπτυξης της προσωπικότητας, γενικής ανατομίας και φυσιολογίας, πρώτων βοηθειών, στάσης σώματος και γιόγκα, ιστορίας και εισαγωγής στο Spa. Εισάγονται στην ορολογία συ-

μπληρωματικών θεραπειών Spa, διατροφής, καθαριότητας, απογραφής και γνώσης των προϊόντων Spa, καθώς και πωλήσεων Spa & μάρκετινγκ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες παρακολουθούν βίντεο στην αγγλική γλώσσα που περιγράφουν υπηρεσίες μασάζ, απολέπισης και περιτυλίγματος σώματος (body scrub & wrap), υδροθεραπείας, βασικής θεραπείας προσώπου, καθώς και θεμάτων ασφάλειας και περιβάλλοντος. Παράλληλα, μελετούν αγγλόφωνα περιοδικά ώστε να αναγνωρίζουν εργαλεία, συσκευές και τον σχετικό εργαστηριακό εξοπλισμό (laboratory equipment) που λειτουργεί με τη χρήση νερού. Μέσω της παρακολούθησης εκπαιδευτικών βίντεο, οι καταρτιζόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να περιγράφουν στα αγγλικά διάφορες μεθόδους μασάζ, θεραπείες δέρματος και μαλλιών (skin and hair treatment), στάσεις γιόγκα (yoga posture) και στοιχεία διατροφικής γνώσης (diet knowledge). Η εκπαίδευση αυτή τους επιτρέπει να χρησιμοποιούν τη διεθνή ορολογία για τον προσδιορισμό των διαφόρων τύπων δέρματος και σώματος, ενισχύοντας την επαγγελματική τους επικοινωνία σε ένα διεθνοποιημένο περιβάλλον εργασίας.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να αξιοποιούν την αγγλική γλώσσα ώστε να περιγράφουν την ποιότητα των διαφόρων μασάζ σώματος και της θεραπείας δέρματος και μαλλιών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν, επίσης, να χρησιμοποιούν την αγγλική ορολογία για να περιγράφουν στον πελάτη τη διαδικασία του βασικού μασάζ σώματος (basic body massage) και περιποίησης προσώπου, δέρματος και μαλλιών. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν την αγγλική ορολογία για την περιγραφή φυσικών προϊόντων (natural products), καθώς και προϊόντων απολέπισης (scrubbing) και περιδέσεως σώματος.

2.2.ΣΤ.2 | ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA (JOB ROLES IN THALASSOTHERAPY/WATERTHERAPY – SPA CENTRES)

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενοότητα παρουσιάζει την αγγλική ορολογία που αφορά τις κυριότερες θέσεις εργασίας σε χώρους λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν αγγλικά κείμενα και μεταφράσεις αυτών, που περιγράφουν τις ακόλουθες θέσεις εργασίας.

Ο/Η μασέρ/-έζ (masseur/-euse) πραγματοποιεί μαλάξεις με τα χέρια ή με τη χρήση εξειδικευμένων συσκευών σε διάφορα μέρη του σώματος. Σκοπός είναι η απομάκρυνση της δυσκαμψίας, η αντιμετώπιση διαστρεμμάτων και πόνων, καθώς και η γενικότερη τόνωση των μυών μέσω της βελτίωσης της κυκλοφορίας του αίματος και της διέγερσης του νευρικού συστήματος. Αντίστοιχα, ο/η αθλητικός/-ή μασέρ/-έζ (sports masseur/-euse) επικεντρώνεται στον χειρισμό των μυϊκών ιστών για την απελευθέρωση της έντασης και τη μείωση του πόνου. Ο ρόλος του/της είναι καθοριστικός για την αποκατάσταση του εύρους κίνησης, τη διασφάλιση της έγκαιρης ανάρρωσης μετά την καταπόνηση και την προώθηση της βέλτιστης φυσικής κατάστασης του σώματος. Τέλος, ο/η θεραπευτής/-τρια σαλονιού ομορφιάς και Spa (Spa salon beauty therapist) είναι υπεύθυνος/-η για τη χορήγηση μιας σειράς εξειδικευμένων

υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της υδροθεραπείας και της θαλασσοθεραπείας (hydrotherapy and thalassotherapy). Παράλληλα με το θεραπευτικό του/της έργο, ενδέχεται να εκτελεί καθήκοντα υποδοχής (reception), όπως η υποδοχή των πελατών/-ισών, η τηλεφωνική εξυπηρέτηση και η διαχείριση των κρατήσεων.

Ο/Η βοηθός γυμναστή/-τριας ή γυμναστής/-τρια fitness (gym trainer assistant/fitness trainer) καθοδηγεί, ενημερώνει και παρακινεί άτομα ή ομάδες σε δραστηριότητες σωματικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένων καρδιαγγειακών ασκήσεων, προπόνηση ενδυνάμωσης και διατάσεις.

Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια γιόγκα (yoga trainer) ασχολείται με τεχνικές άσκησης και διαλογισμού που βασίζονται στην εξεύρεση ισορροπίας του νου μέσω της αναπνοής, της στάσης του σώματος και των διατάσεων. Ως εκπαιδευτής/-τρια, καθοδηγεί τους/τις συμμετέχοντες/-ουσες στην τέχνη της γιόγκα προκειμένου να αυξήσουν τη φυσική τους κατάσταση και την προσωπική τους υγεία, τόσο στο σώμα όσο και στο μυαλό.

2.2.ΣΤ.3 | ΛΗΨΗ ΣΥΝΤΟΜΟΥ ΙΑΤΡΙΚΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (BRIEF MEDICAL HISTORY TAKING IN ENGLISH LANGUAGE)

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, παρουσιάζεται η αγγλική ορολογία που χρησιμοποιείται κατά τη διαδικασία λήψης ιατρικού ιστορικού, με έμφαση στην προετοιμασία για τη χρήση υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας – Spa. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη συλλογή δεδομένων που αφορούν την ιατρική κατάσταση των πελατών/-ισών, χρησιμοποιώντας την κατάλληλη ορολογία για την καταγραφή ενοχλήσεων, της τρέχουσας κατάστασης και την ταυτοποίηση των χρηστών/-τριών. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν την ενδεδειγμένη ορολογία για την παροχή οδηγιών (instructions) σχετικά με τη χρήση των υπηρεσιών (service usage). Μαθαίνουν, επίσης, να πραγματοποιούν διάγνωση του δέρματος στα αγγλικά, εφαρμόζοντας τεχνικές χαρτογράφησης και μεθόδους που ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και τις προσδοκίες ενός/μιας αγγλόφωνου/-ης πελάτη/-ισσας.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εμπλέκονται σε δραστηριότητες λήψης πληροφοριών γενικής φύσης, όπως προσωπικές συνήθειες (personal habits), προτιμήσεις (preferences) και κοινωνική ζωή (social life). Με αυτόν τον τρόπο, είναι σε θέση να διαχωρίζουν με σαφήνεια το ιατρικό ιστορικό (medical record) από τις κοινωνικές πληροφορίες των πελατών/-ισών. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη μετάφραση αγγλικών κειμένων στα ελληνικά, είτε αυτούσιων είτε υπό μορφή σύνοψης. Αντιστοίχως, για λόγους εξάσκησης, μεταφράζονται ελληνικά ιστορικά πελατών/-ισών στα αγγλικά, τηρώντας πάντα αυστηρά τον κώδικα δεοντολογίας (ethics) για την προστασία των προσωπικών δεδομένων (personal data). Για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα εξειδικευμένο γλωσσάριο με συνώνυμα ή ορισμούς, ενώ ενθαρρύνονται να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου για την καλύτερη εμπέδωση της ορολογίας.

2.2.ΣΤ.4 | ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (EQUIPMENT OF THALASSOTHERAPY/WATERTHERAPY – SPA IN ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την αγγλική ορολογία του βασικού τεχνολογικού εξοπλισμού που υπάρχει σε ένα κέντρο θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Αναγνωρίζουν τους αγγλικούς ορισμούς και τη χρήση διαφορετικών συσκευών (devices), του εξοπλισμού (equipment) καθώς και των αναλώσιμων προϊόντων (supplies). Παράλληλα, διακρίνουν την ορολογία που χρησιμοποιείται για την περιγραφή περιπτώσεων όπου ενδείκνυται ή αντενδείκνυται η χρήση κάθε μέσου, εξασφαλίζοντας ότι η θεραπεία δεν θα είναι επιβλαβής (harmful) για τον πελάτη. Για παράδειγμα, μελετούν τα διαφορετικά είδη πέτρας (stones), τις διαβαθμίσεις της θερμοκρασίας (temperature), τα είδη λαδιού σώματος (body oil) και τις πιθανές αλλεργίες (allergies) στην ανθρώπινη επιδερμίδα. Μέσω της υποενότητας αυτής, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν την αγγλική ορολογία που αναφέρεται στις βασικές αρχές και μεθόδους χρήσης διαφορετικών μοντέλων και εταιρειών κατασκευής, καθώς και τις παραλλαγές ή ιδιομορφίες που υπάρχουν από το ένα μοντέλο στο άλλο.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν την ικανότητα να χρησιμοποιούν την αγγλική ορολογία για τη λίστα ελέγχου του σχετικού εξοπλισμού, όπως οι πισίνες (pool) ανοικτού ή κλειστού τύπου (open air/enclosed), καθώς και οι ειδικοί λουτήρες για θεραπείες μαλλιών, σώματος και ποδιών (shampoo bed for head, body and foot treatment). Για το γνωστικό αντικείμενο του τεχνολογικού εξοπλισμού, οι καταρτιζόμενοι/-ες συμβουλευούνται εγκεκριμένα εγχειρίδια, φυλλάδια και άλλα σχετικά έντυπα δικής τους επιλογής. Μέσα από αυτή τη μελέτη, δημιουργούν ένα γλωσσάριο όπου καταγράφουν τη βασική ορολογία και τα αρκτικόλεξα που εντοπίζουν, εξετάζοντας παράλληλα τον τρόπο με τον οποίο αυτά χρησιμοποιούνται μέσα στα τεχνικά κείμενα. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα προσφέρει όλες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες που απαιτούνται από το στέλεχος θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa για την αποτελεσματική και επαγγελματική του ανταπόκριση στις ανάγκες ενός σύγχρονου κέντρου ευεξίας.

2.2.ΣΤ.5 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΝΕΡΩΝ (ENGLISH TERMINOLOGY IN THERMAL WATER)

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει την αγγλική ορολογία των ιαματικών νερών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στην αγγλική ορολογία των κυριότερων κατηγοριών ιαματικών πηγών, ανάλογα με την προέλευσή τους, όπως αυτές που προέρχονται από θαλασσινό νερό (sea water) ή βρόχινο νερό (rain water). Αξιοποιώντας της διεθνή βιβλιογραφία, κάνουν επίσης μία ιστορική αναδρομή στη δημιουργία και χρήση των ιαματικών νερών από την πρώτη εμφάνισή τους μέχρι σήμερα.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στην αγγλική ορολογία των ιδιοτήτων του νερού ως στοιχείου της φύσης. Είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την ορθή αγγλική

φρασεολογία για να περιγράψουν τις διάφορες μορφές νερού και τις ιδιότητές του που χρησιμοποιούνται στη θαλασσοθεραπεία/λουτροθεραπεία – Spa, όπως αλάτι (salt), φύκια (seaweed) και λάσπη (mud).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν, επίσης, αγγλικά κείμενα αναφορικά με τις θεραπευτικές ενδείξεις της λουτροθεραπείας (hydrotherapy), της ποσιθεραπείας (drinking therapy) και της εισπνοθεραπείας (inhalation therapy). Εξετάζουν τη διεθνή βιβλιογραφία για τις τρεις κύριες ιδιότητες του ιαματικού νερού που βασίζεται στο θερμικό ερέθισμα (thermal effect), στο μηχανικό ερέθισμα (mechanical effect) και στην επίδραση των φυσικοχημικών συστατικών του ιαματικού νερού (physicochemical properties of thermal water effect).

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν την αγγλική ορολογία που αφορά τους γενικούς κανόνες χρήσης του νερού κατά τη λουτροθεραπεία. Συγκεκριμένα, μελετούν αυθεντικά αγγλικά κείμενα, όπως διαφημιστικά φυλλάδια (brochures) και οδηγίες χρήσεως (user manuals) για τους κανόνες πριν από την έναρξη της θεραπείας (prior to beginning therapy stage), τη μελέτη της ρευματικής νόσου (identify in patient's rheumatism disease), την ιατρική εξέταση (medical examination) και επανεξέταση (re-examination) και τη χρονική διάρκεια της θεραπείας (therapy duration).

2.2.ΣΤ.6 | ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (MANAGEMENT AND PLANNING THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA SERVICES IN ENGLISH LANGUAGE)

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό μέρος της ορολογίας για το προσωπικό θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa που αναλαμβάνει διοικητικές θέσεις, όπως είναι ο υπάλληλος γραφείου (office assistant) σε αντίστοιχα κέντρα παροχής υπηρεσιών, αλλά και σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Συγκεκριμένα, παρέχει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες για την αποτελεσματική χρήση της αγγλικής ορολογίας σε επίπεδο διοίκησης και σχεδιασμού (strategic planning) τόσο σε κέντρα παροχής υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa όσο και σε αντίστοιχους φορείς και οργανισμούς που είναι επιφορτισμένα με διοικητικά και οικονομικά καθήκοντα.

Κατά τη διάρκεια αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τους βασικούς όρους που σχετίζονται με το τουριστικό μάρκετινγκ (tourism marketing), τις διοικητικές και ηγετικές ικανότητες (leadership strategies), τη λήψη αποφάσεων (decision making), τον καθορισμό των σκοπών και των μεθόδων επίτευξης των στόχων αυτών. Συνιστάται η χρήση αγγλικών κειμένων με διαφορετικό περιεχόμενο και από διαφορετικές πηγές. Για παράδειγμα, συνοδευτικές επιστολές, ιστοσελίδες, αποσπάσματα άρθρων σε περιοδικά και βιβλία, ηλεκτρονική αλληλογραφία (email), επίσημες αναφορές (reports), υπηρεσιακά αιτήματα (requests), τεχνικά εγχειρίδια (manual books) και φυλλάδια.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο καταγράφουν την κυριότερη ορολογία και τα αρκτικόλεξα που βρήκαν. Στη συνέχεια, εξετάζουν τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκε αυτή η ορολογία στα εν λόγω κείμενα. Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα προσφέρει τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτούνται από το προσωπικό που εργάζεται στον χώρο της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa για την ομαλή λειτουργία του οργανισμού αναφορικά με την αγγλική ορολογία.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. O'Hare, J. P., Corral, R. G. M., Dieppe, P. A., Evans, J. M., Heywood, A., Lunn, G., Summerhayes, C. & Walters, G. (1985). "Observations on the effects of immersion in Bath Spa water", in: *British Medical Journal*, 291: pp. 1747-1751.
2. Medlik, S. (2003). *Dictionary of travel, tourism and hospitality* (3rd edition). Oxford: Butterworth-Heinemann.

Συμπληρωματικές

1. Jacob, M. & Strutt, P. (2009). *English for International Tourism – Upper-intermediate coursebook*. London: Pearson/Longman Publishing.
2. Harding, K. & Walker, R. (2006). *Oxford English for Careers: Tourism 1 – Student's Book*. Oxford: Oxford University Press.

2.2.Z • ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να ωθήσει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να γνωρίσουν τις γραμματικές και συντακτικές δομές της γερμανικής γλώσσας, καθώς και τα χαρακτηριστικά της προφορικής επικοινωνίας στον επαγγελματικό χώρο. Ειδικότερα, παρουσιάζει τον γραπτό και προφορικό λόγο της γερμανικής γλώσσας σε συγκεκριμένες επαγγελματικές επικοινωνιακές συνθήκες που σχετίζονται με τον τουρισμό και τις δραστηριότητες των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διακρίνουν τις γραμματικές και συντακτικές δομές της γερμανικής γλώσσας,
- Αφηγούνται ένα απλό και σύντομο κείμενο στα γερμανικά,

- Παράγουν σημειώσεις και μηνύματα στη γερμανική γλώσσα με απλό και σύντομο τρόπο,
- Επαληθεύουν τις γνώσεις τους στη γερμανική γλώσσα μέσω των επαγγελματικών δραστηριοτήτων τους,
- Διαχειρίζονται μια συνομιλία στη γερμανική γλώσσα σχετική με τον τουρισμό και τις υπηρεσίες των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),
- Χρησιμοποιούν δημοφιλείς εκφράσεις και λέξεις οι οποίες αφορούν κοινωνικά παραδείγματα όπως είναι το άτομο, η οικογένεια, οι αγορές, η εργασία κ.λπ. μέσω συζητήσεων,
- Αποδέχονται τη γερμανική γλώσσα ως κύριο εργαλείο επικοινωνίας στον τουριστικό τομέα κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Fachangestellte für Bäderbetriebe / Therapiemethoden / Balneotherapie / Gesichts- und Körperpflege / Thalasso-Therapie / Kur- und Heilungsräume / Körperorgane / Körperteile / Orientierung in Bäderbetrieben.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
2	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ
3	ΚΡΑΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ONLINE ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ)
4	ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
5	ΧΩΡΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ
6	ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.2.Z.1 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΖΟΜΕΝΑ ΜΕ ΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Στην αρχική υποενότητα, «Επαγγέλματα σχετιζόμενα με τον ιαματικό τουρισμό», επισημαίνεται η σπουδαιότητα της τουριστικής ορολογίας, η οποία αποτελεί βασικό τμήμα του επαγγελματικού αντικειμένου των αποφοίτων της ειδικότητας. Εδώ αποσαφηνίζονται τα επαγγέλματα που σχετίζονται με τις μονάδες φιλοξενίας, τα θαλασσοθεραπευτήρια, τα υδροθεραπευτήρια και τις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν πώς σχηματίζονται τα επαγγέλματα στο αρσενικό και θηλυκό γένος και μετέπειτα αρχίζουν να κωδικοποιούν τους κανόνες των ανωμάτων ρημάτων στον ενεστώτα. Επίσης, η ενότητα εστιάζεται σε λεξιλόγιο το οποίο πραγματεύεται δραστηριότητες και τομείς ευθύνης στο ξενοδοχείο (Badeanstalt-Wellnesshotel). Παρουσιάζεται ακόμη ο τρόπος γραφής και σύνταξης ενός σύντομου κειμένου παρουσίασης κάποιου επαγγέλματος, συμπεριλαμβάνοντας στοιχεία όπως το όνομα, την ηλικία, τον τόπο καταγωγής, τον τόπο κατοικίας, τις ομιλούμενες γλώσσες και το πόστο εργασίας, καθώς και τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες. Για την εφαρμογή και την ανάλυση προτείνεται η ενασχόληση με κείμενα παρουσίασης επαγγελματιών του χώρου σε διάφορα περιβάλλοντα, όπως είναι το ξενοδοχείο και η παροχή υπηρεσιών (Hotel-Dienstleistung), καθώς και η ομαδοποίηση επαγγέλματος, δραστηριότητας και χώρου ευθύνης. Για τη διδασκαλία της διατύπωσης νοήματος και της παραγωγής ενός μικρού κειμένου, προτείνεται να εφαρμοστούν συνεργατικές εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως η εργασία σε ομάδες ή κατά ζεύγη, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούσαν να συνθέτουν μικρά κείμενα παρουσίασης επαγγέλματος βάσει των ομαδοποιημένων στοιχείων που έχουν ήδη κατηγοριοποιήσει. Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την ενασχόληση με περιεχόμενα που πραγματεύονται αμιγώς τον θεραπευτικό και ξενοδοχειακό κλάδο.

2.2.2.2 | ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ

Μετά την περάτωση της κατανόησης, διατύπωσης και παραγωγής ενός απλού κειμένου στη γερμανική γλώσσα, η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, «Παρουσίαση υπηρεσιών του ξενοδοχείου», επικεντρώνεται στη γερμανική ορολογία και στο επαγγελματικό περιβάλλον της ειδικότητας, συζητώντας τις υπηρεσίες θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Αρχικά, θα κατηγοριοποιηθεί το καινούριο λεξιλόγιο ανά τύπο θεραπείας: λουτροθεραπεία (Balneotherapie/Badekur), θαλασσοθεραπεία (Thalasso-Therapie), ιαματικά λουτρά (Heilbad), θερμά ιαματικά λουτρά (Thermalbad), σάουνα (Sauna), κοσμητική (Kosmetik), καθώς και περιποίηση προσώπου και σώματος (Gesichts- und Körperpflege). Δίνονται παραδείγματα και γίνεται εμβάθυνση στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας τη νέα ορολογία ("Wann ist das Heilbad offen?", "Ist die Sauna frei?"). Επίσης, ενισχύεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευόμενων με τα τροπικά ρήματα και το απαρέμφατο, που στη γερμανική γλώσσα αποτελούν σημαντικό σημείο διαφοροποίησης από την ελληνική σύνταξη ("Kann ich für morgen früh eine Aromatherapie buchen?").

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας. Επίσης, συμφέρον θα ήταν να παρακολουθήσουν βίντεο που περιγράφουν ανάλογες υπηρεσίες σε λουτροπόλεις στον γερμανόφωνο χώρο. Προτείνεται να ενθαρρύνονται οι εκπαιδευ-

όμενοι/-ες να δημιουργήσουν το δικό τους γλωσσάριο με αντιστοιχία της ορολογίας σε ελληνικά, αγγλικά και γερμανικά, το οποίο τους βοηθά να απομνημονεύουν τους όρους ευκολότερα (Spa-Wörterbuch). Για την περαιτέρω σύνδεση της υποενότητας με τις προηγούμενες, προτείνεται η συζήτηση στην ολομέλεια για το ποιοι τύποι ταξιδιωτών θα επέλεγαν συγκεκριμένες κατηγορίες υπηρεσιών.

Συνοψίζοντας, αυτή η υποενότητα αποτελεί τμήμα του επαγγελματικού αντικείμενου των αποφοίτων της ειδικότητας, διότι καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων.

2.2.Z.3 | ΚΡΑΤΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ (ONLINE ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ)

Σε συνέχεια της δεύτερης υποενότητας, η τρίτη μαθησιακή υποενότητα, «Κράτηση υπηρεσίας (online – τηλεφωνικά)», ασχολείται με τη διαχείριση μιας απλής συνομιλίας τουριστικού περιεχομένου. Αποσκοπεί στην εξοικείωση και την κατανόηση της βασικής δομής μιας συνομιλίας σε επαγγελματικό επίπεδο, στο θεματικό πεδίο της διαχείρισης κρατήσεων παροχής υπηρεσίας (Service- und Dienstleistungs reservierung). Παρουσιάζονται γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της γλώσσας, όπως οι κτητικές αντωνυμίες (Possessiv pronomen), η κλίση ομαλών ρημάτων με ιδιαιτερότητες στον ενεστώτα (Präsens), η αιτιατική (Akkusativ), οι πρώτες προθέσεις (für/ohne/mit), καθώς και καταφάσεις και ερωτήσεις ολικής και μερικής αγνοίας, εμπλουτισμένες με τα νέα γραμματικά φαινόμενα.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διαχειρίζονται σημαντικές λεκτικές πράξεις και εκφράσεις που άπτονται της τουριστικής επικοινωνίας. Κατανοούν και χρησιμοποιούν τον τρόπο με τον οποίο κάνουν μια κράτηση (“Eine Reservierung machen”), πώς κλείνουν μια υπηρεσία (“Eine Badekur buchen”) και πώς αποδέχονται μια κράτηση, καθώς και πώς ρωτούν για τον αριθμό των θεραπειών (“Für wie viele Therapien?"). Για την εφαρμογή και την ανάλυση προτείνεται η ενασχόληση με κείμενα διαλόγων, των οποίων τα περιεχόμενα αφορούν την τηλεφωνική κράτηση, καθώς και η ενασχόληση με πλατφόρμες διαδικτυακής κράτησης. Προτείνεται να εφαρμοστούν συνεργατικές εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούσαν να παράγουν διαλόγους τυπικής επικοινωνίας, χρησιμοποιώντας κατάλληλες προσφωνήσεις και εκφράσεις μαζί με τα νέα περιεχόμενα. Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη υποενότητα βοηθά τον/την εκπαιδευόμενο/-η να αναπτύξει ειδικότερες γνώσεις και δεξιότητες στην τουριστική ορολογία της κράτησης παροχής υπηρεσιών.

2.2.Z.4 | ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΤΟΜΙΚΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Σε συνέχεια των προηγούμενων υποενότητων, η συγκεκριμένη υποενότητα, «Ορολογία ανατομικής του ανθρώπινου σώματος», επικεντρώνεται στη γερμανική ορολογία και στο επαγγελματικό περιβάλλον της ειδικότητας, εξετάζοντας το ανθρώπινο σώμα. Αρχικά, θα κατηγοριοποιηθεί με τη βοήθεια έγχρωμης εικονογράφησης το καινούριο λεξιλόγιο σε: βασικά όργανα (Körperorgane), μέρη του σώματος (Körperteile), καθώς

και πρόσωπο (Gesicht). Δίνονται παραδείγματα και γίνεται εμβάθυνση στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας τη νέα ορολογία (“Wo haben Sie Schmerzen?”, “Haben Sie Rückenschmerzen?”). Επίσης, εμπλουτίζεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευομένων και κωδικοποιούνται οι κανόνες σύνταξης με το σύνθετο-χωριζόμενο ρήμα wehtun, το οποίο αφενός στη γερμανική γλώσσα αποτελεί σημαντικό σημείο διαφοροποίησης από την ελληνική σύνταξη και αφετέρου είναι συνηθισμένο ρήμα στον χώρο της παροχής θεραπευτικών υπηρεσιών (“Mein Arm tut weh”, “Wo tut es Ihnen weh?”).

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ασχοληθούν με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα πρακτικά στοχευμένα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας. Ως πρακτική μελέτης και εξάσκησης προτείνεται το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να παράγουν διαλόγους εμπλουτισμένους με τα νέα περιεχόμενα, καθώς και να εμπλουτίσουν το δικό τους γλωσσάριο με αντιστοιχία της ορολογίας σε ελληνικά, αγγλικά και γερμανικά, το οποίο τους βοηθά να απομνημονεύουν τους όρους ευκολότερα.

Συνοψίζοντας, αυτή η υποενότητα αποτελεί τμήμα του επαγγελματικού αντικείμενου των αποφοίτων της ειδικότητας, διότι καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων, έτσι ώστε να είναι σε θέση να συνεργάζονται τόσο με το ιατρικό προσωπικό όσο και με τους/τις πελάτες/-ισσες συνεισφέροντας σε ένα κλίμα αμοιβαίας εμπιστοσύνης.

2.2.Z.5 | ΧΩΡΟΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Εφόσον στις προηγούμενες ενότητες έχει αναλυθεί η ορολογία σχετικά με τις υπηρεσίες ευεξίας, συνεχίζεται με την υποενότητα «Χώροι θεραπείας και εξοπλισμός» στο ίδιο πνεύμα η περιγραφή της γερμανικής ορολογίας στο επαγγελματικό περιβάλλον της ειδικότητας, επισημαίνοντας τους χώρους και τον τεχνολογικό εξοπλισμό των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Αρχικά, θα διασαφηνιστεί το καινούριο λεξιλόγιο σε: χώρους συνεδρίας (Kur- und Heilungsräume), εξοπλισμό (Ausstattung), συσκευές (Geräte), καθώς και αναλώσιμα υλικά (Verbrauchs material). Δίνονται παραδείγματα και γίνεται εμβάθυνση στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας τη νέα ορολογία (“Wie funktioniert das Gerät?”, “Ist die Sauna auf 40 Grad?”). Παράλληλα, ενισχύεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευομένων με τα τροπικά ρήματα και το απαρέμφατο, τα οποία στη γερμανική γλώσσα αποτελούν σημαντικό σημείο διαφοροποίησης από την ελληνική σύνταξη (“Wie hoch soll die Temperatur des Wassers sein?”). Επίσης, περιγράφονται σημαντικά σύνθετα-χωριζόμενα ρήματα που αφορούν τον χειρισμό συσκευών (einschalten/ausschalten), η γενική πτώση των ουσιαστικών, καθώς και λεξιλόγιο σχετικό με τη θερμοκρασία (“Das Wasser ist kalt/warm”).

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας. Επίσης, συμφέρον θα ήταν να παρακολουθήσουν βίντεο στη γερμανική γλώσσα, που περιγράφουν ανάλογες εγκαταστάσεις και τρόπους λειτουργίας σε λουτροπόλεις στον γερμανόφωνο χώρο. Και εδώ μπορούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εμπλουτίσουν το δικό τους γλωσσάριο με αντιστοιχία της ορολογίας σε ελληνικά, αγγλικά και γερμανικά.

Τέλος, και αυτή η υποενότητα αποτελεί τμήμα του επαγγελματικού αντικειμένου των αποφοίτων της ειδικότητας, διότι καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και τις δεξιότητες των εκπαιδευομένων, ώστε να είναι σε θέση να συνεργάζονται τόσο με το ιατρικό προσωπικό όσο και με τους/τις πελάτες/-ισσες, τηρώντας τους κανόνες υγιεινής και κάνοντας ασφαλή χρήση του εξοπλισμού του κέντρου.

2.2.Z.6 | ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Όπως και οι προηγούμενες υποενότητες, έτσι και η τελευταία, «Προσανατολισμός στο ξενοδοχείο και στις εγκαταστάσεις θεραπείας», επικεντρώνεται στη γερμανική τουριστική ορολογία και στο επαγγελματικό περιβάλλον της ειδικότητας, εισάγοντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στο να διαχειρίζονται μια συνομιλία στη γερμανική γλώσσα σχετική με τον τουρισμό και τις υπηρεσίες των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Στην αρχή, καταγράφεται το καινούριο λεξιλόγιο που αφορά τον προσανατολισμό και τις κατευθύνσεις (im ersten Stock, nach rechts/links, geradeaus) και περιγράφονται καινούριες γραμματικές δομές, όπως τα τοπικά επιρρήματα (Lokale Adverbien), η προστακτική (Imperativ) και οι προθέσεις με τοπική σημασία (Präpositionen mit lokaler Bedeutung). Δίνονται παραδείγματα (den Aufzug nehmen/zu Fuß gehen) και γίνεται εμβάθυνση στις καταφάσεις, καθώς και στις ερωτήσεις μερικής και ολικής αγνοίας, χρησιμοποιώντας τη νέα ορολογία ("Wie kann ich zum Schwimmbad gehen?", "Gehen Sie hier geradeaus!").

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας και εξοικειώνονται περεταίρω με τη νέα ορολογία και τα νέα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα μέσω πρακτικών ασκήσεων που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις.

Συνοψίζοντας, αυτή η υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες και, ως πρακτικές μελέτης και εξάσκησης προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες όπως το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να παράγουν διαλόγους εμπλουτισμένους με τα νέα περιεχόμενα.

Με αυτή την υποενότητα ολοκληρώνεται η μαθησιακή ενότητα «Εισαγωγή στη γερμανική ορολογία της ειδικότητας».

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Schumann, A., Schurig, C., Schaefer, B. & van der Werff, F. (2015). *Menschen im Beruf – Tourismus A1*. München: Hueber Verlag.
2. Grunwald, A. (2016). *Ja, gerne! Deutsch im Tourismus A1*. Berlin: Cornelsen Verlag.
3. Βηδενμάιερ, Δ. (2013). *Γερμανικά για τον τουρισμό (A1-A2)*. Αθήνα: Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από:
<https://www.openbook.gr/germanika-gia-ton-tourismo-a1-a2/>

Συμπληρωματικές

1. Θεοδωρίδου, Χ. & Λαγού, Α. (2019). *Διδακτικό Υλικό για τη Γερμανική Γλώσσα για τον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας Ειδικότητα: «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων» – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΙΕΠ. Ανακτήθηκε από: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5361>
2. Reihe, C. (2008). *Γερμανικά στον Τουρισμό*. Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ). Ανακτήθηκε από:
<http://hdl.handle.net/10795/862>

2.3 • ΕΞΑΜΗΝΟ Γ΄

2.3.A • ΜΟΡΦΕΣ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΛΟΥΣΕΩΝ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα σκοπεύει στην αναλυτική παρουσίαση και εμβάθυνση των εκπαιδευομένων στο συνολικό φάσμα των εναλλακτικών μορφών λουτροθεραπείας (ποσιθεραπεία, εισπνοθεραπεία) και των αντίστοιχων ειδών λούσεων που εφαρμόζονται στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) σύμφωνα με τις ιατρικές οδηγίες ή τις επιθυμίες των πελατών/-ισών, τουριστών/-τριών. Ανάλογα με την εκάστοτε ιατρική γνωμάτευση για τους/τις πάσχοντες/-ουσες ασθενείς ή τους καταπονημένους ανθρώπους που επιθυμούν να αντιμετωπίσουν τις παθήσεις τους μέσω της θαλπωρής και των ευεργετικών θεραπευτικών επιδράσεων των ιαματικών θεραπευτικών υδάτων εφαρμόζονται αντίστοιχες, κατάλληλες μέθοδοι και εφαρμογές υδροθεραπείας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται τα είδη λούσεων, τα λουτρά υγρού φορέα, τα ημίλουτρα, τα τοπικά λουτρά άκρων, τα λουτρά θερμού αέρα, τα τεχνητά-εμπλουτισμένα ιαματικά λουτρά, οι περιτυλίξεις, τα επιθέματα, οι υδρομαλάξεις, οι πηλοθεραπείες, οι σπηλαιοθεραπείες, οι αρωματοθεραπείες, οι εισπνοθεραπείες, οι ρινοπλύσεις, τα λασπόλουτρα, τα λασπο-πηλοειδή λουτρά κ.ά. Παρουσιάζονται αναλυτικά στους/στις σπουδαστές/-τριες τα προσδοκώμενα οφέλη κάθε μορφής λουτροθεραπείας και του είδους των λούσεων, καθώς και τα βασικά στοιχεία που αξιολογούνται για την επιλογή και εφαρμογή του κατάλληλου θεραπευτικού σχήματος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Απαριθμούν τις μορφές λουτροθεραπείας και τα είδη λούσεων,
- Κατανοούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε μορφής λουτροθεραπείας και κάθε είδους λούσεων,
- Αναγνωρίζουν τα οφέλη από τη μεμονωμένη ή/και συνδυαστική εφαρμογή των προγραμμάτων λουτροθεραπείας,
- Εφαρμόζουν το κατάλληλο θεραπευτικό πρόγραμμα σύμφωνα με την αξιολόγηση της κατάστασης του/της λουομένου/-ης και τις ιδιαιτερότητές του/της σύμφωνα με το ιατρικό ιστορικό του/της,
- Εξηγούν στον/στη λουόμενο/-η τις θεραπευτικές ιδιότητες των ιαματικών λουτρών, τις συνδυαστικές θεραπείες (π.χ. της ηλεκτροθεραπείας, της κινήσιοθεραπείας και της μάλαξης) και τις ειδικές θεραπείες, στοχεύοντας στην επιλογή του κατάλληλου προγράμματος που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του/της στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών ευεξίας,

- Ενημερώνουν για τη διαδικασία που ακολουθείται στον χώρο των θεραπειών σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό της μονάδας θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας και αναζωογόνησης και ευεξίας (Spra),
- Ελέγχουν και να ρυθμίζουν τα στοιχεία του νερού (π.χ. θερμοκρασία, πίεση κ.λπ.) σύμφωνα με τις υποδείξεις του/της υπεύθυνου/ης ιατρού,
- Εφαρμόζουν τις μορφές λουτροθεραπείας, τα είδη των λούσεων και των ειδικών θεραπειών ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες κατά περίπτωση διαδικασίες για την εξυπηρέτηση των λουομένων στο πλαίσιο των επαγγελματικών καθηκόντων τους,
- Ερμηνεύουν σωστά τα συμπτώματα των ασθενών ή/και τις απαιτήσεις των τουριστών/-τριών,
- Αντιμετωπίζουν το εκάστοτε θεραπευτικό περιστατικό με το ενδεδειγμένο πρόγραμμα και μορφή υδροθεραπείας,
- Συνεργάζονται αρμονικά με τον/τη θεράποντα/-ουσα ιατρό για την αποτελεσματική θεραπεία των λουομένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Υδροθεραπεία / Ιαματική λουτροθεραπεία / Πηλοθεραπεία / Θαλασσοθεραπεία / Σπηλαιοθεραπεία / Ατμόλουτρα / Αρωματοθεραπεία / Κλιματοθεραπεία / Ποσιθεραπεία / Εισπνοθεραπεία / Πλύσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (3), Εργαστήριο (0), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
2	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΕΙΣΠΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΠΛΥΣΕΙΣ)
3	ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
4	ΠΗΛΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
5	ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
6	ΣΠΗΛΑΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
7	ΑΤΜΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ (ΑΤΜΟΛΟΥΤΡΑ)
8	ΑΡΩΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑ
9	ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΛΙΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.3.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αναφέρεται στις μορφές με τις οποίες προσφέρεται η υδροθεραπεία, ανάλογα με το είδος του φυσικού πόρου και τη χρήση του. Ειδικότερα, ορίζεται η υδροθεραπεία ως θεραπευτικό μέσο που αξιοποιεί τις φυσικές, χημικές και μεταλλικές ιδιότητες των ιαματικών νερών στην αποκατάσταση μυοσκελετικών και άλλων παθήσεων, συμβάλλοντας στη σωματική και ψυχική υγεία και ευεξία. Η συχνότητα και η διάρκεια είναι ανάλογες της μορφής που επιλέγεται (στερεά, υγρή ή αέρια) και μπορεί να αφορούν την εσωτερική υδροθεραπεία, όπως η ποσιθεραπεία, η εισπνοθεραπεία και οι ρινικές πλύσεις, ή την εξωτερική, όπως τα ιαματικά λουτρά, οι καταιονήσεις, η υδροκινησιοθεραπεία, οι υδρομαλάξεις, οι περιτυλίξεις, τα επιθέματα και τα λασπόλουτρα/λασποπηλοειδή λουτρά (τα οποία αναλύονται στις επόμενες υποενότητες), καθώς και της ενδεχόμενης συνδυαστικής θεραπείας.

Παρουσιάζονται αναλυτικά οι ιδιότητες του νερού (υδροστατική πίεση, άνωση, αντίσταση, σχετική πυκνότητα και θερμοκρασία), καθώς και οι επιδράσεις της υδροθεραπείας μέσω μηχανικών, θερμικών και χημικών ερεθισμάτων, που μεταβιβάζουν τις αντίστοιχες επιδράσεις τους στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Παράλληλα, αναφέρονται οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις και τα θεραπευτικά αποτελέσματα. Επισημαίνεται η σημασία της λήψης ιατρικού ιστορικού και της ιατρικής εξέτασης από τον/την υπεύθυνο/-η ιατρό του υδροθεραπευτηρίου, ο/η οποίος/-α καθορίζει τη μορφή της υδροθεραπείας, καθώς και τη διάρκεια και τη συχνότητα εφαρμογής της. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την κατάλληλη μέθοδο υδροθεραπείας σύμφωνα με τις θεραπευτικές ανάγκες του/της πελάτη/-ισσας και τα επιδιωκόμενα θεραπευτικά αποτελέσματα.

2.3.A.2 | ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ (ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΕΙΣΠΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΠΛΥΣΕΙΣ)

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, που αποτελεί συνέχεια της πρώτης, αναλύονται διαδοχικά οι μορφές της εσωτερικής υδροθεραπείας όπως η ποσιθεραπεία, η εισπνοθεραπεία και οι πλύσεις. Ειδικότερα, ορίζεται η ποσιθεραπεία που επιτυγχάνεται με την πόση συγκεκριμένης ποσότητας ιαματικού νερού που διατίθεται στο σημείο της πηγής που αναβλύζει σε κατάλληλα διαμορφωμένο περιβάλλον. Γίνεται αναφορά στη διάρκεια της ποσιθεραπείας (3 έως 4 εβδομάδες) και στη δόση του νερού (μετριέται σε ποτήρια των 250 ml) σύμφωνα με τις ιατρικές συστάσεις και τα επιθυμητά αποτελέσματα που είναι ανάλογα με τις θεραπευτικές ενδείξεις και τις φυσικοχημικές ιδιότητες του νερού της πηγής. Επιπλέον, αναφέρεται ως ιδανικός χρόνος για ποσιθεραπεία οι πρωινές ώρες. Ακολουθώντας, ορίζεται η εισπνοθεραπεία ως η μετατροπή του ιαματικού νερού σε μικροσταγονίδια και η εισπνοή τους με τεχνικές όπως το Humage (για ατομική χρήση), οι εισπνοές, η νεφελοποίηση και το αεροσόλ. Η μέθο-

δος αυτή προτείνεται για αναπνευστικές παθήσεις (π.χ. παθήσεις του ανώτερου αναπνευστικού), ενώ παράλληλα εξηγούνται αναλυτικά οι διαδικασίες και οι παράμετροι εφαρμογής κάθε τεχνικής. Επίσης, τονίζονται οι παράγοντες που επηρεάζουν θετικά την εισπνοθεραπεία, όπως η εποχή, το κλίμα και η γεωγραφική τοποθεσία της λουτρόπολης. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στις πλύσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν τις ρινικές, τις στοματικές ή φαρυγγικές και τις γυναικολογικές, οι οποίες πραγματοποιούνται με τη χρήση ιαματικού νερού υπό πίεση. Αναφέρονται επίσης οι παράμετροι εφαρμογής τους, όπως η διάρκεια, η συχνότητα και η επανάληψη. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τη διαδικασία εφαρμογής της ποσιθεραπείας, της εισπνοθεραπείας και των πλύσεων, μαζί με τις αντίστοιχες παραμέτρους και τις ενδείξεις τους.

2.3.A.3 | ΙΑΜΑΤΙΚΗ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Στην τρίτη μαθησιακή υποεπένδυση, παρουσιάζεται η ιαματική λουτροθεραπεία, τα ευεργετικά αποτελέσματα της χρήσης του ιαματικού θερμομεταλλικού νερού με τις μορφές που παρέχεται, ως συμπληρωματική θεραπεία σε διάφορες παθήσεις στη βελτίωση της υγείας και της σωματικής ευεξίας. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται η λουτροθεραπεία ως η εμβύθιση του σώματος ή μέρους αυτού σε κάποιο υλικό, όπως το νερό ή η λάσπη, για θεραπευτικούς λόγους. Ανάλογα με την επιφάνεια του σώματος που εμβυθίζεται, η λουτροθεραπεία μπορεί να είναι ολική, μερική ή ενός τμήματος του σώματος (π.χ. των άκρων) σε ατομικό λουτρό ή πισίνα (με δίνη ή χωρίς), συνήθως κατά τις πρωινές ώρες. Παράλληλα, αναφέρονται οι παράμετροι εφαρμογής του κύκλου λουτροθεραπείας (διάρκεια, συχνότητα και κύκλος εμβυθίσεων), καθώς και οι σχετικές ενδείξεις και αντενδείξεις. Αρχικά, περιγράφονται οι καταιονήσεις, όπου το σώμα δέχεται υψηλή ή χαμηλή πίεση θερμομεταλλικού νερού, και οι υδρομαλάξεις, κατά τις οποίες εφαρμόζεται πίεση στο ανθρώπινο σώμα εντός της πισίνας σε διάφορες πάσχουσες μυϊκές ομάδες, προωθώντας τη μυϊκή χαλάρωση. Τονίζεται η σημαντική συνεισφορά της λουτροθεραπείας, όταν συνδυάζεται με τη φυσικοθεραπεία σε οργανωμένες λουτροπόλεις (που διαθέτουν φυσικοθεραπευτήριο) και την κλιματοθεραπεία (η οποία αναλύεται στην ένατη υποεπένδυση), για την αποτελεσματική αντιμετώπιση ρευματικών και μυοσκελετικών παθήσεων. Ακολούθως, ορίζεται η υδροκινησιοθεραπεία που αποτελεί συνδυασμό της λουτροθεραπείας με κινησιοθεραπεία εντός της πισίνας, που ενδείκνυται σε ρευματοπάθειες, στο στάδιο αποκατάστασης της κίνησης μετά από κατάγματα κ.ά. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στα τεχνητά ιαματικά λουτρά, όπου το νερό εμπλουτίζεται με οργανικές ή ανόργανες ουσίες (αναλύονται εκτενώς). Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται οι περιτυλίξεις, όπου καλύπτεται με υγρό ύφασμα τμήμα του σώματος για θεραπευτικό σκοπό και τα υγρά επιθέματα, με τη χρήση ιαματικού νερού. Στο πλαίσιο της μαθησιακής υποεπένδυσης, οργανώνονται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε λουτροπόλεις. Με την ολοκλήρωσή της, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράφουν και να εφαρμόζουν με ασφάλεια την κάθε τεχνική.

2.3.A.4 | ΠΗΛΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποενότητα, περιγράφεται η διαδικασία εφαρμογής της πηλοθεραπείας στο ανθρώπινο σώμα και τα θεραπευτικά οφέλη από την εφαρμογή της. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται η πηλοθεραπεία ως μορφή συμπληρωματικής θεραπευτικής προσέγγισης, η οποία μπορεί να είναι ολική ή μερική κατόπιν ιατρικής οδηγίας, και προσφέρεται είτε με εμβύθιση του σώματος στον πηλό είτε με τοπική επάλειψη αυτού. Γίνεται αναφορά στη θερμοκρασία του πηλού (περίπου στους 40-44°C) και στο πάχος του στρώματος που καλύπτει το σώμα (πάνω από 4 με 5 εκατοστά). Ακολούθως, αναλύεται η διαδικασία εφαρμογής σύμφωνα με το θεραπευτικό πρωτόκολλο, καθώς και οι ενδείξεις και αντενδείξεις εφαρμογής του. Επίσης, γίνεται αναφορά στις προδιαγραφές του χώρου θεραπείας και στις κατάλληλες συνθήκες που ενισχύουν την αποβολή ιδρώτα, καθώς και στον επαρκή αερισμό για την απομάκρυνση της υγρασίας που δημιουργείται κατά τη διάρκεια της συνεδρίας.

Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται τα ευεργετικά αποτελέσματα της πηλοθεραπείας, η οποία επιδρά τοπικά στην αύξηση της θερμοκρασίας του δέρματος, προκαλώντας εφίδρωση και αποβολή υγρών και ηλεκτρολυτών, με αποτέλεσμα γενικές επιδράσεις στο κυκλοφορικό σύστημα και στην ισορροπία των ηλεκτρολυτών. Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα είναι ανάλογα των ποιοτικών χαρακτηριστικών του πηλού, της διάρκειας, της τεχνικής εφαρμογής, της θερμοκρασίας και των περιβαλλοντικών συνθηκών του χώρου. Στο πλαίσιο της υποενότητας, δύνανται να πραγματοποιηθούν εκπαιδευτικές επισκέψεις σε εγκαταστάσεις πηλοθεραπείας. Με την ολοκλήρωσή της, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις τεχνικές, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τα ευεργετικά αποτελέσματα της μεθόδου.

2.3.A.5 | ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται τη χρήση του θαλασσινού νερού και των παραγώγων του ως συμπληρωματική θεραπεία για την προαγωγή της σωματικής και ψυχικής υγείας, της ευεξίας και της ομορφιάς. Ειδικότερα, η θαλασσοθεραπεία αποτελεί μορφή θεραπείας που εκμεταλλεύεται το θαλάσσιο νερό και άλλους φυσικούς πόρους (φύκια, άμμο κ.ά.) για θεραπευτικούς και αισθητικούς σκοπούς, με μεθόδους της σύγχρονης ιατρικής και πρακτικές που προήλθαν από τον αρχαίο πολιτισμό και τον φυσικό πλούτο της χώρας μας, βασισμένες σε ερευνητικές μελέτες. Επίσης, εκτός από τη συμπληρωματική θεραπεία που δρα προληπτικά ενισχύοντας τον οργανισμό, αναφέρεται ο συνδυασμός με την κλιματοθεραπεία (η οποία αναλύεται στην τελευταία υποενότητα) που βασίζεται στην εκμετάλλευση του κλίματος για τη θετική επίδρασή του στον ανθρώπινο οργανισμό. Επιπλέον, παρατίθενται οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις και τα θεραπευτικά αποτελέσματα της θαλασσοθεραπείας και των φυσικών της πόρων.

Γίνεται αναφορά στον Ιπποκράτη, ο οποίος πρώτος χρησιμοποίησε τον όρο «θαλασσοθεραπεία» που χρησιμοποιείται διεθνώς σήμερα. Ακολούθως, τονίζεται

η σημασία της γεωφυσικής θέσης και του κλίματος της χώρας μας, οι ιδιότητες του θαλάσσιου νερού, καθώς και η σημασία της γειτνίασης των θαλασσοθεραπευτικών κέντρων με τη θάλασσα. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι μορφές και οι τεχνικές με τις οποίες παρέχεται η θαλασσοθεραπεία, όπως οι καταιονισμοί, τα λουτρά, τα δινόλουτρα, οι πισίνες, η υδρομάλαξη, η υδροκινησιοθεραπεία, οι περιτυλίξεις, τα επιθέματα, το αμμόλουτρο (γενικό ή τοπικό), καθώς και οι θεραπείες με θαλάσσια φύκια και λάσπη, οι οποίες είναι ιδανικές για τη συμπληρωματική αντιμετώπιση αρθροπαθειών, κυτταρίτιδας, βαθιάς απολέπισης και αποτοξίνωσης του οργανισμού. Η ανάπτυξη της μαθησιακής υποεπάρκειας ενισχύεται με εκπαιδευτικές επισκέψεις σε εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας, ώστε με την ολοκλήρωσή της οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι ικανοί/-ές να εξηγούν τα οφέλη από την εφαρμογή των διαφόρων μορφών θαλασσοθεραπείας και τις τεχνικές εφαρμογής τους.

2.3.A.6 | ΣΠΗΛΑΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η έκτη μαθησιακή υποεπάρκεια εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη φιλοσοφία της σπηλαιοθεραπείας, μιας ιδιαίτερης μορφής συμπληρωματικής θεραπείας, και στα θεραπευτικά της οφέλη. Αρχικά, ορίζεται η σπηλαιοθεραπεία ως η θεραπεία που παρέχεται εντός των σπηλαίων, αξιοποιώντας τις ιδιαίτερες κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτά. Γίνεται αναφορά σε επιστημονικά ερευνητικά δεδομένα και μελέτες για το σπηλαιολογικό περιβάλλον και τις ευεργετικές του επιδράσεις στον ανθρώπινο οργανισμό, οι οποίες οφείλονται στις συνθήκες του μικροκλίματος. Παράλληλα, αναδεικνύεται η ανάγκη αξιοποίησης των ανεκμετάλλευστων σπηλαίων και της επένδυσης στον ιατρικό τουρισμό. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζεται η θεραπευτική αντιμετώπιση ασθενειών μέσω των φυσικοχημικών ιδιοτήτων της ατμόσφαιρας των σπηλαίων και των υπόγειων υδάτων τους, καθώς και η εκμετάλλευση του αέρα ο οποίος είναι εμπλουτισμένος με ιχνοστοιχεία που απορροφώνται από το δέρμα και την εισπνοή. Γίνεται αναφορά στο όξινο περιβάλλον των ιαματικών σπηλαίων, στην απουσία όζοντος και στην παρουσία ραδιενεργών σωματιδίων και ακτίνων που καταστέλλουν την ανάπτυξη βακτηριδίων και μικροοργανισμών. Αυτά, σε συνδυασμό με την αυξημένη θερμοκρασία, επιδρούν θετικά στη ρευστοποίηση και την απέκκριση βρογχικών εκκρίσεων σε νοσήματα του αναπνευστικού συστήματος (ιδιαίτερα σε αλλεργικές βρογχίτιδες). Η σπηλαιοθεραπεία απευθύνεται τόσο σε ενήλικες όσο και σε παιδιά ηλικίας πέντε έως δεκαπέντε ετών, πάντα κατόπιν ιατρικής οδηγίας. Τέλος, παρατίθενται γνωστά σπήλαια στην Ελλάδα και οι ιδιότητές τους, όπως τα σπήλαια Καϊάφα και Κουνουπελίου Ηλείας, καθώς και το σπήλαιο Γλυφάδα Δυρού Μάνης για τη θεραπεία αναπνευστικών νοσημάτων (ιδιαίτερα του παιδικού άσθματος).

Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις ιδιότητες του περιβάλλοντος των σπηλαίων, τον μηχανισμό με τον οποίο επιδρούν στον ανθρώπινο οργανισμό και τα σπήλαια που προσφέρονται για σπηλαιοθεραπεία στην Ελλάδα.

2.3.A.7 | ΑΤΜΟΥΧΑ ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΥΔΑΤΑ (ΑΤΜΟΛΟΥΤΡΑ)

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζονται τα φυσικά ιαματικά ατμούχα νερά και οι θεραπευτικές επιδράσεις τους στον ανθρώπινο οργανισμό. Ειδικότερα, γίνεται αναφορά στη φυσική δημιουργία του ατμού των ιαματικών πηγών και στις θεραπευτικές τους ιδιότητες, έναν πλούτο που προσφέρεται στην Ελλάδα (π.χ. λουτρά Αμαράντου), η οποία είναι μοναδική στην Ευρώπη για αυτόν τον φυσικό πόρο. Επίσης, γίνεται αναφορά στον Ιπποκράτη, ο οποίος πρώτος παρατήρησε τα θεραπευτικά οφέλη του θερμού αέρα στις ιαματικές πηγές και επικεντρώθηκε στη μελέτη της θερμοθεραπείας και στην εφαρμογή της με ατμόλουτρα, γνωστά ως «ελληνορωμαϊκά ατμόλουτρα», που χρησιμοποιούνταν τόσο για θεραπευτικούς σκοπούς όσο και για χαλάρωση. Ακολούθως, εξηγείται το φαινόμενο δημιουργίας ατμού ως επακόλουθο ρηγμάτων σε βράχους, με αποτέλεσμα την απελευθέρωση ροής ζεστού αέρα και ατμού, και παρουσιάζεται ο μηχανισμός μέσω του οποίου επιτυγχάνονται τα θεραπευτικά αποτελέσματα.

Επιπλέον, αναφέρεται η διαδικασία που ακολουθείται καθώς ο ατμός διοχετεύεται μέσω σύγχρονων εγκαταστάσεων σε ατομικά δωμάτια ή θαλάμους. Οι θεραπευόμενοι/-ες εισπνέουν τον θεραπευτικό ατμό ως συμπληρωματική θεραπεία για τη βελτίωση παθήσεων του αναπνευστικού συστήματος, δερματοπαθειών, ενδοκρινολογικών παθήσεων κ.ά. Επιπρόσθετα, αναφέρονται τα τεχνητά ατμόλουτρα (τοπικά και γενικά, χαμάμ) που ατμοποιούν το καυτό νερό μέσω συσκευών προκαλώντας αγγειοδιαστολή, υπεραιμία και μυϊκή χαλάρωση. Τέλος, εξετάζεται η σάουνα, η χρήση της οποίας αυξάνει τη θερμοκρασία του σώματος επιφέροντας αύξηση του μεταβολισμού στους ιστούς του δέρματος και στους βλεννογόνους των αναπνευστικών οδών, ενώ παρατίθενται και οι παράμετροι εφαρμογής τους. Ολοκληρώνοντας την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τα θεραπευτικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των ατμόλουτρων και τη διαδικασία εφαρμογής τους.

2.3.A.8 | ΑΡΩΜΑΘΕΡΑΠΕΙΑ

Η όγδοη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις μεθόδους της αρωματοθεραπείας, η οποία αποτελεί πανάρχαια μέθοδο, και στη χρήση της ως συμπληρωματική ή συνδυαστική θεραπεία για τη βελτίωση της σωματικής και πνευματικής υγείας, τη χαλάρωση, την ευεξία και την αναζωογόνηση. Η θεραπεία αυτή παρέχεται σε λουτροπόλεις, σε Spa και σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας και ευεξίας. Πιο συγκεκριμένα, η αρωματοθεραπεία προσφέρεται με διάφορες τεχνικές και βασίζεται στις ευεργετικές ιδιότητες των αιθέριων ελαίων που προέρχονται από φυτά και την απόσταξή τους με υδρατμούς, καθώς και των φυτικών ελαίων τα οποία αναμειγνύονται πριν από την εφαρμογή τους με τη χρήση δοσομετρητή. Αναφέρονται οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις εφαρμογής και ο μηχανισμός δράσης τους. Στη συνέχεια, περιγράφεται η εφαρμογή της αρωματοθεραπείας όταν συνδυάζεται με τη μάλαξη, επηρεάζοντας τη φλεβική και λεμφική κυκλοφορία και διεγείροντας τους

υποδοχείς του δέρματος. Η διέγερση αυτή μεταφέρεται σε βαθύτερες δομές του σώματος, επιταχύνοντας την αποβολή των προϊόντων του μεταβολισμού, αυξάνοντας την οξυγόνωση των ιστών, τη μυϊκή χαλάρωση, την ευφορία και την αναζωογόνηση.

Επιπλέον, η αρωματοθεραπεία προσφέρεται με τη μορφή της αρωματικής λουτροθεραπείας, όπου το νερό εμπλουτίζεται με αρωματικά εκχυλίσματα, καθώς και με τη χρήση επιθεμάτων, η οποία είναι ιδιαίτερα αποτελεσματική στην αποκατάσταση μυοσκελετικών δυσλειτουργιών. Επίσης, αναφέρεται ο αρωματισμός του χώρου ως μέσο θεραπείας. Η μαθησιακή υποεπινότητα κλείνει με την παρουσίαση των συνηθέστερων αιθέριων ελαίων που επιδρούν στο μυοσκελετικό σύστημα, όπως τα φυτά *Lavandula angustifolia* P. Miller (αγριολεβάντα), *Majorana hortensis* ή *Origanum majorana* και *Rosmarinus officinalis* για μυϊκούς πόνους (μάλαξη, λουτροθεραπεία) και ρευματοειδή αρθρίτιδα (ψυχρά επιθέματα). Παρατίθενται επίσης τα θεραπευτικά πρωτόκολλα με τις δοσολογίες, τις παθήσεις και τις τεχνικές εφαρμογής τους. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπινότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τις τεχνικές εφαρμογής και τα θεραπευτικά οφέλη της αρωματοθεραπείας στον ανθρώπινο οργανισμό.

2.3.A.9 | ΣΥΝΔΕΣΗ ΚΛΙΜΑΤΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Στην ένατη μαθησιακή υποεπινότητα, ορίζεται η κλιματοθεραπεία και προσεγγίζεται η φιλοσοφία της συνδυαστικά με τη θαλασσοθεραπεία και τη λουτροθεραπεία. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με αναφορές από τον αρχαίο πολιτισμό, σχεδόν σε όλες τις αρχαίες πόλεις χτίστηκαν εγκαταστάσεις λουτροθεραπείας σε σημεία φυσικού κάλλους και πλούτου, ιδιαίτερης ενεργειακής φόρτισης, γεωλογικής σύστασης και ιαματικών υδάτων που αποτελούσαν κέντρα ευεξίας, δίνοντας ιδιαίτερη σημασία στην επίδραση του κλίματος και του φυσικού περιβάλλοντος. Αναφέρονται τα στοιχεία που διαμορφώνουν την κλιματοθεραπεία, όπως το υψόμετρο της περιοχής πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, η υγρασία, η θερμοκρασία του αέρα, οι ιδιομορφίες του εδάφους και της ευρύτερης περιοχής, η νέφωση και η ηλιακή ακτινοβολία. Αυτά αποτελούν απόρροια διερεύνησης κλιματολόγων και άλλων ερευνητών σχετικά με τις ιδανικές ατμοσφαιρικές συνθήκες που συμβάλλουν στη χαλάρωση, τη σωματική υγεία και την ευεξία.

Στο πλαίσιο αυτό, μελετώνται οι βιοκλιματικοί δείκτες, οι οποίοι αναπτύχθηκαν προκειμένου να περιγράψουν την ανταπόκριση των ζώντων οργανισμών στην επίδραση της θερμοκρασίας και της υγρασίας. Αναλύεται το επιστημονικό υπόβαθρο της βιοκλιματολογίας και της βιομετεωρολογίας και οι επιδράσεις τους στον ανθρώπινο οργανισμό, με επικέντρωση στον τουρισμό και στην αναψυχή, καθώς και ο ρόλος που διαδραματίζουν στην ευεξία ή στη δυσφορία του ανθρώπινου οργανισμού. Επιπρόσθετα, αναπτύσσονται παραδείγματα ενεργοποιώντας τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, ώστε ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποεπινότητα να είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη σημασία της βιοκλιματολογίας και της βιομετεωρολογίας στην ευεξία του ανθρώπου στο πεδίο του τουρισμού και της αναψυχής.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Αγγελίδης, Ζ. (2008). *Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι και Θερμαλισμός*. Θεσσαλονίκη: Έκδοση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευθερίου Κορδελιού & Βερτίσκου.
2. Κουσκούκης, Ε. Κ. (2019). *Ιαματική Ιατρική. Συμπληρωματικές θεραπείες*. Αθήνα: Doctors Media.
3. Βλαχόπουλος, Σ. (2010). *Αισθητική Σώματος*. Αθήνα: Εκδόσεις Καυκά.
4. Μανιατόπουλος, Π. Χ. (2021). *Τα 15 ιαματικά λουτρά της Ελλάδας* [Ψηφιακή έκδοση, Openbook]. Ανακτήθηκε από:
<https://www.openbook.gr/ta-15-iamatika-loytra-tis-elladas/>
5. Ζαχαρόπουλος, Κ. & Μπαρμπίκας, Η. (2001). *Τα Λουτρά της Ελλάδας. Περιηγητικός Οδηγός* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
6. Ευθυμιάδης, Τ. Σ. (2004). *Υδροθεραπεία – Λουτροθεραπεία – Ελληνικές Ιαματικές Πηγές*. Αθήνα: Εταιρεία Φυσιοθεραπευτικών Εκδόσεων.
7. Capellini, S. (2009). *The Complete Spa Book for Massage Therapists*. Australia: Milady.
8. Ryman, D. (1993). *Aromatherapy: The Complete Guide to Plant and Flower Essences for Health and Beauty*. New York: Bantam Books.

Συμπληρωματικές

1. Voudouris, K., Yapijakis, C., Georgaki, M. N. & Angelaikis, A. N. (2023). "Historical issues of hydrotherapy in thermal – mineral springs of the Hellenic world", in: *Sustainable Water Resources Management*, 9(1): p. 24. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1007/s40899-022-00802-1>
2. Davis, P. (1992). *Aromatherapy: An A-Z*. UK: C. W. Daniel.
3. Leavy, H. P. & Bergel, R. R. (2002). *The Spa Encyclopedia: A Guide to Treatments Their Benefits for Health Healing*. Australia: Milady.
4. Lăzărescu, H., Simionca, I., Hoteteu, M. & Mirescu, L. (2014). "Speleotherapy – modern bio-medical perspectives", in: *Journal of Medicine and Life*, 7 (Special Issue 2), pp. 76-79. Retrieved from:
<https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC4391363/pdf/SIJMedLife-07-76.pdf>
5. Weber, H. (2018). *Climatotherapy and Balneotherapy: The climates and mineral water health resorts of Europe and North Africa*. Forgotten Books (Original work published 1907). Retrieved from:
<https://archive.org/details/b23984661/page/14/mode/2up>

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η μαθησιακή ενότητα πραγματεύεται τις γνώσεις και τις δεξιότητες που αφορούν τους βασικούς χειρισμούς της μάλαξης, ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να υποβοηθούν αποτελεσματικά τον/την υπεύθυνο/-η φυσικοθεραπευτή/-τρια στη διαδικασία της μάλαξης, στοχεύοντας στη σωματική χαλάρωση, τόνωση και ευεξία. Ειδικότερα, περιγράφονται η προετοιμασία του χώρου, των υλικών και του εξοπλισμού, η εμφάνιση και η συμπεριφορά του/της θεραπευτή/-τριας, ενώ παρουσιάζονται οι θέσεις τοποθέτησης του/της θεραπευομένου/-ης και οι θέσεις εργασίας του/της θεραπευτή/-τριας. Αναφέρονται οι επιδράσεις της μάλαξης στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού και επισημαίνονται τα στοιχεία που αξιολογούνται για την ασφαλή εφαρμογή πριν από την έναρξη αυτής. Επιπρόσθετα, επισημαίνονται οι αντιδράσεις, τοπικές και γενικές, που πρέπει να αξιολογούνται κατά τη διάρκεια της συνεδρίας, καθώς και στο τέλος αυτής. Αναλύονται οι βασικοί χειρισμοί της μάλαξης όπως οι θωπείες/ολισθήσεις, τα ζυμώματα, οι ανατρίψεις, οι πλήξεις, οι δονήσεις και οι πελεκισμοί, καθώς και οι τεχνικές τους με τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους. Στο πλαίσιο του εργαστηριακού μέρους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν τις θέσεις τοποθέτησης του/της θεραπευομένου/-ης και τις θέσεις εργασίας του/της θεραπευτή/-τριας και εξοικειώνονται με τις τεχνικές των βασικών χειρισμών της μάλαξης.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν τα είδη των βασικών χειρισμών της μάλαξης εφαρμόζοντας τις τεχνικές τους,
- Εντοπίζουν τις αντιδράσεις του οργανισμού κατά τη διάρκεια της μάλαξης αξιολογώντας τις,
- Εξηγούν τον μηχανισμό επίδρασης της μάλαξης στα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού αναφέροντας τα ευεργετικά αποτελέσματα,
- Ονομάζουν τα κατάλληλα υλικά επαφής για τη μάλαξη (έλαια, πούδρα, λοσιόν κ.ά.)
- Παρουσιάζουν τις γενικές και τοπικές αντιδράσεις του ανθρώπινου οργανισμού που αξιολογούνται κατά τη διάρκεια της μάλαξης,
- Αναλύουν τις ενδείξεις και αντενδείξεις των χειρισμών της μάλαξης,
- Προετοιμάζουν τον χώρο με τον κατάλληλο εξοπλισμό και τα υλικά για την εφαρμογή της μάλαξης,
- Τοποθετούν τον/τη θεραπευόμενο/-η σε κατάλληλη θέση χαλάρωσης ανάλογα με την περιοχή εφαρμογής της μάλαξης,
- Υπολογίζουν τη γενική κατάσταση του/της θεραπευομένου/-ης (συχνότητα αναπνοής, χρώμα δέρματος, εφίδρωση κ.ά.) για την ασφαλή εφαρμογή της μάλαξης,

- Υιοθετούν επαγγελματική συμπεριφορά προς τους/τις θεραπευόμενους/-ες,
- Συζητούν την ευεργετική επίδραση της μάλαξης στον ανθρώπινο οργανισμό στην καθημερινή άσκηση του επαγγέλματος.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Μάλαξη / Αρχές μάλαξης / Θέσεις μάλαξης / Ενδείξεις μάλαξης / Αντενδείξεις μάλαξης / Ιπποκρατική μάλαξη / Ολισθήσεις και Θωπείες / Ζυμώματα / Ανατρίψεις / Πλήξεις / Δονήσεις / Πελεκισμοί.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (3), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ
2	Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
3	ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ
4	ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ/-ΤΡΙΑΣ
5	ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΟΥ/-ΗΣ
6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΟΥ/-ΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ
7	ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ
8	ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Κείμενο αναφοράς

2.3.B.1 | ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί την εισαγωγή στην τεχνική της μάλαξης, επιχειρώντας μια σύντομη ιστορική αναδρομή και προσδιορίζοντας τη θέση της στη σύγχρονη κοινωνία. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζεται η πορεία της από τα βάθη των αιώνων έως τον σύγχρονο πολιτισμό, με σπουδαίες αναφορές που αντλούνται από τους πολιτισμούς της Κίνας, της Ινδίας, της Βαβυλωνίας, της Ασσυρίας, της Αιγύπτου και της αρχαίας Ελλάδας. Στις περιόδους αυτές, η εφαρμογή της μάλαξης απεικονίζεται σε έργα τέχνης σε διάφορες ανατομικές περιοχές του σώματος: σε πυγμάχους (ράχη, κορμός και θώρακας), σε δρομείς (μάλαξη αχίλλειου τένοντα), αλλά και σε πολεμιστές. Αναφέρεται η ακμή της κατά την περίοδο της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας με την ίδρυση σχολής από τον Έλληνα γιατρό Ασκληπιάδη, ο οποίος προσδιόρισε τις παραμέτρους εκτέλεσης της μάλαξης (ένταση, διάρκεια και υλικά). Επίσης, εξετάζεται η εφαρμογή

της στα πασίγνωστα Ρωμαϊκά λουτρά και η διάδοσή της από τους Έλληνες γιατρούς Γαληνό και Παύλο Αιγινήτη, καθώς και η παρακμή της κατά τον Μεσαίωνα. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στην ανάδειξή της από τα τέλη του 15ου αιώνα (Αναγέννηση), οπότε η μάλαξη αναδείχθηκε μέσα από την ανάπτυξη της ιατρικής επιστήμης. Η προσφορά της εκτιμήθηκε και αναγνωρίστηκε παγκοσμίως, εξελίχθηκε σε θεραπευτική μέθοδο στη σύγχρονη ιατρική και πλέον αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της φυσικοθεραπείας στην αποκατάσταση, αλλά και γενικότερα στη σωματική και ψυχική ευεξία.

Στο πλαίσιο των τεχνικών διδασκαλίας, προτείνεται η εισήγηση με παράλληλη παρουσίαση του υλικού (εικόνες έργων τέχνης από τον αρχαίο πολιτισμό, επιγραφές κ.ά.) με εποπτικά μέσα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, θα είναι σε θέση να αναφέρουν τη χρήση και την εξέλιξη της μάλαξης από τα βάθη των αιώνων ως τον σύγχρονο πολιτισμό.

2.3.B.2 | Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ ΣΤΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ

Η δεύτερη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει τον σκοπό της μάλαξης και την επίδρασή της στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Ειδικότερα, αναφέρεται στον σκοπό της μάλαξης που αφορά τον περιορισμό του πόνου, τον έλεγχο του άγχους και τη γενικότερη χαλάρωση, συντελώντας στη σωματική και ψυχική ευεξία του θεραπευομένου. Παρουσιάζεται η ευεργετική επίδραση της μάλαξης στο δέρμα και στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού, όπως στο μυϊκό για την αντιμετώπιση των μυϊκών σπασμών, της μυϊκής κόπωσης και την επίτευξη καλύτερης οξυγόνωσης. Στο κυκλοφορικό και στο λεμφικό σύστημα συμβάλλει στη βελτίωση της κυκλοφορίας του αίματος, στην απομάκρυνση των προϊόντων του μεταβολισμού και στην καλύτερη οξυγόνωση, ενώ στο αναπνευστικό βοηθά στην απομάκρυνση των εκκρίσεων από τους πνεύμονες, στη διευκόλυνση της απόχρεμψης και στη βελτίωση της αναπνευστικής λειτουργίας. Επίσης, η μάλαξη επιδρά στο πεπτικό σύστημα βελτιώνοντας τις περισταλτικές κινήσεις του παχέος εντέρου και διευκολύνοντας την αφοώδευση, ενώ στο νευρικό σύστημα, ανάλογα με τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται, μπορεί να δράσει διεγερτικά ή κατευναστικά. Τέλος, η εφαρμογή της συμβάλλει σημαντικά στη μείωση του άγχους, στη χαλάρωση και στην εμπειρία της ευεξίας. Επιπλέον, συμβάλλει στην πρόληψη ανάπτυξης συμφύσεων κατευθύνοντας τις μυϊκές ίνες κατά τη δημιουργία ουλώδη ιστού, μετά από τραυματισμό.

Ως εκπαιδευτική τεχνική, προτείνεται η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση με εποπτικά μέσα καθώς και η χρήση ανατομικού άτλαντα με τα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσω τεχνικών όπως ο καταιγισμός ιδεών και το παιχνίδι ρόλων, ενεργοποιούνται και συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμε-

νοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν τους μηχανισμούς μέσω των οποίων επιδρά η μάλαξη στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού και να προσδιορίζουν την ευεργετική επίδραση της μάλαξης ανά σύστημα.

2.3.B.3 | ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την εφαρμογή της μάλαξης, οι οποίες αφορούν αφενός τη διαμόρφωση του χώρου, του απαραίτητου υλικού και του εξοπλισμού και αφετέρου την εμφάνιση του/της θεραπευτή/-τριας για την επίτευξη του αναμενόμενου αποτελέσματος. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται οι προδιαγραφές του χώρου εφαρμογής, ο οποίος πρέπει να είναι ευρύχωρος και ελεύθερος από αντικείμενα που εμποδίζουν, ώστε να επιτρέπεται με άνεση η μετακίνηση γύρω από το ειδικό κρεβάτι. Το χρώμα των τοίχων πρέπει να είναι απαλό, ο χώρος να είναι ήσυχος και απομονωμένος από θορύβους, με κατάλληλη θερμοκρασία (22-23°C), χαμηλό φωτισμό και δυνατότητα αναπαραγωγής απαλής μουσικής που προδιαθέτει στη χαλάρωση του θεραπευομένου. Επίσης, ο χώρος θα πρέπει να είναι καθαρός, τακτοποιημένος και να αερίζεται επαρκώς μεταξύ των συνεδριών, ενώ ο ιματισμός που χρησιμοποιείται πρέπει να είναι σε απαλά χρώματα που επιφέρουν χαλάρωση. Ακολούθως, αναφέρεται ο εξοπλισμός, όπως διάφορα μαξιλάρια, ρολά, σφήνες, βοηθητικά τραπέζια και παραβάν, ενώ τονίζονται οι προδιαγραφές που επιβάλλεται να έχει το θεραπευτικό κρεβάτι ή το ειδικό κάθισμα, ώστε να εξασφαλίζεται η άνεση του/της θεραπευομένου/-ης σε διάφορες θέσεις τοποθέτησης αλλά και του/της θεραπευτή/-τριας.

Παρουσιάζονται τα υλικά επαφής που χρησιμοποιούνται στην εφαρμογή της μάλαξης, όπως η πούδρα, τα διάφορα έλαια (αμυγδαλέλαιο, καρυδέλαιο, ελαιόλαδο, σησαμέλαιο, παραφινέλαιο), τα αιθέρια έλαια, οι λοσιόν και οι θεραπευτικές αλοιφές, με αναφορά στα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους. Τέλος, περιγράφεται η εμφάνιση που επιβάλλεται να έχει ο/η θεραπευτής/-τρια και παρουσιάζονται οι κανόνες συμπεριφοράς που χαρακτηρίζουν τον επαγγελματισμό και συμβάλλουν στην ομαλή διεξαγωγή της συνεδρίας και την επίτευξη του στόχου.

Ως εκπαιδευτική τεχνική, προτείνεται η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση με εποπτικά μέσα, ενώ στο εργαστήριο επιδεικνύονται τα λιπαντικά μέσα και ο εξοπλισμός και οι εκπαιδευόμενοι/-ες με παιχνίδια ρόλων εξοικειώνονται με τη χρήση του εξοπλισμού, την αναγνώριση των υλικών επαφής και τη ρύθμιση του θεραπευτικού κρεβατιού. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις προδιαγραφές του χώρου εφαρμογής της μάλαξης και του θεραπευτικού κρεβατιού, να αναφέρουν τα λιπαντικά μέσα με τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά τους και να παρουσιάζουν την επαγγελματική εμφάνιση και συμπεριφορά του/της θεραπευτή/-τριας.

2.3.B.4 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΗ/-ΤΡΙΑΣ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφει τις θέσεις εργασίας του/της θεραπευτή/-τριας κατά την εφαρμογή της μάλαξης, οι οποίες προσαρμόζονται ανάλογα με τη θέση τοποθέτησης του/της θεραπευομένου/-ης και την τεχνική που χρησιμοποιείται. Αρχικά, επισημαίνεται η σημασία της υιοθέτησης εργονομικής στάσης από τον/την θεραπευτή/-τρια για την εξοικονόμηση κινήσεων, την πρόληψη επιβάρυνσης της οσφυϊκής του μοίρας και την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος. Παρουσιάζεται η ενδεικνυόμενη θέση, η οποία εναρμονίζεται πλήρως με τις εφαρμοζόμενες τεχνικές. Ακολουθως, περιγράφεται η θέση εργασίας που χαρακτηρίζεται ως θέση «βηματισμού» (ή ξιφομάχου). Σύμφωνα με αυτήν, το ένα κάτω άκρο μετακινείται προς τα εμπρός (πάντα το εξωτερικό άκρο), με το γόνατο ελαφρώς λυγισμένο και σε διαγώνια κατεύθυνση προς το πρόσωπο του θεραπευομένου, ο οποίος βρίσκεται στο ειδικό κρεβάτι. Κατά την εκτέλεση, οι αγκώνες διατηρούνται σε έκταση και σε απόσταση από το σώμα, ενώ η δύναμη εφαρμόζεται με το βάρος του σώματος του/της θεραπευτή/-τριας. Η συγκεκριμένη στάση επιτρέπει την ομαλή μετατόπιση του σωματικού βάρους ανάλογα με την κατεύθυνση της μάλαξης, εξασφαλίζοντας σταθερότητα και αποτελεσματικότητα.

Παρουσιάζονται, επίσης, οι θέσεις εργασίας με τον/την θεραπευομένο/-η σε κάθισμα, όπου ο/η θεραπευτής/-τρια βρίσκεται πίσω του και, ανάλογα με το είδος του χειρισμού, εναλλάσσει τη θέση βηματισμού με τη θέση απαγωγής των κάτω άκρων. Στην περίπτωση που η μάλαξη εφαρμόζεται στο αντιβράχιο και στην άκρα χείρα, θεραπευτής/-τρια και θεραπευόμενος/-η κάθονται αντικριστά, με το άκρο τοποθετημένο στο θεραπευτικό κρεβάτι ή σε τραπέζι.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τεχνικών, προτείνεται η εμπλουτισμένη εισήγηση με τη χρήση ΤΠΕ, η οποία ελκύει το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων. Στο εργαστηριακό μέρος, πραγματοποιείται επίδειξη των θέσεων από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες και οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις εφαρμόζουν σε ομάδες εργασίας. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να εφαρμόζουν με ευχέρεια τις εργονομικές θέσεις εργασίας του/της θεραπευτή/-τριας και να τις εναλλάσσουν σωστά, ανάλογα με την κατεύθυνση της μάλαξης.

2.3.B.5 | ΑΝΑΛΥΣΗ ΘΕΣΕΩΝ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΟΥ/-ΗΣ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα περιγράφει τις θέσεις τοποθέτησης του/της θεραπευομένου/-ης κατά την εφαρμογή της μάλαξης, οι οποίες προσαρμόζονται ανάλογα με την υπό θεραπεία ανατομική περιοχή του σώματος. Αναλύονται οι θέσεις τοποθέτησης με τη χρήση βοηθητικών μαξιλαριών για τη μέγιστη άνεση, όπως η ύπτια που ενδείκνυται για μάλαξη στο πρόσωπο και στην πρόσθια επιφάνεια του σώματος, καθώς και η πρηνής που είναι ιδανική για μάλαξη στον αυχένα και στην οπίσθια επιφάνεια της ράχης. Επίσης, εξετάζεται η πλάγια κατάκλιση που επιλέγεται για την ωμική ζώνη και την εξωτερική επιφάνεια των άκρων της ελεύθερης πλευράς, η ημικαθιστή θέση που προσφέρεται κυρίως για την πρόσθια επιφάνεια των κάτω άκρων, καθώς

και η καθιστή θέση σε ειδικό κάθισμα ή με κλίση εμπρός για τον αυχένα και την πλάτη, ειδικά σε άτομα όπου αντενδείκνυται η πρηνής κατάκλιση. Τέλος, αναφέρεται η καθιστή θέση με υποστήριξη άκρου σε τραπέζι ή κρεβάτι για την εφαρμογή μάλαξης στο άνω άκρο και την ωμική ζώνη.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τεχνικών, προτείνεται η εμπλουτισμένη εισήγηση και παρουσίαση με εποπτικά μέσα που ενεργοποιεί το ενδιαφέρον των εκπαιδευόμενων. Στο εργαστηριακό μέρος, πραγματοποιείται επίδειξη από τους/τις εκπαιδευτές/-τριες και πρακτική εφαρμογή από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε ομάδες εργασίας. Επιπλέον, τεχνικές όπως το παιχνίδι ρόλων, οι ερωτήσεις-απαντήσεις και η μελέτη περίπτωσης (case study) ενισχύουν τη συμμετοχή τους. Με την ολοκλήρωση της υποενοότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να τοποθετούν με ευχέρεια τον/τη θεραπευόμενο/-η και να υιοθετούν τις σωστές θέσεις εργασίας ανάλογα με την περιοχή και τις τεχνικές.

2.3.B.6 | ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΘΕΡΑΠΕΥΟΜΕΝΟΥ/-ΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Η έκτη μαθησιακή υποενοότητα επικεντρώνεται στην προετοιμασία για την εφαρμογή της μάλαξης και στη γενική αξιολόγηση του/της θεραπευομένου/-ης, από την προσέλευση και πριν από την έναρξη της συνεδρίας έως το τέλος αυτής. Ειδικότερα, αναφέρονται οι οδηγίες προς τον/τη θεραπευόμενο/-η σχετικά με την τήρηση των κανόνων υγιεινής, τον χρόνο λήψης του τελευταίου γεύματος και την κένωση του εντέρου. Επισημαίνεται η ανάγκη για αξιολόγηση μέσω επισκόπησης και ψηλάφησης της ανατομικής δομής όπου θα εφαρμοσθεί η μάλαξη, καθώς και της γενικότερης κατάστασης του ατόμου. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογείται η κατάσταση του δέρματος, του μυϊκού συστήματος, των αρθρώσεων της περιοχής και των αγγείων (ύπαρξη κιρσών ή φλεβίτιδας), ενώ παρατηρείται η τυχόν ύπαρξη οιδήματος. Ακολουθώντας, αναφέρονται οι αντιδράσεις που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής και απαιτούν τη διακοπή της συνεδρίας, όπως η υπερβολική εφίδρωση, η μεταβολή της αρτηριακής πίεσης, η ταχυκαρδία, η ταχύπνοια, οι αλλεργικές αντιδράσεις στο δέρμα και η εμφάνιση αιματώματος στην περιοχή. Επιπρόσθετα, με το πέρας της συνεδρίας, παρακολουθείται η γενική κατάσταση του/της θεραπευομένου/-ης, όπως ο ρυθμός των καρδιακών παλμών, οι αναπνοές και το χρώμα του δέρματος.

Στο εργαστηριακό μέρος, επιδεικνύεται η διαδικασία της αξιολόγησης και οι εκπαιδευόμενοι/-ες, εργαζόμενοι/-ες σε ομάδες, ενεργοποιούνται παρατηρώντας και ψηλαφώντας ανατομικές δομές. Με την ολοκλήρωση της υποενοότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν εμπεδώσει τη διαδικασία της αξιολόγησης, θα διακρίνουν τις διαφορές στην ψηλάφηση και θα αντιλαμβάνονται τη σοβαρότητα τυχόν αντιδράσεων κατά τη διάρκεια της μάλαξης.

2.3.B.7 | ΒΑΣΙΚΟΙ ΧΕΙΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Στην έβδομη υποενότητα περιγράφονται οι βασικοί χειρισμοί της μάλαξης και η τεχνική της κίνησης που χαρακτηρίζει τον κάθε χειρισμό. Παρουσιάζονται οι βασικοί χειρισμοί όπως οι ολισθήσεις, οι θωπείες και τα είδη (επιπολής και εν τω βάθει), το ζύμωμα με τα είδη και τις παραλλαγές του, οι ανατρίψεις και τα είδη της, οι δακτυλικές επικρούσεις, οι δονήσεις, οι πελεκισμοί και οι πλήξεις, καθώς και τα ενδεικνυόμενα ανατομικά τμήματα εφαρμογής τους. Αναφέρονται οι παράμετροι εφαρμογής των τεχνικών της μάλαξης ανάλογα με τα επιθυμητά αποτελέσματα και τις ιδιαιτερότητες που αφορούν τη διαφοροποίηση της έντασης, της πίεσης του ρυθμού, της φοράς των χειρών, της σειράς, της συχνότητας και της διάρκειας των τεχνικών μάλαξης. Επιπρόσθετα, αναλύονται οι ενδείξεις και αντενδείξεις κάθε τεχνικής μάλαξης σύμφωνα με τον θεραπευτικό στόχο στη βελτίωση δυσλειτουργιών του δέρματος, των περιτονιών, του μυοτενόντιου συστήματος, του κυκλοφορικού και του λεμφικού συστήματος.

Ως τεχνική διδασκαλίας για την ενεργοποίηση των εκπαιδευομένων, προτείνεται το «παιχνίδι ρόλων» με θέματα σεναρίων που αφορούν την επιλογή των κατάλληλων χειρισμών και παραμέτρων εφαρμογής αυτών ανάλογα με τα επιθυμητά αποτελέσματα, ενώ, στο πρακτικό μέρος που διαδέχεται το θεωρητικό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εφαρμόζουν πρακτικά τις τεχνικές. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να αναφέρουν τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τα θεραπευτικά αποτελέσματα, να αναγνωρίζουν τις διάφορες τεχνικές μάλαξης και να διαφοροποιούν τις παραμέτρους αυτών ανάλογα με την περίπτωση.

2.3.B.8 | ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΗΣ ΙΠΠΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΑΛΑΞΗΣ

Η όγδοη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει την τεχνική της ιπποκρατικής μάλαξης ή αρχαίας ελληνικής μάλαξης και τις αρχές που τη διέπουν. Η μέθοδος αυτή προέρχεται από την αρχαία Ελλάδα, βασίζεται στις θεραπευτικές προσεγγίσεις του Ιπποκράτη και στη σύγχρονη κοινωνία παρέχεται ως εξειδικευμένη υπηρεσία σε κέντρα ευεξίας και χαλάρωσης. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται τα μέσα και ο απαραίτητος εξοπλισμός που απαιτείται για την εφαρμογή της συνεδρίας, όπως τα έλαια, η πούδρα (ταλκ), οι ξύλινες στλεγγίδες, οι βούρτσες τριβής, το έμβολο και οι βεντούζες. Ακολουθώντας, αναλύονται τα επτά διαδοχικά στάδια της θεραπείας: στο πρώτο στάδιο εφαρμόζεται μάλαξη χωρίς τη χρήση λιπαντικού μέσου. Στο δεύτερο στάδιο η εφαρμογή επικεντρώνεται στην περιοχή της πλάτης με τη χρήση πούδρας σε συνδυασμό με τη βούρτσα, εκτελώντας κυκλικές κινήσεις που εναρμονίζονται με τις ανατομικές δομές. Στο τρίτο στάδιο απαιτείται η χρήση ελαίου και βεντουζών για την άσκηση πίεσης σε σημεία δυσλειτουργιών που αναγνωρίστηκαν αρχικά, ενώ ακολουθεί «εν τω βάθει» χειρομάλαξη με συγκεκριμένη σειρά τεχνικών. Στο τέταρτο στάδιο η μάλαξη εφαρμόζεται με ειδικούς χειρισμούς στα κάτω άκρα και στην οπίσθια επιφάνεια, ακολουθεί το πέμπτο στάδιο στην κοιλιακή χώρα, το έκτο στα κάτω άκρα και στην πρόσθια επιφάνεια, και, τέλος, το έβδομο στάδιο που επικεντρώνεται στην κεφαλή. Τέλος, επισημαίνεται η σημασία της

εφαρμογής της ιπποκρατικής μάλαξης σε οργανωμένους χώρους θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας και Spa, με γνώμονα την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού και την προώθηση της αρχαιοελληνικής φιλοσοφίας.

Στο πλαίσιο του πρακτικού μέρους, πραγματοποιούνται εκπαιδευτικές επισκέψεις σε χώρους ευεξίας. Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αναγνωρίζουν τα στάδια, τους ειδικούς χειρισμούς και την τεχνική εφαρμογής της μεθόδου.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Chaitow, S., Γκρίλιας, Π., Στασινόπουλος, Δ., Δημητριάδης, Δ., Καλλίστρατος, Η., Φουσέκης, Κ., Τσεκούρα, Μ. & Παπανδρέου, Μ. (2022). *Τεχνικές Μαλακών Μορίων στη Φυσικοθεραπεία*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
2. Χριστάρα-Παπαδοπούλου, Α. & Παπαδοπούλου, Ου. (2019). *Τεχνικές Μάλαξης* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
3. Σακελλάρη, Β. & Γώγου, Β. (2004). *Τεχνικές Θεραπευτικής Μάλαξης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
4. Στασινόπουλος, Δ. & Παπαγιάννης, Γ. (2021). *Τεχνικές μάλαξης μαλακών μορίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
5. Σφετσιώρης, Κ. Δ. (2003). *Θεραπευτική μάλαξη*. Αθήνα: Εκδόσεις DKS.
6. Τσουκνάκη, Ε. (2013). *Εγχειρίδιο αρχαίας ελληνικής μάλαξης*. Ιδιωτική έκδοση.
7. Βιβιλάκη, Ε., Δενδραμή, Φ., Θεοδωροπούλου, Μ., Μπενέτου, Α. & Νταουνάκη, Ε. (χ.χ.). *Αρχαιοελληνικές τεχνικές αισθητικής και ευεξίας – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/3967>
8. Capellini, S. (2009). *The Complete Spa Book for Massage Therapists*. Australia: Milady.

Συμπληρωματικές

1. Γαρίνης, Γ., Καρύγιαννης, Π. & Πεταλά-Μπασιαδάκη, Μ. (χ.χ.). *Μάλαξη Ι – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4340/24-0263-02_Malaksi-I_B-EPAL_Vivlio-Mathiti/

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να παρουσιάσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις βασικές αρχές που διέπουν την προληπτική ιατρική, την κινησιολογία και την αποκατάσταση. Ειδικότερα, εκτίθενται οι βασικές προσεγγίσεις της υγείας ανά τους αιώνες, τα διάφορα μοντέλα υγείας και η ολιστική προσέγγιση της υγείας σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), δίνοντας έμφαση στην έννοια της προαγωγής της υγείας, στους σκοπούς και τους στόχους της, στις προτεραιότητές της, καθώς και στους τομείς εφαρμογής της. Περιγράφονται οι βασικές αρχές αξιολόγησης της λειτουργικής ικανότητας του μυοσκελετικού συστήματος (π.χ. εύρος κίνησης, ελαστικότητα, δύναμη και ιδιοδεκτικότητα), καθώς και οι κύριοι παράγοντες που επηρεάζουν τη φυσιολογία των μυών και τη λειτουργικότητά τους. Τέλος, η ενότητα εστιάζεται στην παρουσίαση προγραμμάτων αποκατάστασης και βελτίωσης της ελαστικότητας των μυών.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Προσδιορίζουν τις θεμελιώδεις αρχές της προληπτικής ιατρικής,
- Κατηγοριοποιούν τις βασικές προσεγγίσεις της κινησιολογίας και της αποκατάστασης,
- Αναγνωρίζουν την ιστορική εξέλιξη του εννοιολογικού πλαισίου της υγείας στο πέρασμα των χρόνων,
- Κατανοούν τη μηχανική της ανθρώπινης κίνησης (π.χ. όρθια στάση, περπάτημα, άλμα, ανασήκωμα από κάθισμα) και τον θετικό επηρεασμό αυτών με ειδικές εφαρμογές υδροθεραπείας,
- Διακρίνουν τους διάφορους τύπους της ανθρώπινης κίνησης (επίπεδα και άξονες κίνησης),
- Περιγράφουν τη δομή των μυών, τη λειτουργία της μυϊκής συστολής και τη σχέση μεταξύ μηχανικών και φυσιολογικών παραγόντων που επηρεάζουν τη κινητική λειτουργία,
- Εφαρμόζουν βασικές πρακτικές προληπτικής ιατρικής, κινησιολογίας και αποκατάστασης σύμφωνα με τις οδηγίες του/της θεράποντα/-ουσας ιατρού,
- Επιδεικνύουν ικανοποιητική επικοινωνία με τον/την ασθενή σχετικά με το είδος και τη φύση του μυοσκελετικού προβλήματος που αντιμετωπίζει,
- Ερμηνεύουν τη σκοπιμότητα των οργανωμένων προγραμμάτων θεραπευτικής παρέμβασης/αποκατάστασης σύμφωνα με τις τεκμηριωμένες οδηγίες του/της θεράποντα/-ουσας γιατρού,
- Παροτρύνουν τους/τις ασθενείς, τουρίστες/-τριες, επισκέπτες/-τριες στην υιοθέτηση των αρχών της προληπτικής ιατρικής,

- Συνεργάζονται αποτελεσματικά με το προσωπικό των λοιπών ειδικοτήτων για την ταχύτερη αποκατάσταση των ασθενών.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Νόμοι Νεύτωνα / Επίπεδα κίνησης / Ανθρώπινος σκελετός / Αρθρώσεις / Εύρος τροχιάς / Ανάλυση κίνησης / Παθολογικά πρότυπα βάδισης / Ολιστική θεραπεία / Υδροκινησιοθεραπεία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (2), Σύνολο (3).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ
2	Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ
3	ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΣΕΩΝ
4	ΜΥΕΣ, ΕΙΔΗ ΜΥΩΝ, ΜΥΪΚΗ ΣΥΣΤΟΛΗ
5	ΒΑΔΙΣΗ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΒΑΔΙΣΗΣ
6	ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ
7	ΥΔΡΟΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Γ1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα μελετά την κινησιολογία, η οποία θεμελιώνεται από τρεις επιστημονικούς κλάδους: την ανατομία, τη μηχανική και τη φυσιολογία. Μέσω αυτών, αναλύεται η ανθρώπινη κίνηση και οι παράγοντες που την επηρεάζουν. Ειδικότερα, αναφέρεται στην κινητική, που αφορά τις δυνάμεις οι οποίες εφαρμόζονται στο ανθρώπινο σώμα, την επίδραση της βαρύτητας, το κέντρο βάρους, τις ροπές και τους νόμους του Νεύτωνα (αδράνεια, επιτάχυνση, δράση-αντίδραση) κατά την εκτέλεση της κίνησης. Επίσης, εξετάζεται η κινηματική, που αφορά τα επίπεδα και τους άξονες κίνησης του ανθρώπινου σώματος, τις κινήσεις που εκτελεί κάθε άρθρωση και το εύρος τροχιάς τους, ανάλογα με το επίπεδο και τον άξονα κίνησης. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται τα συστήματα των μοχλών που δημιουργούνται κατά τις κινήσεις και αναλύονται με παραδείγματα.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τεχνικών, προτείνεται η εμπλουτισμένη εισήγηση με τη χρήση ανατομικού προπλάσματος, άτλαντα ή παρουσίασης με εποπτικά μέσα που ελκύει το ενδιαφέρον των εκπαιδευομένων. Ο συνδυασμός αυτών με σχετικά παραδείγματα βοηθά στην κατανόηση των δυνάμεων στην ανθρώπινη κίνηση. Επιπλέον,

οι εκπαιδευτές/-τριες ενεργοποιούν τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων μέσω της εκτέλεσης κινήσεων σε ομάδες εργασίας και του προσδιορισμού του επιπέδου, του άξονα κίνησης και του μοχλού, για την εμπέδωση και την απόκτηση ευχέρειας στην ανάλυσή τους. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να χρησιμοποιούν την ορολογία της κινησιολογίας, να αναγνωρίζουν και να επιδεικνύουν τα επίπεδα του ανθρώπινου σώματος και τους άξονες αυτών, καθώς και να ερμηνεύουν τη σχέση μεταξύ μηχανικών και φυσιολογικών παραγόντων που επηρεάζουν τις καθημερινές δραστηριότητες του ανθρώπου.

2.3.Γ.2 | Ο ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΣ ΣΚΕΛΕΤΟΣ

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, καθορίζεται ο ρόλος του σκελετού στο ανθρώπινο σώμα σύμφωνα με τον οποίο αποτελεί τη βάση στήριξης του σώματος και καθορίζει τη μορφή του, προστατεύει τα όργανα σχηματίζοντας κοιλότητες, αποτελεί αποθήκη αλάτων (ασβεστίου και φωσφόρου), παράγει στον ερυθρό μυελό τα κύτταρα του αίματος και συμβάλλει στην ανθρώπινη κίνηση με τη συνεργασία των σκελετικών μυών. Παρουσιάζεται ο σκελετός της κεφαλής, του κορμού που περιλαμβάνει τα οστά της σπονδυλικής στήλης και του θώρακα (Σ.Σ. & Θώρακα) και τα οστά της πυέλου (λεκάνης) και, επίσης, παρουσιάζονται τα οστά των άνω και κάτω άκρων. Αναφέρονται τα φυσιολογικά κυρτώματα της Σ.Σ. παρουσιάζοντας τις παρεκκλίσεις αυτών στην ανάπτυξη παθολογικών καταστάσεων (λόρδωση, κύφωση, σκολίωση). Ειδικότερα, αναλύεται η σύσταση των οστών που διακρίνεται σε οργανικό και ανόργανο μέρος, η κατασκευή, τα είδη των οστών και η μορφολογία τους που συντελούν στο σχηματισμό της τελικής τους μορφής.

Εκπαιδευτικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο των μαθησιακών μεθόδων είναι η εμπλουτισμένη εισήγηση με τη χρήση εποπτικών μέσων, η χρήση ανατομικού προπλάσματος ή άτλαντα και, επιπλέον, ο διαχωρισμός σε ομάδες εργασίας (π.χ. αντιστοίχιση οστών ανά τμήμα του κορμού κ.ά.) που θα ενεργοποιήσει τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοούν τον ρόλο του σκελετού και τη σπουδαιότητα του ως βάσης στήριξης και πρόσφυσης μυών στην πραγματοποίηση της ανθρώπινης κίνησης, καθώς και τις παθολογικές καταστάσεις που συμβάλλουν στην παρέκκλιση του φυσιολογικού σχηματισμού των κυρτωμάτων της Σ.Σ. επηρεάζοντας τη φυσιολογική λειτουργία κατασκευών του ανθρώπινου σώματος.

2.3.Γ.3 | ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΣΕΩΝ

Η τρίτη μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται τη λειτουργία των αρθρώσεων και τον ρόλο τους στην ανθρώπινη κίνηση. Αρχικά, ορίζεται η άρθρωση, λειτουργία της οποίας αποτελεί η σύνδεση των οστών, η οποία ποικίλλει σε σταθερότητα και διακρίνεται σε διαρθρώσεις και σε συναρθρώσεις (συνδεσμώσεις, συγχονδρώσεις, συνοστέωσεις). Η ταξινόμηση αυτή είναι συνυφασμένη με την κατασκευή και το εύρος κίνησης

της άρθρωσης. Αναλύονται τα ανατομικά στοιχεία των διαρθρώσεων, όπως οι αρθρικές επιφάνειες, ο αρθρικός θύλακος, η αρθρική κοιλότητα, ο αρθρικός υμένας και το αρθρικό υγρό, καθώς και τα είδη των διαρθρώσεων. Επιπλέον, ερμηνεύεται ο ρόλος των συνδέσμων και των μεσοσπονδύλιων δίσκων στη λειτουργία της άρθρωσης και γενικότερα στην εκτέλεση μιας κίνησης. Αναφέρεται η κροταφογναθική διάρθρωση, η οποία αποτελεί τη μοναδική διάρθρωση της κεφαλής, και παρουσιάζονται αναλυτικά οι αρθρώσεις της Σ.Σ. και οι κινήσεις τους. Επιπλέον, παρουσιάζονται οι αρθρώσεις, οι κινήσεις, καθώς και ο ρόλος του θώρακα στην αναπνευστική λειτουργία. Η μαθησιακή υποενότητα κλείνει με την παρουσίαση των αρθρώσεων της πυέλου και τον ρόλο αυτής, καθώς και των αρθρώσεων των άνω και κάτω άκρων.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να περιγράφουν τα στοιχεία της άρθρωσης και τη λειτουργική τους σημασία στη δομή της, να εξηγούν τις διαφορές των αρθρώσεων και τη λειτουργία τους ανάλογα με τους βαθμούς ελευθερίας, να αναφέρουν τον ρόλο του θώρακα και της πυέλου, να συζητούν τη χρησιμότητα των συνδέσμων και των μεσοσπονδύλιων δίσκων, να εντοπίζουν περιορισμούς του εύρους κίνησης των αρθρώσεων και να αιτιολογούν τις τροποποιημένες κινήσεις σε καθημερινές δραστηριότητες.

2.3.Γ.4 | ΜΥΕΣ, ΕΙΔΗ ΜΥΩΝ, ΜΥΪΚΗ ΣΥΣΤΟΛΗ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, αναφέρονται οι μύες του ανθρώπινου σώματος και τα είδη τους ανάλογα με τη λειτουργία που επιτελούν, με επικέντρωση στους σκελετικούς (ή γραμμωτούς) μυς. Οι σκελετικοί μύες με τους καταφυτικούς τους τένοντες ενεργοποιούν εκούσια την κίνηση των οστών για την πραγματοποίηση της ανθρώπινης κίνησης. Αναφέρεται η ταξινόμησή τους ανάλογα με το σχήμα και την τοπογραφική τους τοποθέτηση στο ανθρώπινο σώμα, καθώς και τα χαρακτηριστικά των μυϊκών ινών. Παρουσιάζονται οι ιδιότητες των μυών (ελαστικότητα, μυϊκός τόνος, συσταλτικότητα, διεγερσιμότητα, μυϊκός κάματος), η κατανομή των μυών ανάλογα με τη χρησιμότητα και ο χαρακτηρισμός τους ανάλογα με τη λειτουργία τους διακρίνοντας τους σε σταθεροποιητές, πρωταγωνιστές, ανταγωνιστές, εξουδετεροποιούς και συνεργούς. Ακολούθως, παρουσιάζεται η ομαδοποίηση των μυών του ώμου, της ωμοπλάτης, της πυέλου, των άνω και κάτω άκρων με αναλυτική αναφορά στην έκφυση, κατάφυση και ενέργειά τους. Ορίζονται τα είδη των μυϊκών συστολών και αναλύονται μέσω παραδειγμάτων για την καλύτερη κατανόησή τους από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, ενώ παράλληλα εξετάζονται οι μυϊκοί υποδοχείς και η διαδικασία της μυϊκής συστολής.

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών τεχνικών, οι εκπαιδευτές/-τριες προβάλλουν σχετικά βίντεο εξηγώντας τη διαδικασία της μυϊκής συστολής και ενεργοποιούν τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, προτρέποντάς τους να εφαρμόσουν τα είδη των συστολών σε ομάδες εργασίας. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να αναλύουν τα είδη των μυϊκών συστο-

λών και να περιγράφουν τη διαδικασία της μυϊκής συστολής, καθώς και την έκφυση, την κατάφυση και την ενέργεια των μυών.

2.3.Γ.5 | ΒΑΔΙΣΗ, ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΒΑΔΙΣΗΣ

Η πέμπτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί ένα σημαντικό κεφάλαιο που μελετά τη βάδιση και τους παράγοντες που επηρεάζουν τα φυσιολογικά πρότυπά της. Επισημαίνεται ότι η ακεραιότητα και η συνεργασία των αρθρώσεων, του νευρικού και του μυοσκελετικού συστήματος αποτελούν προϋπόθεση για την πραγματοποίηση της βάδισης, ενώ αναφέρεται συνοπτικά η αλληλένδετη σύνδεσή τους. Ακολουθώντας, παρουσιάζονται οι χρονικές παράμετροι, όπως ο χρόνος και η απόσταση που λαμβάνονται υπόψη στην κινηματική για τη μελέτη της βάδισης, καθώς και η ταχύτητα, η βάση της βάδισης (εύρος βήματος) και το μήκος διασκελισμού. Περιλαμβάνονται, επίσης, χωροχρονικές παράμετροι όπως ο ρυθμός, ο χρόνος βήματος, ο χρόνος στήριξης, ο χρόνος αιώρησης και ο χρόνος μονοποδικής ή διποδικής στήριξης. Ορίζεται ο κύκλος βάδισης και οι φάσεις της, οι οποίες διακρίνονται στη φάση στήριξης (60% του κύκλου) και στη φάση αιώρησης (40% του κύκλου). Στη συνέχεια, αναλύονται οι επιμέρους φάσεις τους, οι κινήσεις που εκτελούνται στις αρθρώσεις και το εύρος τροχιάς τους, με ταυτόχρονη αναφορά στην ενεργοποίηση των εμπλεκόμενων μυών. Παράλληλα, παρουσιάζονται τα παθολογικά πρότυπα βάδισης και προσδιορίζονται τα αίτια πρόκλησής τους. Επιπρόσθετα, παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) που αφορούν παθολογικά πρότυπα βάδισης, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενεργοποιούνται στην αναγνώριση της εκάστοτε παθολογίας. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να αναλύουν τις φάσεις βάδισης, να ονομάζουν τους μυς που συμμετέχουν σε κάθε φάση, να αναγνωρίζουν τα παθολογικά πρότυπα και να παρατηρούν το ανθρώπινο σώμα ως σύνολο.

2.3.Γ.6 | ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΗ ΙΑΤΡΙΚΗ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει τη σημασία της πρόληψης της υγείας μέσω συνδυαστικών μοντέλων και ολιστικής προσέγγισης, όπως η άσκηση και η διατροφή, η αναζωογόνηση και η ευεξία. Αυτά προκύπτουν ως αποτέλεσμα των θεραπευτικών ιδιοτήτων της ιαματικής λουτροθεραπείας, της θαλασσοθεραπείας και των ειδικών θεραπειών που αντλούνται από τον αρχαίο πολιτισμό και τον φυσικό πλούτο της χώρας μας. Πιο συγκεκριμένα, αξιολογείται η λειτουργική ικανότητα, η ελαστικότητα και η ιδιοδεκτικότητα, ενώ προσδιορίζεται ο τρόπος με τον οποίο η άσκηση λειτουργεί ως μέσο πρόληψης και αποκατάστασης μυοσκελετικών και χρόνιων παθήσεων, όπως ο σακχαρώδης διαβήτης, η παχυσαρκία, οι καρδιοπάθειες, η υπερλιπιδαιμία, η υπέρταση και η οστεοπόρωση. Η συστηματική άσκηση αυξάνει την άλιπη σωματική μάζα, οδηγώντας σε αύξηση του μεταβολικού ρυθμού, μείωση του σωματικού λίπους, διατήρηση της οστικής πυκνότητας και βελτίωση της καρδιαγγειακής και αναπνευστικής λειτουργίας. Στο πλαίσιο αυτό, προγράμματα άσκη-

σης όπως οι περίπατοι στη φύση, η ποδηλασία και το τζόκινγκ προσφέρονται σε οργανωμένες λουτροπόλεις.

Επιπρόσθετα, αναλύονται τα οφέλη της ιαματικής λουτροθεραπείας με τα πλούσια σε μέταλλα ύδατα (διττανθρακικά, ραδιενεργά, θειούχα, χλωριονατριούχα κ.ά.) στη θεραπεία ρευματικών, αναπνευστικών, δερματικών και γυναικολογικών παθήσεων. Επίσης, παρουσιάζονται τα ευεργετικά οφέλη και ο μηχανισμός δράσης των ειδικών θεραπειών, όπως τα λασπόλουτρα, οι περιτυλίξεις, τα επιθέματα και τα φύκια. Κλείνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, επισημαίνεται η σημαντικότητα των συνδυαστικών θεραπειών στην πρόληψη της υγείας, στη χαλάρωση και στη γενικότερη πνευματική, ψυχική και σωματική ευεξία. Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εξηγούν τη σημασία της προληπτικής ιατρικής στην προαγωγή της σωματικής υγείας.

2.3.Γ.7 | ΥΔΡΟΚΙΝΗΣΙΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η έβδομη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει ενδεικτικά προγράμματα υδροκινησιοθεραπείας, τα οποία εφαρμόζονται είτε προληπτικά στο πλαίσιο της καθημερινής άσκησης είτε θεραπευτικά για την αποκατάσταση τραυματισμών ή άλλων παθολογιών σε πισίνες θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και λουτροπόλεων. Αρχικά, ορίζεται η υδροκινησιοθεραπεία ως η μέθοδος που χρησιμοποιεί στοχευμένες ασκήσεις εντός του νερού και παρουσιάζονται αναλυτικά οι φυσικές ιδιότητες του μέσου, όπως η άνωση, η υδροστατική πίεση, η αντίσταση, η θερμοκρασία και η σχετική πυκνότητα. Παράλληλα, αναλύονται τα θερμικά, χημικά και μηχανικά ερεθίσματα που μεταβιβάζουν τις επιδράσεις τους στα διάφορα συστήματα του ανθρώπινου οργανισμού. Ακολούθως, αναφέρονται οι ενδείξεις και οι αντενδείξεις της άσκησης στην πισίνα, καθώς και οι γενικοί κανόνες που διέπουν την ασφαλή εφαρμογή της, όπως η θερμοκρασία του νερού, η ηλικία του θεραπευομένου, η διάρκεια της συνεδρίας, οι δίνες του νερού και ο απαιτούμενος βοηθητικός εξοπλισμός. Επισημαίνεται η σημασία της λήψης ιατρικού ιστορικού και της γενικής επισκόπησης του σώματος πριν από τον σχεδιασμό του προγράμματος, ενώ στη συνέχεια παρουσιάζονται τα είδη υδροκινησιοθεραπείας και τα θεραπευτικά τους αποτελέσματα στην αποκατάσταση. Επιπρόσθετα, παρατίθενται απλές ασκήσεις κατάλληλες για την καθημερινή δραστηριότητα, όπως οι απλές ενεργητικές κινήσεις, οι ασκήσεις αντίστασης μέσω της κίνησης του μέλους ή με επιπλέον επιβάρυνση, όπως τα βαράκια πισίνας, καθώς και οι υποβοηθούμενες ασκήσεις που εκμεταλλεύονται την άνωση του νερού για στήριξη σε περιπτώσεις παθολογίας.

Στο πλαίσιο της διδακτικής υποενότητας, παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) ενεργοποιώντας τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων και, επιπλέον, δύναται να πραγματοποιηθούν εκπαιδευτικές επισκέψεις σε λουτροπόλεις, θαλασσοθεραπευτήρια και υδροθεραπευτήρια. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να ερμηνεύουν τη χρησιμότητα της υδροκινησιοθεραπείας στην αποκατάσταση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Γεροδήμος, Β. (2013). *Η άσκηση ως μέσο πρόληψης και αποκατάστασης χρόνιων παθήσεων* [Ψηφιακή έκδοση]. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/i-askisi-ws-meso-prolipsis-kai-apokatastasis-xroniwn-pathisewn/>
2. Μπενέκα, Α., Μάλλιου, Π., Πάφης, Γ., Μάλλιου, Β. & Κούτρα, Χ. (2015). *Θεραπευτική άσκηση στο νερό*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/therapeytiki-askisi/>
3. Capellini, S. (2009). *The Complete Spa Book for Massage Therapists*. Australia: Milady.
4. Neumann, D. A. (2018). *Κινησιολογία του μυοσκελετικού συστήματος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.
5. Hamilton, N., Weimar, W. & Luttgens, K. (2013). *Κινησιολογία. Επιστημονική βάση της ανθρώπινης κίνησης* (12η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
6. Lynn, S. L. (2023). *Κινησιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
7. Oatis, A. C. (2016). *Κινησιολογία I-II* (3η έκδοση). Πάτρα: Εκδόσεις Gotsis.

Συμπληρωματικές

1. Στεργιούλας, Α. & Αγγελίδης, Α. (2001). *Κινησιολογία – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4338/24-0262_Kinisiologia_B-EPAL_Vivlio-Mathiti/

2.3.Δ • ΕΙΔΙΚΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να παρουσιάσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις βασικές ανάγκες του οργανισμού και τις συμβουλές των διατροφολόγων/διαιτολόγων για την κάλυψη των διατροφικών αναγκών του οργανισμού. Ειδικότερα, αναφέρονται οι διατροφικές απαιτήσεις του οργανισμού σε διάφορες ηλικιακές ομάδες και παρουσιάζονται οι παθολογίες που σχετίζονται με κακή ή ανεπαρκή διατροφή. Επιπλέον, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες παρουσιάζονται τα βασικά στοιχεία σωστής διατροφής, εμβαθύνοντας στην κατανόηση του διατροφικού κύκλου και στην επίδρασή του στην υγεία του ανθρώπου. Συμπληρωματικά, αναλύονται οι διατροφικές απαιτήσεις του ανθρώπου στην άθληση καθώς και των ατόμων τρίτης ηλικίας, οι βασικές κατηγορίες των συστατικών των τροφών και οι επιδράσεις αυτών στον ανθρώπινο οργανισμό.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναφέρουν την περιεκτικότητα των θερμίδων σε διάφορα τρόφιμα εξηγώντας τις θερμιδικές ανάγκες ανά ηλικιακή ομάδα,
- Εξηγούν για τις ανάγκες του δέρματος προτείνοντας την τροποποίηση των διατροφικών συνηθειών,
- Ερμηνεύουν την επίδραση του διατροφικού κύκλου στον ανθρώπινο οργανισμό,
- Αναλύουν τις διατροφικές απαιτήσεις του ανθρώπινου οργανισμού,
- Περιγράφουν τις βασικές κατηγορίες των τροφίμων με βάση τα συστατικά που διαθέτουν,
- Παρουσιάζουν τις επιδράσεις των τροφίμων στον ανθρώπινο οργανισμό,
- Αναπαριστούν τον διατροφικό κύκλο στον ανθρώπινο οργανισμό,
- Συνδέουν τα συμπτώματα των ασθενών, επισκεπτών/-τριών, τουριστών/-τριών με συγκεκριμένες διατροφικές συνήθειες,
- Οργανώνουν διαλέξεις με ειδικούς/-ές διατροφολόγους για συμβουλευτική σχετικά με τη διατροφή,
- Συνεργάζονται με διατροφολόγους σε θέματα συμβουλευτικής,
- Συζητούν αναλυτικά για τα οφέλη της ειδικής διατροφής απλά και κατανοητά σε ασθενείς, επισκέπτες/-τριες, τουρίστες/-τριες.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διατροφή / Τρόφιμα / Θερμίδα / Θρεπτικά συστατικά / Ισοζύγιο ενέργειας / Διατροφικές ανάγκες / Κύκλος ζωής / Οφέλη διατροφής / Διατροφικές συστάσεις / Μεταβολικές ασθένειες / Διατροφικές απαιτήσεις.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ
2	ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ
3	ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΖΩΗΣ
4	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ
5	ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ
6	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Δ.1 | ΔΙΑΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα έχει ως σκοπό την εισαγωγή και την κατανόηση των βασικών εννοιών της διατροφής και της υγείας. Γίνεται διάκριση μεταξύ των ορισμών της δίαιτας και της διατροφής, ενώ επισημαίνεται η ουσιαστική διαφορά τους. Παράλληλα, αναπτύσσεται συζήτηση με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σχετικά με τις κατηγορίες τροφίμων ζωικής και φυτικής προέλευσης, καθώς και για το πώς γίνεται αντιληπτή η έννοια της διατροφής από το ευρύ κοινό. Είναι πολύ σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιάσουν την προσοχή τους στη σημασία που έχει η διατροφή τόσο στη βελτίωση της υγείας όσο και στην αποφυγή ή την καταπολέμηση ασθενειών.

Στην υποενότητα αυτή, αναλύονται οι αρχές της ισορροπημένης διατροφής και τα οφέλη που προκύπτουν από την εφαρμογή της για την υγεία και την καλύτερη αθλητική απόδοση. Παρουσιάζεται ο διατροφικός κύκλος καθώς και η πυραμίδα της διατροφής, η οποία αποτελεί την οπτική αναπαράσταση των «κλειδιών» της ισορροπίας, δηλαδή της ποικιλίας και του μέτρου. Ειδικότερα, απεικονίζεται η προέλευση και η κατάλληλη αναλογία θερμίδων από τις διαφορετικές ομάδες τροφίμων. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά του υγιεινού τρόπου ζωής, προτείνοντας τη διαμόρφωση κατάλληλων συνηθειών μέσω της υιοθέτησης αντίστοιχων συστάσεων και οδηγιών.

Τέλος, γίνεται μια επισκόπηση της σημασίας της υγιεινής διατροφής στην ευζωία και την ευεξία του ανθρώπου και αναφέρονται οι τρόποι με τους οποίους ενισχύεται η ανθρώπινη υγεία τόσο σε σωματικό όσο και σε ψυχολογικό επίπεδο. Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διακρίνουν ενδεχόμενους διατροφικούς μύθους και να επιλέγουν τις έγκυρες και αξιόπιστες πληροφορίες, αποφεύγοντας τις παραπλανητικές αναφορές που σχετίζονται με τη διατροφή και την υγεία.

2.3.Δ.2 | ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΘΡΕΠΤΙΚΑ ΣΥΣΤΑΤΙΚΑ

Η συγκεκριμένη υποενότητα έχει ως σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στην έννοια της ενέργειας και του ορισμού των θρεπτικών συστατικών που περιέχονται στα τρόφιμα. Περιγράφονται οι κύριες κατηγορίες των θρεπτικών συστατικών (δηλαδή οι πρωτεΐνες, οι υδατάνθρακες, τα λιπαρά, οι λιποδιαλυτές και οι υδατοδιαλυτές βιταμίνες, τα μέταλλα και τα ιχνοστοιχεία, και το νερό) και γίνεται αναλυτική αναφορά στο αντίστοιχο θερμιδικό περιεχόμενο των μακρο- και μικρο- θρεπτικών συστατικών. Παράλληλα, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στις πηγές τροφίμων για κάθε θρεπτικό συστατικό. Ειδικότερα, η εν λόγω εκπαιδευτική υποενότητα εξετάζει την παραγωγή έργου μέσω της διατροφής που είναι η πηγή ενέργειας για τον άνθρωπο. Γίνεται αναφορά στη θερμίδα και το κιλοτζούλ, ως μονάδες μέτρησης του ενεργειακού περιεχομένου των τροφών. Παρουσιάζονται οι αποθήκες ενέργειας στο σώμα καθώς και η απόδοση θερμίδων ανά γραμμάριο κάθε πηγής ενέργειας για τον οργανισμό.

Επιπλέον, υπογραμμίζεται η σημασία της θρεπτικής πυκνότητας, ως δείκτης της διατροφικής αξίας των τροφίμων. Για την εξοικείωση σχετικά με τον ρόλο που διαδραματίζει η ενεργειακή απόδοση τροφίμων με βάση το θρεπτικό περιεχόμενο, προτείνεται η χρήση συγκεκριμένων παραδειγμάτων από γεύματα ή/και η σύγκριση μεμονωμένων τροφίμων. Ταυτόχρονα, για την πρακτική τους εξάσκηση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να επιλέξουν τρόφιμα και να προβούν σε υπολογισμούς με μετατροπές των γραμμαρίων των θρεπτικών συστατικών που περιέχουν αυτά, σε μονάδες ενέργειας. Ολοκληρώνοντας την υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διακρίνουν τα μακροθρεπτικά από τα μικροθρεπτικά συστατικά, να αξιολογούν το θρεπτικό περιεχόμενο διαφορετικών τροφίμων, αλλά και να προτείνουν συγκεκριμένα τρόφιμα που αποτελούν σημαντική πηγή για κάθε κατηγορία θρεπτικού συστατικού.

2.3.Δ.3 | ΔΙΑΤΡΟΦΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΚΥΚΛΟ ΖΩΗΣ

Η συγκεκριμένη υποενοότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στις βασικές λειτουργίες που επιτελούν τα θρεπτικά συστατικά και στον ρόλο που αυτά διαδραματίζουν σε κάθε στάδιο της ζωής του ανθρώπου. Ειδικότερα, παρουσιάζονται οι συνιστώμενες διαιτητικές προσλήψεις σε μακρο- και μικρο- θρεπτικά συστατικά στις διάφορες ηλικιακές ομάδες (βρεφική, παιδική και εφηβική ηλικία, ενηλικίωση), αλλά και στις περιόδους εγκυμοσύνης και θηλασμού της γυναίκας. Είναι πολύ σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αναγνωρίσουν τις ιδιαιτερότητες της διατροφής κατά την τρίτη ηλικία προσαρμόζοντας ανάλογα τις συμβουλές για την πρόσληψη σε θρεπτικά συστατικά σύμφωνα με τις αντίστοιχες ανάγκες.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να δώσουν έμφαση στη διαφοροποίηση που παρουσιάζουν οι απαιτήσεις σε θρεπτικά συστατικά στα στάδια του κύκλου ζωής. Δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στις απαιτήσεις σε ενέργεια και επισημαίνεται η σημασία κάλυψης των διατροφικών αναγκών για την ανάπτυξη και την εξέλιξη της ζωής του ανθρώπου. Επιπρόσθετα, γίνεται συζήτηση με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες για τον τρόπο που επηρεάζεται η υγεία του ανθρώπινου οργανισμού από την ανεπαρκή πρόσληψη ή περίσσεια συγκεκριμένων βιταμινών αλλά και ανόργανων συστατικών.

Τέλος, γίνεται μια επισκόπηση της σημασίας που έχει η ημερήσια πρόσληψη όλων των θρεπτικών συστατικών, αλλά και η αναπλήρωση των απωλειών ή τυχόν ελλείψεων. Ολοκληρώνοντας την υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν αποκτήσει τα γνωστικά εφόδια σχετικά με το πώς μεταβάλλονται οι διατροφικές συστάσεις ανάλογα με το φύλο και την ηλικία, ενώ παράλληλα θα είναι σε θέση να συνδέουν τα συμπτώματα των ασθενών, επισκεπτών/-τριών, τουριστών/-τριών με διατροφικές συνήθειες.

2.3.Δ.4 | ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΗ

Η συγκεκριμένη υποενοότητα έχει ως βασικό σκοπό την κατανόηση της έννοιας του ενεργειακού ισοζυγίου σε συνδυασμό με τη διατροφή και τη διαχείριση του σωματικού βάρους. Πιο συγκεκριμένα, αναλύεται η ισορροπία μεταξύ ενεργειακής δαπάνης

και ενεργειακής πρόσληψης, η συνθήκη δηλαδή που καθορίζει τη διατήρηση ή όχι του σωματικού βάρους. Γίνεται αναφορά στον μεταβολισμό και τους παράγοντες που διαμορφώνουν τις ενεργειακές απαιτήσεις του ανθρώπινου οργανισμού. Στο πλαίσιο αυτό, και προκειμένου να εξοικειωθούν με τις παραπάνω έννοιες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να υπολογίσουν τις προσωπικές τους ημερήσιες ανάγκες σε ενέργεια.

Επιπλέον, παρουσιάζονται τα διαφορετικά είδη φυσικής δραστηριότητας, καθώς και τα οφέλη που προσφέρει η άσκηση στα διάφορα συστήματα του οργανισμού (αναπνευστικό, καρδιαγγειακό, μυοσκελετικό κ.λπ.). Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία που έχουν οι απαιτήσεις των αθλητών σε ενέργεια, αλλά και οι διαφορετικές ανάγκες σε θρεπτικά συστατικά που παρουσιάζονται στα διαφορετικά είδη αθλημάτων. Είναι πολύ σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εστιάσουν την προσοχή τους στην επίδραση που έχει η φυσική δραστηριότητα στο ισοζύγιο ενέργειας. Επίσης, υπογραμμίζεται η σημασία που έχει η διατροφή στην εμφάνιση της κόπωσης καθώς και στη σύσταση του σώματος. Τέλος, γίνεται αναφορά στο θρεπτικό περιεχόμενο των γευμάτων πριν και μετά την άσκηση με στόχο τη βέλτιστη απόδοση. Ολοκληρώνοντας την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν αποκτήσει το γνωστικό υπόβαθρο ώστε να αναγνωρίζουν τη διαφορά μεταξύ ενεργειακής δαπάνης ηρεμίας και ημερήσιων ενεργειακών απαιτήσεων, ενώ παράλληλα θα είναι σε θέση να αξιολογούν το θετικό, σταθερό ή αρνητικό ενεργειακό ισοζύγιο.

2.3.Δ.5 | ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗ

Η συγκεκριμένη υποενότητα αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στην έννοια της πρόληψης και την παροχή γνώσεων για την προστασία της υγείας από ασθένειες που σχετίζονται με τον τρόπο διατροφής. Παρουσιάζονται οι παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση μεταβολικών ασθενειών (παχυσαρκία, υπέρταση, υπερλιπιδαιμίες, σακχαρώδης διαβήτης) καθώς και άλλων παθολογικών καταστάσεων των οποίων η θεραπεία επιβάλλει ιδιαίτερη διατροφική αντιμετώπιση. Είναι πολύ σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατανοήσουν τη σημασία που έχει η διατροφή στην αποφυγή ή αντιμετώπιση των παραπάνω ασθενειών.

Ειδικότερα, η υποενότητα αυτή πραγματεύεται μια σειρά από παθήσεις που συνδέονται με τη διατροφή και τα τρόφιμα όπως αναιμία, σύνδρομο ευερέθιστου εντέρου, οστεοπόρωση, νεφροπάθειες, αλλεργίες, δυσανεξία στη λακτόζη, κοιλιοκάκη κ.ά. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στις δερματοπάθειες, τα λοιμώδη νοσήματα, ορισμένους τύπους καρκίνου, τις παθήσεις του θυρεοειδούς αδένος. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στα κριτήρια διάγνωσης και στις ιατρικές εξετάσεις που απαιτούνται σε κάθε περίπτωση. Στο πλαίσιο αυτό, γίνεται συζήτηση με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σχετικά με τα αντίστοιχα κλινικά συμπτώματα που εμφανίζονται. Παράλληλα, για την εξοικειώσή τους με τη σημασία που έχει η αναγνώριση της μοναδικότητας κάθε ασθενούς, μελετώνται πρακτικά παραδείγματα παρεμφερούς αιτιολογίας και παρόμοιων

συμπτωμάτων, όπως είναι η διάρροια και η δυσκοιλιότητα, και γίνεται διάκριση των απαιτούμενων διατροφικών περιορισμών στις αντίστοιχες περιπτώσεις.

Τέλος, γίνεται επισκόπηση του ρόλου που διαδραματίζει η διατροφή στην ενίσχυση της ψυχολογικής υγείας, προτείνοντας την κατανάλωση συγκεκριμένων τροφίμων για την αντιμετώπιση συμπτωμάτων κατάθλιψης ή/και απώλειας μνήμης. Ολοκληρώνοντας την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να ενθαρρύνουν την πρόληψη και να υποστηρίζουν ασθενείς, επισκέπτες/-τριες ή τουρίστες/-τριες, παρέχοντας συμβουλές κατάλληλης διατροφής ως τρόπου καταπολέμησης ασθενειών.

2.3.Δ.6 | ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η υποενότητα αυτή αποσκοπεί στην εισαγωγή των εκπαιδευομένων στην έννοια της βιώσιμης διατροφής, ενώ παράλληλα παρουσιάζει ειδικές περιπτώσεις διατροφικών συστάσεων που πρέπει να ακολουθούνται, π.χ. από ανθρώπους που είναι χορτοφάγοι ή εκείνων που ταξιδεύουν συχνά. Ειδικότερα, παρουσιάζονται πρότυπα ισορροπημένα διαιτολόγια καθώς και βασικές πρότυπες συνταγές που έχουν κατάλληλη αναλογία σε θρεπτικά συστατικά. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να εξοικειωθούν με τις ετικέτες τροφίμων και να εστιάσουν την προσοχή τους στον προσδιορισμό των μερίδων ανά τρόφιμο ή ομάδα τροφίμων.

Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στα τρόφιμα βιολογικής καλλιέργειας, τις υπερτροφές (superfoods), τα αντιοξειδωτικά, αλλά και τα διάφορα συμπληρώματα και γίνεται συζήτηση με τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες ως προς τις επιδράσεις που έχουν τα παραπάνω προϊόντα στην υγεία και την ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος του οργανισμού.

Η ενότητα πραγματεύεται, επίσης, τα τοπικά και εποχικά προϊόντα και τη σημασία τους για έναν πιο βιώσιμο πλανήτη. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στη σπατάλη τροφίμων και το αποτύπωμα της διατροφής, ενώ γίνεται αναφορά στην επίδραση του νέου μοντέλου διατροφής στην κλιματική αλλαγή.

Τέλος, γίνεται μια σύντομη επισκόπηση τουριστικών δραστηριοτήτων που μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ευεξίας και την καλύτερη ποιότητα ζωής του ανθρώπου (π.χ. γαστρονομικός ή πεζοπορικός τουρισμός).

Ολοκληρώνοντας την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα έχουν αποκτήσει τα γνωστικά εφόδια προκειμένου να προτείνουν συμβουλές διατροφής όχι μόνο ως ασπίδα προστασίας της υγείας αλλά και με σεβασμό στην υγεία του περιβάλλοντος. Είναι πολύ σημαντικό οι εκπαιδευόμενοι/-ες να είναι σε θέση να παροτρύνουν τους επισκέπτες/-τριες/τουρίστες/-τριες στην υιοθέτηση ενός πιο βιώσιμου τρόπου ζωής και διατροφής.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Gibney, M. J., Lanham-New, S. A., Cassidy, A. & Vorster, H. H. (2015). *Εισαγωγή στη διατροφή του ανθρώπου* (2η έκδοση), (επιμ. Α. Λ. Ματάλα & Μ. Γιαννακούλια). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Τσιλιγκίρογλου-Φαχαντίδου, Α. & Χασαπίδου, Μ. (2002). *Διατροφή για υγεία, άσκηση και αθλητισμό*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Παπανικολάου, Γ. (2009). *Σύγχρονη διατροφή & διαιτολογία. Βασικοί κανόνες διατροφής και δίαιτας για όλες τις ηλικίες. Δίαιτες για όλες τις παθήσεις. Με βιταμίνες και ιχνοστοιχεία* (7η έκδοση συμπληρωμένη). Αθήνα: Εκδόσεις Θυμάρι.
2. Williams, M. H. (2014). *Διατροφή & υγεία, ευρωστία και αθλητική απόδοση* (μτφρ. Κ. Αναστασίου, Γ. Κ. Βλάσης & Α. Δελαπόρτα). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

2.3.Ε • ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα σκοπεύει να παρουσιάσει τις βασικές αρχές που διέπουν την εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών αναδεικνύοντας παράλληλα τις ιδιαίτερες ρόττες που παρατηρούνται στους τομείς παροχής υπηρεσιών, όπως σε αυτούς του τουρισμού και της υγείας. Ειδικότερα, παρουσιάζονται και αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά στην παραγωγή και κατανάλωση των υπηρεσιών και πώς αυτά επηρεάζουν την ποιότητα εξυπηρέτησης των πελατών/-ισσών ή/και των ασθενών. Αναλύονται οι διαδικασίες που ακολουθούνται για τη διασφάλιση της ποιοτικής εξυπηρέτησης, η δημιουργία ισχυρών σχέσεων μεταξύ των εμπλεκόμενων, καθώς και ο ρόλος τους για τη θεμελίωση και την ενίσχυση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος. Επίσης, παρουσιάζεται το θεωρητικό πλαίσιο των πελατειακών προσδοκιών, η έννοια αλλά και οι πρακτικές της πελατοκεντρικής προσέγγισης, ενώ γίνεται αναφορά στα βασικά εργαλεία, μοντέλα και μεθοδολογίες που χρησιμοποιούνται στον τομέα των υπηρεσιών (π.χ. SERVQUAL). Επιπλέον, δίνοντας έμφαση στον ευαίσθητο τομέα της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές της αποτελεσματικής λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας για τη διαμόρφωση θετικού κλίματος και σχέσεων αμοιβαίας εμπιστοσύνης ανάλογα με τις διαφορετικές κατηγορίες των ατόμων που λαμβάνουν τις υγειονομικές υπηρεσίες (π.χ. ασθενείς ή/και τουρίστες/-τριες).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Γνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στην παραγωγή, διάθεση και κατανάλωση των υπηρεσιών,
- Ερμηνεύουν τις επιδράσεις των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των παρεχόμενων υπηρεσιών και πώς αυτά επηρεάζουν την εξυπηρέτηση των πελατών/-ισσών,
- Αναγνωρίζουν τη σημασία της πελατοκεντρικής προσέγγισης ως ένα μέσο επίτευξης ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος στην παροχή υπηρεσιών,
- Κατανοούν τη σπουδαιότητα της ανάπτυξης υγιών διαπροσωπικών σχέσεων για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών,
- Εκτελούν ολοκληρωμένες πρακτικές εξυπηρέτησης πελατών/-ισσών,
- Διαφοροποιούν τις πρακτικές επικοινωνίας και εξυπηρέτησης πελατών/-ισσών ανάλογα με το είδος της υπηρεσίας και τα χαρακτηριστικά του/της λήπτη/-τριας αυτής (π.χ. ασθενής ή/και τουρίστας/-τρια),
- Επιλύουν πιθανές ασυνέχειες και αστοχίες στην παροχή υπηρεσιών εφαρμόζοντας το μοντέλο SERVQUAL,
- Υιοθετούν σύγχρονες πρακτικές εξυπηρέτησης πελατών/-ισσών προσαρμοσμένες στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας,
- Δημιουργούν σχέσεις εμπιστοσύνης με τους/τις πελάτες/-ισσές τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους στο θαλασσοθεραπευτήριο, υδροθεραπευτήριο και στη μονάδα αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Διαπροσωπική επικοινωνία / Ενεργητική ακρόαση / Ενσυναίσθηση /
Εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών / Εξατομικευμένη προσέγγιση / Διαχείριση
συγκρούσεων / Μέτρηση ποιότητας / Τεχνικές επικοινωνίας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ
2	Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ / ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA
3	Η ΠΕΛΑΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
4	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
5	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
6	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ
7	ΜΕΤΡΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Ε.1 | ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ

Στην παρούσα εκπαιδευτική υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται την ιδιαιτερότητα που παρουσιάζουν οι υπηρεσίες υγείας και τουρισμού τόσο στην παραγωγή τους αλλά και στη διάθεση και κατανάλωση αυτών. Δεν είναι ίδιες με τα υλικά προϊόντα (π.χ. βιομηχανίας) αλλά πρόκειται για μια σειρά δράσεων, που δημιουργούν μια «ανταλλαγή», η οποία ικανοποιεί ταυτόχρονα τον/την ασθενή/πελάτη/-ισσα/τουρίστα/-τρια και την επιχείρηση του κλάδου. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τις ιδιαιτερότητες στον τομέα της υγείας οι οποίες για την παραγωγή τους απαιτείται εξειδικευμένο προσωπικό (γιατρούς, νοσηλευτές/-τριες κ.λπ.), εξοπλισμένη προσέγγιση ανά ασθενή, συνεργασία του/της ασθενούς και άμεση παραγωγή τους διότι οι υπηρεσίες δεν αποθηκεύονται. Όσον αφορά τη διάθεσή τους, αυτή σχετίζεται με την άμεση κατανάλωση σε περίπτωση ανάγκης. Όπως προαναφέρθηκε, η μη δυνατότητα αποθήκευσης δημιουργεί προβλήματα κατά τη διάρκεια της ζήτησης των υπηρεσιών, καθώς και στη διαδικασία παρακολούθησης της ποιότητάς τους.

Κατά την κατανάλωση των υπηρεσιών, υπεισέρχεται πάντα η υποκειμενική άποψη του/της ασθενούς σχετικά με την ποιότητα και την ικανοποίηση που αποκομίζει ως χρήστης/-τρια. Παράλληλα, λαμβάνονται υπόψη το υψηλό κόστος τέτοιου είδους υπηρεσιών, καθώς και η αλληλεπίδραση με τον πάροχο των υπηρεσιών. Τέλος δεν θα πρέπει να παραλείψουμε ότι στην παροχή υπηρεσιών υγείας υπεισέρχονται και παράγοντες σχετικοί με τη χρήση προσωπικών δεδομένων σύμφωνα με το Γενικό Κανονισμό για την Προστασία Δεδομένων (GDPR), το θεσμικό πλαίσιο και δεοντολογικούς κανόνες.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι οι υπηρεσίες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa δεν αφορούν μόνο ασθενείς αλλά καταναλώνονται και για λόγους ευεξίας. Έτσι, με την έννοια του τουριστικού προϊόντος παρουσιάζουν κάποιες ιδιαιτερότητες σε σχέση με άλλα αγαθά, που είναι ίδιες με τις παραπάνω, αλλά επιπρόσθετα θα βάζαμε την εποχικότητα που παρουσιάζει η ζήτησή τους.

2.3.E.2 | Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στη συγκεκριμένη υποενότητα, κατανοούν ότι η επικοινωνία με τους/τις πελάτες/-ισσες/ασθενείς στις μονάδες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa έχει ουσιώδη σημασία για τη διασφάλιση, από τη μια μεριά, της ικανοποίησης και της ευεξίας των πελατών/-ισσών και ασθενών και, από την άλλη, για την ενίσχυση του ονόματος και της φήμης της επιχείρησης μέσω της αποτελεσματικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτές τις μονάδες βασίζονται στη χρήση φυσικών ιαματικών πόρων και αυτό από μόνο του απαιτεί μια προσέγγιση που επικεντρώνεται στις προσδοκίες των πελατών/-ισσών. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν ότι σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, «η ευεξία είναι μια κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευημερίας, και όχι απλώς η απουσία ασθένειας ή αναπηρίας». Με αυτή την έννοια η επικοινωνία είναι απαραίτητη για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών με τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης και ασφάλειας από μέρους των πελατών/-ισσών. Επιπλέον, μέσω της επικοινωνίας πραγματοποιείται η ανατροφοδότηση από τους/τις ασθενείς/πελάτες/-ισσες, ώστε η επιχείρηση να γνωρίζει πού και με ποιον τρόπο πρέπει να παρέμβει ώστε να βελτιώσει τις υπηρεσίες της και να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των πελατών/-ισσών.

Ειδικότερα, η επικοινωνία στις μονάδες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa δεν αφορά μόνο την παροχή υπηρεσιών αλλά και την προαγωγή της υγείας και της ευεξίας των ασθενών/πελατών/-ισσών. Πρόκειται για μια ολιστική προσέγγιση που έχει να κάνει με την κατανόηση των αναγκών των πελατών/-ισσών και παράλληλα με την ενημέρωσή τους για τις επιλογές που παρέχει η επιχείρηση για την κάλυψη αυτών των αναγκών τους.

2.3.E.3 | Η ΠΕΛΑΤΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, σε αυτή την υποενότητα, υιοθετούν την πελατοκεντρική προσέγγιση στις μονάδες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, η οποία είναι μια επιχειρηματική στρατηγική που δίνει προτεραιότητα στην ικανοποίηση των αναγκών των ασθενών/πελατών/-ισσών εξασφαλίζοντας παράλληλα για τις επιχειρήσεις κερδοφορία και αύξηση του μεριδίου στην αγορά. Απαραίτητη προϋπόθεση για να συμβεί αυτό είναι η συμμετοχή όλου του προσωπικού. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι ο προσανατολισμός στον πελάτη είναι μια φιλοσοφία που, αντί να επικεντρώνεται στους ανταγωνιστές ή άλλους εξωτερικούς παράγοντες, δίνει προτεραιότητα στην ικανοποίηση του/της πελάτη/-ισσας/αγοραστή, χρησιμοποιώντας διάφορες τεχνικές και εργαλεία. Η γνώμη των πελατών/-ισσών και η καταγραφή των αναγκών τους βοηθά την επιχείρηση να προσαρμόσει τις υπηρεσίες της αναλόγως. Η τμηματοποίηση των πελατών/-ισσών είναι ένα εργαλείο ώστε να καλυφθούν διαφορετικές ανάγκες. Η διενέργεια έρευνας, η χρήση ερωτηματολογίων κ.ά. μέσω διαφόρων καναλιών (κοινωνικά δίκτυα, τηλεφωνικά κ.ά.) παρέχει σημαντικά στοιχεία για βελτίωση

των προσφερόμενων υπηρεσιών. Η αλληλεπίδραση με τους/τις πελάτες/-ισσες με χρήση διαφόρων καναλιών επικοινωνίας (ιστοσελίδα, κοινωνικά δίκτυα, ηλεκτρονική αλληλογραφία κ.λπ.) δημιουργεί αίσθημα μοναδικότητας στον/στην πελάτη/-ισσα με αποτέλεσμα την αφοσίωση αυτού στην επιχείρηση αλλά και την προσέλκυση νέων πελατών/-ισσών εξαιτίας των ικανοποιημένων πελατών/-ισσών.

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι η εξατομικευμένη προσέγγιση του/της ασθενούς/πελάτη/-ισσας προκαλεί μείωση του κόστους, η οποία προέρχεται από τη βελτίωση των επαναλαμβανόμενων παρεχόμενων υπηρεσιών. Η ενημέρωση των ασθενών/πελατών/-ισσών για τις διαθέσιμες υπηρεσίες της μονάδας, καθώς και η συναπόφαση με τον πάροχο σχετικά με τις υπηρεσίες που θα λάβουν δίνει πρόσθετη αξία στον/στη χρήστη/-τρια. Τέλος, η συνεχής επικοινωνία με τον/την ασθενή/πελάτη/-ισσα και μετά την παροχή των υπηρεσιών, αποδεικνύει το ενδιαφέρον της επιχείρησης ατομικά για τον καθένα/-μία και ενισχύει τη φήμη της.

2.3.E.4 | ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία ανάπτυξης των διαπροσωπικών σχέσεων με τους/τις πελάτες/-ισσες/ασθενείς στις μονάδες θαλάσσιοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa ως μιας επιχειρηματικής και επικοινωνιακής στρατηγικής με στόχο την ικανοποίηση των πελατών/-ισσών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η οποία στο τέλος θα φέρει αύξηση της κερδοφορίας της επιχείρησης. Το αίσθημα μοναδικότητας που εισπράττει ο/η κάθε πελάτης/-ισσα/ασθενής, κατά την επαφή με το προσωπικό της επιχείρησης, από την εξατομικευμένη προσέγγιση δημιουργεί μια υγιή διαπροσωπική σχέση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εντοπίζουν τις στρατηγικές που εφαρμόζουν οι επιχειρήσεις γι' αυτόν τον σκοπό όπως: την ανάπτυξη δεξιοτήτων του προσωπικού που έχουν άμεση σχέση με τη ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων μέσω της ενσυναίσθησης για τους/τις πελάτες/-ισσες/ασθενείς. Επιπλέον, εντοπίζουν την ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ενθάρρυνσης για συνεργασία και διεκδικητική επικοινωνία.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι οι καλές και παραγωγικές διαπροσωπικές σχέσεις βοηθούν στην οικοδόμηση σχέσεων εμπιστοσύνης μεταξύ πελάτη/-ισσας/ασθενούς και επιχείρησης με αμοιβαίο όφελος. Οι επιχειρήσεις χρησιμοποιούν διάφορες στρατηγικές για τη δημιουργία αυτού του θετικού κλίματος, οι οποίες βασίζονται κατ' αρχήν στη συλλογή πληροφοριών για τον/την πελάτη/-ισσα που περιλαμβάνουν λεπτομέρειες όπως τα προφίλ των πελατών/-ισσών, δημογραφικά στοιχεία, το είδος των υπηρεσιών/προϊόντων που αγοράστηκαν και άλλες πληροφορίες που τους ενδιαφέρουν. Τέλος, τα πληροφοριακά συστήματα διαχείρισης πελατών/-ισσών (Customer Relationship Management – CRM) βοηθούν σημαντικά στην επεξεργασία πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο από πολλές διαφορετικές πηγές, ακόμα και από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό βοηθά την επιχείρηση να

αντιδρά άμεσα στις απαιτήσεις των πελατών/-ισσών επιλύοντας παράλληλα τυχόν προβλήματα χωρίς καθυστέρηση.

Το παιγνίδι ρόλων είναι μια προτεινόμενη εκπαιδευτική πρακτική ώστε οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εφαρμόσουν ό,τι διδάχθηκαν.

2.3.E.5 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Όπως αναφέρθηκε και στις προηγούμενες υποενότητες, η αποτελεσματική επικοινωνία με τους/τις ασθενείς/ πελάτες/-ισσες της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa είναι το κλειδί για την επίτευξη των επιχειρηματικών της στόχων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις διάφορες τεχνικές επικοινωνίας με τις οποίες μπορούν να προσεγγίσουν τους/τις ασθενείς/πελάτες/-ισσες και να επικοινωνήσουν τα μηνύματα που θέλουν να περάσουν (πομπός, δέκτης) και μέσω της ανατροφοδότησης (feedback) ελέγχεται η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σπουδαιότητα της ενεργητικής ακρόασης η οποία αποτελεί βασικό εργαλείο επιτυχούς επικοινωνίας και μέσα από παραδείγματα αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της, οι ασθενείς/πελάτες/-ισσες αισθάνονται ότι τους/τις καταλαβαίνουν όταν τους/τις δίνουν προσοχή και τους/τις ακούν ενεργά. Αναγνωρίζουν τη λεκτική και τη μη λεκτική μορφή επικοινωνίας, τη γλώσσα του σώματος, τις εκφράσεις του προσώπου και τον τόνο της φωνής και πόσο σημαντικό ρόλο παίζουν στην επικοινωνία. Ένα χαμόγελο, ο ευχάριστος τόνος φωνής και η χαλαρή στάση μπορούν να δημιουργήσουν ένα άνετο κλίμα ώστε οι ασθενείς/πελάτες/-ισσες να αισθάνονται ευπρόσδεκτοι.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται μέσα από ασκήσεις και το παιγνίδι ρόλων, στην ορθή χρήση της προφορική επικοινωνίας λόγω των πλεονεκτημάτων που παρουσιάζει εξαιτίας της αμεσότητάς της. Προσαρμόζουν την τεχνική που θα ακολουθήσουν ανάλογα με τον/την ασθενή/πελάτη/-ισσα που έχουν απέναντί τους με σκοπό τη εξατομικευμένη προσέγγιση με σκοπό την ενίσχυση της σχέση του/της με τον οργανισμό. Επιπλέον, αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες στη χρήση σύγχρονων ψηφιακών μέσων, όπως το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (email), τις εφαρμογές για κινητά και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία διευκολύνουν την άμεση επικοινωνία με τους/τις πελάτες/-ισσες.

2.3.E.6 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν ότι η σημερινή εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών από μέρους της επιχείρησης περιλαμβάνει πολύ περισσότερα από μια απλή συνομιλία πρόσωπο με πρόσωπο ή απάντηση σε τηλεφωνικές κλήσεις. Τα στελέχη μονάδων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa θα πρέπει να διαθέτουν ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων εξυπηρέτησης/υποστήριξης πελατών/-ισσών ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν το επίπεδο εξυπηρέτησης που περιμένουν οι ασθενείς/πελάτες/-ισσες, όπως αναφέρθηκε και στην υποενότητα «Μέτρηση της

ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών». Αναγνωρίζουν τη σημασία που έχουν οι κοινωνικές δεξιότητες στην εξυπηρέτηση πελατών/-ισών που, παρά τη συνεχή αύξηση του ηλεκτρονικού εμπορίου, οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ παρόχου και πελάτη/-ισσας εξακολουθούν να είναι το κλειδί για εξατομικευμένη εμπειρία.

Ειδικότερα, οι δεξιότητες αυτές είναι: Η προσοχή που πρέπει να δίνεται στον/στην ασθενή/πελάτη/-ισσα ώστε να νιώσει ότι ενδιαφέρονται γι' αυτόν/αυτήν. Η υπομονή, η επίδειξη δηλαδή αυτοέλεγχου σε δύσκολες καταστάσεις εξυπηρέτησης, η σαφής επικοινωνία, τόσο σε προφορικό όσο και σε γραπτό λόγο, έχουν εξίσου σημασία. Η ικανότητα χρήσης θετικής γλώσσας, ο τρόπος δηλαδή που δίνονται οι απαντήσεις, παίζει ρόλο στο πώς αντιλαμβάνονται οι πελάτες/-ισσες την επιχείρηση. Η επίλυση προβλημάτων/συγκρούσεων αποτελεί απαραίτητη δεξιότητα που βοηθά τα στελέχη να διαχειρίζονται δύσκολες καταστάσεις. Η θετική στάση συνεισφέρει στη δημιουργία αποτελεσματικής αλληλεπίδρασης με τους/τις ασθενείς/πελάτες/-ισσες. Η προσαρμοστικότητα και ευελιξία βοηθούν τα στελέχη να προσαρμοστούν σε δύσκολες καταστάσεις που μπορεί να προκύψουν. Η διαχείριση του χρόνου (time management) αποτελεί σημαντική δεξιότητα στην ιεράρχηση των καθημερινών δραστηριοτήτων. Τέλος, δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε και τη σημασία που έχουν οι τεχνικές δεξιότητες στην άσκηση των καθηκόντων των στελεχών θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, όπως η γνώση ξένων γλωσσών, η πιστοποίηση σε H/Y κ.ά.

2.3.E.7 | ΜΕΤΡΗΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Μια σημαντική υποενότητα στο συγκεκριμένο μάθημα αποτελεί η μέτρηση της ποιότητας παρεχόμενων υπηρεσιών στις μονάδες θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Μέσω της μέτρησης ο οργανισμός έχει τη δυνατότητα ανατροφοδότησης και παρέμβασης όπου κρίνεται σκόπιμο. Η μέτρηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας και ευεξίας παρουσιάζει αρκετές ιδιαιτερότητες λόγω του υποκειμενικού χαρακτήρα της, πώς δηλαδή την αντιλαμβάνεται και την εισπράττει ο/η κάθε ασθενής/πελάτης/-ισσα. Τα περισσότερα από τα μοντέλα επικεντρώνονται στη διαδικασία της παροχής υπηρεσιών και στον/στην πελάτη/-ισσα, παρά στα τεχνικά αποτελέσματα που σχετίζονται με τις υπηρεσίες. Έχουν αναπτυχθεί διάφορα μέσα και μεθοδολογίες με το πιο συνηθισμένο τα ερωτηματολόγια ικανοποίησης πελατών/-ισών/ασθενών που περιλαμβάνουν ερωτήσεις με χαρακτηριστικά διαφόρων παραμέτρων, όπως είναι η ποιότητα της εξυπηρέτησης, οι υποδομές, η συμπεριφορά του προσωπικού, η αποτελεσματικότητα των θεραπειών και, γενικά, η συνολική εμπειρία. Η καθαρή βαθμολογία υποστηρικτικών (Net Promoter Score-NPS) είναι μία από τις βασικές μετρήσεις εμπειρίας πελάτη που υπολογίζει την πιθανότητα οι πελάτες/-ισσες να προτείνουν την επιχείρηση σε άλλους. Οι συνεντεύξεις και οι ομάδες είναι και αυτά εργαλεία με το οποία η επιχείρηση συλλέγει χρήσιμες πληροφορίες για τις απόψεις των πελατών/-ισών.

Επιπλέον, ένα ευρέως χρησιμοποιούμενο μέσο μέτρησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών είναι το σύστημα SERVQUAL –προέρχεται από τα αρχικά των

λέξεων SERVice (υπηρεσία) και QUALity (ποιότητα). Στην εφαρμογή του, το μοντέλο ξεκινά από τον προσδιορισμό του χάσματος που συνήθως υπάρχει μεταξύ προσδοκιών και ικανοποίησης του/της πελάτη/-ισσας για μια συγκεκριμένη υπηρεσία εφαρμόζοντας ένα σύστημα βαθμολογίας των πέντε καθοριστικών συντελεστών (determinants) που επηρεάζουν τη διαμόρφωση του επιπέδου ικανοποίησής του και είναι: Υπόσταση, Αξιοπιστία, Ανταπόκριση, Εγκυρότητα και Ταύτιση.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Krogerus, M. & Tschappeler, R. (2021). *Το βιβλίο της επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Διόπτρα.
2. Κοσμάτος, Δ. (2011). *CRM Διαχείριση πελατειακών σχέσεων. Αρχές και τεχνολογίες* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.

Συμπληρωματικές

1. Πρωτοπαπαδάκης, Ι. (2021). *Εξυπηρέτηση πελατών σε φιλοξενία & εστίαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
2. Verderber, F. R. (1998). *Η τέχνη της επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
3. Garner, A. (2000). *Η τέχνη της επικοινωνίας. Πώς να γίνετε περισσότερο αποτελεσματικοί σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.

2.3.ΣΤ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να παρουσιάσει τις βασικές αρχές που διέπουν την επιχειρηματική ηθική και δεοντολογία, καθώς και την κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων τόσο στον ευαίσθητο τομέα της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών όσο και στον τουρισμό. Αναλύονται οι θεμελιώδεις έννοιες της ηθικής και της δεοντολογίας που οφείλουν να ακολουθούν οι επιχειρηματικοί φορείς και αναδεικνύεται η αυξανόμενη σημασία τους στη σύγχρονη επιχειρηματική πρακτική, ως αποτέλεσμα των κοινωνικοοικονομικών μεταβολών και της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών/-τριών σε συναφή ζητήματα. Εξετάζονται τα ζητήματα ηθικής φύσης που δημιουργούνται κατά την επιχειρηματική δράση, καθώς και τα ηθικά ζητήματα που δημιουργούνται για τους/τις εργαζόμενους/-ες και τους/τις καταναλωτές/-τριες στον χώρο παροχής υπηρεσιών. Τέλος, αναφέρονται οι βασικές μορφές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης παρουσιάζοντας σχετικά εθνικά και διεθνή επιτυχημένα παραδείγματα.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διατυπώνουν τις βασικές έννοιες της επιχειρηματικής ηθικής,
- Γνωρίζουν τις θεμελιώδεις μορφές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης ανακαλώντας επιχειρηματικές δράσεις που ανταποκρίνονται σε αυτές,
- Ερμηνεύουν τις πρακτικές της επιχειρηματικής ηθικής και δεοντολογίας, καθώς και της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων στον τομέα της υγείας,
- Διακρίνουν τις σύγχρονες τάσεις της επιχειρηματικής ηθικής και δεοντολογίας στον τομέα της υγείας,
- Αναπτύσσουν πρακτικές εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στον τομέα της υγείας,
- Υιοθετούν καλές πρακτικές επιχειρηματικής ηθικής στον χώρο εργασίας τους ανταποκρινόμενοι/-ες στον ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν στο πλαίσιο των καθηκόντων τους,
- Σχεδιάζουν δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στους τομείς της παροχής υγειονομικών υπηρεσιών και τουρισμού,
- Εφαρμόζουν δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης στον χώρο εργασίας τους,
- Ενθαρρύνουν την αποδοχή ενεργειών και δράσεων επιχειρηματικής ηθικής και δεοντολογίας στους τομείς υγείας και τουρισμού,
- Συζητούν ζητήματα ηθικής φύσης που δημιουργούνται για τους/τις εργαζόμενους/-ες και τους/τις καταναλωτές/-τριες στον χώρο παροχής υπηρεσιών υγείας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Επιχειρηματική ηθική / Κώδικας δεοντολογίας / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) / Αειφόρος ανάπτυξη / Βιωσιμότητα / Ισότητα / Προστασία των προσωπικών δεδομένων / Ακεραιότητα.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ
3	ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
4	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (ΕΚΕ)
5	ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
6	Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
7	ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
8	ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ
9	ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ/-ΕΣ

Κείμενο αναφοράς

2.3.ΣΤ.1 | ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΗ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται σε κάποιες βασικές έννοιες που χρησιμοποιούνται στις επόμενες υποενότητες. Παρουσιάζονται οι ορισμοί/έννοιες της φιλοσοφίας, του ήθους και της ηθικής ως κλάδου της φιλοσοφίας. Ξεκινώντας, η «Φιλοσοφία» ως επιστήμη θα μπορούσε να οριστεί ότι είναι η φιλοσοφική σκέψη που απαντά σε διαχρονικά ερωτήματα του ανθρώπου σε σχέση με τον κόσμο και τη θέση του σε αυτόν αναλύοντας πραγματικά εμπειρικά δεδομένα. Η φιλοσοφία διαιρείται στους παρακάτω βασικούς κλάδους: 1. Μεταφυσική, 2. Οντολογία, 3. Γνωσιολογία και Επιστημολογία, 4. Ηθική, 5. Αισθητική, 6. Πολιτική φιλοσοφία και 7. Αναλυτική φιλοσοφία.

Ο Αριστοτέλης ονόμασε «ήθος» (moral) τον τρόπο σύμφωνα με τον οποίο εκφράζονται αυτοί που πράττουν και χαρακτήρισε την «ηθική» ως «πρακτική φιλοσοφία». Η ηθική σχετίζεται με συναισθήματα και πράξεις, ενώ γίνεται αντιληπτή ως εκείνες τις ψυχικές διαθέσεις που επηρεάζουν ή κατευθύνουν ορισμένα συναισθήματα, υπογορεύοντας και ελέγχοντας παράλληλα τη σωστή δράση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ότι η ηθική είναι ένα σύνολο αρχών αποδεκτό σε μια κοινωνία, το οποίο θέτει τα πρότυπα συμπεριφοράς των ατόμων σχετικά με το τι είναι σωστό ή λάθος, καλό ή κακό. Αυτό καθοδηγεί τις συμπεριφορές και τις αποφάσεις στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης, αποτελώντας τον οδηγό για την αντιμετώπιση πιθανών ηθικών διλημμάτων, σύμφωνα με τα υιοθετημένα πρότυπα συμπεριφοράς.

2.3.ΣΤ.2 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιγράφουν τις βασικές έννοιες της επιχειρηματικής ηθικής και δεοντολογίας στον χώρο των επιχειρήσεων. Η επιχεί-

ρηση, όπως έχει αναφερθεί και σε άλλες μαθησιακές ενότητες, αποτελεί ένα ζωντανό οικονομικό και κοινωνικό οργανισμό που δραστηριοποιείται και αναπτύσσεται σε ένα περιβάλλον με το οποίο αλληλοεπιδρά από τη μια μεριά και παράλληλα οφείλει να προσαρμόζεται προκειμένου να έχει συνέχεια. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η επιχειρηματική ηθική (business ethics) και δεοντολογία αφορά μια δέσμη κανόνων και αρχών που καθορίζουν τη συμπεριφορά των ατόμων στον χώρο του επιχειρείν. Αποτυπώνει τη φιλοσοφία της επιχείρησης σχετικά με τη στάση της, αλλά και τις πρακτικές που ακολουθεί απέναντι στο εξωτερικό και στο εσωτερικό περιβάλλον της, προς όλους τους εμπλεκόμενους. Καθορίζει τι αποδέχεται η επιχείρηση και τι όχι, ώστε να επιτύχει τους επιχειρηματικούς της στόχους, που είναι η κερδοφορία και η ανάπτυξη. Αφορά όλες τις δραστηριότητες της επιχείρησης και σκοπός της είναι η παράλληλη επίτευξη των στόχων της από τη μια μεριά, με σεβασμό και προσφορά στο κοινωνικό σύνολο από την άλλη. Εξάλλου, αυτό το κοινωνικό σύνολο είναι και η «πελατεία» της κάθε επιχείρησης. Η ικανοποίηση των αναγκών του με κριτήριο το όφελος του κοινωνικού συνόλου είναι αυτό που θα δημιουργήσει αφοσιωμένους/-ες πελάτες/-ισσες για την επιχείρηση. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι η επιχειρηματική ηθική δεν είναι εύκολα μετρήσιμη ποσοτικά και οφείλει να συνδυάσει την έννοια της υπευθυνότητας με την έννοια του κέρδους λαμβάνοντας υπόψη τις τρεις προϋποθέσεις (γνωστές ως 3c) τη συμμόρφωση (compliance), τη συνεισφορά (contribution) και τις συνέπειες (consequences). Η μελέτη περιπτώσεων αποτελεί μια προτεινόμενη εκπαιδευτική πρακτική προς κατανόηση των ανωτέρω.

2.3.ΣΤ.3 | ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες στη συγκεκριμένη εκπαιδευτική υποενότητα εξετάζουν την έννοια της «εταιρικής διακυβέρνησης» και πώς αυτή επιδρά στην εν γένει λειτουργία της επιχείρησης. Η εταιρική διακυβέρνηση αφορά μια σειρά πρακτικών και ένα σύστημα αρχών, βάσει του οποίου οργανώνεται, λειτουργεί και διοικείται μια εταιρεία. Πρόκειται για έγγραφο κείμενο το οποίο, με απόφαση των οργάνων της επιχείρησης, αποτελεί το θεσμικό πλαίσιο βάσει του οποίου δραστηριοποιείται ο οργανισμός. Αποτελεί μια οικειοθελή δέσμευση της επιχείρησης, η οποία δεσμεύει όλα τα στελέχη της στην εφαρμογή του πέρα από το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, το οποίο φυσικά είναι υπεράνω του κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης. Ο κώδικας είναι ένας για όλους και όλοι είναι ίσοι έναντι αυτού, χωρίς απαξίωση της διαφορετικότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι ο σεβασμός στις αρχές που καθορίζονται από τον κώδικα και η καλλιέργεια αξιών, όπως η ακεραιότητα, η αντικειμενικότητα, η ανεξαρτησία, η αξιοπιστία, η εμπιστευτικότητα και η λογοδοσία αποτελούν το «κλειδί» για την ενδυνάμωση της επιχείρησης τόσο του ιδιωτικού όσο και του δημόσιου τομέα. Ενισχύουν τη δημιουργία ενός εργασιακού περιβάλλοντος που προωθεί τη συνεργασία, την εμπιστοσύνη και την αξιοκρατία, ενδυναμώνοντας παράλληλα τις σχέσεις με τους εμπλεκόμενους. Έχοντας υπόψη αυτό, σε επίπεδο επιχειρήσεων οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν

ότι η εισαγωγή της εταιρικής διακυβέρνησης στην καθημερινότητα των επιχειρήσεων μόνο θετικά αξιολογείται πλέον από τους/τις καταναλωτές/-τριες και ενισχύει τη φήμη μιας επιχείρησης. Το μόνο που χρειάζεται είναι συνέπεια και χρόνος ώστε η κοινωνία να αντιληφθεί και να επιβραβεύσει τη δράση της επιχείρησης.

2.3.ΣΤ.4 | ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (ΕΚΕ)

Ένα σημαντικό εργαλείο για τις επιχειρήσεις είναι και η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) (Corporate Social Responsibility). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τι είναι η ΕΚΕ που ως μια δυναμική έννοια εξελίσσεται συνεχώς. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια αλλαγή της επιχειρηματικής φιλοσοφίας και λόγω του εντεινόμενου ανταγωνισμού οι επιχειρήσεις προσπαθούν να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά τους. Η ΕΚΕ είναι μια στρατηγική προσέγγιση που περικλείει την ευθύνη κάθε επιχείρησης απέναντι στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) με τα οποία αλληλοεπηρεάζεται κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας. Αυτά περιλαμβάνουν τις επιχειρήσεις, τους/τις εργαζόμενους/-ες, τους/τις καταναλωτές/-τριες, τους προμηθευτές, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις, τις τοπικές κοινωνίες, τους μετόχους και τους επενδυτές. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά που ενσωματώνει η ΕΚΕ, τα οποία αφορούν την αυτοδέσμευση των ίδιων των επιχειρήσεων, τη διάρκεια και τη συνέχεια στην εφαρμογή της, καθώς και τη συσχέτιση με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά θέματα. Η προσέγγιση αυτή συμπεριλαμβάνει τόσο το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης, αλληλοτροφοδοτείται με το σχέδιο μάρκετινγκ και διασυνδέεται με τη βιώσιμη ανάπτυξη με υπεύθυνο τρόπο. Παράλληλα, παραμένει ως προτεραιότητα η απαίτηση για κερδοφορία και οικονομική ευρωστία, διασφαλίζοντας ότι η υπευθυνότητα συμβαδίζει με την επιχειρηματική βιωσιμότητα. Τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa υιοθετούν πρακτικές στις επιχειρήσεις που μειώνουν την κατανάλωση νερού και ενέργειας, προωθούν την ανακύκλωση και τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων κατά τη διάρκεια της θεραπείας των πελατών/-ισών, προστατεύουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, επενδύουν στην τοπική κοινωνία και ενισχύουν την τοπική οικονομία. Τέλος, πέρα από τα διαφορετικά κίνητρα της κάθε επιχείρησης για εφαρμογή της ΕΚΕ, είναι σίγουρο πως η σημασία και η αξία της διαχρονικά έχει μεγεθυνθεί ώστε σήμερα να αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα η εφαρμογή της.

2.3.ΣΤ.5 | ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πέραν των δράσεων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης (ΕΚΕ) που αναπτύσσει η επιχείρηση σε σχέση με το εξωτερικό περιβάλλον της, υπάρχει και η ανάγκη ανάλογων δράσεων στο εσωτερικό περιβάλλον της και συγκεκριμένα αυτές που αφορούν το προσωπικό της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι το ανθρώπινο δυναμικό της επιχείρησης αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα επιτυχίας του κάθε οργανισμού και ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η ανάπτυξη δράσεων προς ενίσχυση των

γνώσεων και δεξιοτήτων του από τη μια μεριά και η δημιουργία ενός υγιούς και βιώσιμου περιβάλλοντος εργασίας από την άλλη. Δράσεις και καλές πρακτικές για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η οργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων/μαθημάτων ενδοεπιχειρησιακά, η εκπαίδευση στον χώρο εργασίας (on the job training) ή εκτός επιχείρησης με χρηματοδότηση από την επιχείρηση, η οργάνωση κοινών δραστηριοτήτων που ενισχύουν το αίσθημα της ομάδας (ταξίδια αναψυχής, προγράμματα γυμναστικής κ.ά.), προγράμματα υποστήριξης των εργαζομένων (συμβάσεις με παιδικούς σταθμούς, συμβουλευτική υποστήριξη κ.ά.), ασφαλιστικά συμβόλαια πέραν της υποχρεωτικής ασφάλισης υγείας (τακτικό check-up, προληπτικές εξετάσεις κ.ά.) καθώς και η παροχή κινήτρων (μισθολογικά, σε υπηρεσίες κ.ά.) για την επαγγελματική εξέλιξη των εργαζομένων εντός της επιχείρησης και για την επίτευξη των στόχων.

Επιπλέον οι εκπαιδευόμενοι/-ες ονοματίζουν και άλλες καλές πρακτικές ΕΚΕ στον εργασιακό χώρο όπως: Η δέσμευση των εργαζομένων για ανακύκλωση και ορθή διαχείριση αποβλήτων, χρήση επαναχρησιμοποιούμενων προϊόντων και μείωση της κατανάλωσης ενέργειας ώστε η επιχείρηση να μειώσει το περιβαλλοντικό της αποτύπωμα. Η ανάπτυξη κοινωνικών δράσεων με συμμετοχή των εργαζομένων (αιμοδοσία, δωρεές, εθελοντικές πρωτοβουλίες κ.ά.). Οι φιλικές προς τον/τη χρήστη/-τρια υποδομές π.χ. για ΑμεΑ, αυξάνουν τη δέσμευση του προσωπικού με τον οργανισμό και του προσάπτουν αξία.

2.3.ΣΤ.6 | Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Σε συνέχεια των όσων αναφέρθηκαν στην προηγούμενη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν την εφαρμογή της κοινωνικής ευθύνης των επιχειρήσεων στον τομέα της υγείας, η οποία αφορά την εθελοντική δέσμευση τους να αναπτύξουν στρατηγικές που ενσωματώνουν κοινωνικές και περιβαλλοντικές ανησυχίες και εκφράζονται με συναφείς πρακτικές που συμβάλλουν στη βιώσιμη ανάπτυξη, στην κοινωνική αλληλεγγύη, στη διασφάλιση σχέσεων εμπιστοσύνης με την τοπική κοινωνία και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εντοπίζουν πρωτοβουλίες και πρακτικές που υιοθετούν οι επιχειρήσεις θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa για να πετύχουν τα ανωτέρω όπως: πρακτικές που συνδέονται με την εσωτερική της λειτουργία (διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, διαχείριση φυσικών πόρων και ενέργειας, διαχείριση αποβλήτων κ.λπ.), πρακτικές που αφορούν τη σχέση της με το εξωτερικό περιβάλλον και επηρεάζουν το σύνολο των ενδιαφερόμενων μερών (καταναλωτές/-τριες, προμηθευτές, κοινωνία των πολιτών, δημόσιες αρχές).

Επιπλέον, στον τομέα της υγείας, η κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων αφορά πρακτικές που έχουν να κάνουν με τη βελτίωση της υγείας και της ευημερίας των ασθενών/πελατών/-ισσών και της κοινότητας. Η ευκολία πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας (δωρεάν παροχή υπηρεσιών σε συγκεκριμένες ομάδες κ.ά.), οι συνέργειες με εκπαιδευτικά ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα για την προώθηση της έρευνας σε

νέες υπηρεσίες/θεραπείες και η ανάπτυξη δράσεων για την πρόληψη ασθενειών με ευαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού είναι μερικές από αυτές τις πρακτικές. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τη σημασία της βιώσιμης ανάπτυξης για την επιχείρηση και την αναγκαιότητα ανάληψης πρωτοβουλιών που θα μειώνουν τον περιβαλλοντικό κίνδυνο και την επίπτωση στους ανθρώπους. Εξάλλου όπως αναφέρει σε ψήφισμά του το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, «οι επιχειρήσεις θα μπορούν στο μέλλον να είναι βιώσιμες μόνο αν λειτουργούν στο πλαίσιο μίας βιώσιμης οικονομίας».

2.3.ΣΤ.7 | ΟΦΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Η φήμη αποτελεί σημαντικό παράγοντα βιωσιμότητας μιας επιχείρησης και αυτό οφείλεται εν πολλοίς στην ηθική ηγεσία της. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τα οφέλη που αποκομίζουν οι επιχειρήσεις όταν ενεργούν με ηθικό τρόπο και εφαρμόζουν έναν κώδικα δεοντολογίας. Μερικά από τα οφέλη αυτά είναι η αυξημένη αφοσίωση του προσωπικού στους επιχειρηματικούς στόχους με υψηλότερη δέσμευση και ηθικό, καθώς και η χαμηλότερη εναλλαγή εργαζομένων, εξασφαλίζοντας μια σταθερότητα και ένα υγιές εργασιακό περιβάλλον. Επίσης, η προσέλευση προσωπικού υψηλών προσόντων εξασφαλίζοντας ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για την επιχείρηση, η φήμη για ηθική συμπεριφορά με ενίσχυση του brand name, τα οποία εξασφαλίζουν ευκολότερη πρόσβαση στη χρηματοδότηση της επιχείρησης με μειωμένο κόστος δανεισμού και ασφάλισης, η δημιουργία κουλτούρας ανοικτής στην καινοτομία και η δημιουργία υπεραξίας στις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται η επιχείρηση.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αξιολογούν πόσο ζωτικής σημασίας αποδεικνύεται η ηθική στις επιχειρήσεις και οι δεοντολογικές διαδικασίες, καθώς και η ανάγκη να στηριχθεί και να εδραιωθεί ως κουλτούρα από το σύνολο του προσωπικού. Επιπλέον, η ηθική συμπεριφορά και η κουλτούρα μπορούν να προσφέρουν αύξηση της παραγωγικότητας από μέρος του προσωπικού με όφελος εν τέλει του οργανισμού. Η ενισχυμένη εικόνα της εταιρείας και η καλύτερη φήμη βοηθά επίσης και στην προσέλευση νέων πελατών/-ισών. Όλα τα παραπάνω χαρακτηριστικά βοηθούν επίσης τους/τις πελάτες/-ισσες/ασθενείς μιας μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – SPA να αναγνωρίσουν σε αυτές τις επιχειρήσεις ασφάλεια και εμπιστοσύνη στην παροχή των υπηρεσιών τους. Τέλος, οι επιχειρήσεις αυτές είναι ελκυστικές για τους/τις επενδυτές/-τριες που επιζητούν εγγύηση για μια μακροπρόθεσμη κερδοφόρα επένδυση.

2.3.ΣΤ.8 | ΒΙΩΣΙΜΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ

Συνέχεια των όσων έχουν αναφερθεί στις προηγούμενες υποενότητες αποτελεί η βιώσιμη ανάπτυξη και αειφόρος προοπτική των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες μυσούνται στη σημασία αλλά και τα οφέλη που προκύπτουν για όλους τους εμπλεκόμενους από την εφαρμογή τέτοιων πολιτικών από μέρους των επιχειρήσεων. Είναι γνωστό πλέον στο σύγχρονο επιχειρείν ότι οι επιχειρήσεις που λειτουργούν με βιώσιμο τρόπο κάνουν καλό στις ίδιες, στην κοινωνία και στον πλανήτη. Μέσω της υπεύ-

θυνης εταιρικής διακυβέρνησης, θέτουν ως προτεραιότητα τη βιώσιμη ανάπτυξη, η οποία αποτελεί ευκαιρία για καινοτομία και δημιουργεί οικονομική, καταναλωτική, ανθρωποκεντρική και κοινωνική μακροπρόθεσμη αξία για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, εξασφαλίζοντας ένα βιώσιμο μέλλον και έναν καλύτερο εργασιακό κόσμο για όλους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν, επιπλέον, ότι επιχειρήσεις που επενδύουν σε δράσεις για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής δεν δημιουργούν απλώς περισσότερη αξία για τον πλανήτη, την κοινωνία, τους/τις πελάτες/-ισσες και τους/τις εργαζόμενους/-ες, αλλά δημιουργούν, παράλληλα, και μακροπρόθεσμη χρηματοοικονομική αξία για τις ίδιες και βελτιώνουν την κεφαλαιοποίησή τους.

Ειδικότερα για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, οι επιχειρήσεις αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ώστε να βελτιώσουν το περιβαλλοντικό τους αποτύπωμα, οι οποίες αποτυπώνονται στην έκθεση βιωσιμότητας της κάθε επιχείρησης. Η έκθεση βιωσιμότητας βοηθά τις επιχειρήσεις να επικεντρωθούν στον καθορισμό στόχων, στη βελτίωση των εσωτερικών διαδικασιών, στη μέτρηση των επιδόσεων, στην αποτελεσματική διαχείριση των αλλαγών και ενισχύουν την αξιοπιστία τους εξασφαλίζοντας πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η αειφόρος πολιτική των επιχειρήσεων (δημόσιων και ιδιωτικών) εφαρμόζεται μέσα και από τις προμήθειες των επιχειρήσεων που υλοποιούν στόχους σχετικούς με την προστασία του περιβάλλοντος, όπως οι «πράσινες συμβάσεις», οι συμβάσεις «κοινωνικής αναφοράς» και οι συμβάσεις «καινοτομίας», λειτουργώντας ως μοχλός ανάπτυξης της οικονομίας.

2.3.ΣΤ.9 | ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΚΑΙ ΗΘΙΚΑ ΔΙΛΗΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ/-ΕΣ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν στους/στις εργαζόμενους/-ες κατά την επιχειρηματική δράση. Όπως έχει αναφερθεί και σε προηγούμενες υποενότητες, ο ρόλος των στελεχών των επιχειρήσεων είναι να «δείξουν τον δρόμο» σε όλους τους εμπλεκόμενους, ότι ενεργώντας ηθικά ωφελείται και η επιχείρηση και τα ενδιαφερόμενα μέρη της. Οι θεμελιώδεις αξίες που πρέπει να διέπουν την επιχειρηματική δράση είναι:

1. Η τήρηση της νομοθεσίας,
2. Η ακεραιότητα που προωθείται με τη διαφάνεια, τη λογοδοσία, την αμεροληψία, την αντικειμενικότητα και την εμπιστευτικότητα.
3. Ο σεβασμός στους ανθρώπους και το περιβάλλον μέσω της δικαιοσύνης, της ευγένειας, της αποφυγής διακρίσεων και της οικολογικής συνείδησης.
4. Ο επαγγελματισμός μέσω της αποτελεσματικότητας, της αποδοτικότητας, της συνεργασίας, της καινοτομίας και της εκπαίδευσης, που διασφαλίζουν το κύρος της επιχείρησης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι ηθικό δίλημμα ορίζεται η κατάσταση στην οποία δύο ή περισσότερες αξίες βρίσκονται σε αντιπαράθεση. Αυτά τα διλήμματα

ανακύπτουν όταν υπάρχει σύγκρουση των προσωπικών αξιών του καθενός με τις πολιτικές που ακολουθεί η επιχείρηση, συμπεριφορές και στάσεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε αθέμιτη διακριτική μεταχείριση, απειλές, κάθε είδους παρενόχληση ή κατάχρηση εξουσίας, καθώς και αποδοχή δώρων και ωφελγημάτων από συνεργάτες της επιχείρησης διότι δημιουργούν σχέσεις εξάρτησης. Επίσης, περιλαμβάνουν την παραβίαση προστασίας δεδομένων ή πληροφοριών εκτός πλαισίου του ΓΚΠΔ (GDPR), τη στόχευση στην αύξηση της κερδοφορίας και παραγωγικότητας με όποιο κόστος παραβιάζοντας κανόνες και αρχές, την καταγγελία παράνομων πράξεων (whistleblowing) από μέρους του εργαζόμενου με άγνωστες γι' αυτόν συνέπειες, τη χρήση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης (Η/Υ, εξοπλισμός, Διαδίκτυο κ.ά.) για ίδιον όφελος και τη διατήρηση ισορροπημένης σχέσης επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Η μελέτη περιπτώσεων είναι μια εκπαιδευτική πρακτική που βοηθά στην κατανόηση και στον τρόπο αντιμετώπισης των ηθικών διλημάτων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Θανόπουλος, Γ. (2013). *Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία. Στην εποχή της Εταιρικής Διακυβέρνησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.
2. Γκορτζής, Ε. Α. (2023). *Επιχειρηματική ηθική & δράση. Αρχές για υγιή κοινωνική ανάπτυξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάνοια.

Συμπληρωματικές

1. Ντάνος, Α. (2015). *Επιχειρηματική Δεοντολογία και Πρακτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική.
2. Ferrell, L., Ferrell, O. C. & Fraedrich, J. (2023). *Επιχειρηματική Δεοντολογία και Ηθική. Λήψη δεοντολογικών αποφάσεων και μελέτες περιπτώσεων*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
3. Βαξεβανίδου, Μ. (2011). *Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
4. *Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία, 2020/2077(INI)*. Ανακτήθηκε από: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0040_EL.html

2.3.Z • ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με την εφαρμογή της αγγλικής ορολογίας, η οποία χρησιμοποιείται σε επίπεδο επικοινωνίας στην εξυπηρέτηση των πελατών/-ισών των θαλασσοθερα-

πευτηρίων, των υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Αξιοποιώντας την αγγλική γλώσσα αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που πλαισιώνουν την επικοινωνία στην ποιοτική εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών και την ικανοποίηση των αναγκών τους. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτό το εξάμηνο ασχολούνται με την αγγλική τουριστική ορολογία που σχετίζεται, αφενός, με τις δραστηριότητες του ευρύτερου τουριστικού τομέα και, αφετέρου, ειδικά με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν γραπτώς την αγγλική τουριστική ορολογία μελετώντας πρακτικά παραδείγματα εξυπηρέτησης τουριστών/-τριών,
- Συντάσσουν κείμενα και επιστολές στα αγγλικά,
- Πραγματοποιούν κρατήσεις στην αγγλική γλώσσα,
- Ελέγχουν την επάρκεια των γνώσεων τους στα αγγλικά μελετώντας πρακτικά παραδείγματα όπως πληροφορίες για δρομολόγια και συμβουλές τις οποίες οφείλει να γνωρίζει κάποιος/-α που ταξιδεύει στο εξωτερικό,
- Υιοθετούν την αγγλική ορολογία στην εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τη γραπτή και προφορική επικοινωνία στα αγγλικά με άνεση και αυτοπεποίθηση.

Βασικές έννοιες λέξεις-κλειδιά

Wellness and healthcare management / Financial management / Human body / Supplies / Equipment / Quality management / Human skin.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA ORGANIZATIONS TRUCTURE IN ENGLISH LANGUAGE)
2	ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (ENGLISH TERMINOLOGY OF BASIC ORGANS AND PARTS OF THE HUMAN BODY)
3	ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (SPECIAL EQUIPMENT OF THALASSOTHERAPY/WATER THERAPY – SPA IN ENGLISH)
4	ΠΟΙΟΤΗΤΑΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΥΕΞΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (QUALITY MANAGEMENT IN WELLENES AND HEALTHCARE SERVICES AND CENTRES IN ENGLISH LANGUAGE)
5	ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (WRITING REPORTS IN ENGLISH LANGUAGE)
6	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA (COMPARATIVE ANALYSIS OF GREEK AND ENGLISH TERMINOLOGY IN THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA)

Κείμενο αναφοράς

2.3.Ζ.1 | Η ΔΟΜΗ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA ORGANIZATION STRUCTURE IN ENGLISH LANGUAGE)

Στην εν λόγω υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εισάγονται στην αγγλική ορολογία σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του κέντρου θαλασσοθεραπείας/υδροθεραπείας – Spa ως οργανισμού (thalassotherapy/hydrotherapy – Spa centre). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες περιγράφουν αυτό το κέντρο ευεξίας ως έναν οργανισμό που παρέχει υπηρεσίες ευεξίας και θεραπείας, συμπεριλαμβανομένων των τμημάτων της Διοικητικής-Οικονομικής υπηρεσίας, τους κλάδους προσωπικού και τις αντίστοιχες κατηγορίες θέσεων, ειδικοτήτων και των περιγραμμάτων των αντίστοιχων θέσεων. Αντιπαραβάλλουν τη δομή ενός τέτοιου κέντρου με τη δομή ενός οργανισμού ή επιχείρησης για να εξετάσουν τις ιδιαιτερότητες της ειδικής ορολογίας μάνατζμεντ στον χώρο της ευεξίας και θεραπείας (wellness and healthcare management). Μελετούν την ορολογία σχετικά με τον εξοπλισμό και τις πολιτικές υγείας, τα θεσμικά πλαίσια λειτουργίας, τις αρμοδιότητες των διοικητικών συμβουλίων και άλλων συναφών ζητημάτων σε διαφορετικές χώρες, ώστε να είναι σε θέση να συγκρίνουν αντίστοιχες πολιτικές μάνατζμεντ διεθνώς.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν μια συνολική εικόνα για την ορολογία που αφορά τη λειτουργία τεσσάρων κεντρικών υπηρεσιών ενός κέντρου ευεξίας – Spa: θεραπευτική, ευεξίας, διοικητική-οικονομική (financial management) και τεχνική-ξενοδοχειακή. Για τον λόγο αυτόν, κρίνεται σκόπιμο οι εκπαιδευόμενοι/-ες να έρθουν σε επαφή με αυθεντικά κείμενα, όπως κανονισμούς και εγχειρίδια εσωτερικής λειτουργίας κέντρων ευεξίας – Spa, και όπου είναι δυνατόν, στη δίγλωσση μορφή τους

(ελληνικά-αγγλικά). Για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων, γεγονός που ενθαρρύνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Το γλωσσάριο συνοδεύεται από μία λίστα αγγλο-ελληνικών όρων ειδικά για κάθε ομάδα κειμένων.

2.3.Z.2 | ΑΓΓΛΙΚΗ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΒΑΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ (ENGLISH TERMINOLOGY OF BASIC ORGANS AND PARTS OF THE HUMAN BODY)

Η μαθησιακή υποενότητα «Αγγλική ορολογία βασικών οργάνων και τμημάτων του ανθρώπινου σώματος» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση της βασικής αγγλικής ορολογίας για το ανθρώπινο σώμα. Στη συγκεκριμένη υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποκτούν εκείνες τις γενικές ορολογικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη συνεργασία με το ιατρικό προσωπικό και τους/τις πελάτες/-ισσες του κέντρου ευεξίας – Spa, αναφορικά με την τήρηση όλων των κανόνων υγιεινής (health safety) και ασφαλούς χρήσης των σχετικών υπηρεσιών. Τα κείμενα και οι ασκήσεις που βασίζονται στη Βιολογία, Ανατομία, Φυσιολογία και Παθολογία ακολουθούν μια σειρά από δραστηριότητες και ασκήσεις τις οποίες καλούνται οι εκπαιδευόμενοι/-ες να επιλύσουν. Με τη βοήθεια έγχρωμης εικονογράφησης περιγράφονται οι σημαντικότερες δομές και λειτουργίες οργάνων και συστημάτων του ανθρωπίνου οργανισμού. Συνιστάται βοηθητικό εκπαιδευτικό υλικό με τη μορφή εικόνων και πινάκων που καθιστά τη διδασκαλία και τη μάθηση πιο αποτελεσματική. Υπάρχουν ξεχωριστά τμήματα που έχουν ισχυρή κλινική εστίαση με τις κυριότερες νόσους κάθε συστήματος. Περιλαμβάνονται τέσσερα είδη ασκήσεων: ασκήσεις κατανόησης γραπτού επιστημονικού κειμένου, ασκήσεις παραγωγής σύντομου κειμένου (abstract), ασκήσεις κατανόησης προφορικού κειμένου και ασκήσεις μετάφρασης από τα αγγλικά στα ελληνικά.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιλέγουν αγγλικά ιατρικά κείμενα γύρω από τα βασικά όργανα και μέρη του ανθρώπινου σώματος (human body) και δημιουργούν αγγλικά γλωσσάρια στα οποία δίνουν τις μεταφράσεις των όρων στα ελληνικά. Μελετούν τη χρήση αγγλικών όρων σε αυθεντικά κείμενα, όπως τα μέλη του ανθρώπινου σώματος (human body parts), την περιγραφή των κυριότερων μερών του ανθρώπινου σώματος, όπως το άνω και κάτω μέρος (upper and lower part), καθώς και διάφορες πληγές και ουλές στο σώμα (wounds and scars).

2.3.Z.3 | ΕΙΔΙΚΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (SPECIAL EQUIPMENT OF THALASSOTHERAPY/WATERTHERAPY – SPA IN ENGLISH)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την αγγλική ορολογία του ειδικού τεχνολογικού εξοπλισμού που υπάρχει σε ένα κέντρο θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνω-

ρίζουν τους αγγλικούς ορισμούς και τη χρήση μιας πληθώρας διαφορετικών συσκευών (devices), εξοπλισμού (equipment) καθώς και αναλώσιμων προϊόντων (supplies) Spa. Διακρίνουν την ορολογία που χρησιμοποιείται για την περιγραφή περιπτώσεων που ενδείκνυται ή δεν αντενδείκνυται η χρήση του καθενός, επειδή μπορεί να μην ωφελήσει ή να προκαλέσει βλάβη. Για παράδειγμα, εξετάζονται τα διαφορετικά είδη ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών (electronic devices), πέτρας (stone), είδη αιθέριων ελαίων (essential oils) και άλλων υλικών και ουσιών που χρησιμοποιούνται πάνω στην ανθρώπινη επιδερμίδα (human skin).

Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξετάζουν την ειδική αγγλική ορολογία που αναφέρεται στις αρχές και μεθόδους χρήσης εξειδικευμένων συσκευών και τις παραλλαγές και ιδιομορφίες που υπάρχουν από το ένα μοντέλο στο άλλο. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι σε θέση να χρησιμοποιούν αγγλική ορολογία για τη λίστα ελέγχου του σχετικού εξοπλισμού, όπως ανοικτές και κλειστές πισίνες (outdoor and indoor pools), λουτήρες μαλλιών (hair washing basin) που συνδυάζονται με τραπέζια μασάζ σώματος (body massage beds). Για το γνωστικό αντικείμενο του τεχνολογικού εξοπλισμού θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, οι εκπαιδευόμενοι/-ες συμβουλευόμαστε εγκεκριμένα και δημοσιευμένα εγχειρίδια, φυλλάδια και άλλα σχετικά έντυπα δικής τους επιλογής. Δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο καταγράφουν την εξειδικευμένη ορολογία και τα αρκτικόλεξα που βρήκαν και, στη συνέχεια, εξετάζουν τον τρόπο που χρησιμοποιήθηκαν στα εν λόγω κείμενα.

2.3.Z.4 | ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΥΕΞΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ (QUALITY MANAGEMENT IN WELLENES AND HEALTHCARE SERVICES AND CENTERS IN ENGLISH LANGUAGE)

Η εν λόγω μαθησιακή υποενοότητα παρουσιάζει την αγγλική ορολογία της έννοιας της ποιότητας στη διοίκηση γενικότερα και, ειδικότερα, στον χώρο της υγείας. Κατά τη διάρκεια αυτής της υποενοότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν ορολογία με έμφαση στις διαπροσωπικές σχέσεις του επαγγελματία στον χώρο του τουρισμού, και ειδικότερα στα κέντρα ευεξίας και θεραπείας Spa, με τους/τις πελάτες/-ισσες που λαμβάνουν μία μορφή θεραπείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αξιοποιούν τη σχετική ορολογία για την περιγραφή και ανάλυση κειμένων που αφορούν τη διάγνωση προβλημάτων και την περιγραφή και διαμόρφωση λύσεων (quality management). Εξοικειώνονται με τις ορολογικές συμβάσεις παρουσίασης σε διεθνές ακροατήριο διαγραμμάτων ροής, λίστας ή καταλόγου ελέγχου, διαγραμμάτων διασποράς, χαρτών ελέγχου και άλλων συναφών διαγραμμάτων. Για κάθε ομάδα κειμένων, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων που τους/τις ενθαρρύνει να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Το γλωσσάριο συνοδεύεται από μία λίστα αγγλο-ελληνικών όρων ειδικά για κάθε ομάδα κειμένων. Τα κείμενα είναι αυθεντικά, από τη διεθνή βιβλιογραφία, που περιλαμβάνουν περιοδικά, διεθνείς κανονισμούς, εγχειρίδια και ηλεκτρονικές πηγές,

όπως ειδησεογραφικές πηγές στο Διαδίκτυο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κωδικοποιούν την ακριβή χρήση της ορολογίας όχι μόνο σε επίπεδο λέξης ή πρότασης, αλλά και σε επίπεδο κειμένου, καθώς διασφαλίζει την ενδοκειμενική και διακειμενική συνοχή. Αναλύουν τις χρήσεις των όρων σε ένα μεταφρασμένο κείμενο που δεν αντιστοιχούν στη σημασία της έννοιας της γλώσσας προέλευσης. Με αυτόν τον τρόπο οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να ελέγξουν ότι τα δίγλωσσα εγχειρίδια που χρησιμοποιούν τα κέντρα ευεξίας αποδίδουν ορθά τους όρους τόσο στα αγγλικά όσο και στα ελληνικά.

2.3.Z.5 | ΣΥΝΤΑΞΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΑΓΓΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

(WRITING REPORTS IN ENGLISH LANGUAGE)

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την τεχνική αναφορά ως μια οργανωμένη και αντικειμενική παρουσίαση των γεγονότων που αφορούν την περιγραφή αναγκών και περιστάσεων σε ένα κέντρο ευεξίας – Spa στα αγγλικά. Κατηγοριοποιούν τα έγγραφα που περιέχουν πληροφορίες και απόψεις ως αποτέλεσμα προσεκτικής έρευνας και εξέτασης, με σκοπό να μεταφέρουν χρήσιμες πληροφορίες στο προσωπικό του κέντρου αλλά και στους/στις πελάτες/-ισσες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες συντάσσουν με σύντομο, πληροφοριακό και σαφή τρόπο αναφορές (reports) στην αγγλική γλώσσα. Κατηγοριοποιούν τη συμπλήρωση αναφορών ανάλογα με το είδος της κατάστασης ή του περιστατικού που πρόκειται να αναφερθεί. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες επιλέγουν την εκάστοτε κατάλληλη αναφορά ώστε να ληφθεί υπόψη από το προσωπικό του κέντρου, όπως θέματα προμηθειών, οικονομικά και γραφειοκρατικά ή για την εφαρμογή της ενδεδειγμένης θεραπευτικής αγωγής. Είναι σε θέση να μεταφράζουν αγγλικά έντυπα και αναφορές που αφορούν τη λειτουργία και τις υπηρεσίες ενός κέντρου ευεξίας – Spa και τα προσωπικά στοιχεία των πελατών/-ισσών μέσω της αντιπαραβολής τους με τις αντίστοιχες ελληνικές.

Η υποενότητα επικεντρώνεται στις αναφορές που χρησιμοποιεί συχνότερα το προσωπικό αυτών των κέντρων, συμπεριλαμβανομένων όχι μόνο των δεδομένων ή των πληροφοριών που συλλέγονται, αλλά και των συμπερασμάτων και των συστάσεων του προσωπικού. Για κάθε τύπο έκθεσης ή αναφοράς, οι εκπαιδευόμενοι/-ες δημιουργούν ένα γλωσσάριο στο οποίο παρατίθενται συνώνυμα ή ορισμοί για το λεξιλόγιο των κειμένων που τους/τις ενθαρρύνει να κρατούν τις δικές τους αγγλο-αγγλικές σημειώσεις λεξιλογίου. Για κάθε γλωσσάριο, δημιουργούν και μία λίστα αγγλο-ελληνικών όρων και στη συνέχεια γίνεται σύγκριση με τους υπόλοιπους εκπαιδευόμενους ώστε όλοι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να έχουν την ίδια λίστα όρων.

2.3.Z.6 | ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΓΓΛΙΚΩΝ ΟΡΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA (COMPARATIVE ANALYSIS OF GREEK AND ENGLISH TERMINOLOGY IN THALASSOTHERAPY/HYDROTHERAPY – SPA)

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα εξετάζει σε αντιπαραβολή τους σημαντικότερους ιατρικούς όρους στην αγγλική γλώσσα (όπως αυτοί παρουσιάστηκαν στις προηγού-

μενες υποενότητες) με την ελληνική γλώσσα. Σκοπός είναι μια πρώτη επαφή των εκπαιδευομένων με τους ίδιους όρους σε δύο διαφορετικές γλώσσες, ώστε να αναδειχθούν οι διαφορές και ομοιότητες στη μορφή αλλά και στη χρήση τους. Μέσω της αντιστοίχισης των όρων και των εννοιών, οι εκπαιδευόμενοι/-ες γνωρίζουν με ποιον τρόπο οι όροι που ήδη γνωρίζουν στα ελληνικά εμφανίζονται στα αγγλικά. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την ορολογία μέσω φράσεων και προτάσεων αλλά και σύντομων παραγράφων που είναι ανεξάρτητες και δεν περιλαμβάνονται απαραίτητα σε μεγάλα κείμενα. Με αυτόν τον τρόπο, η μύηση στην ορολογία γίνεται με σταθερό βήμα και στάδιο-στάδιο, με μικρά κατά κύριο λόγο κείμενα που συμβάλουν στην ευκολότερη και ολοκληρωμένη κατανόηση της αγγλικής ορολογίας. Κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης, εξοικειώνονται με πρακτικά παραδείγματα μετατροπής μεμονωμένων όρων και φράσεων από την αγγλική στην ελληνική γλώσσα και αντίστροφα. Καλύπτεται το μεγαλύτερο μέρος της αγγλικής ορολογίας που έχει παρουσιαστεί εκτενέστερα στις προηγούμενες θεματικές (υπο)ενότητες, επιτρέποντας στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες να αποκομίσουν μια γενικότερη εικόνα της ύλης και των απαιτήσεων της υποενότητας συνολικά.

Κατά τη διάρκεια της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναπτύσσουν και τις τέσσερις δεξιότητες: ανάγνωση (reading), παραγωγή γραπτού λόγου (writing), παραγωγή προφορικού λόγου (speaking) και κατανόηση προφορικού λόγου (listening). Συνιστάται ο/η εκπαιδευτής/-τρια να υιοθετήσει την παραπάνω τακτική επιλέγοντας ορολογικούς όρους που διδάσκονται σε όλες τις άλλες ενότητες της ειδικότητας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. O'Hare, J. P., Corral, R. G. M., Dieppe, P. A., Evans, J. M., Heywood, A., Lunn, G., Summerhayes, C. & Walters, G. (1985). "Observations on the effects of immersion in Bath Spa water", in: *British Medical Journal*, 291: pp. 1747-1751.
2. Medlik, S. (2003). *Dictionary of travel, tourism and hospitality* (3rd edition). Oxford: Butterworth-Heinemann.

Συμπληρωματικές

1. Jacob, M. & Strutt, P. (2009). *English for International Tourism – Upper-intermediate coursebook*. London: Pearson/Longman Publishing.
2. Harding, K. & Walker, R. (2006). *Oxford English for Careers: Tourism 1 – Student's Book*. Oxford: Oxford University Press.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με την εφαρμογή της γερμανικής ορολογίας, η οποία χρησιμοποιείται σε επίπεδο επικοινωνίας στην εξυπηρέτηση των πελατών/-ισσών των θαλασσοθεραπευτηρίων, των υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Αξιοποιώντας τη γερμανική γλώσσα αποκτούν τις βασικές γνώσεις και δεξιότητες που πλαισιώνουν την επικοινωνία στην ποιοτική εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών και την ικανοποίηση των αναγκών τους. Πιο συγκεκριμένα, σε αυτό το εξάμηνο ασχολούνται με τη γερμανική τουριστική ορολογία που σχετίζεται αφενός με τις δραστηριότητες του ευρύτερου τουριστικού τομέα και αφετέρου ειδικά με το σύνολο των παρεχόμενων υπηρεσιών των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν γραπτώς τη γερμανική τουριστική ορολογία μελετώντας πρακτικά παραδείγματα εξυπηρέτησης τουριστών/-τριών,
- Συντάσσουν κείμενα και επιστολές στα γερμανικά,
- Πραγματοποιούν κρατήσεις στη γερμανική γλώσσα,
- Ελέγχουν την επάρκεια των γνώσεών τους στα γερμανικά μελετώντας πρακτικά παραδείγματα, όπως πληροφορίες για δρομολόγια, και συμβουλές τις οποίες οφείλει να γνωρίζει κάποιος/-α που ταξιδεύει στο εξωτερικό,
- Υιοθετούν τη γερμανική ορολογία στην εξυπηρέτηση πελατών/-ισσών στα θαλασσοθεραπευτήρια, υδροθεραπευτήρια και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) κατά την άσκηση των καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν τη γραπτή και προφορική επικοινωνία στα γερμανικά με άνεση και αυτοπεποίθηση.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Reservierungsanfrage / Reservierungsbestätigung / Ankunft an der Rezeption / Anamnese/Krankengeschichte / Persönliche Hygieneregeln / Behandlung / Körpersprache / Gästewünsche / Beschwerden / Rechnung / Verkehrsmittel / Bewertung / Berufliche Weiterentwicklung.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
2	ΑΦΙΞΗ ΣΤΗ ΡΕΣΕΨΙΟΝ
3	ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ
4	ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ
5	ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ
6	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
7	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΓΕΡΜΑΝΟΦΩΝΟ ΧΩΡΟ

Κείμενο αναφοράς

2.3.Η.1 | ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΚΡΑΤΗΣΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σε συνέχεια της προηγούμενης μαθησιακής ενότητας, όπου παρουσιάστηκε και αναλύθηκε η τουριστική ορολογία στη γερμανική γλώσσα, η παρούσα αρχική υποενότητα, «Επιστολή κράτησης και επιβεβαίωση κράτησης θεραπείας», ασχολείται με τη γραπτή επικοινωνία των αποφοίτων της ειδικότητας με τους/τις δυνητικούς/-ές πελάτες/-ισσες πριν και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Στο πλαίσιο αυτό, στοχεύει η συγκεκριμένη υποενότητα στην εξοικείωση των εκπαιδευομένων με τους κανόνες δομής και τη γερμανική ορολογία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ταξινομούν τη δομή και τα βασικά μέρη μιας επίσημης ηλεκτρονικής επιστολής σε: θέμα (Betreff), προσφώνηση (Anrede), εισαγωγή (Einleitung), κύριο μέρος (Hauptteil), επίλογο (Schluss), χαιρετισμό (Gruß) και υπογραφή (Unterschrift), καθώς και συνοψίζουν τα τακτικά αριθμητικά και τα χωριζόμενα ρήματα, που είναι απαραίτητα για τις συγκεκριμένες επιστολές. Κατόπιν, παρουσιάζονται ποικίλα παραδείγματα ηλεκτρονικών επιστολών ζήτησης με διαφορετικούς τύπους θεραπειών και με διαφορετικές ημερομηνίες άφιξης-αναχώρησης. Στη συνέχεια, αντιπαραβάλλονται με διάφορες απαντήσεις στα μηνύματα επιβεβαίωσης κράτησης με σκοπό, επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες να εξοικειωθούν με τυποποιημένες φράσεις όπως: «σας ευχαριστώ εκ των προτέρων» (“Ich danke Ihnen im Voraus!”), «μπορείτε να επιβεβαιώσετε την κράτηση με ηλεκτρονικό μήνυμα;» (“Können Sie die Reservierung bitte per e-mail bestätigen?”).

Για την εφαρμογή και ανάλυση των νέων περιεχομένων προτείνεται να εφαρμοστούν συνεργατικές εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως η εργασία σε ομάδες ή κατά ζεύγη, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούσαν να συντάσσουν ηλεκτρονικά μηνύματα βάσει των ομαδοποιημένων στοιχείων που έχουν ήδη κατηγοριοποιήσει. Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες μέσα από την ενασχόληση με περιεχόμενα που αφορούν στη σύνταξη κειμένων και επιστολών.

2.3.H.2 | ΑΦΙΞΗ ΣΤΗ ΡΕΣΕΨΙΟΝ

Η δεύτερη μαθησιακή υποεπενότητα, «Αφιξη στη ρεσεψιόν», επισημαίνει τη σπουδαιότητα των ειδικότερων γνώσεων και δεξιοτήτων στην τουριστική ορολογία στη γερμανική γλώσσα του επαγγελματικού περιβάλλοντος της ειδικότητας, συζητώντας την άφιξη των πελατών/-ισών στη ρεσεψιόν των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Στην αρχή της υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την κατηγοριοποίηση των ειδών άφιξης (με/χωρίς κράτηση) και την αντίστοιχη ορολογία στη γερμανική γλώσσα (mit/ohne Reservierung). Αναλύονται δημοφιλείς εκφράσεις του χώρου, όπως: «καλώς ήρθατε στον χώρο μας» (“Herzlich Willkommen in unserer Badeanstalt!”), «έχετε κάποιο ραντεβού;» (“Haben Sie einen Termin?”), «ορίστε το κλειδί του ντουλαπιού σας» (“Hier ist Ihr Schlüssel zum Schließfach!”). Επίσης, έμφαση δίνεται στην ενημέρωση για το ιστορικό του/της λουομένου/-ης και τις ιατρικές οδηγίες (Anamnese/Krankengeschichte – ärztliche Anweisungen), καθώς και σε γραμματικά φαινόμενα όπως ο Παρατατικός (Präteritum) των ρημάτων είμαι και έχω και οι κτητικές αντωνυμίες. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν κείμενα διαλόγων που παρουσιάζουν διαφορετικά είδη αφίξεων και ασχολούνται με σχετικές ερωτήσεις, ώστε να είναι σε θέση να δώσουν ολοκληρωμένες απαντήσεις. Σκοπός της παρούσας υποεπενότητας είναι τόσο η κατανόηση ενός απλού και σύντομου κειμένου όσο και η επιλεκτική διατύπωση του νοήματός του στη γερμανική γλώσσα.

Αυτή η υποεπενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες και ως πρακτικές μελέτης και εξάσκησης προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε εργασίες κατά ζευγάρια θα μπορούν να παραγάγουν διαλόγους εμπλουτισμένους με τα νέα περιεχόμενα.

2.3.H.3 | ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ

Η τρίτη μαθησιακή υποεπενότητα, «Κατά τη διάρκεια της συνεδρίας», πραγματεύεται τη σωστή παροχή υπηρεσιών σε έναν χώρο αναζωογόνησης και ευεξίας και τη διαμόρφωση θετικής επικοινωνίας και δημιουργικής αλληλεπίδρασης με τους επισκέπτες/-τριες του χώρου, μέσω της απόκτησης ειδικής ορολογίας στη γερμανική γλώσσα.

Στη συγκεκριμένη υποεπενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με τη γερμανική ορολογία και την ορθή εφαρμογή της, ώστε να περιγράφουν την προετοιμασία του χώρου και τη διαδικασία της θεραπείας (Vorbereitungs- und Behandlungsprozess), τα προϊόντα που χρησιμοποιούν κατά τη διάρκεια αυτής (π.χ. Peeling-Produkte, ätherische Massageöle), τις μορφές νερού και τις ιδιότητές του κατά την εφαρμογή της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας (Salz-Algen-Schlamm), καθώς και να επεξηγούν τη χρονική διάρκεια της συνεδρίας (Behandlungsdauer) και τους κανόνες ατομικής υγιεινής (persönliche Hygieneregeln). Επίσης, εμπλουτίζεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευομένων με τα νέα περιεχόμενα. Προτείνεται να αξιοποιηθούν τεχνικές ενεργητικής μάθησης, όπως το παιχνίδι ρόλων, για την αναγνώριση,

τον προσδιορισμό, την κατανόηση και την εφαρμογή των νέων περιεχομένων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες μπορούν να ασχοληθούν και με τη γλώσσα του σώματος, τις χειρονομίες και τις εκφράσεις του προσώπου (Körpersprache-Gestik-Mimik). Αυτές είναι γνώσεις και δεξιότητες εξέχουσας σημασίας στον κλάδο για την αποφυγή παρεξηγήσεων και ενισχύουν την εμπιστοσύνη των πελατών/-ισών και την ύπαρξη μιας οικείας ατμόσφαιρας, που στην προκειμένη ειδικότητα είναι το άλφα και το ωμέγα.

Και σε αυτή την υποενότητα στόχος είναι η υιοθέτηση από τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες της γερμανικής ορολογίας στην εξυπηρέτηση πελατών/-ισών κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η εφαρμογή της στην προφορική επικοινωνία με άνεση και αυτοπεποίθηση.

2.3.H.4 | ΙΔΙΑΙΤΕΡΕΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΠΟΝΑ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ

Η τέταρτη μαθησιακή υποενότητα, «ιδιαίτερες προτιμήσεις και παράπονα πελατών/-ισών», ασχολείται με ένα από τα βασικότερα μέρη της εξυπηρέτησης των πελατών/-ισών των θαλασσοθεραπευτηρίων, των υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa), που είναι η διασφάλιση μιας ευχάριστης εμπειρίας, καθώς η αντιμετώπιση πιθανών παραπόνων αποτελεί βασικό καθήκον των εργαζομένων στην ειδικότητα.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται, αρχικά, με τη γερμανική ορολογία που αφορά τη διαχείριση αιτημάτων και παραπόνων πελατών/-ισών (Gästewünsche-Beschwerden) κατά την παραμονή τους σε ένα ξενοδοχείο με υπηρεσίες αναζωογόνησης και ευεξίας. Κατατάσσουν το νέο λεξιλόγιο σε: υπηρεσία δωματίων (Zimmerservice), υπηρεσία καθαριότητας χώρων θεραπείας (Reinigungsservice), εξυπηρέτηση στον χώρο αναζωογόνησης και ευεξίας (Bedienung in der Badeanstalt) και εξοικειώνονται με τη χρήση τυποποιημένων εκφράσεων (“Wie kann ich Ihnen helfen?”, “Tut mir leid, ich kümmere mich sofort darum!”), με σκοπό την αποτελεσματική ανταπόκριση σε αντίστοιχες ρεαλιστικές συνθήκες.

Επίσης, εμπλουτίζεται η συντακτική ικανότητα των εκπαιδευομένων με τα νέα περιεχόμενα και κωδικοποιούνται οι κανόνες σύνταξης με τις προσωπικές αντωνυμίες σε δοτική και αιτιατική πτώση (Personalpronomen). Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν κείμενα διαλόγων που παρουσιάζουν ποικίλα παραδείγματα είτε επιθυμιών είτε συνήθη παράπονα πελατών/-ισών, και ασχολούνται με σχετικές ερωτήσεις, ώστε να είναι σε θέση να δώσουν ολοκληρωμένες απαντήσεις.

Σκοπός της παρούσας υποενότητας είναι η διαχείριση μιας συνομιλίας τουριστικού περιεχομένου στη γερμανική γλώσσα και ως πρακτικές μελέτης και εξάσκησης προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες, όπως το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να προτείνουν λύσεις ή ιδέες στη γερμανική για την επίλυση ενός προβλήματος που μπορεί να προκύψει κατά τη διαμονή των τουριστών/-τριών σε μια χώρα του εξωτερικού.

2.3.H.5 | ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ, ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΕΣ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ

Σε συνέχεια της τέταρτης μαθησιακής υποενότητας, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολήθηκαν με την εξυπηρέτηση αιτημάτων και παραπόνων, και η παρούσα υποενότητα «Αναχώρηση, λογαριασμός και οδηγίες μετακίνησης» εστιάζεται στην ανάπτυξη ειδικότερων γνώσεων και δεξιοτήτων στην τουριστική ορολογία και εστιάζεται στην ξενοδοχειακή αναχώρηση και τους τρόπους πληρωμής στη γερμανική γλώσσα (Abfahrt).

Στην αρχή της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται με την ορολογία στη γερμανική γλώσσα της αναχώρησης, των τρόπων πληρωμής (Zahlungsarten), των τύπων μεταφορικού μέσου (Verkehrsmittel), τα κέντρα μεταφοράς ταξιδιωτικού κοινού (Transportzentren), την έκδοση εισιτηρίων (Ticket- und Kartenausstellung), τα δρομολόγια (Verbindungen) και την ενοικίαση αυτοκινήτου (Autovermietung). Αναλύονται δημοφιλείς εκφράσεις του χώρου, όπως: «ορίστε ο λογαριασμός σας» (“Hier Ihre Rechnung”), «θα πληρώσετε με μετρητά ή με κάρτα;» (“Zahlen Sie in bar oder mit Karte?”), «να σας καλέσω ένα ταξί;» (“Brauchen Sie ein Taxi? Soll ich Ihnen eins bestellen?”), «καλό ταξίδι επιστροφής» (“Gute Heimfahrt!”). Στη συνέχεια, εμπλουτίζεται η γραμματική ικανότητα των εκπαιδευομένων, ενώ αναγνωρίζουν και χρησιμοποιούν τα σύνθετα-χωριζόμενα ρήματα (Trennbare Verben) και κωδικοποιούνται οι κανόνες σύνταξης με τα συγκεκριμένα ρήματα, που είναι συνηθισμένη η χρήση τους στο πεδίο της μετακίνησης. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μελετούν κείμενα διαλόγων που παρουσιάζουν διαφορετικά είδη αναχωρήσεων και ασχολούνται με σχετικές ερωτήσεις, ώστε να είναι σε θέση να δώσουν ολοκληρωμένες απαντήσεις.

Σκοπός της παρούσας υποενότητας είναι η διαχείριση μιας συνομιλίας τουριστικού περιεχομένου στη γερμανική γλώσσα. Αυτή η υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, και ως πρακτικές μελέτης και εξάσκησης προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες, όπως το παιχνίδι ρόλων, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να παράγουν διαλόγους εμπλουτισμένους με τα νέα περιεχόμενα.

2.3.H.6 | ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Η έκτη υποενότητα, «Αξιολόγηση υπηρεσιών», έχει σκοπό να εισαγάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στη γερμανική ορολογία για τη διαχείριση σχολίων και αξιολογήσεων πελατών/-ισών. Οι γερμανόφωνοι τουρίστες/-τριες συνηθίζουν να αξιολογούν και να σχολιάζουν την εμπειρία που είχαν στο ξενοδοχείο και τις υπηρεσίες που τους παρείχαν, ώστε στη συνέχεια η μονάδα φιλοξενίας να μετατρέψει αυτά τα σχόλια σε πληροφορίες που μπορεί να αξιοποιήσει.

Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξοικειώνονται αρχικά, με τη γερμανική ορολογία αξιολόγησης και σχολίων. Μέσα από στοχευμένες δραστηριότητες, όπως περιήγηση σε ηλεκτρονικές πλατφόρμες, αναγνωρίζουν θετικά και αρνητικά σχόλια και κατονομάζουν διαφορετικές βαθμολογήσεις υπηρεσιών και εγκαταστά-

σεων (Service- und Einrichtungsbewertungen). Διακρίνουν και ερμηνεύουν στα γερμανικά, τη διαφορά μεταξύ υποχρεωτικών και προαιρετικών πεδίων (Optional- und Pflichtfelder), και εμβαθύνουν στον παρακείμενο ανωμάλων ρημάτων (Perfekt).

Στη συνέχεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασχολούνται με την κατανόηση κειμένων, των οποίων τα περιεχόμενα άπτονται της συγκεκριμένης ορολογίας και εξοικειώνονται με τη νέα ορολογία και τα νέα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα μέσω κειμένων που ανταποκρίνονται σε πραγματικές καταστάσεις. Ως πρακτικές μελέτης και εξάσκησης προτείνονται συλλογικές δραστηριότητες, όπως η ομαδική εργασία, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούν να απαντούν σε δυνητικά θετικά ή/και αρνητικά σχόλια πελατών/-ισσών.

Συνοψίζοντας, αυτή η υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες και στοχεύει στο να εφαρμόζουν γραπτώς τη γερμανική τουριστική ορολογία μελετώντας πρακτικά παραδείγματα εξυπηρέτησης επισκεπτών/-τριών σε τουριστικές υπηρεσίες.

2.3.Η.7 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΓΕΡΜΑΝΟΦΩΝΟ ΧΩΡΟ

Η τελευταία υποενότητα, «Επαγγελματική ανάπτυξη στον γερμανόφωνο χώρο», ασχολείται με την εργασία και την επαγγελματική ανάπτυξη στον τομέα του τουρισμού στις γερμανόφωνες χώρες. Η αναζήτηση εργασίας και ειδικά στον τομέα του ιαματικού τουρισμού, δεν περιορίζεται στον ελλαδικό χώρο, αντιθέτως οι γερμανόφωνες χώρες είναι γνωστές για τις λουτροπόλεις τους.

Σκοπός της συγκεκριμένης υποενότητας είναι η σύνταξη επαγγελματικού βιογραφικού (Lebenslauf) και συνοδευτικής επιστολής (Bewerbungsschreiben) στη γερμανική γλώσσα. Αρχικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με την ορολογία και τη δομή ενός βιογραφικού σημειώματος και μιας συνοδευτικής επιστολής στη γερμανική γλώσσα, τα οποία με ευκρινή, συνοπτικό και ελκυστικό τρόπο καλό είναι να περιλαμβάνουν τα εκπαιδευτικά και επαγγελματικά τους επιτεύγματα, να περιγράφουν τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τις γνώσεις τους, καθώς και τις μέχρι τώρα εμπειρίες τους στον χώρο του τουρισμού. Για την εφαρμογή και ανάλυση των νέων περιεχομένων προτείνεται να εφαρμοστούν συνεργατικές εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως η εργασία σε ομάδες ή κατά ζεύγη, όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μπορούσαν να συντάσσουν βιογραφικά και συνοδευτικές επιστολές βάσει των ομαδοποιημένων στοιχείων, που έχουν ήδη κατηγοριοποιήσει. Επίσης, προς συμφέρον θα ήταν, μέσω παιχνιδιών ρόλων να προετοιμάζονται για μια ενδεχόμενη συνέντευξη (Vorstellungsgespräch) τους στη γερμανική γλώσσα.

Συνοψίζοντας, η συγκεκριμένη υποενότητα καθιστά ειδικότερες τις γνώσεις και δεξιότητες που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσα από την ενασχόληση με περιεχόμενα, που αφορούν στη σύνταξη κειμένων και επιστολών. Με αυτή την υποενότητα ολοκληρώνεται η μαθησιακή ενότητα «Εφαρμογή της γερμανικής ορολογίας στην ειδικότητα».

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Schümann, A., Schurig, C., Schaefer, B. & van der Werff, F. (2015). *Menschen im Beruf – Tourismus A1*. München: Hueber Verlag.
2. Grunwald, A. (2016). *Ja, gerne! Deutsch im Tourismus A1*. Berlin: Cornelsen Verlag.
3. Βηδενμάιερ, Δ. (2013). *Γερμανικά για τον τουρισμό (A1-A2)*. Αθήνα: Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από:
<https://www.openbook.gr/germanika-gia-ton-tourismo-a1-a2/>

Συμπληρωματικές

1. Θεοδωρίδου, Χ. & Λαγού, Α. (2019). *Διδακτικό Υλικό για τη Γερμανική Γλώσσα για τον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας Ειδικότητα: «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων» – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΙΕΠ. Ανακτήθηκε από: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5361>
2. Reihe, C. (2008). *Γερμανικά στον Τουρισμό*. Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ). Ανακτήθηκε από:
<http://hdl.handle.net/10795/862>
3. Hagner, V. (2015). *Menschen im Beruf – Pflege A2*. München: Hueber Verlag.

2.4 • ΕΞΑΜΗΝΟ Δ΄

2.4.A • ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ/ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ – SPA

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Η συγκεκριμένη μαθησιακή ενότητα σκοπεύει να παρουσιάσει και να αναλύσει στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες τις βασικές αρχές δημιουργίας και σύνταξης κατάλληλων προγραμμάτων υδροθεραπείας και τις σχετικές μεθόδους εφαρμογής τους ανάλογα με το είδος, τα ποιοτικά χαρακτηριστικά και την κατηγορία των λουομένων (π.χ. ασθενών, επισκεπτών/-τριών, τουριστών/-τριών κ.ά.) σε συνάρτηση με τους βασικούς συντελεστές παροχής της σχετικής υπηρεσίας, όπως είναι οι θεραπευτικές ιδιότητες του πόρου (φυσικά και χημικά χαρακτηριστικά ύδατος), ο διαθέσιμος μηχανολογικός εξοπλισμός, οι δυνατότητες της εκάστοτε εγκατάστασης του θαλασσοθεραπευτηρίου, υδροθεραπευτηρίου και κέντρου αναζωογόνησης και ευεξίας. Παρουσιάζονται αναλυτικά οι βασικές μεθοδολογίες εκπόνησης των προγραμμάτων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Επιλέγουν κατάλληλες μεθόδους λούσεων ανάλογα με τις διαθέσιμες εγκαταστάσεις του θαλασσοθεραπευτηρίου, υδροθεραπευτηρίου και του κέντρου αναζωογόνησης και ευεξίας,
- Οργανώνουν ολοκληρωμένα θεραπευτικά προγράμματα λουτροθεραπείας για τους/τις εκάστοτε ασθενείς,
- Συνθέτουν προγράμματα αναζωογόνησης και ευεξίας για τους/τις επισκέπτες/-τριες, τουρίστες/-τριες,
- Εφαρμόζουν πιστά τις αρχές οργάνωσης προγραμμάτων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa,
- Σχεδιάζουν ειδικά θεραπευτικά προγράμματα ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες σύμφωνα με τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας της εκάστοτε μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa,
- Καταχωρούν τις θεραπευτικές συναντήσεις και ενημερώνουν τους/τις λουόμενους/-ες (ασθενείς, επισκέπτες/-τριες, τουρίστες/-τριες κ.ά.) για τις διαδικασίες που πρέπει να τηρήσουν (π.χ. ώρα έναρξης και λήξης θεραπείας, προετοιμασία κ.ά.),
- Αναλύουν τα επιμέρους συστατικά των προγραμμάτων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa
- Επαληθεύουν την πρόοδο των θεραπευτικών εφαρμογών επί των ασθενών, τουριστών/-τριών, επισκεπτών/-τριών,

- Χρησιμοποιούν το ενδεδειγμένο λογισμικό για τον σχεδιασμό και την οργάνωση των προγραμμάτων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa,
- Υιοθετούν καλές πρακτικές λούσεων σύμφωνα με τις τρέχουσες επιστημονικές εξελίξεις του τομέα,
- Συμμετέχουν στη δημιουργική αξιοποίηση του διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού και των δυνατοτήτων της εκάστοτε εγκατάστασης του θαλασσοθεραπευτηρίου, υδροθεραπευτηρίου και κέντρου αναζωογόνησης και ευεξίας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Θαλασσοθεραπεία / Λουτροθεραπεία / Προγράμματα ευεξίας / Ιαματικά λουτρά / Στελέχωση SPA / Υδατικά προγράμματα θεραπείας / Διαχείριση κέντρων ευεξίας / Υδροθεραπεία / Ευεξία / Χαλάρωση / Θεραπευτικά μπάνια / Πακέτα ευεξίας / Αναζωογόνηση / Ολιστική υγεία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ
2	ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ
3	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ SPA ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
4	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ SPA
5	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ
6	ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ
7	ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ
8	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΠΕΛΑΤΕΣ/-ΙΣΣΕΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ SPA
9	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ SPA
10	ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ SPA.

Κείμενο αναφοράς

2.4.A.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ:

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν εισαγωγικές γνώσεις για τη θαλασσοθεραπεία και τη λουτροθεραπεία, που αποτελούν δύο από τις αρχαιότερες μορφές εναλλακτικής ιατρικής και οι οποίες αξιοποιούν τις θεραπευτικές ιδιότητες του θαλάσσιου και ιαματικού νερού για τη βελτίωση της υγείας, της ευ-

εξίας, αλλά και για θεραπευτικούς σκοπούς. Θα κατανοήσουν τη μέθοδο της θαλασσοθεραπείας που στηρίζεται στη χρήση του θαλασσινού νερού, των φυκιών και της άμμου για τις θεραπευτικές τους ιδιότητες. Θα μάθουν για την υψηλή περιεκτικότητα του θαλασσινού νερού σε ανόργανα άλατα και ιχνοστοιχεία, που συμβάλλει στη βελτίωση της κυκλοφορίας του αίματος, την αποτοξίνωση του οργανισμού και την ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος. Επιπλέον, θα μάθουν για τα φύκια που περιέχουν βιταμίνες, ανόργανα άλατα και αντιοξειδωτικά, τα οποία ενισχύουν τη δερματική ανανέωση και προσφέρουν αντιφλεγμονώδεις ιδιότητες. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν ότι η θαλασσοθεραπεία περιλαμβάνει τη χρήση θαλασσινού νερού, θαλάσσιων πηλών, άλατος και φυκιών και ότι μέσω της υψηλής περιεκτικότητας σε μέταλλα και ιχνοστοιχεία του θαλασσινού νερού ενισχύεται η αναζωογόνηση και αποκατάσταση του σώματος. Θα γνωρίσουν, επίσης, τη λουτροθεραπεία που περιλαμβάνει τη χρήση φυσικών ιαματικών πηγών, που πηγάζουν από γεωθερμικές διαδικασίες και είναι πλούσιες σε μέταλλα όπως μαγνήσιο, ασβέστιο και σίδηρο. Επίσης, θα μάθουν για τα πολλαπλά οφέλη του θαλασσινού νερού στη θεραπεία διαφόρων παθήσεων που ανέφερε ο Ιπποκράτης και θα πληροφορηθούν για τις προχωρημένες τεχνικές λουτροθεραπείας των Ρωμαίων στο πλαίσιο των δημόσιων λουτρών, των λεγόμενων “thermae”.

Συμπερασματικά, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η θαλασσοθεραπεία και η λουτροθεραπεία έχουν σημαντικά θεωρητικά και ιστορικά θεμέλια που επικυρώνονται από την αρχαιότητα μέχρι τη σημερινή εποχή, όπως επίσης και ότι η συνεχιζόμενη έρευνα και η αύξηση της δημοφιλίας τους ενισχύουν την κατανόηση των μηχανισμών τους και διευρύνουν τις εφαρμογές τους στην υγεία και την ευεξία.

2.4.A.2 | ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΚΗ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν τη χρήση του νερού στην ιατρική και στη θεραπευτική πρακτική, η οποία είναι μια αρχαία παράδοση που συνεχίζει να εξελίσσεται λόγω των πολλαπλών θεραπευτικών πλεονεκτημάτων της. Θα κατανοήσουν τη σύσταση του νερού και την ιατρική θεραπευτική του ιδιότητα, μέσω της χρήσης της θαλασσοθεραπείας, της υδροθεραπείας και της λουτροθεραπείας, με σκοπό την προαγωγή της υγείας και την πρόληψη ή θεραπεία των ασθενειών. Θα αποκτήσουν γνώσεις για το νερό, το οποίο αποτελεί το βασικότερο συστατικό του ανθρώπινου οργανισμού και παίζει κρίσιμο ρόλο στη ρύθμιση πολλών φυσιολογικών λειτουργιών, όπως είναι η θερμορύθμιση, η κυκλοφορία του αίματος και η αποτοξίνωση μέσω της εφίδρωσης και της διούρησης. Θα μελετήσουν τις μορφές με τις οποίες χρησιμοποιείται το νερό στη θεραπευτική πρακτική, όπως λουτρά, ντους, πάγος και ατμός, για να προκληθούν οι φυσιολογικές αντιδράσεις που προάγουν την υγεία. Θα μελετήσουν, επίσης, τη θαλασσοθεραπεία, η οποία περιλαμβάνει τη χρήση θαλασσινού νερού, φυκιών και θαλάσσιου κλίματος και υποστηρίζεται από τη θεωρία ότι τα θαλάσσια στοιχεία έχουν ευεργετικές ιδιότητες για το δέρμα και το αναπνευστικό σύστημα, καθώς και για την ψυχολογική ευεξία. Επιπροσθέτως,

θα μελετήσουν τη χρήση της υδροθεραπείας με την εφαρμογή θερμού νερού, μέσω λουτρών, ντους και ατμού, η οποία θεωρείται ότι έχει ποικίλα ευεργετικά αποτελέσματα και βοηθά στην αγγειοδιαστολή και την απομάκρυνση του γαλακτικού οξέος από τους μυς, βελτιώνει την κυκλοφορία του αίματος και προάγει τη χαλάρωση. Θα μελετήσουν, επίσης, την εφαρμογή ψυχρού νερού που προκαλεί αγγειοσυσπασση και μείωση του οιδήματος και του πόνου.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αντιληφθούν ότι η επιστημονική μελέτη της φυσιολογίας και της ιατρικής θεραπευτικής του νερού συνεχίζει να εξελίσσεται, δίνοντας νέες διαστάσεις στην κατανόηση και εφαρμογή θεραπευτικών μεθόδων που μπορούν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής των ατόμων με χρόνιες παθήσεις.

2.4.A.3 | ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ SPA ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα αποκτήσουν γνώσεις για την οργάνωση και τη διοίκηση των κέντρων Spa και θαλασσοθεραπείας, η οποία απαιτεί ολοκληρωμένη επιστημονική προσέγγιση και εξειδικευμένες γνώσεις προκειμένου να διασφαλιστούν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμβάλλοντας έτσι στην ευεξία και την υγεία των πελατών/-ισσών. Πιο συγκεκριμένα, θα εξοικειωθούν με την έννοια της συνολικής προσέγγισης στην οργάνωση των κέντρων Spa, η οποία περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, τη διαχείριση των πόρων, την επιλογή του εξοπλισμού, την εκπαίδευση, την ανάδειξη του ανθρώπινου δυναμικού, τη διασφάλιση της ποιότητας και τη διαχείριση των πελατών/-ισσών. Θα κατανοήσουν, ακόμη, τη σπουδαιότητα αποφυγής ενός λάθους στον οργανωτικό σχεδιασμό, το οποίο μπορεί να επηρεάσει αρνητικά την εξυπηρέτηση των πελατών/-ισσών αλλά και τη φήμη του κέντρου. Επιπλέον, θα αντιληφθούν τη σπουδαιότητα της τεχνογνωσίας στη χρήση των σύγχρονων τεχνολογιών και μεθόδων θεραπείας, καθώς και τη γνώση των διεθνών προτύπων και πρακτικών, οι οποίες είναι καθοριστικής σημασίας. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν την ιδιαιτερότητα του όρου «πελατοκεντρική διοίκηση», επικεντρώνοντας την προσοχή τους κυρίως στη στρατηγική διαχείρισης, στον οικονομικό προγραμματισμό και στην αξιολόγηση των επιδόσεων του κέντρου. Επίσης, θα μάθουν πώς να λαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την τιμολογιακή πολιτική, τις προωθητικές ενέργειες και την ικανοποίηση των πελατών/-ισσών. Επιπλέον, θα αποκτήσουν εφόδια σχετικά με τη διαχείριση της σχέσης με το προσωπικό, την αξιολόγηση της απόδοσης και την παροχή ευκαιριών συνεχούς εκπαίδευσης. Θα αναπτύξουν τις γνώσεις τους σχετικά με τη βιώσιμη διαχείριση των πόρων και την περιβαλλοντική ευαισθησία, την εξοικονόμηση ενέργειας, νερού και τη διαχείριση αποβλήτων, που αποτελούν καθοριστικά στοιχεία για την επιτυχία των κέντρων Spa και θαλασσοθεραπείας.

Συνοψίζοντας, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της συνεχούς έρευνας και την υιοθέτηση καινοτόμων πρακτικών, προκειμένου να διασφαλίσουν όχι μόνο την παροχή βέλτιστων υπηρεσιών αλλά και την ικανοποίηση των συνεχώς μεταβαλλόμενων αναγκών των πελατών/-ισσών.

2.4.A.4 | ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ SPA

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν τις σύγχρονες εγκαταστάσεις Spa, που έχουν αναπτυχθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια μέσω της ενσωμάτωσης προηγμένης τεχνολογίας και υπερσύγχρονου εξοπλισμού με βασικό στόχο την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών ευεξίας και θεραπείας. Πιο συγκεκριμένα, θα μελετήσουν την υδροθεραπεία και τα υδροθεραπευτικά λουτρά, που περιλαμβάνουν τελευταίας τεχνολογίας μπανιέρες με συστήματα υδρομασάζ και ρυθμιζόμενες θερμοκρασίες. Θα μάθουν ότι οι συγκεκριμένες μπανιέρες διαθέτουν σύγχρονες μονάδες διήθησης και αποστείρωσης, οι οποίες συμβάλλουν, με τα συστήματα αυτόματης ρύθμισης της θερμοκρασίας και των χημικών στοιχείων του νερού, όχι μόνο στην εξασφάλιση υγιεινών όρων χρήσης αλλά και στην παροχή ποιοτικών θεραπευτικών υπηρεσιών. Επιπρόσθετα, θα εμβαθύνουν στους τρόπους λειτουργίας των σύγχρονων Spa, τα οποία προσφέρουν χώρους ευεξίας και χαλάρωσης, σχεδιασμένους με τη βοήθεια της τεχνολογίας του φωτισμού και του ήχου. Θα κατανοήσουν έτσι ότι οι ατμοσφαιρικοί φωτισμοί και οι ακουστικοί σχεδιασμοί υψηλής πιστότητας ενισχύουν την αίσθηση της χαλάρωσης και της απόλαυσης και ότι τα ψηφιακά συστήματα διαχείρισης των χώρων εξασφαλίζουν, επίσης, την άνεση και την ιδιωτικότητα των πελατών/-ισών. Επίσης, θα μελετήσουν τη θεραπεία με φως, γνωστή και ως «φωτοθεραπεία», που έχει ενισχυθεί με τη χρήση LED φωτιστικών συστημάτων, τα οποία χρησιμοποιούν διάφορα μήκη κύματος φωτός για την καταπολέμηση διαφόρων δερματικών παθήσεων και την αναβάθμιση της γενικής ευεξίας. Επιπλέον, θα ενημερωθούν για την αρωματοθεραπεία και τις σύγχρονες συσκευές που επιτρέπουν την ακριβή διάχυση αιθέριων ελαίων στον αέρα, προσφέροντας μοναδικά θεραπευτικά οφέλη και χρησιμοποιώντας τεχνολογίες που διασφαλίζουν τη σταθερή και συνεχόμενη απελευθέρωση των αιθέριων ελαίων.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα ενσωμάτωσης της σύγχρονης τεχνολογίας και του εξοπλισμού στις εγκαταστάσεις Spa, η οποία έχει βελτιώσει σημαντικά την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, προσφέροντας αποτελεσματικές και εξατομικευμένες θεραπείες.

2.4.A.5 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν το αντικείμενο της θαλασσοθεραπείας, μιας αρχαίας θεραπευτικής πρακτικής, που αναγνωρίζεται για τις θεραπευτικές της ιδιότητες. Τα κύρια χαρακτηριστικά της είναι ότι συνδυάζει τη χρήση θαλάσσιου νερού, άμμου, λάσπης και άλλων θαλάσσιων στοιχείων για την προαγωγή της υγείας και της ευεξίας. Επιπλέον, θα εξοικειωθούν με τις θεραπευτικές τεχνικές της θαλασσοθεραπείας, με βασικό στόχο την αποκατάσταση και βελτίωση της φυσικής και ψυχικής υγείας μέσω της αλληλεπίδρασης με τους φυσικούς πόρους της θάλασσας. Επίσης, θα μάθουν για τα θαλάσσια λουτρά, όπου το θαλασσινό νερό, εμπλουτισμένο με μέταλλα και ιχνοστοιχεία, χρησιμοποιείται σε διάφορες θερμοκρασίες, για να προσφέρει χαλάρωση, αποτοξίνωση και βελτίωση της κυκλοφορίας

του αίματος. Πιο συγκεκριμένα, θα γνωρίσουν μεθόδους υδροθεραπείας, όπως τα υδρομασάζ, τα υδροκινητικά λουτρά και τα αερομασάζ και θα εξοικειωθούν με την εφαρμογή θαλάσσιων προϊόντων, όπως αναβράζοντα άλατα, θαλάσσια λάσπη και φύκια, που είναι πλούσια σε βιολογικά ενεργά συστατικά. Επιπροσθέτως, θα μάθουν για νεότερες θεραπείες, όπως οι θεραπείες περιτυλίγματος σώματος (bodywraps) με φύκια που χρησιμοποιούνται για την αποτοξίνωση και την ευεξία του δέρματος, όπως και για εξειδικευμένες ασκήσεις κάτω υπό το νερό (aqua gym), που βελτιώνουν την κινητικότητα και τη μυϊκή ενδυνάμωση χωρίς την επιβάρυνση των αρθρώσεων. Θα γνωρίσουν τα ευεργετικά οφέλη της κολύμβησης σε ειδικά διαμορφωμένες πισίνες με θαλασσινό νερό και θα μάθουν τη χρησιμότητα εξατομικευμένων θεραπειών, όπου πραγματοποιείται μια σειρά από συγκεκριμένες ασκήσεις σε συνδυασμό με αναπνευστικές ασκήσεις με θαλάσσιο αέρα, που ευνοεί το αναπνευστικό σύστημα.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αποτελεσματικότητα τόσο των εφαρμοζόμενων τεχνικών όσο και των προγραμμάτων θαλασσοθεραπείας, που έχουν επιστημονικά τεκμηριωθεί, σύμφωνα με πολυάριθμες μελέτες και αποδεικνύουν τη συμβολή τους στη συνολική βελτίωση της υγείας και της ψυχολογικής ευεξίας των ατόμων που τις ακολουθούν.

2.4.A.6 | ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΜΟΡΦΕΣ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τη λουτροθεραπεία, η οποία αποτελεί ένα εξαιρετικά αποτελεσματικό θεραπευτικό μέσο που χρησιμοποιεί τις ιδιότητες των ιαματικών νερών για την επίτευξη θεραπευτικών αποτελεσμάτων και την ανακούφιση των ασθενών από αρκετές παθήσεις. Θα μάθουν για τις διάφορες μορφές θεραπειών, που συνδυάζουν τα οφέλη της θερμοκρασίας, τη φυσική σύσταση του νερού και την υδροστατική πίεση και θα μελετήσουν τις δύο κύριες μορφές λουτροθεραπείας, που είναι η θαλασσοθεραπεία και η χρήση των ιαματικών λουτρών. Για τη θαλασσοθεραπεία θα μάθουν ότι βασίζεται στη χρήση θαλασσινού νερού και άλλων θαλασσινών προϊόντων για την υγεία και την ευεξία, ότι το θαλασσινό νερό περιέχει μια πληθώρα ιχνοστοιχείων και μετάλλων, που διεισδύουν στο σώμα μέσω του δέρματος και ότι, ειδικότερα, ενισχύει την κυκλοφορία του αίματος και βελτιώνει τον μεταβολισμό.

Για τα ιαματικά λουτρά θα μάθουν ότι χρησιμοποιούν φυσικά θερμομεταλλικά και μαγνητικά νερά, τα οποία είναι πλούσια σε διάφορα χημικά συστατικά, όπως θείο, ασβέστιο και μαγνήσιο, ότι οι θερμοκρασίες αυτών των νερών ποικίλλουν, ότι η θεραπευτική τους δράση εξαρτάται από τη χημική τους ισορροπία και ότι χρησιμοποιούνται για τη θεραπεία δερματολογικών παθήσεων, μυοσκελετικών προβλημάτων και αναπνευστικών διαταραχών. Επιπροσθέτως, θα μελετήσουν τη χρήση των ιαματικών νερών και την αποτελεσματικότητά τους, που εξαρτάται από διάφορους παράγοντες, όπως η διάρκεια της θεραπείας, η συχνότητα της χρήσης και το συγκεκριμένο πρόβλημα υγείας. Ακόμη, θα ενημερωθούν για τις συνεδρίες, που μπορούν να περιλαμβάνουν λουτρά, εισπνοές, ψεκασμούς ή πόση των νερών.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η λουτροθεραπεία αποτελεί μία αρχαία, αλλά διαχρονική μέθοδο θεραπείας, που προσφέρει ανακούφιση από μια σειρά ιατρικών καταστάσεων, υποστηρίζει τη γενικότερη ευεξία και ότι οι διαφορετικές μορφές της πρέπει να προσεγγίζονται με επιστημονική ακρίβεια και εξατομικευμένη φροντίδα για την επίτευξη των βέλτιστων αποτελεσμάτων.

2.4.A.7 | ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ: ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για την υδροθεραπεία, η οποία αποτελεί μία από τις αρχαιότερες θεραπευτικές προσεγγίσεις. Οι εφαρμογές της χρονολογούνται από τους αρχαίους πολιτισμούς της Ελλάδας και της Ρώμης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν πώς χρησιμοποιείται το νερό σε διάφορες θερμοκρασίες και μορφές (υγρή, συμπυκνωμένη, αέρια) και πώς ενεργεί για την ανακούφιση και θεραπεία διαφόρων παθήσεων. Επιπλέον, θα μελετήσουν τις θεραπευτικές ιδιότητες του νερού. Θα κατανοήσουν τον ρόλο της άνωσης στη μείωση του βάρους του σώματος. Θα κατανοήσουν πώς η θερμοκρασία του νερού μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη διαχείριση του πόνου και της φλεγμονής, με τη χρήση θερμών ή ψυχρών λουτρών. Επίσης, θα μελετήσουν την υδροστατική πίεση, που χρησιμοποιείται για τη βελτίωση της κυκλοφορίας και τη μείωση των οιδημάτων. Θα μελετήσουν, ακόμη, τις μεθόδους της υδροθεραπείας, όπως είναι τα ζεστά και τα κρύα λουτρά, οι βυθίσεις, τα υδρομασάζ και οι υδρο-κινησιοθεραπείες, οι οποίες χρησιμοποιούνται ευρέως για τη βελτίωση της κινητικότητας, την ενίσχυση της κυκλοφορίας και τη χαλάρωση των μυών. Θα κατανοήσουν, επίσης, την αποτελεσματικότητα της υδροθεραπείας στη μείωση του άγχους και την αντιμετώπιση της κατάθλιψης, επιτυγχάνοντας μια συνολική αίσθηση ευεξίας. Επίσης, θα μάθουν για τη σωστή οργάνωση και λειτουργία κέντρων θαλασσοθεραπείας και Spa, και την ενσωμάτωση σύγχρονων μεθόδων στα προγράμματα, όπως υδροκινησιοθεραπεία, υδρομασάζ και ατμόλουτρα. Θα κατανοήσουν, παράλληλα, τη σημασία της σωστής διαχείρισης και συντήρησης του εξοπλισμού, καθώς και την αναγκαιότητα εξειδίκευσης του προσωπικού, που είναι βασικές προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητα των θεραπειών.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν ότι η υδροθεραπεία είναι μια πολυδιάστατη και αποτελεσματική μέθοδος θεραπείας, με ποικίλες εφαρμογές, που αποκαθιστούν τη λειτουργικότητα και προάγουν την υγεία και ευεξία και προσφέρουν μοναδικά οφέλη που δεν μπορούν να επιτευχθούν με άλλες μορφές θεραπείας.

2.4.A.8 | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΠΕΛΑΤΕΣ/-ΙΣΣΕΣ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ SPA

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία της αποτελεσματικής επικοινωνίας και των θετικών σχέσεων με τους/τις πελάτες/-ισσες και θα μάθουν για την προσωπική προσέγγιση και την εξατομίκευση των υπηρεσιών, που ενισχύουν τη φήμη και διασφαλίζουν την επανεπισκεψιμότητα. Θα γνωρίσουν για τη σημασία της πρώτης εντύπωσης και θα μάθουν για τη βαρύνουσα σημασία

της επικοινωνίας, τόσο στη λεκτική όσο και τη μη λεκτική διάστασή της. Επιπλέον, θα μάθουν να χρησιμοποιούν επαγγελματική και ευγενική γλώσσα σε συνδυασμό με τον κατάλληλο τόνο φωνής και αμεσότητας, στοιχεία που συντελούν στη δημιουργία μιας αίσθησης εμπιστοσύνης και άνεσης. Επιπλέον, θα κατανοήσουν τη σημασία της ενεργητικής ακρόασης, μέσω της οποίας μπορούν να κατανοήσουν τις ανάγκες και τις προτιμήσεις των πελατών/-ισσών. Επιπροσθέτως, θα γνωρίσουν τη σημασία της γλώσσας του σώματος που παίζει σημαντικό ρόλο στην αντίληψη της επικοινωνίας, τόσο της επαφής με τα μάτια των φυσιολογικών εκφράσεων του προσώπου όσο και της ανοιχτής και φιλικής στάσης του σώματος, που ενισχύουν την αίσθηση εμπιστοσύνης και άνεσης. Θα κατανοήσουν ότι η τακτική εκπαίδευση σε επικοινωνιακές δεξιότητες και η ανάπτυξη συναισθηματικής νοημοσύνης είναι απαραίτητες για την επίτευξη αυτών των στόχων. Θα κατανοήσουν ότι η εξατομίκευση των υπηρεσιών, συμβάλλει σημαντικά στην οικοδόμηση σταθερών σχέσεων και τη θεμελίωση της πιστότητας των πελατών/-ισσών. Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τον ρόλο των σχέσεων με τους/τις πελάτες/-ισσες, οι οποίοι πρέπει να βασίζονται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη, την κατανόηση και τον σεβασμό, που μπορεί να επιτευχθεί μέσω μιας άνετης και ασφαλούς ατμόσφαιρας που θα επιτρέπει στους/στις πελάτες/-ισσες να χαλαρώσουν και να απολαύσουν τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Αυτό, επιτυγχάνεται, μόνο, μέσω του συνεπούς επαγγελματισμού, της εχεμύθειας και της ηθικής συμπεριφοράς από τους/τις εργαζόμενους/-ες, αλλά και των σχέσεων με τους/τις πελάτες/-ισσες μετά την παροχή των υπηρεσιών.

2.4.A.9 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ ΣΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ SPA

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη θεμελιώδη σημασία που έχει η επαγγελματική ηθική και η δεοντολογία λειτουργίας των θεραπευτικών κέντρων, προκειμένου να είναι ικανοί/-ές να προσφέρουν υψηλής ποιότητας υπηρεσίες στους/στις πελάτες/-ισσες. Πιο συγκεκριμένα, θα μελετήσουν το περιεχόμενο της επαγγελματικής ηθικής και θα κατανοήσουν τα στοιχεία που συγκροτούν «κώδικα συμπεριφοράς» που πρέπει να εφαρμόζουν ως επαγγελματίες. Θα ενημερωθούν για το περιεχόμενο και τη δεοντολογία με την οποία εφαρμόζονται οι αρχές και οι αξίες, που κατευθύνουν τις επαγγελματικές τους πρακτικές. Θα κατανοήσουν το περιεχόμενο τήρησης αυστηρών προδιαγραφών υγιεινής και ασφάλειας και τις υποχρεώσεις τους για προστασία των προσωπικών δεδομένων των πελατών/-ισσών. Επίσης, θα κατανοήσουν τη σημασία που έχει η καλλιέργεια κατάλληλων προσόντων και η τήρηση επιμορφωτικών διαδικασιών. Επιπροσθέτως, θα μάθουν για τη δεοντολογία, που τονίζει τη σημασία του σεβασμού στη διαφοροποίηση και την αξιοπρέπεια κάθε πελάτη/-ισσας και ότι θα πρέπει να δείχνουν ακεραιότητα, δικαιοσύνη και αντικειμενικότητα, ανεξάρτητα από το κοινωνικό ή οικονομικό υπόβαθρο των πελατών/-ισσών. Θα μάθουν, επίσης, πώς να αποφεύγουν συγκρούσεις συμφερόντων, πώς να διατηρούν υψηλά πρότυπα επαγγελματισμού, πώς να προάγουν την ασφάλεια των

πελατών/-ισσών, πώς να λειτουργούν προληπτικά για την αποφυγή τυχόν ατυχημάτων και πώς να αναφέρουν οποιαδήποτε παραβίαση της δεοντολογίας. Θα γνωρίζουν πώς να συντάσσουν έναν κώδικα δεοντολογίας, με σαφείς κατευθυντήριες γραμμές, που θα βοηθούν τους επαγγελματίες να κατανοούν και να τηρούν τα υψηλά πρότυπα. Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την ιδιαίτερη σημασία τήρησης της επαγγελματικής ηθικής και δεοντολογίας, η οποία συμβάλλει στη δημιουργία ενός κλίματος εμπιστοσύνης και σεβασμού ανάμεσα στους/στις επαγγελματίες και τους/τις πελάτες/-ισσες ενώ, παράλληλα, βοηθά και στη διαχείριση των διαπροσωπικών σχέσεων με επαγγελματισμό και ακεραιότητα, που δεν ενισχύει μόνο την ικανοποίηση των πελατών/-ισσών, αλλά και τη φήμη του κέντρου.

2.4.A.10 | ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΕΝΤΡΩΝ

ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ SPA

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των κέντρων στην Ελλάδα και η οποία διασφαλίζει την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας των επισκεπτών/-τριών. Θα μάθουν, για τη νομοθεσία που αφορά τις τουριστικές και υγειονομικές υπηρεσίες και ότι υποχρεούνται να τηρούν συγκεκριμένες υγειονομικές διατάξεις και κανονισμούς ποιότητας. Επιπλέον, θα μάθουν ότι υπάρχει αυστηρή εποπτεία και έλεγχος της ποιότητας του νερού και των πρώτων υλών, καθώς και πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων του προσωπικού. Θα γνωρίσουν τις ρυθμίσεις που υπάρχουν, οι οποίες προβλέπονται και καθορίζονται κυρίως από τις οδηγίες της ΕΕ, αλλά και από τις εθνικές νομοθεσίες κάθε κράτους-μέλους. Πιο αναλυτικά, θα μάθουν για την ελληνική νομοθεσία, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις για την υγειονομική ασφάλεια, την επάρκεια των εγκαταστάσεων και τον επαγγελματισμό του προσωπικού, αλλά και διατάξεις των προτύπων ποιότητας και λειτουργίας των κέντρων που εξειδικεύονται με συγκεκριμένες οδηγίες για την υγειονομική καθαριότητα, την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και την εκπαίδευση του προσωπικού. Θα μελετήσουν, ακόμη, τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες, όπως την Οδηγία 2005/36/ΕΚ για τα επαγγελματικά προσόντα, που διασφαλίζουν ότι το προσωπικό που απασχολείται έχει την κατάλληλη εκπαίδευση και πιστοποίηση, αλλά και εφαρμόζει τις διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές που καθορίζονται από οργανισμούς όπως η Διεθνής Ένωση Spa (ISPA) και ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (WHO).

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία τόσο της ελληνικής και της ευρωπαϊκής όσο και της διεθνούς νομοθεσίας και των κανονισμών που διέπουν τα κέντρα. Οι εν λόγω κανονισμοί, πολυδιάστατοι ως προς το περιεχόμενό τους, στοχεύουν στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου υπηρεσιών υγείας και ευεξίας· γι' αυτό θα πρέπει να τους εφαρμόζουν σύμφωνα με τις εθνικές και διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές, που είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των πελατών/-ισσών και τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. European Commission. (2022). *Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/36/2024-06-20>
2. Global Wellness Institute. (2024). *Guide to hydrothermal spa & wellness development standards* (4th edition). Global Wellness Institute.
3. Resta, E., Lozupone, M., Peter, P., Brunone, L. B., Tafuri, S., Lenato, G. M. & Taurisano, P. (2025). “The therapeutic potential of thalassotherapy for enhancing well-being and reducing pharmaceutical costs”, in: *Frontiers in Psychology*, 16, 1614410. Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1614410>
4. World Health Organization. (2021). *Guidelines for safe recreational water environments [Volume 2: Swimming pools and spas]*. Geneva: World Health Organization.

Συμπληρωματικές

1. Dimitrova, B. (2025). “Stress management by applying wellness, spa and thalassotherapy: Trends in holistic well-being”, in: *HSOA Journal of Alternative, Complementary & Integrative Medicine*, 11, p. 601. Ανακτήθηκε από: <https://doi.org/10.24966/ACIM-7562/100601>
2. International SPA Association. (2021). *Guidelines on the Provision of Service and Care in SPA Facilities. ISPA Standards and Best Practices*. International SPA Association. Ανακτήθηκε από: <https://experienceispa.com/>
3. World Health Organization. (2018). *Standards for improving quality of care in health facilities*. Geneva: World Health Organization.
4. Υπουργείο Υγείας. (2017). Υγειονομική Διάταξη Υ1γ/Γ.Π/οικ. 47829/2017: Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών υγείας και ευεξίας. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Β΄ 2161/23.06.2017).

2.4.B • ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι να έρθουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε επαφή με τις βασικές έννοιες και αρχές της φυσικοθεραπείας και της ηλεκτροθεραπείας. Παρουσιάζονται αναλυτικά τα φυσικοθεραπευτικά μέσα, οι τεχνικές (όπως η μάλαξη) και οι πρακτικές που εφαρμόζονται κατά τη φυσικοθερα-

πευτική αντιμετώπιση των μυοσκελετικών παθήσεων και τη σωματική χαλάρωση και ευεξία. Επιπλέον, σε ό,τι αφορά την ηλεκτροθεραπεία αναλύονται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες οι επιδράσεις και οι θεραπευτικές ιδιότητες του ηλεκτρισμού στον ανθρώπινο οργανισμό, με έμφαση στις κυριότερες μεθόδους και τεχνικές που σχετίζονται με τη θεραπευτική αξιοποίηση του ηλεκτρισμού και των ηλεκτρομαγνητικών πεδίων για τη σωστή θεραπευτική αντιμετώπιση και αποκατάσταση των διαφόρων παθολογικών καταστάσεων.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Κατανοούν τις επιδράσεις των φυσικών και ηλεκτροθεραπευτικών μέσων στους ιστούς του ανθρώπινου σώματος,
- Διαχειρίζονται τις ιατρικές υποδείξεις σχετικά με τα προγράμματα φυσικοθεραπείας και ηλεκτροθεραπείας διασφαλίζοντας την ασφάλεια του/της λουομένου/-ης,
- Εφαρμόζουν σωστά τα φυσικά και ηλεκτροθεραπευτικά μέσα για τη διέγερση του νευρικού και μυϊκού ιστού για την επούλωση των ιστών,
- Εξηγούν στον/στη λουόμενο/-η τους θεραπευτικούς στόχους της φυσικοθεραπείας και ηλεκτροθεραπείας σύμφωνα με τις θεραπευτικές ιδιότητες της αντίστοιχης τεχνικής,
- Υποστηρίζουν την εφαρμογή των προγραμμάτων φυσικοθεραπείας και ηλεκτροθεραπείας ακολουθώντας τις ενδεδειγμένες διαδικασίες,
- Χειρίζονται σωστά και με ασφάλεια τις διαθέσιμες ηλεκτροθεραπευτικές συσκευές σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους,
- Επιβλέπουν τον/τη λουόμενο/-η κατά τη διάρκεια της εκτέλεσης των σχετικών θεραπευτικών προγραμμάτων, όπως προβλέπεται από το καθηκοντολόγιο,
- Ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες των λουομένων κατά τη διάρκεια της συνεδρίας,
- Εξυπηρετούν τους/τις λουόμενους/-ες στο πλαίσιο των επαγγελματικών καθηκόντων τους,
- Υιοθετούν την επαγγελματική δεοντολογία κατά τη διάρκεια της εξυπηρέτησης των λουομένων.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Νόμος του Ohm / Νόμος του Joule / Νόμος του Faraday / Διαδυναμικά ρεύματα / Παρεμβαλλόμενα ρεύματα / Παθολογία και τεχνικές μάλαξης / Διαθερμία βραχέων κυμάτων / Φαραδικά ρεύματα / Υπέρυθρη ακτινοβολία / Υπεριώδης ακτινοβολία / Υπέρηχα κύματα / TENS.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (2), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ
2	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΔΙΑ
3	ΓΑΛΒΑΝΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ
4	ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΡΕΥΜΑΤΑ
5	ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΟΝΤΟΦΟΡΕΣΗ
6	ΦΑΡΑΔΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ
7	ΔΙΑΔΥΝΑΜΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ
8	ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΕΡΕΘΙΣΜΟΣ (TENS)
9	ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΕΡΗΧΑ ΚΥΜΑΤΑ
10	ΥΠΕΡΥΘΡΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΙΩΔΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

Κείμενο αναφοράς

2.4.B.1 | ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΡΕΥΜΑΤΟΣ, ΗΛΕΚΤΡΙΚΟ ΚΥΚΛΩΜΑ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες σε βασικά στοιχεία, έννοιες και νόμους που διέπουν την εφαρμογή του ηλεκτρικού ρεύματος απαραίτητα στην κατανόηση, αποτελεσματική χρήση και αξιοποίηση του θεραπευτικού ρεύματος στην αποκατάσταση δυσλειτουργιών σε διάφορες παθήσεις. Αρχικά, ορίζεται η ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος ως το πηλίκο του ηλεκτρικού φορτίου (q) που διέρχεται σε μια διατομή ενός αγωγού σε χρόνο (t) διά του χρόνου αυτού και δίνονται οι μονάδες μέτρησης. Ακολούθως, ορίζεται η ηλεκτρική αντίσταση του αγωγού και ο νόμος του Ohm και αναφέρονται οι μονάδες μέτρησης και ο αντίστοιχος τύπος. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα μέρη του κυκλώματος και η σύνδεσή τους με δύο τρόπους: α) Σε σειρά, όπου τα στοιχεία συνδέονται διαδοχικά και τα διαρρέει η ίδια ένταση και β) Παράλληλα, όπου η σύνδεση των στοιχείων είναι παράλληλη και στα άκρα των στοιχείων η διαφορά δυναμικού είναι η ίδια. Ορίζονται η χωρητικότητα του αγωγού, η επαγωγή του αγωγού και αναφέρεται η μονάδα μέτρησης της επαγωγής (Henry) και οι υποδιαίρέσεις της. Επιπλέον, ορίζεται ο νόμος Joule και η διαδικασία της αγωγιμότητας ονομάζοντας τις ουσίες που μεταφέρουν το ηλεκτρικό ρεύμα ηλεκτρολύτες (υδατικά διαλύματα οξέων, βάσεων και αλάτων). Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στη διαφορετική ολική αντίσταση στη ροή του ηλεκτρικού ρεύματος όταν διέρχεται δια μέσου των ιστών του ανθρώπινου σώματος, συνήθως μέσα από το λίπος, το δέρμα και τα οστά και εξηγείται ο νόμος του Faraday.

Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράφουν την ένταση του ηλεκτρικού ρεύματος, τα μέρη του ηλεκτρικού

κυκλώματος, να αναλύουν τη διαφορά δυναμικού και τους νόμους Ohm, Faraday και Joule και να εξηγούν το φαινόμενο της ηλεκτρόλυσης.

2.4.B.2 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΚΑΙ ΣΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΔΙΑ

Στη δεύτερη υποενότητα παρουσιάζονται τα είδη των ηλεκτρικών θεραπευτικών ρευμάτων και ο διαχωρισμός τους σε κατηγορίες ανάλογα με τα χαρακτηριστικά τους. Πιο συγκεκριμένα, αναφέρονται οι τρεις κατηγορίες των θεραπευτικών ρευμάτων ως εξής: 1) Χαμηλής συχνότητας, 2) Μέσης συχνότητας και 3) Υψηλής συχνότητας. Τα χαμηλής συχνότητας ρεύματα έχουν συχνότητα έως 1000 Hz (1 kHz) ανεξαρτήτως της κυματομορφής. Διακρίνονται σε: α) Συνεχή, που με τη σειρά τους διακρίνονται σε αμιγώς συνεχή ή γαλβανικά και σε διακοπτόμενα ή παλμικά συνεχή και β) Εναλλασσόμενα, που ανάλογα αν το ρεύμα έχει μία φάση ή περισσότερες σε έναν παλμό καλείται μονοφασικό, διφασικό ή πολυφασικό. Η μορφή της καμπύλης μπορεί να είναι ημιτονοειδής, τετραγωνική, τριγωνική και τραπεζοειδής, ενώ αναφέρεται το φαρμακικό ρεύμα ως μια μορφή εναλλασσόμενου ρεύματος. Ακολουθώντας, αναφέρονται τα μέσης συχνότητας ρεύματα, τα οποία έχουν συχνότητα από 1000 έως 4000 Hz (1-4 kHz) και σε αυτά περιλαμβάνονται τα παρεμβαλλόμενα ή διασταυρούμενα και τα ρωσικής μεθόδου ρεύματα. Τέλος, αναφέρονται τα υψηλής συχνότητας ρεύματα όπως οι διαθερμίες και οι υπέρηχοι, τα διαδυναμικά ρεύματα (αναλυτική αναφορά σε επόμενες υποενότητες) που προκύπτουν από τον συνδυασμό εναλλασσόμενου με γαλβανικό ρεύμα και, τέλος, τα TENS (Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation) με τις μορφές του. Επιπρόσθετα, περιγράφονται οι συσκευές των ηλεκτρικών ρευμάτων, τα είδη των ηλεκτροδίων και οι κανόνες που διέπουν την ασφαλή χρήση τους.

Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράφουν τα είδη των θεραπευτικών ρευμάτων και να αναγνωρίζουν τις συσκευές και τα ηλεκτρόδια.

2.4.B.3 | ΓΑΛΒΑΝΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Στην τρίτη μαθησιακή υποενότητα αναλύονται τα γαλβανικά ρεύματα που αναφέρθηκαν συνοπτικά στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, με τα χαρακτηριστικά τους, τις ενδείξεις, τις μεθόδους εφαρμογής και τις αρχές που διέπουν την ασφαλή χρήση τους. Πιο συγκεκριμένα, το γαλβανικό ρεύμα (ή αμιγές γαλβανικό ή σταθερό συνεχές) στην κλινική εφαρμογή μπορεί να είναι διακοπτόμενο ή παλμικό συνεχές με δυνατότητες παραλλαγής, όπως για παράδειγμα ημιτονοειδούς, τριγωνικής, τετραγωνικής ή τραπεζοειδούς μορφής κ.ά. Η έντασή του είναι σταθερή, όπως σταθερή παραμένει η πολικότητα των ηλεκτροδίων και η κατεύθυνση του ρεύματος, ενώ στο διακοπτόμενο η ένταση του ρεύματος παραμένει σταθερή αλλά παρεμβάλλονται ηλεκτρικές παύσεις. Αναφέρεται η χρήση του στην τοπική αγγειοδιαστολή, στην ελάττωση του πόνου, του οιδήματος και της φλεγμονής, στην επιτάχυνση επούλωσης τραυμάτων και

πληγών, στην ενυδάτωση και σε θεραπείες όπου είναι επιθυμητή η εισχώρηση ουσιών σε βαθύτερα στρώματα της επιδερμίδας, στη διέγερση του νευρικού και μυϊκού ιστού και οι μέθοδοι εφαρμογής για ηλεκτρικό ερεθισμό εννευρωμένων και απονευρωμένων μυών. Επιπλέον, αναφέρονται οι κίνδυνοι από τη χρήση των γαλβανικών ρευμάτων, όπως η καταστροφή των ιστών, η μυϊκή κόπωση, το ηλεκτρικό σοκ σε απότομη διακοπή του ρεύματος, η αποκόλληση θρόμβων από τα αγγεία κ.ά., επισημαίνοντας αντενδείξεις όπως οι νεοπλασίες και η φυματίωση, και απόλυτες αντενδείξεις όπως η εγκυμοσύνη, η ύπαρξη μεταλλικών εμφυτευμάτων και ο βηματοδότης.

Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) συζητώντας παθολογίες με παραδείγματα εφαρμογής των παρεμβαλλόμενων ρευμάτων συνδυαστικά με την εφαρμογή μάλαξης, ενεργοποιώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποεπένδυση, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τα χαρακτηριστικά των γαλβανικών ρευμάτων, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τις οδηγίες αποφυγής κινδύνων, καθώς και τις μεθόδους εφαρμογής ανάλογα με τα επιθυμητά αποτελέσματα.

2.4.B.4 | ΠΑΡΕΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Στην τέταρτη μαθησιακή υποεπένδυση περιγράφονται τα παρεμβαλλόμενα ρεύματα και η συμβολή τους στη θεραπευτική. Πιο συγκεκριμένα, ως παρεμβαλλόμενο ρεύμα ορίζεται το ημιτονοειδές χαμηλής συχνότητας ρεύμα που μέσα στους ιστούς διαμορφώνεται ως αποτέλεσμα της συμβολής δύο ξεχωριστών ημιτονοειδών ρευμάτων μέσης συχνότητας, τα οποία έχουν την ίδια ένταση φάσεων και παλμών αλλά διαφορετική συχνότητα φάσεων και παλμών μεταξύ τους. Γίνεται αναφορά στη νέα μορφή ρεύματος που προκύπτει στο σημείο όπου διασταυρώνονται τα δύο άλλα ρεύματα, το οποίο είναι διαμορφούμενο κατά πλάτος και με συχνότητα που προσδίδει σημαντική θεραπευτική συνιστώσα, ενώ η συχνότητα είναι ανάλογη με τη συσκευή και τον τύπο των παραγόμενων ρευμάτων από 0-100 Hz. Ακολουθώντας, παρουσιάζονται οι κυριότεροι τύποι παρεμβαλλόμενων ηλεκτρικών ρευμάτων που έχουν ευρεία χρήση στη θεραπευτική ως εξής: α) τα κλασικά παρεμβαλλόμενα ρεύματα, β) τα διπολικά, γ) τα διανυσματικά και δ) τα ισοεπίπεδα, και επίσης παρουσιάζονται οι συνηθέστεροι τύποι ηλεκτροδίων. Επιπρόσθετα, αναφέρονται οι ενδείξεις (θυλακίτιδες, μυϊκοί σπασμοί, μυαλγίες, οίδημα αρθρώσεων, ρήξεις μυών κ.ά.) και οι αντενδείξεις (υλικά οστεοσύνθεσης, ενεργή νεοπλασία, θρομβώσεις, αιμορραγική προδιάθεση κ.ά.), τα πλεονεκτήματα, τα μειονεκτήματα και οι κίνδυνοι από τη χρήση τους, με εκτενή αναφορά στις αρχές και τις τεχνικές που διέπουν την ασφαλή χρήση τους.

Επίσης, στο εργαστήριο παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) συζητώντας παθολογίες με παραδείγματα εφαρμογής των παρεμβαλλόμενων ρευμάτων συνδυαστικά με την εφαρμογή μάλαξης, ενεργοποιώντας τους/τις εκπαιδευόμε-

νους/-ες. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τους τύπους των παρεμβαλλόμενων ηλεκτρικών ρευμάτων, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τους κινδύνους από την εφαρμογή τους.

2.4.B.5 | ΔΙΑΘΕΡΜΙΑ ΒΡΑΧΕΩΝ ΚΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΙΟΝΤΟΦΟΡΕΣΗ

Η πέμπτη μαθησιακή ενότητα πραγματεύεται τη χρήση της διαθερμίας των βραχέων κυμάτων και της ιοντοφόρησης στην αποκατάσταση διαφόρων παθήσεων και δυσλειτουργιών. Πιο συγκεκριμένα, περιγράφεται η συσκευή της διαθερμίας βραχέων κυμάτων, η οποία χρησιμοποιεί εναλλασσόμενο ρεύμα υψηλής συχνότητας που μετατρέπεται σε θερμότητα στους υπό θεραπεία ιστούς. Αρχικά, αναφέρονται οι φυσιολογικές επιδράσεις και ακολούθως οι δύο μέθοδοι εφαρμογής ως εξής: 1) η μέθοδος των πυκνωτών, η οποία εφαρμόζεται: α) με παράλληλη τοποθέτηση των ηλεκτροδίων, β) με τοποθέτηση των ηλεκτροδίων σε σειρά και γ) με διασταυρούμενη τοποθέτηση των ηλεκτροδίων, και 2) η μέθοδος του επαγωγικού πηνίου. Επιπλέον, αναφέρεται η παλμική διαθερμία και αναλύεται η εφαρμογή των μεθόδων τονίζοντας τα σημεία προσοχής, τις ιδιαιτερότητες των μεθόδων σύμφωνα με τα επιθυμητά αποτελέσματα, τις αρχές και τις παραμέτρους που διέπουν την ασφαλή εφαρμογή τους. Επιπρόσθετα, γίνεται αναφορά στην ιοντοφόρηση, η οποία αποτελεί μέθοδο εισαγωγής φαρμακευτικής ουσίας στους ιστούς διαμέσου του δέρματος με τη βοήθεια του συνεχούς ηλεκτρικού ρεύματος για θεραπευτικούς σκοπούς. Αναφέρονται οι φαρμακευτικές ουσίες που χρησιμοποιούνται και η διαδικασία της τεχνικής. Τέλος, αναφέρονται οι ενδείξεις, όπως συνδεσμικές κακώσεις, τενοντίτιδες κ.ά., και οι αντενδείξεις, όπως ανοιχτές πληγές, αιμορραγία ή αιμορραγική προδιάθεση, αγγειακές παθήσεις, εγκυμοσύνη, εμπύρετες καταστάσεις, κακοήθεις όγκοι κ.ά.

Στο πρακτικό μέρος της μαθησιακής υποενότητας συζητούνται μελέτες περίπτωσης (case studies) που επικεντρώνονται στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση διαφόρων παθήσεων και συνδυαστικά εφαρμόζεται μάλαξη στις αντίστοιχες ανατομικές δομές με τις ενδεικνυόμενες για την περιοχή τεχνικές, αιτιολογώντας τη θεραπευτική προσέγγιση. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις μεθόδους και τις διαδικασίες εφαρμογής των διαθερμιών και της ιοντοφόρησης, τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τα θεραπευτικά αποτελέσματα.

2.4.B.6 | ΦΑΡΑΔΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Η έκτη μαθησιακή υποενότητα εισάγει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες στις θεραπευτικές ιδιότητες του φαραδικού ρεύματος, στις ενδείξεις, στις αντενδείξεις και στις μεθόδους εφαρμογής του. Ειδικότερα, το φαραδικό ρεύμα αποτελεί μορφή εναλλασσόμενου ρεύματος και μπορεί να είναι μονοφασικό, διφασικό ή πολυφασικό, όπως και τα παλμικά συνεχή, και έχουν θετικό και αρνητικό ηλεκτρόδιο (συνεχή παλμικά). Τα διφασικά έχουν δύο φάσεις σε κάθε παλμό, συμμετρικές ή ασύμμετρες, και επιπλέον είναι εναλλασσόμε-

να, με τα δύο ηλεκτρόδια να γίνονται άνοδος και κάθοδος εναλλάξ, ενώ τα πολυφασικά αποτελούνται από τρεις ή και περισσότερες φάσεις. Ακολουθως, αναφέρονται οι ενδείξεις εφαρμογής του φαραδικού ρεύματος, όπως η πάρεση του περονιαίου νεύρου, οι τενοντομεταθέσεις, η πρόληψη ανάπτυξης συμφύσεων μετά από τραυματισμό, η βελτίωση της λεμφικής και αιματικής κυκλοφορίας κ.ά., και οι αντενδείξεις εφαρμογής, όπως άτομα που έχουν διάφορες καρδιαγγειακές παθήσεις, υψηλή ή αντίθετα χαμηλή αρτηριακή πίεση, ιστορικό επιληπτικών κρίσεων, εγκυμοσύνη, διαβήτη κ.ά. Επιπρόσθετα, αναφέρονται οι παράμετροι και οι τρόποι εφαρμογής και παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης, ενεργοποιώντας τους εκπαιδευόμενους/-ες μέσω της συνεργατικής μάθησης.

Στο εργαστηριακό μέρος, παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) που επικεντρώνονται στην ολοκληρωμένη αντιμετώπιση διαφόρων παθήσεων και συνδυαστικά εφαρμόζονται οι ενδεικνυόμενες τεχνικές μάλαξης στις αντίστοιχες ανατομικές δομές. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράψουν την τεχνική εφαρμογής και να αναφέρουν τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις εφαρμογής τους.

2.4.B.7 | ΔΙΑΔΥΝΑΜΙΚΑ ΡΕΥΜΑΤΑ

Η έβδομη μαθησιακή υποενοότητα περιγράφει τα διαδυναμικά ρεύματα, τους τύπους και τις εφαρμογές τους σε διάφορες παθήσεις. Πιο συγκεκριμένα, ορίζεται το διαδυναμικό ρεύμα, το οποίο είναι ένα ρεύμα συνδυασμού εναλλασσόμενου απλής ή διπλής ανόρθωσης με γαλβανικό μιας κατευθύνσεως χωρίς σταθερή ένταση. Αποτελούν ρεύματα αισθητικού ερεθισμού, ωστόσο προκαλούν και έναν ελάχιστο μυϊκό ερεθισμό. Ακολουθως, αναφέρονται αναλυτικά οι μορφές των διαδυναμικών ρευμάτων που προκύπτουν από συνδυασμό ρευμάτων και είναι οι εξής: α) MF, μονοφασική μορφή διαδυναμικών ρευμάτων, β) RS, πολυφασική μορφή που με τη δράση της διεγείρει κινητικά νεύρα και μύες και είναι ιδανική για την αντιμετώπιση μετεγχειρητικής δυσκαμψίας, γ) DF, διφασική μορφή, δ) CP και ε) LP, που είναι η ίδια μορφή διαδυναμικών ρευμάτων τα οποία εναλλάσσονται κάθε 5 δευτερόλεπτα, ενώ αναφέρονται επίσης τα χαρακτηριστικά τους. Τονίζονται οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις, τα μειονεκτήματά τους και οι παράμετροι εφαρμογής.

Στο πρακτικό μέρος, παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) με παραδείγματα εφαρμογής τους συνδυαστικά με τις ενδεικνυόμενες τεχνικές μάλαξης κατά περίπτωση, ενεργοποιώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενοότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματά τους, καθώς και τις ενδεικνυόμενες τεχνικές μάλαξης κατά περίπτωση.

2.4.B.8 | ΔΙΑΔΕΡΜΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΣ ΕΡΕΘΙΣΜΟΣ (TENS)

Στην όγδοη μαθησιακή υποενοότητα παρουσιάζεται ο διαδερμικός ηλεκτρικός νευρικός ερεθισμός και τα ευεργετικά αποτελέσματα από τη χρήση του στους ιστούς.

Πιο συγκεκριμένα, ερμηνεύονται τα αρχικά T.E.N.S. που αντιστοιχούν στις λέξεις της αγγλικής Transcutaneous Electrical Nerve Stimulation, που στην ελληνική αποδίδεται ως Διαδερμικός Ηλεκτρικός Νευρικός Ερεθισμός. Πρόκειται για ρεύματα χαμηλής συχνότητας έως 1000 Hz (1 kHz), η εφαρμογή των οποίων επιτυγχάνει αναστολή του πόνου, ο οποίος αναπαράγεται μέσω ερεθίσματος από τις κεντρομόλες ίνες Αδ και C, διεγείροντας τις Αβ και Αγ ίνες. Ενεργοποιεί, δηλαδή, την πύλη ελέγχου του πόνου σε επίπεδο νωτιαίου κέρατος (Gate Control Theory). Επιπλέον, ερεθίζοντας συγκεκριμένες περιοχές του εγκεφάλου, είναι δυνατή η αναχαίτιση της επώδυνης συμπτωματολογίας σε επίπεδο παραγωγής εγκεφαλικών και την απελευθέρωση Β-ενδορφίνης. Αναφέρονται οι μορφές όπως η κλασική μορφή, η βελονιστική (acupuncture-like), η εκρηκτική (burst), η διαμορφωμένη και παρουσιάζονται οι περιοχές τοποθέτησης των ηλεκτροδίων, τα ειδικά σημεία εφαρμογής και οι κατάλληλες θέσεις τοποθέτησης. Γίνεται αναφορά στην τοπογραφική επιλογή τοποθέτησης των ηλεκτροδίων, όπως ομόπλευρα, αμφοτερόπλευρα, σε διάφορους σχηματισμούς κ.ά., στις ενδείξεις, στις αντενδείξεις και στις αρχές που διέπουν την ασφαλή χρήση τους.

Επιπρόσθετα, στο εργαστηριακό μέρος παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) συζητώντας παθολογίες με παραδείγματα εφαρμογής των T.E.N.S., συνδυαστικά με την εφαρμογή των τεχνικών μάλαξης κατά περίπτωση, ενεργοποιώντας τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράφουν τους τρόπους τοποθέτησης των ηλεκτροδίων, να αναφέρουν τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τις αρχές που διέπουν την ασφαλή εφαρμογή τους, καθώς και τις ενδεικνυόμενες τεχνικές μάλαξης που εφαρμόζονται ανάλογα με την παθολογία.

2.4.B.9 | ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΕΡΗΧΑ ΚΥΜΑΤΑ

Η ένατη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζει τη χρήση των υψηλής συχνότητας ηχητικών κυμάτων, γνωστά ως υπέρηχα, για θεραπευτικούς σκοπούς. Ειδικότερα, περιγράφονται οι συσκευές των υπερήχων, η συχνότητα που χρησιμοποιείται για θεραπευτικούς σκοπούς και οι παράγοντες που καθορίζουν τη μετάδοση των υπερήχων στους ιστούς, οι οποίοι είναι: η απορροφητικότητα, η διεισδυτικότητα, η διάθλαση και η συχνότητα. Αναφέρονται τα θερμικά και τα μη θερμικά αποτελέσματα από την εφαρμογή των υπερήχων, οι ενδείξεις, οι αντενδείξεις, οι παράγοντες που επηρεάζουν την αύξηση της θερμοκρασίας στους ιστούς, καθώς επίσης οι παράμετροι και οι αρχές που διέπουν την ασφαλή εφαρμογή τους. Επίσης, παρουσιάζονται οι τεχνικές εφαρμογής των υπερήχων που είναι οι εξής: α) η τεχνική συνεχούς κίνησης της κεφαλής των υπερήχων, β) η στατική τεχνική και γ) η τεχνική με τη χρήση νερού ως διάμεσο υλικό (υποβρύχιος υπέρηχος). Γίνεται αναφορά στις συνδυαστικές θεραπείες με φυσικά μέσα που δύνανται να εφαρμοστούν πριν ή μετά τον υπέρηχο, όπως η εφαρμογή θερμών ή ψυχρών επιθεμάτων, η μάλαξη κ.ά. Ακολούθως, παρουσιάζεται η τεχνική της φωνοφόρεσης (phonophoresis), κατά την οποία εισάγονται φαρμακευτικές ουσίες

ες με διαδερμική διείσδυση του φαρμάκου μέσω των υπερήχων, και αναφέρονται τα συνηθέστερα φαρμακευτικά σκευάσματα.

Στο πρακτικό μέρος, παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) με διάφορες παθολογίες και περιγράφονται αναλυτικά τα διαδοχικά βήματα εφαρμογής των θεραπευτικών υπερήχων στον αχίλλειο τένοντα, στην ποδοκνημική διάρθρωση (ΠΔΚ), στην αυχενική μοίρα της σπονδυλικής στήλης (ΑΜΣΣ) κ.ά., συνδυαστικά με την εφαρμογή των κατάλληλων τεχνικών μάλαξης, ενεργοποιώντας τη συμμετοχή των εκπαιδευομένων. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν τα ευεργετικά αποτελέσματα των υπερήχων, τις τεχνικές εφαρμογής με τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους, καθώς και τις συνδυαστικές τεχνικές μάλαξης κατά περίπτωση.

2.4.B.10 | ΥΠΕΡΥΘΡΗ ΚΑΙ ΥΠΕΡΙΩΔΗΣ ΑΚΤΙΝΟΒΟΛΙΑ

Η δέκατη μαθησιακή υποεπενότητα παρουσιάζει την επίδραση της υπέρυθρης και υπεριώδους ακτινοβολίας, τις μορφές ηλεκτρομαγνητικών ακτινοβολιών στο φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας και τα θεραπευτικά τους αποτελέσματα στους ιστούς. Ειδικότερα, αναφέρεται το φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας που περιλαμβάνει την υπεριώδη ακτινοβολία (UV) με μήκος κύματος 1800-3800 Å, τις ορατές ακτίνες με μήκος κύματος από 3800-7800 Å και την υπέρυθρη ακτινοβολία (IR) με μήκος κύματος 7800-120000 Å (μονάδα μέτρησης Angstrom). Γίνεται αναφορά στις ιδιότητες των υπέρυθρων ακτινοβολιών, στα φυσιολογικά αποτελέσματα της εφαρμογής τους στους ιστούς και στα σημεία εφαρμογής, καθώς και στις ενδείξεις, τις αντενδείξεις, τις παραμέτρους εφαρμογής και τα σημεία προσοχής. Ακολουθώντας, παρουσιάζεται η επίδραση των υπέρυθρων ακτινοβολιών που προκαλούν άμεσο ερύθημα στην επιδερμίδα, επιφέροντας αναλγησία, υπεραιμία και λύση του μυϊκού σπασμού στην περιοχή εφαρμογής. Όσον αφορά τις υπεριώδεις, αναλύεται η διεγερτική τους επίδραση στον ανθρώπινο οργανισμό: η αντιμικροβιακή δράση τους (π.χ. σε κατακλίσεις), η συμβολή τους στη θεραπεία δερματικών παθήσεων (π.χ. ψωρίαση) δρώντας επιφανειακά, η αποστείρωση (καταστροφή μικροβίων) και η παραγωγή βιταμίνης D μέσω της βιολογικής τους δράσης. Επιπλέον, επισημαίνονται οι προφυλάξεις που λαμβάνονται για την αποφυγή των κινδύνων και των ανεπιθύμητων παρενεργειών, ενώ περιγράφονται αναλυτικά τα διαδοχικά βήματα εφαρμογής των ακτινοβολιών.

Στο πρακτικό μέρος παρουσιάζονται μελέτες περίπτωσης (case studies) συζητώντας την εφαρμογή ακτινοβολιών κατά περίπτωση (π.χ. στην οσφυϊκή μοίρα της σπονδυλικής στήλης, ΟΜΣΣ) και τη συνδυαστική εφαρμογή των ενδεικνυόμενων τεχνικών μάλαξης. Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποεπενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να διακρίνουν και να εφαρμόζουν τα είδη της ακτινοβολίας και τις συνδυαστικές τεχνικές μάλαξης στο πλαίσιο των επαγγελματικών τους δικαιωμάτων, καθώς επίσης να αναφέρουν τις ενδείξεις, τις αντενδείξεις και τα σημεία προσοχής για την αποφυγή των κινδύνων.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Cameron, H. M. (2022). *Φυσικά μέσα και Ηλεκτροθεραπεία στην αποκατάσταση. Μια εφαρμοστική προσέγγιση με βάση τις ενδείξεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
2. Prentice, W. E. (2020). *Θεραπευτικά μέσα στην αποκατάσταση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
3. Watson, T. (2011). *Ηλεκτροθεραπεία: Τεκμηριωμένη Πρακτική*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
4. Robertson, V., Ward, A., Low, J. & Reed, A. (2010). *Ηλεκτροθεραπεία: Βασικές Αρχές και Πρακτική Εφαρμογή*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
5. Chaitow, S., Γκρίλιας, Π., Στασινόπουλος, Δ., Δημητριάδης, Δ., Καλλίστρατος, Η., Φουσέκης, Κ., Τσεκούρα, Μ. & Παπανδρέου, Μ. (2022). *Τεχνικές Μαλακών Μορίων στη Φυσικοθεραπεία*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Συμπληρωματικές

1. Στασινόπουλος, Δ. & Παπαγιάννης, Γ. (2021). *Τεχνικές μάλαξης μαλακών μορίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
2. Μιχαλάτου, Μ., Πετρουτσόπουλος, Λ. & Σταθόπουλος, Σ. (χ.χ.). *Ηλεκτροθεραπεία Ι – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Ειδικότητα: Βοηθών Φυσικοθεραπευτών, Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από:
http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4336/24-0261-02_ilektrotherapeia-I_G-EPAL_Vivlio-Mathiti/

2.4.Γ • ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΟΝΩΤΙΚΗ ΕΚΓΥΜΝΑΣΗ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι οι σπουδαστές/-τριες να αποκτήσουν τις γνώσεις που θα ενισχύσουν την αντίληψή τους σχετικά με τις βασικές αρχές αποκατάστασης των μυοσκελετικών κακώσεων με βάση τις σύγχρονες τεχνικές θεραπευτικής άσκησης και τονωτικής εκγύμνασης. Παρουσιάζονται τα είδη, οι τύποι και οι ιδιαιτερότητες, ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται καθώς και οι τεχνικές προοδευτικότητας των θεραπευτικών ασκήσεων. Επίσης, γίνεται αναφορά στις βασικές αρχές κατανομής των φορτίσεων στο μυοσκελετικό σύστημα του ανθρώπου κατά την εκτέλεση των διαφόρων ασκήσεων και δραστηριοτήτων. Τέλος,

παρουσιάζονται και αναλύονται οι βασικές τεχνικές θεραπευτικών ασκήσεων για την αποκατάσταση μυοσκελετικών προβλημάτων ειδικών ομάδων πληθυσμού (π.χ. άτομα τρίτης ηλικίας).

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Αναγνωρίζουν την εφαρμογή των φορτίσεων στο μυοσκελετικό σύστημα του ανθρώπινου σώματος,
- Διακρίνουν τους παράγοντες πρόκλησης μυοσκελετικών κακώσεων,
- Εξηγούν τα είδη και τους τύπους των θεραπευτικών ασκήσεων,
- Συσχετίζουν τις φορτίσεις του μυοσκελετικού συστήματος με τις κακώσεις που προκαλούν,
- Ελέγχουν την εφαρμογή των προγραμμάτων τονωτικής εκγύμνασης που έχουν σχεδιαστεί για τους/τις ασθενείς, επισκέπτες/-τριες, τουρίστες/-τριες,
- Αντιλαμβάνονται τις τεχνικές θεραπευτικής άσκησης για την αποκατάσταση των βασικών λειτουργικών ικανοτήτων (π.χ. δύναμη, εύρος κίνησης, αντοχή κ.ά.),
- Παρουσιάζουν τις διαφοροποιημένες τεχνικές θεραπευτικών ασκήσεων για ειδικές ομάδες πληθυσμού,
- Διαχειρίζονται τον τεχνικό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για τις θεραπευτικές ασκήσεις,
- Υιοθετούν τους κανόνες δεοντολογίας κατά την εξυπηρέτηση του πληθυσμού.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Άσκηση στο νερό / Θεραπευτική γυμναστική / Μυϊκή δύναμη / Καρδιοαναπνευστική αντοχή / Ορθοσωμική άσκηση / Υδροθεραπεία / Σωσίβια επίπλευσης / Άνωση / Αποκατάσταση στο νερό / Εξοπλισμός άσκησης στο νερό / Τεχνικές υδροθεραπείας / Αεροβική στο νερό.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (2), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ
2	ΟΡΘΟΣΩΜΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ
3	ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ
4	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ
5	ΠΡΟΠΟΝΗΣΗ ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΜΥΪΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ
6	ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ
7	ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ
8	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ
9	ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Γ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την ορολογία και τις βασικές θέσεις στη γυμναστική, οι οποίες προσδιορίζουν τη θέση και τη σχέση του/της ασκουμένου/-ης με την επιφάνεια επαφής ή στήριξης ή με κάποιο όργανο. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις πέντε βασικές θέσεις, δηλαδή την όρθια, τη γονατιστή, την εδραία, την κατάκλιση και την εξάρτηση, καθώς και τις παράγωγες θέσεις που προκύπτουν από αυτές, όπως η πρόταση, η λοξή πρόταση, η ανάταση, η έκταση, η ανάκαμψη, η διάσταση, η ακροστασία, η άρση, η προβολή και το ημικάθισμα. Επιπλέον, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες παρουσιάζονται οι θέσεις από τη γονάτιση, την ημιγονάτιση, από την εδραία θέση με απαγωγή και λυγισμένα γόνατα, από την κατάκλιση και τη στήριξη (πρηνή, ύπτια και πλάγια) και αναπτύσσεται πώς η τροχιά στην κίνηση από την αρχική μέχρι την τελική θέση αφορά τα διαδοχικά σημεία που διέρχεται το κινούμενο μέλος και προσδιορίζει την κύρια ενέργεια. Ακόμη, παρουσιάζονται τα είδη και οι βασικές κινήσεις που επικρατούν στη γυμναστική πρακτική (αίωρηση, περιφορά, περιστροφή, ταλάντευση, κάμψη, έκταση, απαγωγή, προσαγωγή, αναδίπλωση, επίκυψη και δίπλωση). Επίσης, διδάσκονται ότι οι γυμναστικές ασκήσεις ταξινομούνται σε τρεις μεγάλες ομάδες ανάλογα με το μέρος του σώματος (ασκήσεις αυχένα, ασκήσεις χεριών και ωμικής ζώνης, ασκήσεις του κορμού, ασκήσεις των ισchiών και των ποδιών), ανάλογα με τη μορφή (απλές και σύνθετες) και με το λειτουργικό αποτέλεσμα (ασκήσεις δύναμης, ευλυγισίας, αντοχής, ταχύτητας, επιδεξιότητας).

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να επιδεικνύουν και να εφαρμόζουν την ορολογία και τις βασικές θέσεις του σώματος στις γυμναστικές ασκήσεις.

2.4.Γ.2 | ΟΡΘΟΣΩΜΙΚΗ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την ορθοσωμική γυμναστική, η οποία είναι μέθοδος γυμναστικής που προάγει την καλύτερη στάση σώματος με τήρηση των αρχών της βιομηχανικής ευθυγράμμισης και έχει στόχο ένα ευθυτενές σώμα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι η σπονδυλική στήλη (ΣΣ) του ανθρώπινου σώματος αποτελεί τον άξονα του κορμού και είναι μια κατασκευή που συνδυάζει τη σταθερότητα και την κινητικότητα. Η ΣΣ εκτείνεται κατά μήκος της μεσαίας γραμμής του κορμού, σε αυτή στηρίζεται το κρανίο και η πύελος, και αποτελείται από σπονδύλους πέντε μοιρών (την αυχενική, τη θωρακική, την οσφυϊκή, την ιερή και την κοκκυγική). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα κυρτώματα και τους συνδέσμους της ΣΣ, τους λειτουργικούς σκοπούς που εξυπηρετούν και αναλύεται η κύφωση, η λόρδωση και η σκολίωση, καθώς και η δράση των κοιλιακών και ραχιαίων μυών. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η σωστή στάση του ανθρώπινου σώματος διευκολύνει τα όργανα και ολόκληρο τον οργανισμό να λειτουργήσουν όσο το δυνατόν τελειότερα. Επίσης, αναλύεται ότι οι περισσότερες ανθρώπινες δραστηριότητες έχουν ως αφετηρία την όρθια στάση, με την οποία παρουσιάζεται μυοσκελετική ισορροπία και προστατεύεται το ανθρώπινο σώμα από τραυματισμούς και παραμορφώσεις. Διδάσκονται τη σημασία της γραμμής βαρύτητας και επιδεικνύονται ασκήσεις. Επιπλέον, θεωρητικά και πρακτικά αναλύεται το ασκησιολόγιο, ο απαραίτητος εξοπλισμός οργάνων γυμναστικής που χρησιμοποιείται για την αντιμετώπιση χρόνιων μυοσκελετικών δυσλειτουργιών, δηλαδή τα προβλήματα μέσης (οσφυαλγία-ισχιαλγία), πλάτης (σκολίωση-κύφωση), αυχένα (αυχеноβραχιόνιο σύνδρομο) και η άσκηση σε άτομα με αυτοάνοσα νοσήματα που αντιμετωπίζουν κινητικά προβλήματα (Πάρκινσον, σκλήρυνση κατά πλάκας και ινομυαλγίες).

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διδάξουν τη σωστή στάση του σώματος μέσα από κατάλληλο ασκησιολόγιο.

2.4.Γ.3 | ΑΙΤΙΑ ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΣΜΩΝ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις αιτίες που προκαλούν τραυματισμούς στις αρθρώσεις και στο μυϊκό σύστημα και αυτές είναι η ελλειψής προθέρμανση, η άσκηση από λανθασμένη θέση, η αλλαγή στον τρόπο άσκησης, διάφορες μορφολογικές ανωμαλίες και ο ακατάλληλος χώρος άσκησης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι οι αρθρώσεις που τραυματίζονται συχνότερα αφορούν την οσφυοϊερή μοίρα της σπονδυλικής στήλης και ιδιαιτέρως παρατηρούνται προβλήματα στα μεσοσπονδύλια διαστήματα Ο4-Ο5 και Ο5-Ι1. Αναλύονται οι αιτίες που καταπονούνται οι μεσοσπονδύλιοι δίσκοι και επιδεικνύονται οι κινήσεις που πρέπει να αποφεύγονται όπως οι επικύψεις από την όρθια θέση με τεντωμένα τα γόνατα, η αναδίπλωση με τεντωμένα γόνατα, η άρση τεντωμένων σκελών από την ύπτια κατάκλιση, η υπερέκταση του κορμού από την πρηνή κατάκλιση. Επίσης, στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες αναλύεται η καταπόνηση στην άρθρωση του γονάτου και

στην άρθρωση του αγκώνα και οι τραυματισμοί που συνήθως παρατηρούνται από λανθασμένη εκτέλεση ασκήσεων. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις βασικές αρχές της άθλησης και τη λογική σειρά της εκγύμνασης ώστε να αποφεύγονται οι τραυματισμοί. Σημαντικός είναι ο τρόπος εκγύμνασης και το επίπεδο της φυσικής κατάστασης για να ανταποκρίνεται ο/η ασκούμενος/-η στις απαιτήσεις και τα φορτία της άσκησης και ότι δεν υπάρχουν απαγορευμένες ασκήσεις, απλώς ασκήσεις που εκτελούνται με λανθασμένη τεχνική ή δεν ανταποκρίνονται στο επίπεδο της σωματικής κατάστασης του/της ασκούμενου/-ης, ασκήσεις με επιβάρυνση υψηλότερη από το όριο αντοχής του/της.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να δημιουργούν προγράμματα ασκήσεων με ασφάλεια σύμφωνα με την αρχή της προοδευτικότητας, από τα εύκολα στα δύσκολα και από τα απλά στα σύνθετα.

2.4.Γ.4 | ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΑΣΚΗΣΗΣ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι η ημερήσια άσκηση ως προπόνηση είναι η συστηματική και μεθοδική επιλογή και εκτέλεση ασκήσεων με στόχο την πραγματοποίηση των στόχων που έχουν καθοριστεί. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες αναλύονται τα στοιχεία που αποτελούν τους παράγοντες από τους οποίους εξαρτάται η ημερήσια γύμναση, δηλαδή από τον στόχο, τον ασκούμενο, τα μέσα επίτευξης του στόχου, τις αρχές και τους κανόνες και τη δομή της ημερήσιας άσκησης. Επίσης, διδάσκονται ότι κάθε ημερήσια προπόνηση πρέπει να σχεδιάζεται με συγκεκριμένο στόχο ώστε τα αποτελέσματα να μπορούν να καθοριστούν και πρέπει να τηρείται η δομή για κάθε ημέρα άσκησης, ανεξάρτητα από το μέρος επιλογής για άσκηση. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες αναλύεται θεωρητικά και πρακτικά με εφαρμογή προγραμμάτων ότι η ημερήσια άθληση περιλαμβάνει συγκεκριμένη σειρά με την προθέρμανση, την κύρια εκγύμναση και την αποθεραπεία. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι η προθέρμανση είναι η ψυχοσωματική προετοιμασία του οργανισμού ώστε να δεχθεί την επιβάρυνση της άσκησης και να προφυλαχθεί από πιθανούς τραυματισμούς και κακώσεις και επιτυγχάνεται με χαμηλής έντασης και μικρής διάρκειας ασκήσεις από 15 έως 30 λεπτά. Επιπλέον, στην κύρια εκγύμναση πραγματοποιείται ο ημερήσιος στόχος που έχει τεθεί και οι ασκήσεις νευρομυϊκής συναρμονικής, επιδεξιότητας και αντίδρασης προηγούνται των δυναμικών ασκήσεων και της αντοχής και ακολουθούνται οι κανόνες της προοδευτικότητας, της σταδιακής επιβάρυνσης, του ρυθμού, της σωστής εναλλαγής με διαλείμματα και άσκηση. Επίσης, διδάσκονται τη σημασία της αποθεραπείας που είναι η ενεργητική αποκατάσταση του οργανισμού με στόχο την επαναφορά του σώματος στα φυσιολογικά όρια.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να δημιουργούν ολοκληρωμένα προγράμματα άσκησης.

2.4.Γ.5 | ΠΡΟΠΟΝΗΣΗ ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗΣ ΑΝΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΜΥΪΚΗΣ ΔΥΝΑΜΗΣ

Η παρούσα υποενότητα έχει σκοπό την εισαγωγή των εκπαιδευομένων στη μεθοδολογία προπόνησης για την αύξηση της ικανότητας της καρδιοαναπνευστικής αντοχής και της μυϊκής δύναμης στις διάφορες μορφές της. Στην παρούσα υποενότητα παρουσιάζεται η βασική κατηγοριοποίηση της αντοχής σε καρδιοαναπνευστική και μυϊκή αντοχή και αναλύονται τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά προπόνησής τους. Επίσης, παρουσιάζονται οι μορφές αντοχής, δηλαδή η γενική αντοχή, η βασική αντοχή, η άκυκλη αντοχή, η ειδική αντοχή και η αγωνιστική αντοχή. Στη συνέχεια μελετώνται οι μορφές αντοχής σε σχέση με τον μηχανισμό παραγωγής ενέργειας (αερόβιο και αναερόβιο) και γίνεται αντίστοιχος διαχωρισμός προπονητικών παραδειγμάτων ικανότητας αντοχής και διαχωρισμός σε αντοχή μικρού χρόνου, μεσαίου χρόνου και αντοχή μακρού χρόνου, ενώ αναλύεται ο ρόλος της στην κόπωση. Επίσης, επιχειρείται σύνδεση για την αλληλεπίδραση της ικανότητας της αντοχής στην προπόνηση δύναμης. Στο πλαίσιο αυτό, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενθαρρύνονται να κατανοήσουν τη σημαντικότητα της προπόνησης αντοχής ως βασικής ικανότητας, τον ρόλο της στην ανάπτυξη άλλων αθλητικών ικανοτήτων και καλούνται να αναφέρουν κατάλληλη προπονητική μεθοδολογία για τη βελτίωση της καρδιοαναπνευστικής και της μυϊκής αντοχής. Επιπλέον, στην υποενότητα παρουσιάζονται όλες οι μορφές της μυϊκής δύναμης, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της και τα προπονητικά πρωτόκολλα που επικεντρώνονται στην αύξηση συγκεκριμένων μορφών δύναμης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις βασικές μορφές δύναμης, δηλαδή τη μέγιστη δύναμη, την ταχυδύναμη (ισχύς) και την αντοχή στη δύναμη, και μελετάται η διαφορετική προπονητική προσέγγιση για την αύξησή τους.

Ολοκληρώνοντας την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διαθέτουν τις γνώσεις για να αναγνωρίζουν τις διαφορετικές μορφές αντοχής και της δύναμης για να σχεδιάζουν προπονητικά πρωτόκολλα αύξησής τους, ανάλογα με τους στόχους της άσκησης.

2.4.Γ.6 | ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα απαραίτητα στοιχεία για να κατανοήσουν τους νόμους της φυσικής και τα πλεονεκτήματα της άσκησης στο νερό. Συγκεκριμένα, διδάσκονται την αρχή του Αρχιμήδη που δηλώνει ότι ένα σώμα που καταδύεται στο νερό ολικά ή μέρος του δέχεται μία ώθηση προς τα άνω ίση με το βάρος του υγρού που μετατοπίζεται. Με δεδομένο ότι η άνωση ασκεί ανοδική δύναμη, θα αναλυθούν οι επιβαρύνσεις που δέχεται το σώμα στη μετακίνησή του στο νερό, η έννοια του ειδικού βάρους, της υδροστατικής πίεσης και η αντίσταση στο νερό. Επίσης, αναλύονται τα πλεονεκτήματα της άσκησης στο νερό, ιδιαίτερα όταν στους/στις ασκούμενους/-ες απαγορεύεται να φορτίζουν με βάρος κάποιο μέρος του σώματος, όπως το τραυματισμένο ή το χειρουργημένο πόδι και στο νερό δύνανται να εκτελέσουν αρκετές δραστηριότητες. Αναλύεται η αξία της θερμότητας του νερού που χαλαρώνει τους μυς και η άνωση ελαττώνει τις δυνάμεις που δέχονται οι αρθρώσεις. Επιπλέον οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι η βάρδια και η άσκηση

στο νερό βοηθά τον μυϊκό τόνο, βελτιώνει με ευχάριστο τη φυσική κατάσταση, βοηθά την κοινωνικοποίηση των παιδιών και ο κίνδυνος τραυματισμού είναι πολύ μικρός ενώ η άσκηση πραγματοποιείται σε περιβάλλον φιλικό με διασκεδαστικό τρόπο.

Με την ολοκλήρωση της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διδάξουν την άσκηση σε υδάτινο περιβάλλον έχοντας κατανοήσει τους νόμους της φυσικής και τα πλεονεκτήματα της άσκησης στο νερό.

2.4.Γ.7 | ΑΡΧΕΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Στην παρούσα υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται θεωρητικά και με πρακτική εφαρμογή τον τρόπο δημιουργίας προγραμμάτων άσκησης σε υδάτινο περιβάλλον. Αναλύεται ο τρόπος μυϊκής σύσπασης (ο μειομετρικός, ο ισομετρικός και ο πλειομετρικός) και επισημαίνεται ότι ο πλειομετρικός εμφανίζει τη μεγαλύτερη παραγωγή δύναμης του μυός. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται την εκτέλεση ασκήσεων με το βάρος του σώματος, οι οποίες χωρίζονται σε γενικές και ειδικές, και σε καθεμία μπορεί να προστίθεται εξωτερική αντίσταση. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες επισημαίνεται ότι πρέπει να παρακολουθείται η ταχύτητα εκτέλεσης της άσκησης στο νερό, ενώ το βάθος του νερού χρησιμοποιείται για τον έλεγχο της δύναμης της άνωσης, ώστε να κατανοήσουν ότι ένας άνθρωπος 80 κιλών, εάν βυθιστεί μέχρι τη μέση, χρειάζεται να σηκώσει μόνον τα 40 κιλά. Επίσης, οι ασκήσεις που χρησιμοποιούνται για το προπονητικό πλάνο πρέπει να περιλαμβάνουν μοντέλα βάδισης, βάδιση με άρσεις γονάτου, αργό τρέξιμο, ποδήλατο, ισομετρική σύσπαση των γλουτών και απαγωγή/προσαγωγή ισχίου, κάμψεις και εκτάσεις της κνήμης, άλματα, ημικαθίσματα, προβολές, βάδιση με πέδιλα, αργή κολύμβηση και εναλλαγή με αργό τρέξιμο και περπάτημα. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται να εφαρμόζουν τα προπονητικά προγράμματα άσκησης σε συνεργασία με άλλες ειδικότητες επαγγελματιών, όπως οι γυμναστές και οι φυσικοθεραπευτές. Στο πλαίσιο της εκπόνησης των προγραμμάτων άσκησης στο νερό, αναλύεται ο τρόπος εφαρμογής τους για κάθε ηλικιακή ομάδα, δηλαδή για τον/την ενήλικο/-η ασκούμενο/-η, για την τρίτη ηλικία και για την άσκηση με παιδιά διαφόρων ηλικιών.

Με την ολοκλήρωση της υποεπάρκειας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διδάξουν και να επιδεικνύουν ασκήσεις για την εκγύμναση του σώματος στο νερό σε όλες τις ηλικιακές κατηγορίες.

2.4.Γ.8 | ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Στην παρούσα υποεπάρκεια, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τα απαραίτητα στοιχεία και τις προϋποθέσεις για τη σύσταση προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης στο νερό. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες αναλύεται ότι η άσκηση στο νερό διαδραματίζεται σε ένα περιβάλλον ως δομημένη φυσική δραστηριότητα και δεν είναι συγκεκριμένο είδος άσκησης. Επίσης, διευκρινίζονται οι παράγοντες που αποτρέπουν ή παραπέμπουν τον/την επαγγελματία για το είδος της άσκησης που πρέπει να ακο-

λουθήσει και αναλύονται οι απαραίτητες ιατρικές εξετάσεις που θα πρέπει να κάνει ο/η ασκούμενος/-η, ώστε να πιστοποιηθεί ότι είναι ικανός/-ή για άσκηση. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται να χρησιμοποιούν τις γνώσεις από την ενότητα της φυσικοθεραπείας, ότι ενδείξεις για την άσκηση στο νερό είναι η ρευματοειδής αρθρίτιδα, η σπονδυλαρθρίτιδα, η εκφυλιστική σπονδυλοαρθροπάθεια, η οστεοαρθρίτιδα του γόνατος και του ισχίου, η επικονδυλίτιδα του ώμου και η τενοντίτιδα. Επιπλέον, στην παρούσα υποενότητα γίνεται αναφορά ότι για το βέλτιστο αποτέλεσμα της θεραπευτικής άσκησης στο νερό απαιτείται ο συνδυασμός με τη φυσικοθεραπεία. Ακόμη, παρουσιάζονται οι αντενδείξεις για την άσκηση στο νερό, δηλαδή όταν ο/η ασκούμενος/-η έχει διαγνωστεί με μεταδοτικές ασθένειες, καρδιοπάθειες, κακοήθεις όγκους, παρουσιάζει μεγάλη απώλεια σωματικού βάρους, έχει πυρετό ή εμφανίζει αναιμικό προφίλ. Επιπλέον, στην υποενότητα αναλύεται ότι αντενδείξεις για την άσκηση στο νερό είναι η χρόνια ιγμορίτιδα, οι ανοιχτές πληγές, τα δερματικά ή αφροδίσια νοσήματα και οι μολυσματικές και υδρόφιλες ασθένειες.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να γνωρίζουν τις προϋποθέσεις και τις αντενδείξεις για την άσκηση στο νερό και θα είναι ικανοί/-ές να ενθαρρύνουν τον ασκούμενο/-η, ώστε να ξεπερνά τους φόβους του/της στο υδάτινο περιβάλλον.

2.4.Γ.9 | ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται τις μεθόδους άσκησης σε υδάτινο περιβάλλον και αναλύεται ο τρόπος σύστασης των προγραμμάτων θεραπευτικής άσκησης στο νερό. Στους/Στις εκπαιδευόμενους/-ες διδάσκονται και αναλύονται η μέθοδος υδροθεραπείας Bad Ragaz Ring Method, η Halliwick Method, η μέθοδος Watsu, η Aquatic PNF (Proprioceptive Neuromuscular Facilitation) και είδη εναλλακτικών μεθόδων άσκησης στο νερό, όπως η Aqua Yoga, η Aqua Pilates και η Ai Chi. Στο πλαίσιο της ανάλυσης κάθε μεθόδου, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διδάσκονται ότι στη μέθοδο υδροθεραπείας Bad Ragaz Ring Method ο/η ασκούμενος/-η σταθεροποιείται και στηρίζεται στην επιφάνεια του νερού με σωσίβια και απευθύνεται σε ασκούμενους/-ες με περιορισμένη κινητικότητα, μυϊκή αδυναμία και αδυναμία στήριξης του βάρους. Επίσης, στη μέθοδο Halliwick Method δίνεται έμφαση στις κινήσεις του/της κάθε ασκούμενου/-ης στο νερό και υποστηρίζεται από τον/την επαγγελματία της ειδικότητας, αυξάνοντας σταδιακά την ικανότητα για ισορροπία, και κύριος στόχος είναι να ανεξαρτητοποιείται σταδιακά για κίνηση στο νερό.

Επίσης, για την εκτέλεση των ανωτέρω μεθόδων απαιτείται ειδικός εξοπλισμός, με πρωταρχικό την πισίνα με διαφορετικό βάθος και διαφορετικούς τρόπους εισόδου σε αυτή. Ο εξοπλισμός επιβάλλεται να είναι ο κατάλληλος, όπως αφρώδεις ράβδοι σε σχήμα κυλίνδρου, αφρώδεις αλτήρες, σανίδες και σωσίβια επίπλευσης, ειδικοί δακτύλιοι επίπλευσης για τον καρπό και την ποδοκνημική, ζώνες, ελαστικοί ιμάντες, χεράκια κολύμβησης και πέδιλα προπόνησης. Επιπλέον, απαραίτητος είναι ο

εξοπλισμός ασφαλείας, δηλαδή το φαρμακείο για πρώτες βοήθειες, ειδικός γερανός με ιμάντες για μεταφορά ατόμων με κινητικές δυσκολίες, σωσίβια και φορείο.

Με την ολοκλήρωση της υποεπένδυσης, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να διδάξουν διαφορετικές μεθόδους άσκησης σε υδάτινο περιβάλλον με ασφάλεια για τον ασκούμενο πελάτη.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Βασιλόπουλος, Κ. & Ζουμπουρίδης, Ι. (1992). *Η θεωρία της βασικής γυμναστικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Τελέθριο.
2. Δελγιάννης, Α. & Κουιδή, Ε. (2019). *Η άσκηση ως θεραπεία. Ο ρόλος της επαναδραστηριοποίησης (rehabilitation) σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Συμπληρωματικές

1. Μάλλιου, Β., Γιοφτσίδου, Α., Πάφης, Γ. & Κούτρα, Χ. (2015). *Αθλητικοί τραυματισμοί και αποκατάσταση*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/207?locale=el>
2. Μπενέκα, Α., Μάλλιου, Π., Πάφης, Γ., Μάλλιου, Β. & Κούτρα, Χ. (2015). *Θεραπευτική άσκηση στο νερό*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/therapeytiki-askisi/>
3. Grosser, M., Starischka, S. & Zimmermann, E. (2007). *Προπόνηση φυσικής κατάστασης. Σε όλα τα αθλήματα και τις ηλικίες (2η βελτιωμένη έκδοση)*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάλλτο.

2.4.Δ • ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΟΜΟΡΦΙΑΣ ΚΑΙ SPA

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να γνωρίσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις βασικές έννοιες της δερματολογίας και της αισθητικής επιστήμης και να εκπαιδευτούν στην εφαρμογή αισθητικών και ειδικών περιποιήσεων Spa που παρέχονται στον χώρο του λουτροθεραπευτηρίου και αφορούν το πρόσωπο και το σώμα. Πιο συγκεκριμένα, η μαθησιακή ενότητα επικεντρώνεται στην ανάλυση της ανατομίας και της φυσιολογίας του δέρματος και στους παράγοντες που το επηρεάζουν. Επίσης, αναλύονται οι πιο κοινές παθήσεις του δέρματος, οι παθολογικοί μηχανισμοί τους και η θεραπευτική αντιμετώπιση. Παρουσιάζεται η έννοια της αισθητικής επιστήμης και αναλύονται οι διάφοροι τύποι αισθητικών περιποιήσεων και υπηρεσιών ευεξίας (Spa) με τις ενδείξεις και τις αντενδείξεις τους, καθώς και οι ειδικές θεραπείες που εφαρμόζονται

στον χώρο. Επιπρόσθετα, περιγράφονται τα βασικά καλλυντικά με τα συστατικά τους και τον τρόπο χρήσης τους. Στο πλαίσιο του εργαστηρίου, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ασκούνται πρακτικά στις βασικές υπηρεσίες αισθητικής και ευεξίας με χρήση ειδικού εξοπλισμού και καλλυντικών προϊόντων και δύναται η οργάνωση εκπαιδευτικής επίσκεψης σε χώρους θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας και Spa.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Περιγράφουν αναλυτικά τις βασικές έννοιες ανατομίας και φυσιολογίας του δέρματος απαριθμώντας τους παράγοντες που το επηρεάζουν,
- Αναφέρουν τα είδη των αισθητικών περιποιήσεων και υπηρεσιών ευεξίας περιγράφοντας τα βήματα εφαρμογής τους,
- Εξηγούν τα οφέλη και τις ιδιότητες των αισθητικών περιποιήσεων και υπηρεσιών ευεξίας παραθέτοντας τις καταστάσεις για τις οποίες ενδείκνυνται,
- Απαραριθμούν τις βλάβες και παθήσεις του δέρματος εκτιμώντας σωστά τα αίτια και τους τρόπους αντιμετώπισης,
- Υπολογίζουν το ιστορικό του/της λουομένου/-ης αναφορικά με την κατάσταση του δέρματός του/της και τα επίπεδα ευεξίας του/της,
- Αναγνωρίζουν τους τύπους του δέρματος βάσει των χαρακτηριστικών τους και του ιστορικού του/της λουομένου/-ης,
- Σχεδιάζουν το κατάλληλο θεραπευτικό πρόγραμμα λαμβάνοντας υπόψη τα αιτήματά του/της λουομένου/-ης και το ιατρικό του/της ιστορικό,
- Οργανώνουν τον χώρο θεραπείας με τα κατάλληλα υλικά και εξοπλισμό,
- Χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό που ενδείκνυται σε κάθε αισθητική υπηρεσία ομορφιάς και ευεξίας,
- Παρουσιάζουν τα βασικά καλλυντικά προϊόντα και τον τρόπο χρήσης τους και να τα κατατάσσουν ανάλογα με τον τύπο και τις ανάγκες του δέρματος,
- Εφαρμόζουν απλές περιποιήσεις προσώπου και σώματος,
- Υιοθετούν την ηθική και δεοντολογία κατά την καθημερινή άσκηση του επαγγέλματος,
- Συζητούν για τα οφέλη των αισθητικών περιποιήσεων κατά την άσκηση του επαγγέλματος.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Στιβάδες δέρματος / Εξαρτήματα δέρματος / Αγγεία Νεύρα / Φυσιολογικές λειτουργίες δέρματος / Παθήσεις δέρματος / Τύποι δέρματος / Αισθητικές περιποιήσεις / Ευεξία / Ιστορικό / Καλλυντικά / Δεοντολογία επαγγέλματος.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (1), Εργαστήριο (3), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
2	ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
3	ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ
4	ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ
5	ΤΥΠΟΙ ΔΕΡΜΑΤΟΣ
6	ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ
7	ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Δ.1 | ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα «Ανατομία και φυσιολογία του δέρματος» αποσκοπεί στην εισαγωγή και κατανόηση βασικών εννοιών, που αφορούν την ανατομία και τη φυσιολογία του δέρματος.

Συγκεκριμένα, στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες μαθαίνουν τον ορισμό του δέρματος, κατανοούν τα χαρακτηριστικά του και αναλύουν τις στιβάδες από τις οποίες αποτελείται καθώς και τα εξαρτήματά του. Επιπλέον, αναλύονται η αγωγή και η νεύρωση του δέρματος με έμφαση στο γεγονός ότι το αγγειακό δίκτυο βρίσκεται στο υπόδερμα, ενώ γενικά στις στιβάδες του δέρματος υπάρχουν ελεύθερες νευρικές απολήξεις ή αισθητικοί υποδοχείς.

Επίσης, στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα παρουσιάζονται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες οι φυσιολογικές λειτουργίες του δέρματος (θερμορρυθμιστική, η προστασιστική, η απορροφητική, απεκκριτική, ανοσολογική, μεταβολική και λειτουργία ως αισθητήριο όργανο), με έμφαση στον σπουδαίο ρόλο τους στη διατήρηση της υγείας του ανθρώπου. Η γνώση της φυσιολογίας του δέρματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση του επαγγέλματος, καθώς συνδέεται άμεσα με τις αισθητικές περιποιήσεις και τις εφαρμογές ευεξίας.

Η εν λόγω μαθησιακή υποενότητα περιέχει έννοιες χρήσιμες στην κατανόηση και των επόμενων μαθησιακών υποενοτήτων, καθώς όλες σχετίζονται με το δέρμα. Για την πληρέστερη κατανόησή της, προτείνεται η χρήση προπλασμάτων, διαφανειών ή ατλάντων. Ως εργασία, ενδεικτικά, μπορεί να δοθεί η καταγραφή στιβάδων του δέρματος ή χαρακτηριστικών αδένων σε εικόνα που διαμοιράζεται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες.

2.4.Δ.2 | ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Η μαθησιακή υποενότητα «Παθήσεις του δέρματος» περιλαμβάνει τις κυριότερες παθήσεις του δέρματος που άπτονται του ενδιαφέροντος της συγκεκριμένης ειδι-

κότητας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη εκμάθηση και τον τρόπο προφύλαξης από τις μεταδιδόμενες δερματοπάθειες. Ο έρπης, ο έρπης ζωστήρας, διάφορες μυκητιάσεις, η ψώρα και άλλες παθήσεις, επειδή είναι μεταδιδόμενες, καθιστούν ανέφικτη την εφαρμογή οποιασδήποτε αισθητικής περιποίησης γενικά ή τοπικά στην περιοχή που εμφανίζονται.

Άλλες παθήσεις του δέρματος που αναλύονται στη συγκεκριμένη υποενότητα είναι η ατοπική δερματίτιδα που προσβάλλει σχετικά μεγάλο ποσοστό παιδιών και ενηλίκων, η ψωρίαση που είναι χρόνια, φλεγμονώδης δερματοπάθεια αλλά μη μεταδοτική, και η κνίδωση, είτε χρόνια είτε οξεία. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες λαμβάνουν γνώση δερματοπαθειών που οφείλονται σε φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνει ο/η πελάτης/-ισά τους, τις οποίες, αν και δεν διατρέχουν κίνδυνο να μεταδώσουν, οφείλουν να γνωρίζουν πώς θα τις χειριστούν σε σχέση με την παροχή αισθητικών περιποιήσεων. Μια ακόμα κατηγορία παθήσεων του δέρματος με την οποία θα έρθουν σε επαφή οι εκπαιδευόμενοι/-ες είναι οι παθήσεις που αφορούν το χρώμα του δέρματος. Οι παθήσεις αυτές περιλαμβάνουν τη λεύκη, όπου το δέρμα χάνει τη μελανίνη, το μέλασμα, όπου κατά τόπους αυξάνεται η παραγωγή μελανίνης, και άλλες παθήσεις που οφείλονται σε διαταραχές μελάγχρωσης του δέρματος. Τέλος, γίνεται αναφορά σε παθήσεις όπως ο καρκίνος του δέρματος, ο δερματικός ερυθηματώδης λύκος, η νευροδερματίτιδα κ.ά.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσω οπτικού υλικού (εικόνες από βιβλία, παρουσιάσεις στο PowerPoint), μαθαίνουν να αναγνωρίζουν δερματοπάθειες, έτσι ώστε, ακόμη και στην περίπτωση που δεν αναφέρονται στο ιστορικό, να παραπέμπουν τον/την πελάτη/-ισσα στον/στην αρμόδιο/-α γιατρό.

2.4.Δ.3 | ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΛΗΨΗ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ

Η συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα περιλαμβάνει δύο πεδία: την οργάνωση του χώρου και τη λήψη ιστορικού. Και τα δύο αυτά πεδία προηγούνται των εφαρμογών, είτε αφορούν το πρόσωπο είτε αφορούν το σώμα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στην οργάνωση του χώρου εργασίας τους, ώστε να πληροί τις προϋποθέσεις για ομαλή έκβαση των εφαρμογών. Ο χώρος πρέπει να είναι περιποιημένος και καθαρός. Επίσης, ως εκπαιδευόμενοι/-ες, και μετέπειτα ως εργαζόμενοι/-ες, πρέπει να έχουν όλα τα απαραίτητα προϊόντα, αναλώσιμα, σκεύη, εργαλεία, πετσέτες κ.ά. κοντά τους, για να εκτελείται απρόσκοπτα η εργασία τους.

Επιπλέον, στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται τους λόγους για τους οποίους είναι απαραίτητη η λήψη ιστορικού πριν από τις εφαρμογές των αισθητικών περιποιήσεων. Εκπαιδεύονται στην καταγραφή των στοιχείων του/της πελάτη/-ισσας, είτε πρόκειται για στοιχεία επικοινωνίας, όπως ονοματεπώνυμο, τηλέφωνο, email κ.λπ., είτε πρόκειται για στοιχεία εργασίας, χόμπι κ.λπ., ή για στοιχεία που αφορούν την υγεία του, τις παρατηρήσεις για την κατάσταση του δέρματός του, τη φροντίδα του δέρματος κ.ά. Επιπρόσθετα, στο ιστορικό δύναται να καταγραφεί προηγούμενη εμπειρία του ατόμου σε αντίστοιχο χώρο.

Για την εξάσκησή τους, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χρησιμοποιούν την τεχνική της αναπαράστασης, οργανώνοντας τον χώρο εργασίας τους και ό,τι συμπεριλαμβάνει ο χώρος αυτός, και λαμβάνοντας το ιστορικό ο ένας από τον άλλον. Συμπληρωματικά, μπορούν να κάνουν αναζήτηση διαφόρων μορφών ιστορικών και να παρουσιάσουν τα αποτελέσματα στον χώρο εκπαίδευσης.

2.4.Δ.4 | ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

Στην τέταρτη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τα καλλυντικά προϊόντα που χρησιμοποιούνται στις αισθητικές περιποιήσεις προσώπου και σώματος. Αναφέρονται τα συστατικά τους και ο τρόπος εφαρμογής τους.

Αρχικά, αναλύεται η δράση του εκάστοτε καλλυντικού προϊόντος. Για παράδειγμα, το γαλάκτωμα αφαιρεί το μακιγιάζ και τους ρύπους της ατμόσφαιρας, ενώ τα απολεπιστικά προϊόντα αφαιρούν τα νεκρά κύτταρα. Ακολουθώντας, εξηγείται η σειρά τοποθέτησης των καλλυντικών προϊόντων, η οποία ουσιαστικά βασίζεται στη δράση τους. Επομένως, πρώτα καθαρίζεται το δέρμα και μετά αφαιρούνται τα νεκρά κύτταρα. Αντίστοιχα, η μάσκα εφαρμόζεται σε καθαρό και απαλλαγμένο από νεκρά κύτταρα δέρμα, εκτός από την περίπτωση που πρόκειται για απολεπιστική μάσκα. Το τελευταίο προϊόν που εφαρμόζεται είναι η κρέμα, καθώς είναι το προϊόν που δημιουργεί το τελικό προστατευτικό φιλμ για το δέρμα κ.λπ. Ειδική μνεία γίνεται στον τρόπο εφαρμογής των καλλυντικών προϊόντων, ώστε ολοκληρώνοντας τη μαθησιακή υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες να κατέχουν τον διαφορετικό τρόπο εφαρμογής των масκών, για παράδειγμα, από αυτόν των κρεμών. Επίσης, να μπορούν να εφαρμόζουν με διαφορετικό τρόπο καλλυντικά προϊόντα που ανήκουν στην ίδια κατηγορία, όπως για παράδειγμα τα απολεπιστικά προϊόντα σε κοκκώδη μορφή από τα ενζυμικά απολεπιστικά.

Η εξάσκηση μεταξύ των συνεκπαιδευομένων βοηθά στην εμπέδωση της σειράς και του τρόπου εφαρμογής των καλλυντικών προϊόντων. Επιπλέον, οι εκπαιδευτικές επισκέψεις από εταιρείες καλλυντικών ή στην έδρα τους ευνοούν τη γνώση μεγάλου εύρους εφαρμογών και μορφών καλλυντικών προϊόντων.

2.4.Δ.5 | ΤΥΠΟΙ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Στην εν λόγω μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες διακρίνουν τους τύπους δέρματος, έχοντας ως βάση τα στοιχεία της ανατομίας και φυσιολογίας αυτού, που έμαθαν στην πρώτη υποενότητα. Επιπλέον, διαφοροποιούν και χαρακτηρίζουν τις καταστάσεις του δέρματος, μαθαίνοντας τις συνθήκες στις οποίες δύναται να παρουσιαστούν.

Πιο συγκεκριμένα, διακρίνουν το φυσιολογικό από το ξηρό και από το λιπαρό δέρμα, κατηγοριοποιώντας τα χαρακτηριστικά του καθενός. Αναλύουν, επίσης, τις μεθόδους με τη χρήση των οποίων μπορούν να προβούν στην αναγνώριση του τύπου δέρματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στον διαχωρισμό των τύπων από τις καταστάσεις του δέρματος, όπως είναι η αφυδάτωση, καθώς οι καταστάσεις του δέρματος

μπορούν να μεταβληθούν, ενώ ο τύπος του δέρματος δεν αλλάζει. Ο τύπος του δέρματος δέχεται διαφοροποιήσεις, ωστόσο πάντα μέσα στο πλαίσιο του ίδιου του τύπου. Για παράδειγμα, το αφυδατωμένο λιπαρό δέρμα μπορεί να σταματήσει να είναι αφυδατωμένο και να είναι απλώς λιπαρό. Κατατάσσοντας οι εκπαιδευόμενοι/-ες το κάθε δέρμα σε τύπο και κατάσταση, κατανοούν και τη χρήση των καλλυντικών που διάχθηκαν στην προηγούμενη υποενότητα της παρούσας ενότητας, ομαδοποιώντας τα καλλυντικά βάσει του δέρματος στο οποίο απευθύνονται.

Για την καλύτερη κατανόηση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες χωρίζονται σε ζευγάρια και με τη χρήση του φακού και διά της αφής μελετούν τους τύπους δέρματος και τις καταστάσεις αυτού. Επιπλέον, στοιχεία μπορούν να συλλεχθούν από ερωτήσεις του ενός στον/στην άλλον/-η.

2.4.Δ.6 | ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έρχονται σε επαφή με τις αισθητικές περιποιήσεις του προσώπου που εφαρμόζονται σε χώρους ευεξίας.

Τηρώντας όσα έχουν διδαχθεί στις προηγούμενες μαθησιακές υποενότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες παρατηρούν το δέρμα, λαμβάνουν το ιστορικό του/της πελάτη/-ισσας και συλλέγουν τα απαραίτητα καλλυντικά προϊόντα που απαιτούνται για το πρωτόκολλο που θα ακολουθήσουν. Τα πρωτόκολλα μπορεί να περιλαμβάνουν απλό καθαρισμό του δέρματος, απολέπιση, ενυδάτωση του δέρματος, αποτοξίνωση, τόνωση και αναζωογόνηση, λάμψη, βιταμίνες, αρωματοθεραπεία κ.ά. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες εξασκούνται στη χρήση εργαλείων όταν αυτά είναι απαραίτητα για την εφαρμογή της αισθητικής περιποίησης, όπως για παράδειγμα στην απολέπιση του δέρματος ή στη χρήση πετρών ή κρυστάλλων.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, μέσω εφαρμογών, ανακαλύπτουν τα οφέλη των αισθητικών περιποιήσεων του προσώπου, τα οποία, εκτός από τον καλλωπισμό, εκτείνονται στην προαγωγή της υγείας. Έτσι, για παράδειγμα, επιτυγχάνεται χαλάρωση ενώ ταυτόχρονα το δέρμα ανακτά την ελαστικότητά του, ή αποβάλλονται οι τοξίνες και το δέρμα φαίνεται λείο και λαμπερό. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες καλούνται στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα να μάθουν σε ποιες περιπτώσεις ενδείκνυται να εφαρμόσουν μια αισθητική περιποίηση προσώπου και πότε αντενδείκνυται. Έχοντας τη γνώση αυτή, θα αποφευχθούν εσφαλμένες εφαρμογές, τηρώντας έτσι τη δεοντολογία του επαγγέλματος.

Για την επιτυχημένη εκμάθηση της συγκεκριμένης υποενότητας πραγματοποιείται εξάσκηση μεταξύ των συνεκπαιδευομένων σε όσο το δυνατόν περισσότερες εφαρμογές. Με τον τρόπο αυτόν, αφενός πραγματοποιείται η συνεχής εξάσκηση στην εφαρμογή καλλυντικών και τη χρήση μηχανημάτων, αφετέρου οι εκπαιδευόμενοι/-ες δέχονται τις περιποιήσεις και αντιλαμβάνονται την αίσθηση και το αποτέλεσμα των εφαρμογών.

2.4.Δ.7 | ΑΙΣΘΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΣ

Η τελευταία, αλλά όχι λιγότερο χρήσιμη, μαθησιακή υποενότητα πραγματεύεται το σύνολο των αισθητικών περιποιήσεων σώματος που δύνανται να πραγματοποιηθούν σε χώρους λουτροθεραπείας/θαλασσοθεραπείας – Spa. Έχοντας λάβει ιστορικό και παρατηρήσει ότι το δέρμα είναι υγιές, προχωρούν στην επιλογή των απαραίτητων καλλυντικών, όπως έχουν διδαχθεί στις προηγούμενες υποενότητες. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες εστιάζουν την προσοχή τους στη σειρά που ακολουθείται στις εφαρμογές. Πρώτα χρησιμοποιείται ενδεχομένως η σάουνα, το χαμάμ ή οποιοσδήποτε άλλος τρόπος παραγωγής ατμού, ώστε να ανοίξουν οι πόροι και να χαλαρώσουν οι μύες, και μετά ακολουθεί η αισθητική περιποίηση, λαμβάνοντας το σώμα όλα τα οφέλη της εκάστοτε εφαρμογής. Η σειρά προσαρμόζεται στις διαθέσιμες παροχές του κάθε χώρου.

Οι εφαρμογές μπορεί να περιλαμβάνουν απολέπιση σώματος, αποτοξίνωση, εφαρμογή ορών, κρεμών, масκών με θαλασσινά στοιχεία, λάσπη, αρωματοθεραπεία, χρήση αλάτων, χρήση εργαλείων όπως για παράδειγμα πουγκιά, γάντια απολέπισης κ.ά. Τα οφέλη που λαμβάνει ο/η πελάτης/-ισσα από τις αισθητικές περιποιήσεις σώματος, αλλά και οι ενδείξεις και αντενδείξεις των εφαρμογών, συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο γνώσεων που παρέχονται στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα.

Προτείνεται οι εκπαιδευτές/-τριες, χρησιμοποιώντας την τεχνική του παιχνιδιού ρόλων, να παροτρύνουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κάνουν πλήρεις εφαρμογές, χωρισμένοι/-ες σε ζευγάρια. Η πλήρης εφαρμογή περιέχει στοιχεία από τη συγκεκριμένη αλλά και τις προηγούμενες ενότητες, δηλαδή λήψη ιστορικού, προετοιμασία χώρου και προϊόντων, παρατήρηση δέρματος, εφαρμογή αισθητικής περιποίησης και τακτοποίηση χώρου, με αποτέλεσμα την εξοικείωση με τη διαδικασία που θα κληθούν να εφαρμόσουν σε ρεαλιστικές, επαγγελματικές συνθήκες.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μουλοπούλου-Καρακίτσου, Κ. (2001). *Μαθαίνω να φροντίζω το δέρμα μου*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Βήτα.
2. White, G. M. & Cox, N. H. (2007). *Παθήσεις του Δέρματος* (μτφρ. Ε. Κρανιδιώτη). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
3. Αθανασιάδου, Ε. & Δερβίσογλου, Κ. (2011). *Αισθητική προσώπου, αφυδάτωση, γήρανση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γαρταγάνη.
4. Καραάτση, Π. (2014). *Μέθοδοι ευεξίας και χαλάρωσης στην αισθητική σώματος*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Συμπληρωματικές

1. Χατζοπούλου, Σ. & Καμπανού, Ε. (2020). *Διδακτική Μαθημάτων ΙΕΚ. Ειδικότητα: «Τεχνικός Αισθητικής Τέχνης και Μακιγιάζ»*. Αθήνα: Εκδόσεις 24 Γράμματα.
2. Leavy, H. P. & Bergel, R. R. (2002). *The Spa Encyclopedia: A Guide to Treatments Their Benefits for Health Healing*. Australia: Milady.

2.4.E • ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις βασικές έννοιες του μάρκετινγκ και της προώθησης αγαθών και υπηρεσιών θεραπευτικού τουρισμού που ικανοποιούν αφενός τις απαιτήσεις των καταναλωτών/-τριών και αφετέρου τις επιδιώξεις της επιχείρησης για την ανάπτυξή της. Ειδικότερα, προσδιορίζονται οι παράγοντες και οι μεταβλητές για τη διαμόρφωση αποτελεσματικών στρατηγικών και πρακτικών μάρκετινγκ, αναλύονται το μακροπεριβάλλον και το μικροπεριβάλλον, παρουσιάζονται οι διαδικασίες έρευνας αγοράς και αντίληψης της καταναλωτικής συμπεριφοράς για προϊόντα και υπηρεσίες θεραπευτικού τουρισμού, μέσω πρωτογενών και δευτερογενών δεδομένων. Παρουσιάζονται αναλυτικά τα συστατικά στοιχεία του μείγματος μάρκετινγκ για αγαθά (4Ps) και υπηρεσίες (7Ps) στο πλαίσιο ενός ολοκληρωμένου πλάνου μάρκετινγκ. Επιπλέον, αναλύονται οι διαδικασίες επικοινωνίας, τα προβλήματα στην αποτελεσματική επικοινωνία, οι στρατηγικές βελτίωσής της και η ανάπτυξη επικοινωνιακών δεξιοτήτων με τους/τις πελάτες/-ισες, σύμφωνα με τη δεοντολογία του επαγγέλματος.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Διατυπώνουν τις βασικές έννοιες και ιδιαιτερότητες του μάρκετινγκ υπηρεσιών,
- Εξηγούν τα συστατικά του μείγματος μάρκετινγκ όπως αυτά διαμορφώνονται για τον τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας,
- Αξιολογούν πρωτογενή και δευτερογενή δεδομένα για την πληρέστερη κατανόηση της καταναλωτικής συμπεριφοράς στον θεραπευτικό τουρισμό,
- Αναλύουν τα στοιχεία του μικρο και μακρο περιβάλλοντος,
- Περιγράφουν τα στάδια ενός ολοκληρωμένου και αποτελεσματικού πλάνου μάρκετινγκ,
- Χρησιμοποιούν τις τεχνικές επικοινωνίας για την ανάπτυξη επωφελών σχέσεων με τους/τις πελάτες/-ισσες,
- Εφαρμόζουν τις τεχνικές προσέγγισης των πελατών/-ισσών για την ανάπτυξη εξατομικευμένων πολιτικών πωλήσεων,
- Αντιμετωπίζουν επαρκώς και με συνέπεια τις ανάγκες του/της πελάτη/-ισσας σύμφωνα με τη δεοντολογία του επαγγέλματος,
- Υποστηρίζουν το μάρκετινγκ κοινωνικών δικτύων,
- Αναπτύσσουν την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) με αμοιβαίο όφελος της επιχείρησης και του κοινωνικού συνόλου.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Ανάλυση αγοράς / Μείγμα μάρκετινγκ / Διαχείριση πελατειακών σχέσεων / Ικανοποίηση πελατών/-ισσών / Μάρκετινγκ κοινωνικών δικτύων / Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) / Επικοινωνιακή στρατηγική.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
2	ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
3	ΜΕΙΓΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
4	ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (MARKETING PLAN)
5	ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ
6	ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
7	ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ
8	ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (ΕΚΕ)

2.4.E.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις βασικές αρχές και πρακτικές του μάρκετινγκ στις υπηρεσίες υγείας. Λόγω της ιδιαιτερότητας αυτών των υπηρεσιών, που χαρακτηρίζονται από την υποχρεωτική συμμετοχή των πελατών/-ισσών (ασθενών), από την άμεση χρήση των υπηρεσιών και από την ποικιλομορφία αυτών, απαιτείται μια εξειδικευμένη στρατηγική μάρκετινγκ που να λαμβάνει υπόψη τους ιδιαίτερους παράγοντες που επηρεάζουν την παροχή και την κατανάλωσή τους.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται ότι οι ασθενείς συχνά βρίσκονται σε ευάλωτη θέση και οι αποφάσεις τους ενίοτε επηρεάζονται από την κατάσταση της υγείας τους· δεν είναι, δηλαδή, απλοί/-ές καταναλωτές/-τριες υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, η ευαισθησία, η δεοντολογία και η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι κρίσιμες στις στρατηγικές μάρκετινγκ. Το μάρκετινγκ στην υγεία δεν θα πρέπει να σχετίζεται αποκλειστικά με την αύξηση των πωλήσεων της επιχείρησης, αλλά να συνδέεται με τη βελτιστοποίηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών υγείας. Ο ρόλος του στελέχους θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa είναι σημαντικός στη βελτιστοποίηση των παρεχόμενων υπηρεσιών με επικέντρωση στην ικανοποίηση του/της πελάτη/-ισσας/ασθενούς, που αποτελεί ακρογωνιαίό λίθο του μάρκετινγκ υπηρεσιών υγείας.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι το μάρκετινγκ είναι σημαντικό εργαλείο στη συγκεκριμένη ειδικότητα, καθώς διαχειρίζεται και άλλες διοικητικές λειτουργίες, όπως τα χρηματοοικονομικά, τη διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού και τον στρατηγικό σχεδιασμό, με σκοπό την επίτευξη των στόχων του οργανισμού, οι οποίοι περιλαμβάνουν την αύξηση της αναγνωρισιμότητας και της φήμης των οργανισμών υγείας από τη μια μεριά, και την προσέλκυση και διατήρηση ασθενών από την άλλη. Τέλος, η ανάγκη της διαρκούς αξιολόγησης και προσαρμογής των στρατηγικών μάρκετινγκ είναι απαραίτητη συνθήκη, καθώς οι ανάγκες και οι προσδοκίες των ασθενών, όπως και οι τάσεις της αγοράς, μεταβάλλονται συνεχώς.

2.4.E.2 | ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η υποενότητα αυτή είναι από τις πλέον σημαντικές στη μαθησιακή ενότητα «Μάρκετινγκ υπηρεσιών υγείας», διότι θα τεθούν οι βάσεις για το σχέδιο μάρκετινγκ που θα καταρτίσει ο οργανισμός προκειμένου να πετύχει τους στόχους του. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αντιλαμβάνονται ότι ο ορισμός της συμπεριφοράς του/της καταναλωτή/-τριας έχει να κάνει με όλες τις σχετικές δραστηριότητες για την αγορά των υπηρεσιών/προϊόντων θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, τις σκέψεις και τις επιδράσεις που συμβαίνουν πριν, στη διάρκεια και μετά την αγορά των υπηρεσιών/προϊόντων, όπως αυτές πραγματοποιούνται από καταναλωτές/-τριες. Η συμπεριφορά του/της καταναλωτή/-τριας έχει μια διεπιστημονική προσέγγιση και βασίζεται σε

ιδέες και θεωρίες σχετικά με τον άνθρωπο, οι οποίες αναπτύχθηκαν από επιστήμονες διαφορετικών ειδικοτήτων και αφορούν την κάλυψη των αναγκών σύμφωνα με την ιεράρχηση κατά Maslow. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η συμπεριφορά του/της καταναλωτή/-τριας απαντά στα ερωτήματα: τι αγοράζουν οι καταναλωτές/-τριες, γιατί το αγοράζουν, πότε, από πού και πόσο συχνά το αγοράζουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη κατανόηση των αναγκών του/της καταναλωτή/-τριας και την άμεση ικανοποίησή τους σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Επιτυγχάνεται αύξηση των κερδών της επιχείρησης με τη μετατροπή των αναγκών σε αποτελεσματικά προϊόντα/υπηρεσίες και στόχευση σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών με τμηματοποίηση αυτών σε μικρότερες ομάδες με κοινά χαρακτηριστικά (target group). Επίσης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους από άστοχη ανάπτυξη νέων προϊόντων/υπηρεσιών και, τέλος, καλύτερη θέση της επιχείρησης με διαφοροποίηση από τους ανταγωνιστές μέσω του κατάλληλου μείγματος μάρκετινγκ.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται ότι οι σημαντικότεροι προσδιοριστικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη δαπάνη του/της καταναλωτή/-τριας για αγαθά και υπηρεσίες είναι οικονομικοί παράγοντες (εισόδημα), βιολογικοί παράγοντες (ηλικία, φύλο), κοινωνικοί παράγοντες (οικογένεια κ.λπ.), πολιτιστικοί παράγοντες (θρησκευτικές πεποιθήσεις κ.λπ.), ψυχολογικοί παράγοντες και τεχνολογικοί παράγοντες (νέα προϊόντα).

2.4.E.3 | ΜΕΙΓΜΑ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τη σημασία που έχει το μείγμα μάρκετινγκ για κάθε οργανισμό. Είναι και αυτό ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται με σκοπό να εφαρμοστεί η στρατηγική μάρκετινγκ που έχει αποφασίσει η επιχείρηση. Αποτυπώνεται η θεωρία 4Ps που πήρε το όνομά της από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων των στοιχείων που συμμετέχουν στο μείγμα και ξεκινούν από το αγγλικό γράμμα P: το Προϊόν (Product), η Τιμή (Price), η Τοποθεσία (Place) και η Προώθηση (Promotion). Ο όρος μείγμα είναι σημαντικός γιατί και τα τέσσερα συστατικά πρέπει να χρησιμοποιηθούν αρμονικά αλλιώς το αγαθό που προσπαθεί να προωθήσει η επιχείρηση θα αποτύχει στην αγορά. Επιπλέον, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν ότι, όταν πρόκειται για υπηρεσίες όπως αυτές της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, το μείγμα μάρκετινγκ περιλαμβάνει επιπλέον τρία ακόμη στοιχεία/συστατικά: τους Ανθρώπους (People), τη Διαδικασία (Process) και το Περιβάλλον της επιχείρησης (Physical Evidence), διαμορφώνοντας τη θεωρία 7Ps.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται ότι στο επίκεντρο οποιουδήποτε μείγματος μάρκετινγκ είναι ο/η πελάτης/-ισσα και η κάλυψη των αναγκών του/της. Τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa προσφέρουν εξατομικευμένες ποιοτικές υπηρεσίες στην ομάδα-στόχο που απευθύνονται και χρησιμοποιούν διάφορα εργαλεία για να προκαλέσουν το ενδιαφέρον γι' αυτές συνήθως περιλαμβάνουν τη διαφήμιση, τις δημόσιες σχέσεις, τις χορηγίες, την απευθείας προσέγγιση του/της

καταναλωτή/-τριας (direct marketing), το ψηφιακό μάρκετινγκ (digital marketing), τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και τις ενέργειες για την άμεση αγορά του προϊόντος/υπηρεσίας (sales promotions) όπως εκπτώσεις/προσφορές (discounts) κ.λπ.

2.4.E.4 | ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ (MARKETING PLAN)

Το σχέδιο μάρκετινγκ (marketing plan) είναι ένα από τα πιο χρήσιμα εργαλεία μιας επιχείρησης και οι εκπαιδευόμενοι/-ες σε αυτή την υποενότητα θα κατανοήσουν τα οφέλη από την εφαρμογή του, τα οποία είναι: χρησιμεύει ως οδικός χάρτης που οδηγεί την επιχείρηση προς τη σωστή κατεύθυνση προκειμένου να επιτύχει τους στόχους της. Βοηθά τον διοικητικό έλεγχο στην εφαρμογή της στρατηγικής της επιχείρησης. Καθορίζει τον ρόλο του κάθε στελέχους και τον τρόπο επίτευξης των στόχων του προγράμματος. Υποβοηθά στην εξεύρεση πόρων για την υλοποίησή του. Ενθαρρύνει τα στελέχη στην καλύτερη χρήση των περιορισμένων επιχειρησιακών πόρων βρίσκοντας εναλλακτικές λύσεις. Συνεπικουρεί τη διοίκηση του οργανισμού για την ορθή κατανομή αρμοδιοτήτων, ενεργειών και επιχειρησιακού χρόνου. Προτρέπει τα στελέχη να αποκαλύψουν και να διαχειριστούν εγκαίρως προβλήματα, ευκαιρίες και απειλές του περιβάλλοντος. Οργανώνει την επιχείρηση ώστε να αποκτήσει συγκριτικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους ανταγωνιστές, αφού μέσα από τη διαδικασία κατάρτισης του προγράμματος μελετά τους ανταγωνιστές και την αγορά και είναι καλύτερα προετοιμασμένη να τους αντιμετωπίσει.

Η κατάρτιση του σχεδίου μάρκετινγκ (marketing plan), στην οποία τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa συνεισφέρουν επικουρικά, αποτελεί σημαντική διοικητική δραστηριότητα. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν τα στάδια κατάρτισης σχεδίου μάρκετινγκ, τα οποία είναι: 1) Ανάλυση περιβάλλοντος (εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον) με την ανάλυση PESTEL, η οποία εξετάζει τους πολιτικούς (Political), οικονομικούς (Economic), κοινωνικούς (Social), τεχνολογικούς (Technological), περιβαλλοντικούς (Environmental) και νομικούς (Legal) παράγοντες που μπορούν να επηρεάσουν τις στρατηγικές μάρκετινγκ, 2) Ανάλυση δυνατοτήτων-αδυναμιών/ευκαιριών-απειλών (ανάλυση SWOT) 3) Επιλογή αγορών-στόχων, 4) Στόχοι μάρκετινγκ, 5) Σχέδιο δράσης (Action Plan).

2.4.E.5 | ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Στην παρούσα υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι η ικανοποίηση των πελατών/-ισσών στις υπηρεσίες υγείας δεν σχετίζεται αποκλειστικά με την αύξηση των πωλήσεων, αλλά συνδέεται με τη βελτιστοποίηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Η ικανοποίηση των πελατών/-ισσών αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο σε μια επιτυχημένη επιχείρηση, είναι δυναμική και σχετική, και μόνο η «πελατοκεντρική» προσέγγιση μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να τους/τις διατηρήσουν διαχρονικά. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αποδέχονται ότι η ικανοποίηση του/της πελάτη/-ισσας αποτελεί σημαντικό στοιχείο στην παροχή υπηρεσιών, διότι η κατανόηση

και ικανοποίηση των αναγκών και των επιθυμιών του/της πελάτη/-ισσας μπορεί να επιφέρει αυξημένο μερίδιο αγοράς από επαναλαμβανόμενες αγορές. Οι παράγοντες που επηρεάζουν την ικανοποίηση των πελατών/-ισσών παρουσιάστηκαν στη δεύτερη υποενότητα «συμπεριφορά καταναλωτών/-τριών στις υπηρεσίες υγείας».

Από την άλλη, η αφοσίωση των πελατών/-ισσών εξαρτάται και αυτή από διάφορους παράγοντες που αλληλοεπιδρούν για να διαμορφώσουν τη συνολική εμπειρία και ικανοποίηση, και αυτοί είναι: η ποιότητα της υπηρεσίας, η ποιότητα του προσωπικού (δεξιότητες, εκπαίδευση, συμπεριφορά), οι υποδομές εγκαταστάσεων της μονάδας θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa, οι εξατομικευμένες υπηρεσίες, η σχέση τιμής/ποιότητας (value for money) των υπηρεσιών, η ευκολία επικοινωνίας με την επιχείρηση και, τέλος, η φήμη της επιχείρησης, που βοηθούν τους οργανισμούς να εξασφαλίσουν μακροπρόθεσμες σχέσεις με τους/τις πελάτες/-ισσές τους.

Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν την αναγκαιότητα εφαρμογής μεθόδων μέτρησης της ικανοποίησης των πελατών/-ισσών χρησιμοποιώντας εργαλεία όπως τα ερωτηματολόγια, τις έρευνες, τις συνεντεύξεις, τα παράπονα/καταγγελίες και τους δείκτες αξιολόγησης, προκειμένου να υπάρχει η αναγκαία ανατροφοδότηση μέσω της συνεχούς παρακολούθησης και της προσαρμογής των διαδικασιών, ώστε η επιχείρηση να εξασφαλίσει υψηλά επίπεδα ικανοποίησης και αφοσίωσης των πελατών/-ισσών.

2.4.E.6 | ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Σε συνέχεια των προηγούμενων υποενοτήτων, η παρούσα υποενότητα αποτελεί τον συνδυαστικό κρίκο ώστε να επιτευχθούν τα προαναφερθέντα. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες διαπιστώνουν ότι η αποτελεσματική επικοινωνία στις επιχειρήσεις θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa είναι θεμελιώδης για την ανάπτυξη μιας θετικής εμπειρίας πελατών/-ισσών και την οικοδόμηση μακροχρόνιων σχέσεων εμπιστοσύνης και αφοσίωσης.

Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τις διαδικασίες, τις μεθόδους, τους τρόπους και τα μέσα επικοινωνίας για την αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης. Αντιλαμβάνονται ότι η επιχειρησιακή επικοινωνία περιλαμβάνει τόσο την εξωτερική όσο και την εσωτερική, και αφορά τη μεταφορά πληροφοριών από και προς τον οργανισμό, καθώς και την ανταλλαγή πληροφορήσης και ιδεών εντός του οργανισμού. Ειδικότερα, ονοματίζουν τα είδη της εξωτερικής επιχειρησιακής επικοινωνίας, στην οποία περιλαμβάνονται: η διαφήμιση, η προώθηση πωλήσεων, η προσωπική πώληση, οι δημόσιες σχέσεις, το άμεσο μάρκετινγκ και η έρευνα αγοράς, με σκοπό τη λήψη αποφάσεων με το μικρότερο ρίσκο από μέρους της επιχείρησης. Τέλος, οι εκπαιδευόμενοι/-ες αναγνωρίζουν στην εσωτερική επικοινωνία την τυπική (formal) και άτυπη (informal) μορφή, καθώς και την αμφίδρομη ή μη ροή πληροφοριών μεταξύ των επιπέδων της οργανωτικής δομής της επιχείρησης. Η συνεργασία, ο συντονισμός και το ευνοϊκό εργασιακό κλίμα είναι απαραίτητες συνθήκες ώστε να υπάρξει επίτευξη τόσο των επιχειρησιακών στόχων όσο και των προσωπικών στόχων των εργαζομένων.

Τέλος, βασικές τεχνικές και εργαλεία επικοινωνίας με τους/τις πελάτες/-ισσες που χρησιμοποιούνται είναι: η ενεργητική ακρόαση, η προσωπική επαφή με τους/τις πελάτες/-ισσες, τα ενημερωτικά φυλλάδια, οι ιστοσελίδες, οι εκδηλώσεις, το τηλέφωνο, τα ηλεκτρονικά μηνύματα, τα κοινωνικά δίκτυα, τα newsletters και οι εφαρμογές κινητών, τα προγράμματα πιστότητας και επιβράβευσης πελατών/-ισσών, καθώς και η επικοινωνία μετά τη θεραπεία.

2.4.E.7 | ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Όπως αναφέρθηκε στην προηγούμενη μαθησιακή υποενότητα, τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν μια μορφή επικοινωνίας με το κοινό στο οποίο απευθύνεται η επιχείρηση. Η χρήση όμως των ηλεκτρονικών μέσων κοινωνικής δικτύωσης (social media) έχει αλλάξει τόσο τη συμπεριφορά των χρηστών/-τριών του Διαδικτύου όσο και τη συμπεριφορά των επιχειρήσεων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τις δυνατότητες που προσφέρουν αυτά τα μέσα στην επιχείρηση ώστε να πετύχει τους στόχους της. Οι εφαρμογές κοινωνικής δικτύωσης, όπως αναφέρθηκε παραπάνω, δημιουργούν έναν σημαντικό αριθμό ευκαιριών και προκλήσεων στον επιχειρησιακό κόσμο.

Το μάρκετινγκ κοινωνικών δικτύων (Social Media Marketing) είναι η πρακτική μάρκετινγκ που χρησιμοποιείται με σκοπό την απόκτηση δημοσιότητας και κίνησης μέσα από πηγές και ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν ότι ένα πρόγραμμα μάρκετινγκ κοινωνικών δικτύων εστιάζεται συνήθως στη δημιουργία περιεχομένου που προσελκύει το ενδιαφέρον των αναγνωστών, ενώ παράλληλα ενθαρρύνει τους/τις χρήστες/-τριες να το μοιραστούν χρησιμοποιώντας άλλα κοινωνικά δίκτυα στα οποία αυτοί/-ές συμμετέχουν. Ο στόχος είναι η από «στόμα σε στόμα» (word-of-mouth – WOM) διαφήμιση της επιχείρησης και των υπηρεσιών της, δημιουργώντας παράλληλα έναν ισχυρό δεσμό ανάμεσα στους/στις πελάτες/-ισσες και τις υπηρεσίες του οργανισμού.

Τέλος, αναφέρονται τα κυριότερα πλεονεκτήματα του μάρκετινγκ κοινωνικών δικτύων, όπως ότι: δημιουργεί θετική εικόνα του εταιρικού προφίλ της επιχείρησης, βελτιώνει την εξυπηρέτηση των πελατών/-ισσών, επικοινωνεί καλύτερα με δυνητικούς αγοραστές, αλληλοεπιδρά με τους/τις καταναλωτές/-τριες και γνωρίζει τις ανάγκες τους, παρέχει τη δυνατότητα ενημέρωσης και διαφήμισης, αυξάνει την αναγνωρισιμότητα της εταιρείας και των υπηρεσιών της, προσδίδει μεγαλύτερη φήμη, καθώς και παρέχει ενημέρωση στην επιχείρηση σχετικά με τον ανταγωνισμό.

2.4.E.8 | ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ (ΕΚΕ)

Ένα σημαντικό εργαλείο μάρκετινγκ για τις επιχειρήσεις είναι και η Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη (ΕΚΕ) (Corporate Social Responsibility). Οι εκπαιδευόμενοι/-ες ανακαλύπτουν τι είναι η ΕΚΕ, η οποία ως μια δυναμική έννοια εξελίσσεται συνεχώς. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει μια αλλαγή της επιχειρηματικής φιλοσοφίας και, λόγω του εντεινόμενου ανταγωνισμού, οι επιχειρήσεις προσπαθούν να διασφαλίσουν τη

βιωσιμότητά τους. Η ΕΚΕ είναι μια στρατηγική προσέγγιση που περικλείει την ευθύνη κάθε επιχείρησης απέναντι στα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) με τα οποία αλληλοεπηρεάζεται κατά την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας, και τα οποία είναι: οι επιχειρήσεις, οι εργαζόμενοι/-ες, οι καταναλωτές/-τριες, οι προμηθευτές, οι μη κυβερνητικές οργανώσεις, οι τοπικές κοινωνίες, οι μέτοχοι και οι επενδυτές.

Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες κατανοούν τα βασικά χαρακτηριστικά που ενσωματώνει η ΕΚΕ και αφορούν: την αυτοδέσμευση των ίδιων των επιχειρήσεων, τη διάρκεια και συνέχεια στην εφαρμογή της, τη συσχέτιση με κοινωνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά θέματα, τη συμπερίληψη τόσο του εσωτερικού όσο και του εξωτερικού περιβάλλοντος της επιχείρησης, την αλληλοτροφοδότηση με το σχέδιο μάρκετινγκ της επιχείρησης, καθώς και τη διασύνδεση με τη βιώσιμη ανάπτυξη με υπεύθυνο τρόπο, ενώ παράλληλα παραμένει ως προτεραιότητα η απαίτηση για κερδοφορία και οικονομική ευρωστία. Τα στελέχη θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – SPA υιοθετούν πρακτικές στις επιχειρήσεις που μειώνουν την κατανάλωση νερού και ενέργειας, προωθούν την ανακύκλωση και τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον προϊόντων κατά τη διάρκεια της θεραπείας των πελατών/-ισών, προστατεύουν τα θαλάσσια οικοσυστήματα, επενδύουν στην τοπική κοινωνία και ενισχύουν την τοπική οικονομία. Τέλος, πέρα από τα διαφορετικά κίνητρα της κάθε επιχείρησης για εφαρμογή της ΕΚΕ, είναι σίγουρο πως η σημασία και η αξία της διαχρονικά έχει μεγεθυνθεί και σήμερα η εφαρμογή της αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα..

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Σαράφης, Π. Α. (2011). *Το marketing στις υπηρεσίες υγείας: αποτίμηση – τάσεις – προοπτικές*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.
2. Jobber, D. & Ellis-Chadwick, F. (2023). *Οι αρχές και η πρακτική του Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.

Συμπληρωματικές

1. Solomon, M. R. (2018). *Συμπεριφορά καταναλωτή* (11η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
2. Βλαχοπούλου, Μ. (2020). *Ψηφιακό Μάρκετινγκ. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
3. Kerin, R. A. & Peterson, R. A. (2011). *Στρατηγικές Μάρκετινγκ. Μελέτες περιπτώσεων & σχόλια*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής ενότητας είναι η παρουσίαση στους/στις εκπαιδευόμενους/-ες των βασικών στοιχείων του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τους όρους και τις προδιαγραφές αξιοποίησης των ιαματικών πόρων, καθώς και τη λειτουργία των θαλασσοθεραπευτηρίων, των υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa). Επίσης, αναφέρονται οι ειδικές ρυθμίσεις του κώδικα δεοντολογίας που διαμορφώνει τις σχέσεις και τα αμοιβαία δικαιώματα, αλλά και τις υποχρεώσεις μεταξύ των παρόχων υγειονομικών υπηρεσιών και των ασθενών. Επιπλέον, η μαθησιακή ενότητα πραγματεύεται τα βασικά ηθικά διλήμματα καθώς και τις βασικές φιλοσοφικές, ηθικές και δεοντολογικές προσεγγίσεις στον ευρύτερο χώρο της υγείας με αναφορές στις διεθνείς και εθνικές προσεγγίσεις.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να:

- Περιγράφουν τις διαδικασίες αναγνώρισης των φυσικών ιαματικών πόρων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- Γνωρίζουν το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και των μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa),
- Εφαρμόζουν τη νομοθεσία που διέπει άμεσα και έμμεσα την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- Ερμηνεύουν τις ευθύνες αλλά και τα δικαιώματά τους κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους,
- Αναπτύσσουν νομικά ασφαλείς διαπροσωπικές σχέσεις στον χώρο εργασίας αντιλαμβανόμενοι/-ες τις σχετικές ευθύνες και τις νομικές προεκτάσεις που προκύπτουν από αυτές,
- Κατανοούν τα ηθικά και δεοντολογικά διλήμματα στον χώρο της υγείας,
- Τηρούν απαρέγκλιτα το απόρρητο των συναλλαγών και των ευαίσθητων δεδομένων των ασθενών, επισκεπτών/-τριών, τουριστών/-τριών,
- Υιοθετούν αντίληψη του νόμου για την τήρηση των σχετικών διατάξεων σχετικά με την προστασία και ανάδειξη των φυσικών ιαματικών πόρων,
- Υπερασπίζονται τα δικαιώματα των ασθενών, επισκεπτών/-τριών, τουριστών/-τριών σύμφωνα με τις υφιστάμενες φιλοσοφικές, ηθικές και δεοντολογικές προσεγγίσεις που επικρατούν στον ευρύτερο χώρο της υγείας.

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Θαλασσοθεραπευτήρια / Υδροθεραπευτήρια / Μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) / Ιαματικός τουρισμός / Ιαματικές πηγές / Ιαματική θεραπεία / Εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας / Θεσμικό πλαίσιο / Αρχές δεοντολογίας.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (2), Εργαστήριο (0), Σύνολο (2).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

A/A	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
2	ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ (ΚΙΤΘ)
3	ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
4	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ/-ΤΡΙΩΝ ΣΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
5	ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ
6	ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ, ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ (SPA)

Κείμενο αναφοράς

2.4.ΣΤ.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η πρώτη μαθησιακή υποενότητα αποτελεί την εισαγωγή στο υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τον ιαματικό τουρισμό. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξοικειωθούν με την έννοια των ιαματικών πηγών και τη νομική τους θεμελίωση, όπως αυτή καθορίστηκε από τον Νόμο 2188/1920 «Περί ιαματικών πηγών». Συγκεκριμένα, σύμφωνα με το άρθρο 1 του ως άνω νόμου, οι ιαματικές πηγές είναι οι πηγές μεταλλικών ή μη υδάτων που ανακηρύσσονται με Προεδρικό Διάταγμα (πρώην Βασιλικό), εκδιδόμενο μετά από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού και ειδική γνωμοδότηση που βεβαιώνει τις ιαματικές ιδιότητες των πηγών. Με το άρθρο 4 του Νόμου 2188/1920, η διοίκηση, διαχείριση και εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών ανατέθηκε στην τότε αυτοτελή Υπηρεσία Ξένων και Εκθέσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Επιπλέον, με τον Νόμο 4086/1960 «Θέματα Ιαματικών Πηγών κ.λπ. τροπ. διατάξεις», οι ιαματικές πηγές κατατάχθηκαν σε δύο κατηγορίες: α) ιαματικές πηγές τουριστικής σημασίας που υπήχθησαν στην άμεση αρμοδιότητα του Ε.Ο.Τ. και β) ιαματικές πηγές τοπικής σημασίας που υπήχθησαν στην αρμοδιότητα του Νομάρχη. Κατά τη διάρκεια της υποενότητας θα αναλυθούν οι σημαντικές νομοθετικές ρυθμίσεις που διέπουν τη λειτουργία των ιαματικών πηγών και ο τρόπος με τον οποίο αυτές επηρεάζουν την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα του ιαματικού τουρισμού στην Ελλάδα.

Η χρήση σχετικών παραδειγμάτων και η εμπεριστατωμένη παρουσίαση με τη βοήθεια διαδραστικών μέσων, όπως το PowerPoint, θα βοηθήσουν τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες να κατανοήσουν τις νομικές διαστάσεις και την πρακτική εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου. Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να κατανοούν τις βασικές νομοθετικές ρυθμίσεις για τις ιαματικές πηγές, να αναγνωρίζουν την κατηγοριοποίηση και τη διαχείριση αυτών, και να αξιολογούν την επίδραση του θεσμικού πλαισίου στον ιαματικό τουρισμό.

2.4.ΣΤ.2 | ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ (ΚΙΤΘ)

Στη δεύτερη μαθησιακή υποενότητα, παρουσιάζεται η κατάταξη των ιαματικών πηγών και των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και Θερμαλισμού (ΚΙΤΘ) βάσει της κείμενης νομοθεσίας. Η κατάταξη αυτή είναι απαραίτητη για την κατηγοριοποίηση και την ορθή λειτουργία των ιαματικών κέντρων, διασφαλίζοντας την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και την ικανοποίηση των επισκεπτών/-τριών. Σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο, οι ιαματικές πηγές αναγνωρίζονται και κατατάσσονται με ειδικές αποφάσεις που καθορίζουν τις προδιαγραφές λειτουργίας τους. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές των ΚΙΤΘ, καθώς και ο τρόπος και η διαδικασία κατάταξής τους. Η απόφαση αυτή περιλαμβάνει τα βαθμολογούμενα κριτήρια και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα, όπως η διαδικασία και οι απαιτήσεις για την κατάταξη των υφιστάμενων ιαματικών κέντρων στις νέες κατηγορίες ποιότητας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν τη διαδικασία κατάταξης των ιαματικών κέντρων, η οποία περιλαμβάνει τη συλλογή και αξιολόγηση στοιχείων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κριτήρια. Επίσης, θα κατανοήσουν την αρμοδιότητα των αρμόδιων φορέων, όπως ενδεικτικά το Εθνικό Συμβούλιο Ιαματικού Τουρισμού, που είναι υπεύθυνοι για την κατάταξη των ΚΙΤΘ και τηρούν μητρώο διακριτικών τίτλων και προδιαγραφών.

Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοούν τις διαδικασίες και τα κριτήρια κατάταξης των ιαματικών πηγών και των ΚΙΤΘ, καθώς και την αρμοδιότητα των αρμόδιων φορέων στην κατάταξη και την τήρηση των σχετικών μητρώων. Αυτό θα τους επιτρέψει να εφαρμόζουν τις κανονιστικές απαιτήσεις στην πράξη και να διασφαλίζουν την ποιότητα και τη νομιμότητα των ιαματικών κέντρων στην Ελλάδα.

2.4.ΣΤ.3 | ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΣΤΙΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΙΑΜΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΙΑΜΑΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στην παρούσα μαθησιακή υποενότητα, αναφέρονται οι κυριότερες τουριστικές συμβάσεις και συνοψίζεται το νομικό πλαίσιο της βραχυχρόνιας μίσθωσης, με έμφαση στη βραχυχρόνια μίσθωση μη τουριστικών καταλυμάτων και στα υγειονομικά πρωτόκολλα λειτουργίας των καταλυμάτων, με έμφαση σε αυτά που σχετίζονται με τον ιαματικό τουρισμό. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα γνωρίσουν τις βασικές τουριστικές συμβάσεις και θα

εξεταστούν οι συμβάσεις που αφορούν την παροχή τουριστικών υπηρεσιών και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών. Στη συνέχεια, θα αναλυθεί το νομικό πλαίσιο της βραχυχρόνιας μίσθωσης, το οποίο ρυθμίζει τη βραχυχρόνια εκμίσθωση ακινήτων μέσω ψηφιακής πλατφόρμας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν για τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τη νόμιμη λειτουργία αυτών των καταλυμάτων, όπως η εγγραφή στο Μητρώο Βραχυχρόνιας Μίσθωσης Ακινήτων και η υποβολή δηλώσεων εισοδήματος από τη μίσθωση. Επιπλέον, θα εξεταστούν τα υπάρχοντα υγειονομικά πρωτόκολλα λειτουργίας των καταλυμάτων, τα οποία είναι απαραίτητα για την εξασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των επισκεπτών και του προσωπικού.

Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναφέρουν και να εξηγούν τις κυριότερες τουριστικές συμβάσεις στον ιαματικό τουρισμό, να συνοψίζουν το νομικό πλαίσιο της βραχυχρόνιας μίσθωσης και να κατανοούν τα υγειονομικά πρωτόκολλα λειτουργίας των καταλυμάτων, διασφαλίζοντας την τήρηση των κανόνων και την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών στους/στις πελάτες/-ισσες.

2.4.ΣΤ.4 | ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΣΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Σκοπός της συγκεκριμένης μαθησιακής υποενότητας είναι οι εκπαιδευόμενοι/-ες να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες πάνω στα θέματα του δικαίου που διέπουν τον ιαματικό τουρισμό και τις σχέσεις μεταξύ εργαζομένων, καταναλωτών/-τριών και τουριστικών επιχειρήσεων σε αυτόν τον τομέα. Η υποενότητα αναλύει τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των πελατών/-ισσών και των εργαζομένων σε ιαματικά κέντρα, Spa και άλλες μονάδες ευεξίας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν να περιγράφουν τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των πελατών/-ισσών στις τουριστικές επιχειρήσεις, περιλαμβάνοντας τις απαιτήσεις για ποιοτικές υπηρεσίες, την ασφάλεια, την προστασία της ιδιωτικότητας και τη διασφάλιση της υγείας τους. Η υποενότητα θα εστιαστεί, επίσης, στις διαδικασίες επίλυσης διαφορών και τα συμβατικά δικαιώματα των καταναλωτών/-τριών. Παράλληλα, απαριθμούνται οι απαιτήσεις και τα δικαιώματα των εργαζομένων στις τουριστικές επιχειρήσεις, όπως ο χρόνος διακοπών, τα επιδόματα, οι συνθήκες εργασίας και η επαγγελματική ανάπτυξη. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εξετάσουν τις ευθύνες και τα δικαιώματα των εργαζομένων κατά την άσκηση του επαγγέλματός τους, καθώς και τις ηθικές και δεοντολογικές προσεγγίσεις που επικρατούν στον χώρο της υγείας. Η υποενότητα θα καλύψει, επίσης, τις στρατηγικές υπεράσπισης των δικαιωμάτων των ασθενών, των επισκεπτών/-τριών και των τουριστών/-τριών, σύμφωνα με τις υφιστάμενες φιλοσοφικές, ηθικές και δεοντολογικές προσεγγίσεις στον ευρύτερο χώρο της υγείας. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν να εφαρμόζουν τη νομοθεσία που διέπει άμεσα και έμμεσα την άσκηση του επαγγέλματός τους και να ερμηνεύουν τις ευθύνες αλλά και τα δικαιώματά τους. Επιπλέον, η ενότητα εξετάζει τρόπους ελαχιστοποίησης καταστάσεων που προκύπτουν

από την απουσία επαγγελματικής συνείδησης, όπως οι παρενοχλήσεις και κάθε είδους διακρίσεις στον χώρο ευθύνης τους. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενθαρρυνθούν να απορρίπτουν κάθε μορφή διενέξεων που απορρέουν από μη επαγγελματική συμπεριφορά και να προάγουν ένα περιβάλλον συνεργασίας και σεβασμού.

Με την ολοκλήρωση της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να περιγράφουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εμπλεκόμενων στον τομέα του ιαματικού τουρισμού, να κατανοούν τις αρχές του τουριστικού δικαίου και να εφαρμόζουν τις γνώσεις τους στην επίλυση προβλημάτων και την προώθηση επαγγελματικών στάσεων και συμπεριφορών.

2.4.ΣΤ.5 | ΑΡΧΕΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΟΝ ΙΑΜΑΤΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, ορίζονται οι αρχές δεοντολογίας και η προστασία προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση του ιαματικού τουρισμού, που αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης και της ικανοποίησης των πελατών/-ισών. Οι αρχές δεοντολογίας περιλαμβάνουν τη διαφάνεια, την ακεραιότητα και τον σεβασμό προς τον πελάτη, ενώ δίνεται έμφαση στην ανάγκη για ηθική συμπεριφορά και επαγγελματισμό από την πλευρά των παρόχων ιαματικών υπηρεσιών. Αυτές οι αρχές ενισχύουν την αξιοπιστία των παρεχόμενων υπηρεσιών και συμβάλλουν στη δημιουργία ενός θετικού κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των παρόχων ιαματικών υπηρεσιών και των πελατών/-ισών τους. Η προστασία των προσωπικών δεδομένων είναι ζωτικής σημασίας για την αποφυγή παραβιάσεων της ιδιωτικότητας και την εξασφάλιση της ασφαλούς επεξεργασίας των πληροφοριών και δεδομένων των πελατών/-ισών, σύμφωνα με τον Γενικό Κανονισμό Προστασίας Δεδομένων (GDPR) και τον εφαρμοστικό Νόμο 4624/2019. Επιπλέον, οι τουριστικές επιχειρήσεις που παρέχουν ιαματικές υπηρεσίες οφείλουν να εφαρμόζουν πολιτικές και διαδικασίες που να εξασφαλίζουν την ασφαλή αποθήκευση, διαχείριση και διαβίβαση των προσωπικών δεδομένων των πελατών. Αυτό περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων, όπως η κρυπτογράφηση, η ανωνυμοποίηση και η εφαρμογή αυστηρών κανόνων πρόσβασης στα δεδομένα των πελατών/-ισών.

Επιπλέον, πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα το απόρρητο των συναλλαγών και των ευαίσθητων δεδομένων των ασθενών, επισκεπτών/-τριών και τουριστών/-τριών. Αναφέρονται οι ειδικές ρυθμίσεις του κώδικα δεοντολογίας που διαμορφώνουν τις σχέσεις και τα αμοιβαία δικαιώματα, αλλά και τις υποχρεώσεις μεταξύ των παρόχων υγειονομικών υπηρεσιών και των ασθενών. Οι εργαζόμενοι/-ες στον τομέα του ιαματικού τουρισμού πρέπει να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένοι/-ες στην τήρηση αυτών των αρχών και να γνωρίζουν τις υποχρεώσεις τους όσον αφορά την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Με την ολοκλήρωση της υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να περιγράφουν τις βασικές αρχές δεοντολογίας στον ιαματικό τουρισμό, να εξηγούν τη

σημασία της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και να αναγνωρίζουν τις απαιτήσεις της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων που πρέπει να τηρούνται κατά την παροχή ιαματικών υπηρεσιών.

2.4.ΣΤ.6 | ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ, ΥΔΡΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΕΞΙΑΣ (SPA)

Στη συγκεκριμένη μαθησιακή υποενότητα, εξετάζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των θαλασσοθεραπευτηρίων, υδροθεραπευτηρίων και μονάδων αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa) στην Ελλάδα, το οποίο διαμορφώνεται με σαφείς προδιαγραφές και διαδικασίες αδειοδότησης που εξασφαλίζουν την ποιότητα και την ασφάλεια των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι προδιαγραφές για τα κέντρα θαλασσοθεραπείας καθορίζονται με υπουργική απόφαση και αφορούν τη χωροθέτηση, τη διαμόρφωση και τη λειτουργία τους. Συγκεκριμένα, οι προδιαγραφές περιλαμβάνουν την άρτια διάταξη και διαμόρφωση των χώρων για την κάλυψη των αναγκών των σύγχρονων συστημάτων θαλασσοθεραπείας, με βάση τη διεθνή εμπειρία. Οι εγκαταστάσεις πρέπει να διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό για την εξυπηρέτηση τουλάχιστον 100 ατόμων ημερησίως με 10ωρη λειτουργία και να διασφαλίζουν την ασφάλεια των χρηστών/-τριών και του προσωπικού. Τα κέντρα μπορούν να ανεγείρονται είτε αυτοτελώς είτε σε συνδυασμό με ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας 4 και 5 αστέρων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τη διαδικασία αδειοδότησης, η οποία περιλαμβάνει τη γνωμοδότηση για την καταλληλότητα του οικοπέδου, την άδεια δόμησης και την έκδοση ειδικού σήματος λειτουργίας. Η γνωμοδότηση αφορά την περιβαλλοντική καταλληλότητα του οικοπέδου, ενώ η άδεια δόμησης χορηγείται από την αρμόδια υπηρεσία μετά την υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών και μελετών. Τέλος, το ειδικό σήμα λειτουργίας, που χορηγείται εφάπαξ και έχει αόριστη διάρκεια, απαιτεί μια σειρά δικαιολογητικών όπως τεχνικές εκθέσεις, βεβαιώσεις και πιστοποιητικά που διασφαλίζουν τη συμμόρφωση με τις υγειονομικές και πολεοδομικές διατάξεις. Επιπλέον, η νομοθεσία προβλέπει την επιβολή χρηματικών προστίμων και τη δυνατότητα σφράγισης του κέντρου σε περίπτωση παραβάσεων, ενώ διασφαλίζεται η προσβασιμότητα των ατόμων με αναπηρίες στους κύριους χώρους των εγκαταστάσεων. Το θεσμικό πλαίσιο στοχεύει στην υψηλή ποιότητα υπηρεσιών, την ασφάλεια και την περιβαλλοντική συμβατότητα των κέντρων θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπείας και μονάδων ευεξίας.

Με την ολοκλήρωση αυτής της μαθησιακής υποενότητας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοούν τη σημασία των κανονισμών λειτουργίας και αδειοδότησης, καθώς και τις υποχρεώσεις των επιχειρηματιών που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Μυλωνόπουλος, Δ. (2021). *Τουριστικό Δίκαιο* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
2. Ευθυμιάτου-Πουλάκου, Α. (2009). *Τουριστικό Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.

Συμπληρωματικές

1. Νόμος 2188/1920 «Περί Ιαματικών Πηγών», Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ 132 Α΄).
2. Νόμος 4086/1960 «Περί τροποποίησης και συμπληρώσεως διατάξεων των περί Ιαματικών Πηγών», Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α/112 Α΄/60).

2.4.Z • ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ

Περίληψη της μαθησιακής ενότητας

Σκοπός της μαθησιακής ενότητας είναι να αξιοποιήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες τις θεωρητικές και πρακτικές γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν από τις μαθησιακές ενότητες που έχουν προηγηθεί και συνδυαστικά να τις εφαρμόσουν προκειμένου να εξοικειωθούν μέσω προσομοίωσης με το μελλοντικό επαγγελματικό περιβάλλον τους. Ειδικότερα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες έχουν την ευκαιρία να βελτιώσουν τις δεξιότητές τους, να αναλάβουν πρωτοβουλίες αναπτύσσοντας ενεργητικό ρόλο, ενισχύοντας την αυτοπεποίθησή τους και αναπτύσσοντας επαγγελματική συμπεριφορά. Κατά συνέπεια, διαχέονται όλες οι αποκτηθείσες γνώσεις του συνόλου των μαθησιακών εννοτήτων. Οι εκπαιδευόμενοι/-ες, στηριζόμενοι/-ες στις γνώσεις και δεξιότητες που απέκτησαν, μαθαίνουν να προετοιμάζουν τον χώρο και να οργανώνουν τα απαραίτητα υλικά, να προετοιμάζουν και να παρέχουν τις απαραίτητες οδηγίες στον/στη λουόμενο/-η (π.χ. χρήση εγκαταστάσεων, τήρηση κανόνων ατομικής υγιεινής πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη συνεδρία κ.ά.), να εξοικειώνονται με τα πρωτόκολλα υγιεινής, να εφαρμόζουν τους κανόνες και να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την αποφυγή ατυχημάτων, να επιμελούνται την απολύμανση του εξοπλισμού κ.ά. Τέλος, τους ανατίθενται εργασίες και οι παρουσιάσεις τους, συμμετέχουν σε εκπαιδευτικές επισκέψεις σε επαγγελματικούς χώρους της ειδικότητάς τους, συμμετέχουν σε συνέδρια ή ημερίδες σχετικές με το επάγγελμα που θα ακολουθήσουν και, συνεπώς, εξοικειώνονται με το προφίλ του επαγγέλματός τους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα

Όταν ολοκληρώσουν τη μαθησιακή ενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί /-ές να:

- Εφαρμόζουν το σύνολο των γνώσεων (θεωρητικών και πρακτικών) με άμεσο και πρακτικό τρόπο σε πραγματικές συνθήκες,
- Αναγνωρίζουν τα απαραίτητα όργανα και εργαλεία εξηγώντας τη λειτουργία τους,
- Διακρίνουν τα απαραίτητα όργανα και εργαλεία ανάλογα με το εκάστοτε πρόγραμμα λούσεων ή θεραπείας,
- Προετοιμάζουν τον χώρο με βάση τις εκάστοτε εργονομικές προδιαγραφές ή απαιτήσεις για την αποδοτικότερη χρήση του,
- Καθοδηγούν με ευχέρεια τους/τις λουόμενους/-ες κατά το στάδιο της προετοιμασίας,
- Ελέγχουν τη σωστή τήρηση και εφαρμογή των θεραπευτικών προγραμμάτων που έχουν προταθεί κατά περίπτωση,
- Αναλύουν τα αντίστοιχα πρωτόκολλα υγιεινής που χρησιμοποιούνται στον χώρο εργασίας,
- Εξηγούν την αναγκαιότητα εφαρμογής των μέσων ατομικής προστασίας στους χώρους εργασίας, αναφέροντας παραδείγματα,
- Υιοθετούν πρακτικές και αντιλήψεις μέσω της εξοικείωσης με το μελλοντικό περιβάλλον εργασίας τους σε πραγματικές συνθήκες,
- Παρουσιάζουν το σύνολο των ενεργειών και διαδικασιών που πραγματοποιούνται στις μονάδες θαλασσοθεραπείας, υδροθεραπείας και στις μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας (Spa).

Βασικές έννοιες και λέξεις-κλειδιά

Θαλασσοθεραπεία / Λουτροθεραπεία / SPA / Ευεξία / Υδροθεραπεία / Υγεία και θεραπεία / Μάλαξη / Ολιστικές θεραπείες / Θεραπευτικά λουτρά / Φυσιοθεραπεία / Αναζωογόνηση / Αρωματοθεραπεία / Ψυχική υγεία.

Αριθμός ωρών διδασκαλίας της μαθησιακής ενότητας ανά εβδομάδα

Θεωρία (0), Εργαστήριο (4), Σύνολο (4).

Διάρθρωση των μαθησιακών ενοτήτων σε υποενότητες

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΕΝΟΤΗΤΑΣ
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ
2	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ SPA
3	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ SPA
4	ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ
5	ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ
6	ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ
7	ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΡΙΕΡΑΣ

Κείμενο αναφοράς

2.4.Z.1 | ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να αξιοποιούν τις θεωρητικές γνώσεις και να τις μετουσιώσουν σε πραγματικές συνθήκες εργασίας. Μέσω αυτής της διαδικασίας, θα αποκτήσουν απαραίτητες δεξιότητες και εμπειρίες, που δεν μπορούν να αποκομίσουν μόνο από την παρακολούθηση μαθημάτων. Θα αυξήσουν την αυτοπεποίθησή τους, ώστε να μπορούν να ενισχύσουν την επαγγελματική τους προετοιμασία. Αναλυτικότερα, θα μάθουν την ενδεδειγμένη χρήση θαλάσσιων προϊόντων για θεραπείες, για τη διαχείριση των υδροθεραπευτικών διαδικασιών και την παροχή υπηρεσιών στους/στις πελάτες/-ισσες. Επιπλέον, θα μάθουν να αξιολογούν τις ανάγκες των πελατών/-ισσών. Θα επιλέγουν τις κατάλληλες θεραπευτικές μεθόδους και θα διασφαλίζουν την ασφάλεια και την ευχαρίστηση των πελατών/-ισσών. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της ανάλυσης των αναγκών του/της πελάτη/-ισσας και την εκτίμηση της κατάστασής του/της μέσω λεπτομερούς αξιολόγησης. Θα μάθουν ότι η αξιολόγηση περιλαμβάνει τη λήψη ιστορικού υγείας, την ανάλυση της φυσικής κατάστασης και τον προσδιορισμό των στόχων του/της πελάτη/-ισσας. Με βάση αυτή την αξιολόγηση, θα μπορούν να καταρτίζουν ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα θεραπείας, που περιλαμβάνει μια σειρά από θεραπείες, όπως υδροθεραπεία, αρωματοθεραπεία, και θαλασσοθεραπεία. Επίσης, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των εξειδικευμένων γνώσεων και δεξιοτήτων, καθώς και την αναγκαιότητα για συνεχή αναβάθμιση των γνώσεων μέσω της επιστημονικής έρευνας και της επαγγελματικής ανάπτυξης. Θα είναι, επίσης, ενήμεροι/-ες για τις τελευταίες εξελίξεις, ώστε να μπορούν να προσαρμόζουν τις θεραπείες τους στις ανάγκες των πελατών/-ισσών τους.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη χρησιμότητα της πρακτικής εφαρμογής, η οποία αποτελεί έναν ουσιαστικό τομέα σπουδών, που απαιτεί βαθιά κατανόηση των θεραπευτικών διαδικασιών και συνεχή επαγγελματική βελ-

τίωση. Οι σπουδαστές/-τριες της συγκεκριμένης ειδικότητας θα αποκτήσουν τις αναγκαίες δεξιότητες για να προσφέρουν εξαιρετικές υπηρεσίες υγείας και ευεξίας στους/στις πελάτες/-ισσές τους.

2.4.Z.2 | ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ SPA

Σε αυτή την υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μάθουν για τη θαλασσοθεραπεία, τη λουτροθεραπεία και τις υπηρεσίες Spa. Θα κατανοήσουν πώς αυτές συμβάλλουν στη βελτίωση της υγείας και ευεξίας και πώς η σύγχρονη επιστημονική έρευνα έχει αποδείξει την αποτελεσματικότητά τους για διάφορες παθήσεις και έχει συμβάλει στη βελτίωση της ψυχικής υγείας. Θα γνωρίσουν τα ευεργετικά οφέλη της θαλασσοθεραπείας, που αξιοποιεί τη θεραπευτική αξία του θαλασσινού νερού, της λάσπης και της άμμου. Επιπροσθέτως, θα ανακαλύψουν την ευεργετική δράση του θαλασσινού νερού, που οφείλεται στην υψηλή περιεκτικότητά του σε ιχνοστοιχεία και μέταλλα, όπως το μαγνήσιο, το κάλιο και το ιώδιο, που απορροφώνται μέσω του δέρματος και συμβάλλουν στη βελτίωση της κυκλοφορίας, της μυϊκής ισορροπίας και της ενυδάτωσης του δέρματος. Παράλληλα, θα μελετήσουν τη λουτροθεραπεία, που περιλαμβάνει τη χρήση θερμών ή ψυχρών λουτρών, τα οποία εμπλουτίζονται με ανόργανα άλατα ή φυτικά εκχυλίσματα. Επίσης, θα μάθουν για τις τεχνικές που χρησιμοποιούνται στα σύγχρονα Spa και περιλαμβάνουν αρωματοθεραπεία, υδροθεραπεία, μασάζ, θεραπείες με θερμό και ψυχρό νερό. Θα μάθουν ότι η αρωματοθεραπεία χρησιμοποιεί αιθέρια έλαια για τη βελτίωση της ψυχικής ευεξίας και της χαλάρωσης και ότι η υδροθεραπεία περιλαμβάνει τη χρήση νερού σε διάφορες μορφές (όπως καυτό, ζεστό ή παγωμένο) για την ανακούφιση από τον πόνο και την προώθηση της χαλάρωσης. Τέλος, θα μάθουν, το πώς τα σύγχρονα Spa ενσωματώνουν αρχές φυσικής και ανατομικής ιατρικής, με στόχο την εξισορρόπηση του σώματος και του πνεύματος.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σημασία της θαλασσοθεραπείας, λουτροθεραπείας και των Spa και των υπηρεσιών που προσφέρουν. Θα μάθουν ότι εστιάζεται όχι μόνο στη σωματική υγεία, αλλά και στην ψυχική ευημερία και το πώς η συνδυαστική χρήση αυτών των μεθόδων μπορεί να λειτουργήσει προληπτικά και να βελτιώσει την ποιότητα ζωής.

2.4.Z.3 | ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑ ΚΑΙ SPA

Σε αυτή την υποενότητα οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα μελετήσουν τη θαλασσοθεραπεία, τη λουτροθεραπεία και τις θεραπείες Spa, που αποτελούν αντικείμενα έντονης ερευνητικής δραστηριότητας τα τελευταία χρόνια, καθώς συνδέονται άμεσα με την ευεξία και την υγεία του ανθρώπου. Αναλυτικότερα, θα μελετήσουν για τη θαλασσοθεραπεία, η οποία στηρίζεται στη χρήση θαλασσινού νερού και παράγωγων θαλάσσιων προϊόντων, όπως λάσπη και φύκια και απορρέει από πανάρχαιες παραδόσεις

και σύγχρονες κλινικές μελέτες, που επιβεβαιώνουν τις ευεργετικές της ιδιότητες. Θα μελετήσουν, επίσης, έρευνες που έχουν δείξει ότι οι συνεδρίες θαλασσοθεραπείας μπορούν να βελτιώσουν τη ροή του αίματος, να μειώσουν το στρες και να ανακουφίσουν τον πόνο μυοσκελετικής φύσης. Επιπροσθέτως, θα μελετήσουν για τη λουτροθεραπεία, που είναι η χρήση φυσικών μεταλλικών νερών για θεραπευτικούς σκοπούς. Θα γνωρίσουν, επίσης, την ιστορία της θεραπείας, η οποία παρουσιάζει αξιοσημείωτα θετικά αποτελέσματα σε διαταραχές, και θα κατανοήσουν τον σκοπό της σύγχρονης έρευνας σε αυτό το πεδίο, που είναι η κατανόηση των μηχανισμών δράσης των φυσικών μεταλλικών στοιχείων και η εξαγωγή νέων θεραπευτικών πρωτοκόλλων, που βασίζονται σε επιστημονικά δεδομένα. Τέλος, θα μελετήσουν τις θεραπείες Spa, οι οποίες ενσωματώνουν διάφορες τεχνικές, όπως μάλαξη, αρωματοθεραπεία και χρήση θερμότητας και αναδεικνύονται σταθερά ως μέθοδοι προαγωγής της ψυχικής και σωματικής υγείας. Θα κατανοήσουν, ακόμη, τη σπουδαιότητα της έρευνας σε αυτό το πεδίο, που εστιάζεται στη διερεύνηση των φυσιολογικών και ψυχολογικών επιδράσεων αυτών των θεραπειών στον ανθρώπινο οργανισμό, καθώς και στην ανάπτυξη πρωτοκόλλων για την ενίσχυση του «ευ ζην».

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της διεπιστημονικής έρευνας στις θεραπείες αυτές, η οποία και προωθεί, συνεχώς, τη γνώση και την κατανόηση των ωφελειών τους, προσφέροντας νέες προοπτικές για την ενίσχυση της υγείας μέσω φυσικών και ολιστικών προσεγγίσεων.

2.4.Z.4 | ΑΣΦΑΛΕΙΣ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα εφαρμόσουν πρακτικές συνεδριών, εργαστηρίων και πρακτικής άσκησης στη θαλασσοθεραπεία και λουτροθεραπεία, οι οποίες επιβάλλουν μια διεπιστημονική προσέγγιση, ώστε να εξασφαλιστεί η ασφάλεια και η αποτελεσματικότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι διαδικασίες αυτές βασίζονται σε πρωτόκολλα, που λαμβάνουν υπόψη τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα για να προσφέρουν τα βέλτιστα αποτελέσματα στους ασθενείς και τους/τις πελάτες/-ισσες. Αναλυτικότερα, θα μάθουν για την αποτελεσματική και ασφαλή διεξαγωγή συνεδριών και εργαστηρίων, τα οποία είναι υψίστης σημασίας. Επίσης, θα μάθουν πώς πρέπει να εξασφαλίζουν την καθαριότητα και την απολύμανση του εξοπλισμού και των χώρων, να τηρούν τις αρχές της υγιεινής και να είναι πλήρως ενημερωμένοι/-ες για τις αντενδείξεις και τους κινδύνους, που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια των θεραπειών και να έχουν την απαραίτητη κατάρτιση στην παροχή πρώτων βοηθειών. Επιπροσθέτως, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της θεωρητικής γνώσης και το πώς αυτή συμπληρώνεται από την πρακτική εφαρμογή για την ανάπτυξη δεξιοτήτων. Θα μάθουν, επίσης, να υποστηρίζονται από καταρτισμένους/-ες επιτηρητές/-τριες και να ενθαρρύνονται να αναλύουν και να καταγράφουν τα αποτελέσματα των θεραπειών βάσει συγκεκριμένων πρωτοκόλλων. Θα ανακαλύψουν, ακόμη, την αποτελεσματικότητα των θεραπειών στη

θαλασσοθεραπεία και λουτροθεραπεία, που βασίζεται σε κλινικές μελέτες και στοχευμένες αξιολογήσεις και θα κατανοήσουν την κρισιμότητα του να υιοθετούνται τεκμηριωμένες πρακτικές (evidence-based practices) και να αναπροσαρμόζονται τα θεραπευτικά πρωτόκολλα, σύμφωνα με τις νέες επιστημονικές ανακαλύψεις.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα της ενσωμάτωσης επιστημονικών δεδομένων και την εφαρμογή αυστηρών πρωτοκόλλων, που είναι απαραίτητα για την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητα στις πρακτικές συνεδριών, εργαστηρίων και πρακτικής άσκησης. Η συνεχής επιστημονική ενημέρωση και η τήρηση των πρωτοκόλλων υγιεινής διασφαλίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών θαλασσοθεραπείας και λουτροθεραπείας.

2.4.Z.5 | ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ/-ΙΣΣΩΝ, ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ, ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τις έννοιες και τη σημασία των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, που αποτελούν έναν από τους θεμελιώδεις πυλώνες της επιτυχίας σε κάθε επαγγελματικό τομέα. Θα μάθουν ότι οι αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας περιλαμβάνουν την ικανότητα ακρόασης, την κατανόηση των αναγκών των πελατών/-ισσών, την παροχή σαφών και κατανοητών πληροφοριών, καθώς και την ικανότητα επικοινωνίας, που ενισχύει την επαγγελματική εικόνα και προάγει την εμπιστοσύνη τους. Επιπλέον, θα μάθουν τη διαχείριση θεμάτων, που αφορούν στην εξυπηρέτηση των πελατών/-ισσών, προκειμένου να προσφερθούν εξειδικευμένες υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και να τους ικανοποιούν. Θα μάθουν πώς, μέσω της άμεσης εξυπηρέτησης και ευγενικής συμπεριφοράς, επιλύονται τα προβλήματα των πελατών/-ισσών, πώς παρέχονται ποιοτικές υπηρεσίες και πώς ικανοποιούνται τα παράπονά τους. Έτσι, αισθάνονται ότι αντιμετωπίζονται με σεβασμό και φροντίδα και ότι η ικανοποίηση των αναγκών αυτών οδηγεί στη βελτίωση της εμπειρίας τους και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους. Επίσης, θα κατανοήσουν τον τρόπο αξιολόγησης και ανατροφοδότησης, που είναι ουσιώδεις για τη συνεχή βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών. Θα ενημερωθούν για τη συλλογή δεδομένων από την αξιολόγηση των υπηρεσιών που επιτρέπει την αναγνώριση των δυνατών σημείων και των τομέων που χρειάζονται βελτίωση. Τέλος, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των ανατροφοδοτήσεων, που πρέπει να είναι συνεχείς και εποικοδομητικές, για να δημιουργηθεί ένα κλίμα εμπιστοσύνης, ανάπτυξης και σαφήνειας και, έτσι, να διευκολύνουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την υιοθέτηση νέων πρακτικών.

Συνοψίζοντας, θα κατανοήσουν τη σπουδαιότητα των επικοινωνιακών δεξιοτήτων, τον τρόπο διαχείρισης των πελατών/-ισσών, τη διαδικασία αξιολόγησης και ανατροφοδότησης, που είναι καθοριστικοί παράγοντες για την επιτυχία στον τομέα της θαλασσοθεραπείας και της λουτροθεραπείας – Spa. Ενισχύοντας αυτές τις δεξιότητες, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι ικανοί/-ές να προσφέρουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας που να ανταποκρίνονται στις προσδοκίες των πελατών/-ισσών.

2.4.Z.6 | ΠΡΟΗΓΜΕΝΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

Στη συγκεκριμένη υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα ενημερωθούν σχετικά με την εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας. Η βαθύτερη αυτή κατανόηση θα οδηγήσει στη διαμόρφωση προηγμένων τεχνικών θεραπείας που συχνά συνδυάζουν διαφορετικές μεθόδους για την επίτευξη βέλτιστων αποτελεσμάτων. Θα μάθουν για τον τομέα της θαλασσοθεραπείας και της λουτροθεραπείας και πώς οι συνδυαστικές θεραπείες ενσωματώνουν τη χρήση θαλασσινού νερού, φυκιών, λάσπης και άλλων φυσικών ουσιών με σύγχρονες τεχνικές, όπως η υδροθεραπεία, θεραπεία με ντους και η μάλαξη. Επίσης, θα μάθουν για την υδροθεραπεία, όπως το λουτρό με υδρομασάζ, που συμβάλλει στη μείωση του στρες και στην ανακούφιση των μυϊκών πόνων. Επιπροσθέτως, θα μάθουν την πρακτική χρήση ειδικών ντους, όπως το τεχνολογικά αναπτυγμένο ντους Vichy, που επιφέρει ευεργετικά αποτελέσματα μέσω της συνδυαστικής δράσης νερού και πίεσης. Τέλος, θα μελετήσουν τους συνδυασμούς θεραπειών, όπως εφαρμόζονται και στη λουτροθεραπεία, όπου οι φυσικές λάσπες και τα ιαματικά λουτρά συνδυάζονται με τεχνικές μάλαξης, όπως το σουηδικό ή το thai, που συμβάλλουν στη χαλάρωση, στην ανακούφιση από το άγχος και την ένταση. Επιπλέον, θα μάθουν για τις ουσίες που περιέχονται στις φυσικές λάσπες, όπως τα ιχνοστοιχεία και τα μέταλλα, που συμβάλλουν στην αποτοξίνωση του οργανισμού και στη θεραπεία δερματικών παθήσεων, και θα ενημερωθούν για τις τεχνικές αρωματοθεραπείας με την ενσωμάτωση αιθέριων ελαίων, που ενισχύουν επιπλέον τα θεραπευτικά οφέλη μέσω της βελτίωσης της ψυχικής ευεξίας και της χαλάρωσης.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα είναι σε θέση να εφαρμόζουν συνδυαστικές θεραπείες στη θαλασσοθεραπεία και τη λουτροθεραπεία, οι οποίες προσφέρουν μια ολιστική προσέγγιση στη φροντίδα της υγείας, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της φύσης σε συνδυασμό με τη σύγχρονη επιστημονική γνώση. Η εξερεύνηση νέων συνδυασμών και η συνεχής αξιολόγηση των αποτελεσμάτων αποτελούν αναγκαία παράμετρο για την περαιτέρω ενίσχυση της αποτελεσματικότητας αυτών των θεραπειών.

2.4.Z.7 | ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΡΙΕΡΑΣ

Σε αυτή την υποενότητα, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν την αναγκαιότητα της επαγγελματικής ανάπτυξης και την υποστήριξη της καριέρας, που αποτελούν κρίσιμες παραμέτρους για την επιτυχή πορεία ενός στελέχους θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας – Spa. Θα μάθουν ότι σε έναν ταχέως αναπτυσσόμενο τομέα, όπως αυτός της θαλασσοθεραπείας, η συνεχής επικαιροποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων είναι απαραίτητη. Έτσι, διασφαλίζεται η παροχή υψηλών υπηρεσιών προς τους/τις πελάτες/-ισσες και διατηρείται το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Επίσης, θα μάθουν σχετικά με την επαγγελματική ανάπτυξη, που περιλαμβάνει την εκπαίδευση, τη διά βίου μάθηση και τις πιστοποιήσεις που αποκτώνται μέσω εξειδικευμένων σε-

μιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Θα κατανοήσουν ότι η διαρκής ενημέρωση, σχετικά με τις νέες τεχνικές, τις μεθόδους και την τεχνολογία, που αφορούν τη θαλασσοθεραπεία και τη λουτροθεραπεία, είναι καθοριστική για την παροχή σύγχρονων και αποτελεσματικών υπηρεσιών. Επιπροσθέτως, θα αποκτήσουν δεξιότητες διαχείρισης και ηγεσίας, οι οποίες αναπτύσσονται μέσω ειδικών προγραμμάτων εκπαίδευσης, που θα τους επιτρέπουν να διαχειριστούν καλύτερα τα Spa, να ενισχύσουν την εξυπηρέτηση των πελατών/-ισών και να βελτιστοποιήσουν την απόδοση της επιχείρησης. Έτσι, θα αντιληφθούν την αναγκαιότητα δημιουργίας ενός ισχυρού δικτύου, που θα υποστηρίζει και θα ενισχύει την καριέρα τους, παρέχοντας ευκαιρίες για καλύτερες θέσεις εργασίας και επαγγελματική ανάπτυξη.

Συνοψίζοντας, οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα κατανοήσουν τη χρησιμότητα υποστήριξης της καριέρας τους, που έρχεται να συμπληρώσει την επαγγελματική τους ανάπτυξη και να τους προσφέρει καθοδήγηση και συμβουλευτική, για την εύρεση εργασίας, την επαγγελματική δικτύωση και τη σχεδίαση της σταδιοδρομίας τους. Θα κατανοήσουν, επίσης, τη σπουδαιότητα, μέσω των εξειδικευμένων συμβούλων καριέρας και των δομημένων προγραμμάτων mentoring, πώς να λαμβάνουν πολύτιμη καθοδήγηση για την επίτευξη των επαγγελματικών τους στόχων και την αντιμετώπιση των προκλήσεων, που μπορούν να προκύψουν στη διάρκεια της καριέρας τους.

Προτεινόμενες πηγές μελέτης

Κύριες

1. Cavanah, C. (2018). *Guide to hydrothermal spa & wellness development standards* (3rd edition). Global Wellness Institute.
2. Global Wellness Institute. (2024). *Guide to Hydrothermal Spa & Wellness Development Standards. What you Need to Know Before Building Wet Areas* (4th edition). Global Wellness Institute.
3. Smith, M. K. & Puczkó, L. (2014). *Health, Tourism and Hospitality: Spas, Wellness, and Medical Travel*. London: Routledge.

Συμπληρωματικές

1. Παπαδάκης, Β. Μ. (2016). *Στρατηγική των επιχειρήσεων: Ελληνική και διεθνής εμπειρία* (7η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
2. Bender, T., Karagülle, Z., Bálint, G. P., Gutenbrunner, Ch., Bálint, P. V. & Sukenik, S. (2005). "Hydrotherapy, balneotherapy, and spa treatment in pain management", in: *Rheumatology International*, 25(3), pp. 220-4. Ανακτήθηκε από: DOI:10.1007/s00296-004-0487-4
3. Forret, M. L. & Dougherty, T. W. (2004). "Networking behaviors and career outcomes: differences for men and women?", in: *Journal of Organizational Behavior*, 25(3), pp. 419-437. Retrieved from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/job.253>
4. Kamioka, H., Nobuoka, S. & Iiyama, J. (2020). "Overview of systematic reviews with meta analysis based on randomized controlled trials of balneotherapy and spa therapy from 2000 to 2019", in: *International Journal of General Medicine*, 13, pp. 429-442. Retrieved from: <https://doi.org/10.2147/IJGM.S261820>
5. Protano, C., Vitali, M., De Giorgi, A., Marotta, D., Crucianelli, S. & Fontana, M. (2024). "Balneotherapy using thermal mineral water baths and dermatological diseases: a systematic review", in: *International Journal of Biometeorology*, 68(6), pp. 1005-1013. Retrieved from: <https://doi.org/10.1007/s00484-024-02649-x>
6. Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D. & Wanhill, S. (2008). *Tourism: Principles and Practice* (4th edition). Harlow: Pearson Education.
7. Müller, H. & Lanz-Kaufmann, E. (2001). "Wellness tourism: Market analysis of a special health tourism segment and implications for the hotel industry", in: *Journal of Vacation Marketing*, 7(1), pp. 5-17. DOI:10.1177/135676670100700101

3 | Διδακτική μεθοδολογία

Στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών συναντήσεων, αξιοποιείται η συμμετοχική ή/και η βιωματική διδασκαλία. Έχοντας ως σημείο εκκίνησης τις βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων αλλά και τη σύνδεση της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας, η εκπαίδευση έχει ένα διπλό σημείο αναφοράς: την ενεργή ανταπόκριση στις μαθησιακές ανάγκες της συγκεκριμένης κάθε φορά ομάδας εκπαιδευομένων και τις ανάγκες που προκύπτουν στο περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Ο/Η εκπαιδευτής/-τρια οργανώνει και καθοδηγεί την εκπαιδευτική πράξη, επιλύει τυχόν προβλήματα, υποστηρίζει, ανατροφοδοτεί και ενδυναμώνει τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες. Διαμεσολαβεί, διευκολύνει και ενισχύει τη διαδικασία μάθησης, σε ομαδικό και σε ατομικό επίπεδο, συνδέοντας την κατάρτιση με τον κόσμο της εργασίας.

Η συμμετοχική και βιωματική εκπαίδευση διαμορφώνει ένα δημιουργικό περιβάλλον μάθησης και ενισχύει την αλληλεπίδραση εκπαιδευτή/-τριας και εκπαιδευομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν αντιληπτές αλλά και να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία οι ανάγκες, οι ιδιαιτερότητες, οι δυνατότητες, οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι εμπειρίες της συγκεκριμένης ομάδας των καταρτιζομένων. Προσφέρει τη δυνατότητα να γίνουν πρακτικές και ρεαλιστικές συνδέσεις με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας της συγκεκριμένης ειδικότητας.

Την υποστήριξη ενός αλληλεπιδραστικού περιβάλλοντος μάθησης ενισχύουν η χρήση σύντομων εμπλουτισμένων εισηγήσεων και η συχνή εφαρμογή συμμετοχικών εκπαιδευτικών τεχνικών και μέσων. Ενδεικτικά, αναφέρουμε ότι η ενίσχυση της συμμετοχής των καταρτιζομένων υποβοηθείται ενεργά με την αξιοποίηση απλών τεχνικών όπως είναι ο καταγιγισμός ιδεών, οι ερωτήσεις-απαντήσεις ή η συζήτηση, οι ατομικές ή/και ομαδικές ασκήσεις εφαρμογής ή επίλυσης προβλήματος, η προσομοίωση, η εργασία σε ομάδες, οι μελέτες περιπτώσεων. Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που αξιοποιούν τις παραπάνω ή ανάλογες εκπαιδευτικές τεχνικές αντλούν τα θέματά τους από τη θεματολογία της κάθε μαθησιακής ενότητας και τα σχετικά ζητήματα που συνδέονται με το πραγματικό περιβάλλον εργασίας.

Η εκπαίδευση σε συγκεκριμένες –ατομικές ή/και ομαδικές– δραστηριότητες μέσα στην τάξη και στα εργαστήρια προετοιμάζει τα μέλη της ομάδας για τη συμμετοχή τους στην πρακτική άσκηση/μαθητεία. Η σταδιακή εξειδίκευση της γνώσης, η ανάπτυξη συγκεκριμένων δεξιοτήτων/ικανοτήτων, καθώς και η καλλιέργεια κατάλληλων στάσεων και συμπεριφορών σε κρίσιμα ζητήματα δεοντολογίας, υγείας και ασφάλειας κ.λπ., προετοιμάζουν τη συγκεκριμένη κάθε φορά ομάδα εκπαιδευομένων για τα επόμενα βήματα. Το πρόγραμμα κατάρτισης συνδυάζει την απόκτηση θεωρητικών γνώσεων με την ανάπτυξη αναγκαίων πρακτικών δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση του επαγγέλματος.

Σε ανάλογη κατεύθυνση, στο πλαίσιο της πρακτικής εφαρμογής της ειδικότητας, δίνεται και η δυνατότητα ανάπτυξης διαθεματικών προγραμμάτων/σχεδίων δραστηριοτήτων (projects), με σύγχρονη εφαρμογή διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων και θεματικών. Οι συγκεκριμένες δραστηριότητες μπορούν να αναπτύσσονται σε μεγαλύτερη ή μικρότερη χρονική έκταση και να συμπεριλαμβάνουν, ενδεικτικά, επισκέψεις σε χώρους εργασίας και εγκαταστάσεις παραγωγής, συναντήσεις με έμπειρους επαγγελματίες της ειδικότητας ή ειδικούς του συγκεκριμένου παραγωγικού τομέα και κλάδου, υλοποίηση ομαδικών εργασιών με συνδυασμό διαφορετικών μαθησιακών ενοτήτων υπό την καθοδήγηση ομάδας εκπαιδευτών/-τριών ή ακόμη και δημιουργία ομάδων εκπαιδευομένων με στόχο την αμοιβαία άσκηση, μελέτη και αλληλοδιδασκαλία. Το σύνολο των παραπάνω δραστηριοτήτων μπορούν να αξιοποιηθούν και αυτόνομα, ανεξάρτητα δηλαδή από την υλοποίηση ενός συνολικότερου project.

Η ανάπτυξη συνεργατικού κλίματος μεταξύ των εκπαιδευομένων και η καλλιέργεια σχέσης εμπιστοσύνης με τους/τις εκπαιδευτές/-τριες συντελούν στη δημιουργία μιας κοινότητας μάθησης, η οποία μπορεί να αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την ενίσχυση των διεργασιών μάθησης τόσο κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας όσο και πέρα από αυτή, σε περιόδους μελέτης ή/και προετοιμασίας για τις διαδικασίες αξιολόγησης/πιστοποίησης των γνώσεων και δεξιοτήτων που έχουν αποκτηθεί.

Η ενίσχυση της συνεργασίας και της δημιουργίας μιας κοινότητας μάθησης είναι δυνατόν να επηρεάσει και τους τρόπους μελέτης των εκπαιδευομένων προς μια πιο ενεργητική, δημιουργική στάση διερεύνησης και εξοικείωσης με τη γνώση. Η τήρηση προσωπικών σημειώσεων και η ανταλλαγή τους μεταξύ των εκπαιδευομένων, η μελέτη πρόσθετων βιβλιογραφικών –ελληνόφωνων και ξενόγλωσσων– πηγών, η αναζήτηση συμπληρωματικών ερεθισμάτων στο ευρύτερο κοινωνικό και επαγγελματικό περιβάλλον (παρακολούθηση οπτικο-ακουστικού υλικού, επαγγελματικών περιοδικών, εξέλιξης θεσμικού πλαισίου κ.λπ.), σχετικών με την επαγγελματική ειδικότητα, είναι δυνατόν να αποτελέσουν σημαντικά συστατικά για τη διαμόρφωση μιας ισχυρής σχέσης με την εξειδικευμένη επαγγελματική γνώση και τις δεξιότητες που απαιτεί το επάγγελμα.

Η παρακολούθηση ενός εντατικού προγράμματος κατάρτισης μεγάλης διάρκειας αναγκαστικά επιφέρει αλλαγές στην καθημερινότητα των εκπαιδευομένων. Η αποδοτική διαχείριση του καθημερινού χρόνου απαιτεί προσωπικό προγραμματισμό και φροντίδα. Η συστηματική πρόβλεψη ενός χρονικού διαστήματος μελέτης, καθημερινά, καθώς και η τήρηση ενός ημερολογίου μάθησης όπου οι εκπαιδευόμενοι/-ες θα καταγράφουν την καθημερινή τους πρόοδο, αλλά ενδεχομένως θα σημειώνουν και ερωτήματα ή παρατηρήσεις σχετικές με την κάθε μαθησιακή ενότητα, μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμες και πολύ δημιουργικές πρακτικές ενίσχυσης των διαδικασιών μάθησης.

Η φοίτηση στη Σχολή Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) είναι περίοδος διαμόρφωσης μιας μελλοντικής επαγγελματικής ταυτότητας. Είναι η αρχή μιας νέας προσωπικής ιστορίας και μιας διαρκούς εξέλιξης απέναντι σε απαιτήσεις και

αναγκαιότητες που χαρακτηρίζουν την κάθε επαγγελματική ειδικότητα. Είναι η ευκαιρία διασύνδεσης του/της κάθε εκπαιδευομένου/-ης με τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις που είναι κοινές στην επαγγελματική κοινότητα στην οποία σταδιακά θα ενταχθεί.

4 | Υγεία και ασφάλεια κατά τη διάρκεια της κατάρτισης

Για την προστασία των καταρτιζομένων, τόσο στην αίθουσα διδασκαλίας και στους εργαστηριακούς χώρους στη ΣΑΕΚ όσο και στις επιχειρήσεις για την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης/μαθητείας, τηρούνται όλες οι προβλεπόμενες διατάξεις για τους κανόνες υγείας και ασφάλειας στην ειδικότητα και το επάγγελμα αλλά και ευρύτερα όπως προβλέπονται ιδίως από:

- Τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010), όπως ισχύει.
- Τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ 59/Δ/3-02-89), όπως ισχύει.
- Τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ 1318 Β΄/2015), όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ’ αριθμ. Κ5/97484 με θέμα την «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων», όπως ισχύει.
- Το ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021, κοινή Υπουργική Απόφαση υπ’ αριθμ. ΦΒ7/108652/Κ3, με θέμα το «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας», όπως ισχύει.

Παρακάτω παρατίθενται οι βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας, καθώς και ο σχετικός αναγκαίος ατομικός εξοπλισμός για τις συνθήκες άσκησης της ειδικότητας:

4.1 • Βασικοί κανόνες υγείας και ασφάλειας

Στους/Στις καταρτιζόμενους/-ες πρέπει να παρέχονται άρτιες συνθήκες για την εκπαίδευσή τους στους χώρους της ΣΑΕΚ ή στους χώρους εργαστηριακής και πρακτικής άσκησης, δηλαδή πρέπει να διατίθεται ο απαραίτητος εξοπλισμός, να προσφέρονται όλα τα απαραίτητα μέσα ατομικής προστασίας (ΜΑΠ), να διενεργούνται δωρεάν οι ενδεδειγμένες ιατρικές πράξεις (π.χ. εμβολιασμοί, διαγνωστικές εξετάσεις κ.λπ.), να διεξάγονται τα σχετικά εκπαιδευτικά προγράμματα κ.λπ.

Οι καταρτιζόμενοι/-ες πρέπει να τηρούν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας, όπως αυτοί προβλέπονται από τον φορέα στον οποίο εκτελούν την εργαστηριακή ή πρακτική άσκησή τους ή από τον/την εργοδότη/-τρια στην περίπτωση της μαθητείας (μέτρα υγιεινής, διαχείριση αποβλήτων, χειρισμός ασθενών και φορτίων, συμμόρφωση με το συνιστώμενο πρόγραμμα εμβολιασμών κ.λπ.).

Οι καταρτιζόμενοι/-ες θα πρέπει να εκπαιδεύονται σχετικά με την εφαρμογή των πρωτοκόλλων και διαδικασιών που αφορούν τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας τα

οποία μπορεί να προκύψουν στις εγκαταστάσεις της ΣΑΕΚ και των μονάδων παροχής υπηρεσιών υγείας και ευεξίας στο πλαίσιο της κατάρτισης.

Σε περίπτωση σχετιζόμενου με την κατάρτιση ατυχήματος ή νοσήματος θα πρέπει να ενημερώνονται οι αρμόδιοι φορείς (ΣΑΕΚ και μονάδες υγείας, ευεξίας) και να προβαίνουν σε όλες τις προβλεπόμενες ενέργειες.

Σε κάθε περίπτωση, τόσο για την κατάρτιση στη ΣΑΕΚ, σε επιχειρήσεις και εργαστηριακούς χώρους όσο και για την πρακτική άσκηση ή τη μαθητεία, πέραν της τήρησης των κανόνων ασφαλείας στην ειδικότητα και στο επάγγελμα, τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας και υγιεινής όπως προβλέπονται ιδίως από:

- τον κώδικα νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (βλ. Ν. 3850/2010, όπως ισχύει)·
- τις διατάξεις του κτιριοδομικού κανονισμού (βλ. 3046/304/89-ΦΕΚ59/Δ/03-02-89), όπως ισχύει·
- τον κανονισμό λειτουργίας των εργαστηριακών κέντρων (ΦΕΚ1318Β/2015)·
- το αρ. 2 της υπ' αρ. 139931/Κ1ΚΥΑ«Πρακτική Άσκηση ή Μαθητεία καταρτιζομένων ΙΕΚ» (ΦΕΚ1953Β/2015)·
- το υπ' αρ. /Κ1/146931/18-09-2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Δια Βίου Μάθησης και Νέας Γενιάς με θέμα «Πρακτική άσκηση καταρτιζομένων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ)»·
- την παρ. 8 του άρθρου 17 του Ν. 4186/2013 «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 193 Α), όπως ισχύει.

4.2 • Μέσα ατομικής προστασίας

Τα συνιστώμενα μέσα ατομικής προστασίας για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες, ανάλογα με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται είναι τα εξής:

- Ενδυμασία εργασίας (υφασμάτινη προστατευτική ποδιά ή σετ μπλούζα/παντελόνι),
- Αναλωσίμα ατομικής προστασίας (ποδιές, μάσκες, γάντια μιας χρήσης κ.ά.),
- Εργονομικά και αντιολισθητικά υποδήματα,
- Εξοπλισμός και είδη καθαρισμού και απολύμανσης,
- Γυαλιά για οφθαλμική προστασία.

Προδιαγραφές υλοποίησης πρακτικής άσκησης

1 | Ο θεσμός της πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση συνδέεται άρρηκτα με τη θεωρητική κατάρτιση, αφού, κατά τη διάρκειά της, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες ανακαλούν τη θεωρητική και εργαστηριακή γνώση τους για να την εφαρμόσουν στην πράξη και να αντεπεξέλθουν στις εργασίες που τους ανατίθενται. Καλούνται να αναλάβουν συγκεκριμένα καθήκοντα και να δώσουν λύση σε πρακτικά προβλήματα που ανακύπτουν, υπό την εποπτεία των εκπαιδευτών/-τριών. Έτσι, ο θεσμός της πρακτικής άσκησης στοχεύει στην ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων σχετικών με την ειδικότητα, στην ενίσχυση της επαφής με τον εργασιακό χώρο και την προετοιμασία των εκπαιδευομένων για την παραγωγική διαδικασία, μέσω της απόκτησης εμπειριών ιδιαίτερα χρήσιμων για τη μετέπειτα επαγγελματική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Άρθρο 27 του Ν. 4763/2020 για το Εθνικό Σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης).

Στη συνέχεια αναφέρονται χρήσιμες πληροφορίες για τον θεσμό της πρακτικής άσκησης, όπως περιγράφονται στη σχετική νομοθεσία, και που αφορούν τις βασικές προϋποθέσεις, τον τρόπο και τους όρους υλοποίησής της.

Διάρκεια πρακτικής άσκησης

Η συνολική διάρκεια της περιόδου πρακτικής άσκησης είναι εννιακόσιες εξήντα (960) ώρες. Οι ώρες πρακτικής ανά ημέρα καθορίζονται σε τέσσερις (4) έως οκτώ (8) ανάλογα με τη φύση και το αντικείμενο της ειδικότητας κατάρτισης του/της ασκούμενου/-ης. Δεν επιτρέπεται η υπέρβαση του ημερήσιου ωραρίου πέραν των ωρών που ορίζονται στην ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης.

Όροι υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση δύναται να πραγματοποιείται σε θέσεις που προσφέρονται από φυσικά πρόσωπα, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ, δημόσιες υπηρεσίες, ΟΤΑ α' και β' βαθμού και επιχειρήσεις. Εξαιρούνται οι φορείς:

- α) Προσωρινής απασχόλησης,
- β) Τα νυχτερινά κέντρα,
- γ) Παροχής καθαριότητας και φύλαξης,
- δ) Τα πρακτορεία τυχερών παιχνιδιών,
- ε) Κάθε επιχείρηση στην οποία δεν είναι εφικτός ο έλεγχος της εκπαίδευσης από τον αρμόδιο φορέα.

Ο/Η εκπαιδευόμενος/η ΣΑΕΚ, προκειμένου να πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, υπογράφει ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης με τον/την εργοδότη/-τρια, η οποία θεωρείται από τη ΣΑΕΚ φοίτησης. Η ειδική σύμβαση πρακτικής άσκησης δεν συνιστά σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Βασικός συντελεστής για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης είναι και ο/η εκπαιδευτής/-τρια της επιχείρησης ή υπηρεσίας ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την παρακολούθηση και υποστήριξη των ασκουμένων. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο/η εργοδότης/-τρια ορίζει έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο/η οποίος/-α αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας και την παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

Η παρακολούθηση της προόδου του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης γίνεται μέσω του βιβλίου πρακτικής άσκησης. Αναλυτικότερα, σε αυτό καταγράφει ο/η ίδιος/-α ο/η πρακτικά ασκούμενος/-η κατά εβδομάδα τις εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκε καθώς και περιγράφει συνοπτικά τα καθήκοντα που του/της ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης της πρακτικής άσκησης. Κάθε εβδομαδιαία καταχώριση ελέγχεται και υπογράφεται από τον/την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας.

2 | Οδηγίες για τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η

2.1 • Προϋποθέσεις εγγραφής στο πρόγραμμα πρακτικής άσκησης

Η πρακτική άσκηση είναι υποχρεωτική για τους/τις εκπαιδευόμενους/-ες των Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΑΕΚ) και θεωρείται απαραίτητη προϋπόθεση για την απόκτηση Βεβαίωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης.

Για την έναρξη της πρακτικής άσκησης στην ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa», οι εκπαιδευόμενοι/-ες πρέπει να έχουν συμπληρώσει το εξάμηνο Δ' της φοίτησής τους στις ΣΑΕΚ. Στην περίπτωση αυτή, μπορούν να τοποθετηθούν σε θέση πρακτικής της ειδικότητάς τους.

2.2 • Δικαιώματα και υποχρεώσεις του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχή υλοποίηση ενός προγράμματος πρακτικής άσκησης είναι η γνώση και η εφαρμογή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων κάθε εμπλεκόμενου μέλους όπως ορίζονται στην εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία.² Στη συνέχεια, παρατίθενται κάποια δικαιώματα και υποχρεώσεις των πρακτικά ασκουμένων.

Δικαιώματα πρακτικά ασκουμένων

1. Τμηματική ή συνεχόμενη υλοποίηση της πρακτικής άσκησης.
2. Δυνατότητα αποζημίωσης η οποία ορίζεται στο 80% του νόμιμου, νομοθετημένου, κατώτατου ορίου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη, ή όπως αυτό διαμορφώνεται από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ή αναλογικά εάν η ημερήσια διάρκεια της πρακτικής είναι μικρότερη των οκτώ (8) ωρών. Η αποζημίωση καταβάλλεται στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης. Σε περίπτωση μη δυνατότητας χρηματοδότησης της αποζημίωσης της πρακτικής άσκησης, δεν υφίσταται η υποχρέωση αποζημίωσής της, παρά μόνο η υποχρέωση του/της εργοδότη/-τριας να αποδίδει τις προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.
3. Υπαγωγή στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ (πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) για τον κλάδο του ατυχήματος. Για την ασφάλισή του/της καταβάλλονται οι προβλεπόμενες από την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 2217/1994 (Α' 83) ασφαλιστικές εισφορές, οι οποίες

2 ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021. Κοινή Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. Κ5/97484. Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων

βαρύνουν το φυσικό ή νομικό πρόσωπο (εργοδότη/-τρια), στο οποίο υλοποιείται η πρακτική άσκηση.

4. Δικαίωμα αναφοράς στη ΣΑΕΚ της μη τήρησης των όρων πρακτικής άσκησης.
5. Δικαίωμα διακοπής πρακτικής άσκησης βάσει τεκμηρίωσης και σχετική δήλωση στη ΣΑΕΚ εποπτείας.
6. Αλλαγή εργοδότη, εφόσον συντρέχει τεκμηριωμένος σοβαρότατος λόγος.
7. Οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες δεν απασχολούνται την Κυριακή και τις επίσημες αργίες.

Υποχρεώσεις πρακτικά ασκουμένων

1. Τήρηση του ημερήσιου ωραρίου πρακτικής άσκησης, όπως ορίζεται στην ειδική σύμβαση.
2. Τήρηση των όρων υγείας και ασφάλειας του/της εργοδότη/-τριας.
3. Σεβασμός της κινητής και ακίνητης περιουσίας του/της εργοδότη/-τριας.
4. Αρμονική συνεργασία με τα στελέχη του/της εργοδότη/-τριας.
5. Προσκόμιση –όπου απαιτείται– όλων των απαραίτητων ιατρικών βεβαιώσεων για την εξάσκηση του επαγγέλματος.
6. Προσκόμιση στη ΣΑΕΚ των απαραίτητων δικαιολογητικών, πριν από την έναρξη και μετά τη λήξη της πρακτικής άσκησης, αλλά και σε περίπτωση διακοπής της.
7. Ενημέρωση σε περίπτωση απουσίας του/της ασκουμένου/-ης της επιχείρησης και της ΣΑΕΚ εποπτείας.
8. Τήρηση βιβλίου πρακτικής άσκησης, το οποίο διατίθεται από τη ΣΑΕΚ και στο οποίο αναγράφονται από τους/τις ασκούμενους/-ες κατά εβδομάδα οι εργασίες με τις οποίες ασχολήθηκαν και περιγράφονται συνοπτικά τα καθήκοντα που τους ανατέθηκαν στον χώρο πραγματοποίησης πρακτικής άσκησης.
9. Προσκόμιση στο τέλος κάθε μήνα στη ΣΑΕΚ φοίτησης ή εποπτείας της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης για έλεγχο.
10. Υποβολή μετά την ολοκλήρωση της πρακτικής άσκησης του βιβλίου πρακτικής άσκησης στη ΣΑΕΚ φοίτησης συμπληρωμένο με τις εβδομαδιαίες εκθέσεις, τον χρόνο και το αντικείμενο απασχόλησης, τις ημέρες απουσίας, και την επίδοση του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης. Υποβολή του εντύπου λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) της πρακτικής άσκησης, συμπληρωμένου, υπογεγραμμένου και σφραγισμένου από τον/την εργοδότη/-τρια-νόμιμο/-η εκπρόσωπο του φορέα απασχόλησης, στον οποίο βεβαιώνεται ότι ο/η εκπαιδευόμενος/-η πραγματοποίησε την πρακτική άσκηση στην επιχείρηση/οργανισμό, καθώς και το χρονικό διάστημα αυτής.
11. Άμεση ενημέρωση της ΣΑΕΚ φοίτησης από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η σε περίπτωση διακοπής της πρακτικής άσκησης και προσκόμιση του βιβλίου πρακτικής και του εντύπου της λήξης (Βεβαίωση Παρουσίας) με τις ημέρες πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί. Για να συνεχίσει ο/η εκπαιδευόμενος/-η

την πρακτική άσκηση για το υπόλοιπο του προβλεπόμενου διαστήματος στον ίδιο ή σε άλλο φορέα απασχόλησης (εργοδότη/-τρια), θα πρέπει να ακολουθηθεί εκ νέου η διαδικασία έναρξης πρακτικής. Αν η διακοπή της πρακτικής άσκησης γίνει από τον/την εργοδότη/-τρια, τότε οφείλει ο τελευταίος να ενημερώσει άμεσα τη ΣΑΕΚ φοίτησης του/της πρακτικά ασκουμένου/-ης.

2.3 • Φορείς υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Κάθε πρακτικά ασκούμενος/-η πραγματοποιεί την πρακτική άσκηση σε τμήματα των φορέων απασχόλησης αντίστοιχα με την ειδικότητά του/της, με την εποπτεία υπευθύνου του φορέα, ειδικότητας αντίστοιχης με το αντικείμενο κατάρτισής του/της. Ειδικότερα, στην ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» οι εκπαιδευόμενοι/-ες πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε **τομείς** υγείας, ευεξίας και τουρισμού που σχετίζονται με τον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και διαθέτουν εγκαταστάσεις με πισίνες ή λουτρά και παρέχουν θεραπευτικά προγράμματα υδροθεραπείας, αναζωογόνησης και ευεξίας, σε **θέσεις εργασίας** ως «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa», σε **φορείς/ επιχειρήσεις** όπως:

- Κέντρα ιαματικού τουρισμού και σε μονάδες λουτροθεραπευτηρίων,
- Κέντρα και μονάδες θαλασσοθεραπευτηρίων,
- Μονάδες αναζωογόνησης και ευεξίας – Spa (κέντρα θερμализμού),
- Κέντρα ιατρικής αισθητικής, καλλωπισμού και αντιγήρανσης,
- Ξενοδοχειακές μονάδες,
- Θεραπευτήρια εγκαυματιών,
- Ειδικά κέντρα χρόνιων παθήσεων,
- Κολυμβητήρια,
- Κέντρα αποκατάστασης,
- Οργανωμένα camp.

3 | Ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της πρακτικής άσκησης

Ο/Η εργοδότης/-τρια της επιχείρησης που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης ορίζει ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς επαγγελματικής ειδικότητας με τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η ως «εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας», ο οποίος αναλαμβάνει την αποτελεσματική υλοποίηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, την παρακολούθηση της προόδου των εκπαιδευομένων και την ανατροφοδότηση των υπεύθυνων εκπαιδευτών στην εκπαιδευτική δομή.

Αναλυτικότερα, ο/η εκπαιδευτής/-τρια είναι το συνδετικό πρόσωπο του εργοδότη της επιχείρησης με την εκπαιδευτική δομή (ΣΑΕΚ) και, κατά συνέπεια, έχει συνεχή συνεργασία με αυτήν. Επιπλέον, ο ρόλος αφορά την παροχή συμβουλών, πληροφοριών ή καθοδήγησης, καθώς πρόκειται για ένα άτομο με χρήσιμη εμπειρία, δεξιότητες και εξειδίκευση το οποίο υποστηρίζει την προσωπική και επαγγελματική ανάπτυξη των πρακτικά ασκουμένων.

4 | Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της πρακτικής άσκησης

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης επιδιώκεται η αναβάθμιση των γνώσεων, των επαγγελματικών δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των σπουδαστών/-τριών ΣΑΕΚ, με αποτέλεσμα την ομαλή μετάβασή τους από την αίθουσα κατάρτισης στον χώρο εργασίας και μάλιστα κάτω από πραγματικές εργασιακές συνθήκες. Στο πλαίσιο αυτής της μετάβασης και της ομαλής ένταξης, οι πρακτικά ασκούμενοι/-ες καλούνται να καλλιεργήσουν, όχι μόνο επαγγελματικές δεξιότητες που αφορούν την ειδικότητα και που δεν εξαντλούνται στο πλαίσιο της αίθουσας κατάρτισης, αλλά και οριζόντιες δεξιότητες που ενισχύουν την επαγγελματική τους συμπεριφορά και καλλιεργούν την περιβαλλοντική, αλλά και επιχειρηματική κουλτούρα. Έτσι, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα προπαρασκευαστικό στάδιο, κατά το οποίο αναβαθμίζονται οι γενικές και ειδικές γνώσεις, συντελούνται σημαντικές διεργασίες επαγγελματικού προσανατολισμού και διευκολύνεται η επαγγελματική ανάπτυξη του ατόμου.

Αναλυτικότερα, κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, δίνεται η δυνατότητα στον/στην πρακτικά ασκούμενο/-η να ασκηθεί στις εργασίες που απορρέουν από τα επιμέρους μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος κατάρτισης στην ειδικότητα. Η άσκηση μπορεί να επιτευχθεί μέσω της παρατήρησης της εργασίας, της συμμετοχής σε ομάδα εκτέλεσης της εργασίας, της καθοδηγούμενης εργασίας ή της δοκιμής/αυτόνομης εκτέλεσης της εργασίας από τον/την πρακτικά ασκούμενο/-η.

Στον πίνακα που ακολουθεί αποτυπώνονται οι ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης για την ειδικότητα «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa» και οι αντίστοιχες ενδεικτικές εργασίες και ειδικές προδιαγραφές ανά ενότητα κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης. Επισημαίνεται ότι οι εν λόγω εργασίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους/τις πρακτικά ασκούμενους/-ες για τη συμπλήρωση του βιβλίου πρακτικής άσκησης.

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Α. «Βασικές αρχές υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο εργασίας»	• Εφαρμογή των βασικών αρχών υγιεινής όπως ορίζονται από το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, • Παροχή οδηγιών στους/στις λουόμενους/-ες για τη χρήση των εγκαταστάσεων, • Ενημέρωση των λουομένων για τους κανόνες ατομικής υγιεινής και έλεγχος τήρησής τους, • Επιμέλεια της καθαριότητας των χώρων και εφαρμογή των υγιεινομικών πρωτοκόλλων και των κατευθυντηρίων οδηγιών, • Τήρηση των πρωτοκόλλων υγιεινής στους χώρους όπου εφαρμόζονται οι θεραπείες, • Εφαρμογή των κανόνων και λήψη προληπτικών μέτρων για την αποφυγή ατυχημάτων, • Έλεγχος τήρησης των διαδικασιών απολύμανσης, • Επιμέλεια της απολύμανσης του εξοπλισμού ατομικής και ομαδικής χρήσης των λουομένων, • Εφαρμογή εργονομικών θέσεων και τεχνικών σε εργασίες του χώρου για την πρόληψη μυοσκελετικών κακώσεων, • Χρήση των απολυμαντικών μέσω ακολουθώντας τα υγιεινομικά πρωτόκολλα.	• Ενδυμασία εργασίας και εργονομικά αντιολισθητικά υποδήματα, • Εξοπλισμός και είδη καθαρισμού και απολύμανσης, • Αναλώσιμα ατομικής προστασίας (ποδιές, μάσκες, γάντια μιας χρήσης κ.ά.).

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Β. «Οργάνωση του χώρου και διαχείριση αναλώσιμου υλικού και εξοπλισμού»	- Καταγραφή των αναγκών ιματισμού (πετσέτες, μπουρνούζια), αναλώσιμου υλικού (σκουφάκια, παντόφλες, καλλυντικά) και εξοπλισμού, καθώς και επιμέλεια της προμήθειάς τους, - Ταξινόμηση του ιματισμού, αναλώσιμων υλικών και εξοπλισμού και έλεγχος της ακεραιότητάς τους, - Προετοιμασία του χώρου θεραπειών, - Φύλαξη των κλειδιών των αποδυτηρίων σύμφωνα με τον κανονισμό του χώρου, - Προετοιμασία των απαραίτητων αναλώσιμων υλικών και του εξοπλισμού του θεραπευτηρίου και έλεγχος της ακεραιότητάς τους, - Τακτοποίηση του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών προς αποφυγή ατυχημάτων, - Επιλογή του κατάλληλου εξοπλισμού για το εκάστοτε θεραπευτικό πρόγραμμα, - Τήρηση του απαιτούμενου χρόνου προετοιμασίας και εκτέλεσης της κάθε θεραπευτικής διαδικασίας, - Οργάνωση των απαιτούμενων εργασιών προετοιμασίας των θεραπευτικών διαδικασιών, - Περισυλλογή και απομάκρυνση του χρησιμοποιημένου ιματισμού/ εξοπλισμού.	- Ενδυμασία εργασίας, - Εξοπλισμός και είδη καθαρισμού και απολύμανσης, - Αναλώσιμα ατομικής προστασίας (ποδιές, μάσκες, γάντια μιας χρήσης κ.ά.), - Η/Υ, - Γραφική ύλη.

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Γ. «Δημιουργία και επιμέλεια προγράμματος λουτροθεραπείας, θαλασσοθεραπείας, ποσιθεραπείας και ειδικών θεραπειών»	• Οργάνωση του προγράμματος λούσεων και ειδικών θεραπειών, • Υποδοχή των λουομένων, ταυτοποίηση των στοιχείων τους, διανομή του αντίστοιχου έντυπου υλικού προς συμπλήρωση και συλλογή των απαραίτητων δικαιολογητικών, βεβαιώσεων, παραπεμπτικών, • Αξιολόγηση της σωματικής κατάστασης των λουομένων και των ιδιοτεροτήτων τους βάσει του ιατρικού τους ιστορικού, • Εκτέλεση των ιατρικών οδηγιών, • Επεξήγηση των θεραπευτικών ιδιοτήτων των προσφερόμενων μεμονωμένων ή συνδυαστικών υπηρεσιών στους/στις λουόμενους/-ες και καθοδήγησή τους στην επιλογή του κατάλληλου προγράμματος, • Ενημέρωση των λουομένων αναφορικά με τη θεραπευτική διαδικασία που θα ακολουθηθεί στο επιλεγμένο πρόγραμμα, • Συνοδεία των λουομένων στους χώρους θεραπειών, • Έλεγχος pH, θερμοκρασίας και πίεσης του νερού, • Εφαρμογή των λούσεων και των ειδικών θεραπειών, • Επίβλεψη των λουομένων κατά τη διάρκεια των συνεδριών, • Άμεση ανταπόκριση στις ανάγκες των λουομένων κατά τη διάρκεια των συνεδριών στο πλαίσιο των καθηκόντων τους, • Εξυπηρέτηση των λουομένων στο πλαίσιο των καθηκόντων τους.	• Ενδυμασία εργασίας και εργονομικά αντιολισθητικά υποδήματα, • Η/Υ και λογισμικό CRM, • Γραφική ύλη, • Εξοπλισμός μέτρησης pH και θερμοκρασίας νερού, • Καλλυντικά προϊόντα, εξοπλισμός και αναλώσιμα για την εκτέλεση των λούσεων και άλλων ειδικών θεραπειών.

συνέχεια >>

Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή πρώτων βοηθειών» συνέχεια >>	• Οργάνωση του φαρμακείου πρώτων βοηθειών και μέριμνα για την αναπλήρωση τυχόν αναλωμένων ή ληγμένων ειδών, • Αναγνώριση και άμεση ανταπόκριση σε επείγοντα περιστατικά, ενημέρωση του/της ιατρού και παροχή πρώτων βοηθειών, • Λήψη ζωτικών σημείων, • Εφαρμογή καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης, • Ακινητοποίηση κατάγματος, • Εφαρμογή ρινικού επιπωματισμού, • Αναγνώριση των σημείων αλλεργικού σοκ και άμεση ενημέρωση του/της υπεύθυνου/-ης ιατρού, • Παροχή πρώτων βοηθειών σε εγκαύματα, • Εφαρμογή τεχνικής Heimlich για απόφραξη αεραγωγού από ξένο σώμα, • Ασφαλής μεταφορά του/της λουομένου/-ης σε περίπτωση τραυματισμού, • Αναγνώριση καταστάσεων πνιγμονής, • Αντιμετώπιση δηγμάτων εντόμων και ερπετών, • Επικουρική ανταπόκριση σε επείγουσα κατάσταση στην ιατρική αντιμετώπιση διαφόρων ειδών αιμορραγιών, • Διαχείριση επιληπτικών κρίσεων, • Διαχείριση λιποθυμικών καταστάσεων,	• Φαρμακείο πρώτων βοηθειών, • Ενδυμασία εργασίας, • Αναλώσιμα ατομικής προστασίας (ποδιές, μάσκες, γάντια μιας χρήσης κ.ά.).

συνέχεια >>

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνεχία Δ. «Διαχείριση επείγουσας κατάστασης και εφαρμογή πρώτων βοηθειών»	- Αναγνώριση των διαφόρων ειδών δηλητηριάσεων και συμβολή στην αντιμετώπισή τους, - Διαχείριση καταστάσεων θερμοπληξίας, υποθερμίας, πυρετικών σπασμών, αλλεργικών αντιδράσεων και αναφυλαξίας.	
Ε. «Υποστήριξη των διοικητικών λειτουργιών της επιχείρησης»	- Μέριμνα για τη συμπλήρωση των απαραίτητων εγγράφων κατά την άφιξη των λουομένων, - Τήρηση ηλεκτρονικού ή έντυπου αρχείου πελατών/-ισών, - Ενημέρωση του ηλεκτρονικού ή έντυπου ατομικού δελτίου των λουομένων βάσει των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν, - Έκδοση και παράδοση των παραστατικών, - Μέριμνα για τη συμπλήρωση της φόρμας αξιολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών εκ μέρους των λουομένων, - Καταχώριση της επόμενης συνεδρίας και ανανέωση του ατομικού δελτίου του/της λουομένου/-ης.	- Η/Υ και λογισμικό CRM, - Γραφική ύλη, - Αναλώσιμα είδη γραφείου.
ΣΤ. «Δεοντολογία, νομοθετικό πλαίσιο και κανονισμοί» συνέχεια >>	- Εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και των κανονισμών λειτουργίας της μονάδας, - Συμμόρφωση με τους κανονισμούς για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων και μέριμνα για την περιβαλλοντική προστασία, - Τήρηση των κανόνων ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας,	

συνέχεια >>

« συνέχεια

**Πίνακας 3 /// Ενότητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων
πρακτικής άσκησης**

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ		
ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΩΝ ΜΑΘΗΣΙΑΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ	ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ
« συνέχεια ΣΤ. «Δεοντολογία, νομοθετικό πλαίσιο και κανονισμοί»	• Διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων των λουομένων σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο περί προσωπικών δεδομένων (Ν. 4624/2019), • Σεβασμός στη διαφορετικότητα ως ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα και την πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, σύμφωνα με τους στόχους της ατζέντας του ΟΗΕ για το 2030 (Agenda for Sustainable Development to « Leave No One Behind»).	

5 | Αναλυτικό περιεχόμενο προγράμματος πρακτικής άσκησης

5.1 • Ενόνητες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων πρακτικής άσκησης

5.1.A • ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΧΩΡΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κατά την έναρξη της πρακτικής άσκησης, ο/η υπεύθυνος/-η θα ξεναγήσει τον/την ασκούμενο/-η στον χώρο, θα ενημερώσει για τον τρόπο λειτουργίας του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa και τους εσωτερικούς κανονισμούς και θα οριστεί ένα έμπειρο στέλεχος συναφούς ειδικότητας που θα αναλάβει την υλοποίηση και καθοδήγηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, την παρακολούθηση της πρόοδου και την αξιολόγηση του/της ασκούμενου/-ης. Αναλυτικότερα ο/η ασκούμενος/-η εγκλιματίζεται στον χώρο του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa και καλλιεργεί σχέση εμπιστοσύνης με τους/τις συνεργάτες/-ιδες και τους/τις πελάτες/-ισσες μέσω των τεχνικών επικοινωνίας και της εφαρμογής των κανόνων ηθικής και δεοντολογίας. Επιπλέον, παρέχει οδηγίες για τους κανόνες ατομικής υγιεινής που εφαρμόζονται στο πλαίσιο της θαλασσοθεραπείας/λουτροθεραπείας ελέγχοντας την τήρησή τους, καθώς και οδηγίες για τη χρήση των εγκαταστάσεων. Εφαρμόζει τις βασικές αρχές υγιεινής όπως ορίζονται από το εθνικό και ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο. Πριν από την έναρξη της συνεδρίας και στο πλαίσιο της ασφαλούς παροχής υπηρεσιών υγείας, λειτουργεί προληπτικά με την παρατήρηση της γενικής κατάστασης του/της λουομένου/-ης εφαρμόζοντας τους κανόνες και λαμβάνοντας προληπτικά μέτρα για την αποφυγή ατυχημάτων. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας των τεχνικών θεραπειών και των εργασιών εφαρμόζει εργονομικές θέσεις και τεχνικές για την πρόληψη μυοσκελετικών κακώσεων και τηρεί τα πρωτόκολλα υγιεινής στους χώρους εφαρμογής των θεραπειών. Επιπλέον, εξοικειώνεται με τα μέσα ατομικής προστασίας και την εφαρμογή τους σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσης τους, εξασφαλίζοντας την προστασία των ατόμων (ασθενών και εργαζομένων) που κινούνται στον χώρο. Επιμελείται την απολύμανση του εξοπλισμού ατομικής και ομαδικής χρήσης εφαρμόζοντας τα πρωτόκολλα υγιεινής και ελέγχει για την τήρηση των διαδικασιών απολύμανσης.

5.1.B • ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΝΑΛΩΣΙΜΟΥ ΥΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Στο πλαίσιο της προετοιμασίας του χώρου, ο/η ασκούμενος/-η εξοικειώνεται με τους χώρους του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa και την οργάνωσή τους ώστε να είναι λειτουργικοί και ασφαλείς, αφενός για τους/τις λουόμε-

νους/-ες και αφετέρου για τους/τις εργαζόμενους/-ες. Αναλαμβάνει την οργάνωση των απαιτούμενων εργασιών και την προετοιμασία του χώρου των θεραπειών. Συνεπώς, συγκεντρώνει τα απαραίτητα αναλώσιμα υλικά και τον εξοπλισμό ελέγχοντας την ακεραιότητα αυτών και φυλάσσει τα κλειδιά των αποδυτηρίων σύμφωνα με τον κανονισμό του κέντρου ευεξίας (εκτός κι αν χρησιμοποιείται κλειδαριά με κωδικό). Τηρεί τον απαιτούμενο χρόνο της προετοιμασίας και εκτέλεσης της κάθε θεραπευτικής διαδικασίας σεβόμενος/-η τον χρόνο του/της πελάτη/-ισσας. Η διασφάλιση των συνθηκών υγιεινής και ασφάλειας στον χώρο του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa αποτελούν παραμέτρους που βελτιώνουν και αναβαθμίζουν την ποιότητα των υπηρεσιών υγείας, προνοούν τους κινδύνους και τα ατυχήματα και διατηρούν την εύρυθμη και ασφαλή λειτουργία του. Συνεπώς, μετά το πέρας της συνεδρίας επιμελείται την τακτοποίηση του χώρου, του εξοπλισμού και των υλικών προς αποφυγή ατυχημάτων, την καθαριότητα του χώρου και την περισυλλογή και απομάκρυνση του χρησιμοποιούμενου υλικού και εξοπλισμού σύμφωνα με τα ισχύοντα εθνικά και ευρωπαϊκά υγειονομικά πρωτόκολλα, τα εγχειρίδια οδηγιών και τις προβλεπόμενες διαδικασίες. Τακτοποιεί και απομακρύνει τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό που δεν είναι σε χρήση, μέσω των διαδικασιών απομάκρυνσης και διάταξης, παρέχοντας εργονομία στον χώρο, προς αποφυγή ατυχημάτων. Επίσης, καταγράφει τις ελλείψεις σε αναλώσιμο υλικό ιματισμού (πετσέτες, μπουρνούζια), αναλώσιμου υλικού (σκουφάκια, παντόφλες, καλλυντικά) και εξοπλισμού και επιμελείται την προμήθειά τους με τυποποιημένες διαδικασίες. Επιπλέον, παραλαμβάνει και ταξινομεί το υλικό στην αποθήκη, μέσω εσωτερικών κανονισμών του κέντρου Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa, ελέγχοντας την ακεραιότητά του.

5.1.Γ • ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΛΟΥΤΡΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΘΑΛΑΣΣΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ, ΠΟΣΙΘΕΡΑΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΘΕΡΑΠΕΙΩΝ

Ειδικότερα, ο/η ασκούμενος/-η κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης οργανώνει και επιμελείται το πρόγραμμα των λούσεων και ειδικών θεραπειών, εφαρμόζοντας τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησε από αντίστοιχες μαθησιακές ενότητες. Με επαγγελματισμό, ευγένεια και σεβασμό στη διαφορετικότητα, υποδέχεται τον/την πελάτη/-ισσα και ενημερώνει τον/την υπεύθυνο/-η Spa Manager για την άφιξη του/της, ταυτοποιεί τα στοιχεία, έχοντας μεριμνήσει για την ενημέρωση του ιστορικού-κάρτας (σε περίπτωση επαναλαμβανόμενων συνεδριών) ή τη διανομή, συμπλήρωση και συλλογή του απαραίτητου έντυπου υλικού (δικαιολογητικών, παραπεμπτικών, βεβαιώσεων) στην πρώτη επίσκεψη. Αξιολογεί τη σωματική κατάσταση του/της λουομένου/-ης, τις ιδιαιτερότητες βάσει ιατρικού ιστορικού και εκτελεί την ιατρική οδηγία, αφού πρώτα εξηγήσει τις θεραπευτικές ιδιότητες των προσφερόμενων μεμονωμένων ή συνδυαστικών υπηρεσιών καθοδηγώντας στην επιλογή του κατάλληλου προγράμματος που καλύπτει τις ανάγκες του/της σύμφωνα με την ιατρική

οδηγία. Ακολούθως, ενημερώνει για τη διαδικασία που ακολουθείται στην εφαρμογή του προγράμματος και συνοδεύει τον/την πελάτη/-ισσα στον χώρο θεραπείας. Σε περίπτωση που επιλεχθεί πρόγραμμα λουτροθεραπείας, ο/η ασκούμενος/-η ελέγχει το pH, τη θερμοκρασία και την πίεση του ύδατος, επιβλέπει καθ' όλη τη διάρκεια της λουτροθεραπείας τον/τη λουόμενο/-η και ανταποκρίνεται άμεσα εξυπηρετώντας τις ανάγκες του/της στο πλαίσιο των καθηκόντων.

5.1.Δ • ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΩΤΩΝ ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Ειδικότερα, ο/η ασκούμενος/-η κινείται με ευχέρεια στον χώρο του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa και γνωρίζει τη θέση του φαρμακείου (κουτί πρώτων βοηθειών) για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης κατά τη διάρκεια της συνεδρίας ή της παραμονής του/της πελάτη/-ισσας στον χώρο. Επιμελείται την οργάνωση του φαρμακείου πρώτων βοηθειών και μεριμνά για την αναπλήρωση των αναλωμένων ειδών ή αυτών που πλησιάζουν την ημερομηνία λήξης τους. Αναγνωρίζει μια επείγουσα κατάσταση και ανταποκρίνεται άμεσα λαμβάνοντας τα ζωτικά σημεία, ενημερώνει τον ιατρό του κέντρου και, σε περίπτωση ανάγκης, εφαρμόζει Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) –όπως σε περιπτώσεις πνιγμού ή καρδιακής ανακοπής– για τη διατήρηση της ζωής έως ότου φτάσει ο ιατρός ή το ΕΚΑΒ. Σε περίπτωση πτώσης και τραυματισμού στον χώρο εργασίας, έχει την ικανότητα να προβεί σε ακινητοποίηση κατάγματος και στην ασφαλή μεταφορά του/της λουομένου/-ης, εφαρμόζοντας τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησε. Επίσης, είναι σε θέση να εφαρμόσει ρινικό επιπωματισμό, να αντιμετωπίσει άμεσα διάφορα είδη αιμορραγίας, αλλεργικές αντιδράσεις και αναφυλαξία (μέχρι την άφιξη ιατρικής βοήθειας), λιποθυμικά επεισόδια, επιληπτικές κρίσεις, εγκαύματα, δηλητηριάσεις, δόγματα εντόμων ή ερπετών, καθώς και καταστάσεις θερμοπληξίας ή υποθερμίας. Επιπλέον, αναγνωρίζει την επείγουσα κατάσταση της πνιγμονής και εφαρμόζει την τεχνική Heimlich για την απόφραξη του αεραγωγού. Σε περίπτωση μη απόδοσης της τεχνικής και κατάρρευσης του θύματος, προβαίνει σε ΚΑΡΠΑ ακολουθώντας πιστά τις κατευθυντήριες οδηγίες.

5.1.Ε • ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στο πλαίσιο της διοικητικής υποστήριξης, ο/η ασκούμενος/-η ανταποκρίνεται επαρκώς στη διεκπεραίωση εργασιών που συντελούν στην εύρυθμη λειτουργία του Θαλασσοθεραπευτηρίου/Λουτροθεραπευτηρίου – Spa, ακολουθώντας τις οδηγίες και τις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού. Κατά συνέπεια, διεκπεραιώνει τηλεφωνικές επικοινωνίες διαφόρων ειδών (παραγγελίες αναλωσίμων υλικών, ραντεβού πελατών/-ισσών, υπενθύμιση προγραμματισμένης συνεδρίας κ.ά.) και καταγράφει ότι αφορά την ενημέρωση του/της Spa Manager. Τηρεί ηλεκτρονικό ή έντυπο αρχείο πελα-

τών/-ισσών και καταχωρεί τις προγραμματισμένες συνεδρίες. Μεριμνά για τη συμπλήρωση και τη συλλογή των απαραίτητων εγγράφων κατά την άφιξη των λουομένων, την έκδοση και παράδοση των παραστατικών σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες, ενώ επίσης συμπληρώνει τα διάφορα έντυπα του κέντρου και ταξινομεί τα ιατρικά παραπεμπτικά. Με την ολοκλήρωση της συνεδρίας, καταχωρεί το επόμενο ραντεβού με τυποποιημένη διαδικασία και ενημερώνει το ατομικό δελτίο (ιστορικό-κάρτα) του/της πελάτη/-ισσας με την παρεχόμενη υπηρεσία και τυχόν αξιοσημείωτες παρατηρήσεις. Σε κάθε στάδιο, διαφυλάσσει τα προσωπικά δεδομένα σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο (Ν. 4624/2019). Επιπλέον, διατηρεί στατιστικά στοιχεία σχετικά με τη συχνότητα των επισκέψεων και το είδος των υπηρεσιών που παρασχέθηκαν.

5.1.ΣΤ • ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ, ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Ο/Η ασκούμενος/-η, κατά την καθημερινή άσκηση του επαγγέλματος στον χώρο εργασίας, ανταποκρίνεται θετικά, τηρεί και εφαρμόζει το θεσμικό πλαίσιο και τους κανονισμούς λειτουργίας της μονάδας Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa. Συμμορφώνεται με τους κανονισμούς για την ορθολογική διαχείριση των αποβλήτων, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες, και μεριμνά για την περιβαλλοντική προστασία. Επιπλέον, τηρεί τους κανόνες ηθικής και επαγγελματικής δεοντολογίας, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαφύλαξη των προσωπικών δεδομένων των πελατών/-ισσών, σύμφωνα με το νομοθετικό πλαίσιο του νόμου 4624/2019. Παράλληλα, εφαρμόζει τη δεοντολογία του επαγγέλματος αναφορικά με τους συνεργάτες και τους/τις υπόλοιπους/-ες εργαζόμενους/-ες, προάγοντας τη συνεργατικότητα προς όφελος των παρεχόμενων υπηρεσιών και της μονάδας συνολικά. Επιπρόσθετα, αποδέχεται και σέβεται τη διαφορετικότητα –ένα από τα θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα– και την πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, σύμφωνα με τους στόχους της ατζέντας του ΟΗΕ για το 2030 (Agenda for Sustainable Development – "Leave No One Behind").

5.2 • Μεθοδολογία υλοποίησης πρακτικής άσκησης

Για την επιτυχή υλοποίηση της πρακτικής άσκησης απαιτείται συνέργεια των συστημάτων εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας, αλλά και συνεργασία του συνόλου του ανθρώπινου δυναμικού που εμπλέκεται στη μαθησιακή διαδικασία και που περιλαμβάνει τον/ την εργοδότη/-τρια που προσφέρει θέση πρακτικής άσκησης, τον/ την εκπαιδευτή/-τρια στον χώρο εργασίας, τους/τις εργαζόμενους/-ες στην επιχείρηση, καθώς και τον/την εκπαιδευτή/-τρια και τον/την επόπτη/-τρια από την πλευρά της εκπαιδευτικής δομής. Η εν λόγω συνεργασία αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αναβάθμιση της ποιότητας του τρόπου εφαρμογής της πρακτικής άσκησης και για την πραγμάτωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων της ειδικότητας. Στο πλαίσιο της μάθησης στον χώρο εργασίας, ο/η ασκούμενος/-η έρχεται σε επαφή

με πραγματικά εργασιακά περιβάλλοντα, ασκείται σε πραγματικές εργασιακές συνθήκες και συνεργάζεται με επαγγελματίες της ειδικότητας ή άλλων ειδικοτήτων που εργάζονται στην ίδια επιχείρηση. Για τον λόγο αυτόν, η ύπαρξη κουλτούρας μάθησης αποτελεί προαπαιτούμενο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη.

Αναλυτικότερα, κομβικός είναι ο ρόλος του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης ο/η οποίος/-α καλείται να λειτουργήσει ως μέντορας/-ισσα, να υποστηρίζει τον/την εκπαιδευόμενο/-η στη διερεύνηση των επαγγελματικών του/της στόχων, να ενθαρρύνει στην ανάπτυξη δεξιοτήτων, να εμπλέκει σε νέες εμπειρίες και να εισάγει στον κόσμο της πραγματικής εργασίας αποτελώντας επαγγελματικό πρότυπο. Επομένως, καλείται να δημιουργήσει ένα περιβάλλον εμπιστοσύνης και ασφάλειας που παρέχει στον/στην εκπαιδευόμενο/-η τη δυνατότητα δοκιμής και λάθους μέσω της ενθάρρυνσης της ατομικής πρωτοβουλίας. Απαραίτητα μεθοδολογικά βήματα από την πλευρά του/της εκπαιδευτή/-τριας της επιχείρησης για την ομαλή ένταξη των εκπαιδευομένων στο εργασιακό περιβάλλον και την προώθηση της συνεργασίας με το υφιστάμενο προσωπικό της επιχείρησης είναι η περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο προσανατολισμός στο έργο και η εναλλαγή εργασιακών θέσεων.

Ειδικότερα, ως προς την περιγραφή της θέσης πρακτικής άσκησης, ο/η εκπαιδευτής/-τρια καλείται να λάβει υπόψη τη συνοπτική περιγραφή της ειδικότητας και τις αρμοδιότητες/καθήκοντα, όπως αποτυπώνονται στον οδηγό κατάρτισης, γεγονός που προϋποθέτει τη συνεργασία με την εκπαιδευτική δομή. Καλείται να τροφοδοτήσει τους/τις ασκούμενους/-ες με τις απαραίτητες πληροφορίες που αφορούν την εκτελούμενη εργασία, τις ευθύνες, τις δεξιότητες και την εκπαίδευση που απαιτείται, τις συνθήκες κάτω από τις οποίες γίνεται η εργασία και τις σχέσεις της με άλλες εργασίες. Παράλληλα, απαραίτητος κρίνεται και ο προσανατολισμός στο έργο, με στόχο να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι/-ες το εργασιακό περιβάλλον στο οποίο εντάσσονται, να λάβουν υπόψη τα χαρακτηριστικά και τον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης, να γνωρίσουν το προσωπικό της και να αναπτύξουν το αίσθημα του «ανήκειν». Στο πλαίσιο του προσανατολισμού, οι εκπαιδευόμενοι/-ες ενημερώνονται για την ιστορία της επιχείρησης, την πολιτική της, τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες, την κτιριακή υποδομή, τη γενική δομή, τους κανόνες συμπεριφοράς, την πολιτική προαγωγών, τα συστήματα αξιολόγησης κ.λπ.

Τέλος, προτείνεται η εναλλαγή των εργασιακών θέσεων (job rotation), κατά την οποία ο/η εκπαιδευόμενος/-η περνάει διαδοχικά από όλες τις συναφείς ή συσχετιζόμενες θέσεις εργασίας, μέχρι να ασκηθεί σε όλο τον κύκλο της εργασίας. Η συγκεκριμένη πρακτική μειώνει τη μονοτονία, την κούραση και κατά συνέπεια τα σφάλματα, ενώ αυξάνει την απόδοση και την ικανοποίηση. Ωστόσο, δεν συνιστάται για τις ειδικότητες που απαιτούν υψηλή ειδίκευση, καθώς απαιτείται χρόνος, και άρα ο/η εκπαιδευτής/-τρια πρέπει να λάβει υπόψη του το εξάμηνο υλοποίησης της πρακτικής άσκησης. Τέλος, το μικρό μέγεθος της επιχείρησης μπορεί να λειτουργήσει ανασταλτικά στην εφαρμογή της εν λόγω πρακτικής.

Βιβλιογραφία

Α | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με την ειδικότητα

ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ

- Αγγελίδης, Ζ. (2008). *Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι και Θερμαλισμός*. Θεσσαλονίκη: Έκδοση του Κέντρου Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Ελευθερίου Κορδελιού & Βερτίσκου.
- Αθανασιάδου, Ε. & Δερβίσογλου, Κ. (2011). *Αισθητική προσώπου, αφυδάτωση, γήρανση*. Αθήνα: Εκδόσεις Γαρταγάνη.
- Αποστόλου, Θ. & Χατζηπροδρομίδου, Π. Ι. (2021). *Πρώτες Βοήθειες στις Επιστήμες Υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Βαξεβανίδου, Μ. (2011). *Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη*. Αθήνα: Εκδόσεις Σταμούλη.
- Βασιλόπουλος, Κ. & Ζουμπουρίδης, Ι. (1992). *Η θεωρία της βασικής γυμναστικής*. Αθήνα: Εκδόσεις Τελέθριο.
- Benckendorff, P. J., Xiang, Z. & Sheldon, P. J. (2023). *Πληροφοριακά Συστήματα στον Τουρισμό* (μτφρ. Α. Α. Παναγόπουλος, Ι. Α. Νίκος & Ι. Θ. Σιμέλη). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
- Βηδενμπίερ, Δ. (2013). *Γερμανικά για τον τουρισμό (A1-A2)*. Αθήνα: Εκδόσεις Γενικής Γραμματείας Διά Βίου Μάθησης. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/germanika-gia-ton-tourismo-a1-a2/>
- Βιβιλάκη, Ε., Δενδραμή, Φ., Θεοδωροπούλου, Μ., Μπενέτου, Α. & Νταουνάκη, Ε. (χ.χ.). *Αρχαιοελληνικές τεχνικές αισθητικής και ευεξίας – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/3967>
- Βλαχόπουλος, Σ. (2010). *Αισθητική Σώματος*. Αθήνα: Εκδόσεις Καυκά.
- Βλαχοπούλου, Μ. (2020). *Ψηφιακό Μάρκετινγκ. Από τη θεωρία στην πράξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

- Βουδούρης, Κ. (2009). *Υδρογεωλογία περιβάλλοντος, υπόγεια νερά και περιβάλλον*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Βουδούρης, Κ. (2022). *Εκμετάλλευση και διαχείριση υπόγειου νερού* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Βραχόπουλος, Μ., Κούκου, Μ. & Καρύτσας, Κ. (2015). *Κανονική γεωθερμία. Αρχές σχεδιασμού γεωθερμικών συστημάτων και εφαρμογές*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4773?locale=el>
- Βραχόπουλος, Μ., Κούκου, Μ., Συγγούνας, Ε., Τσιμπούκης, Δ. & Δαλαβούρας, Χ. (2024). *Οδηγός Εφαρμογών Αξιοποίησης Κανονικής Γεωθερμίας [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-436>
- Cameron, H. M. (2022). *Φυσικά μέσα και Ηλεκτροθεραπεία στην αποκατάσταση. Μια εφαρμοστική προσέγγιση με βάση τις ενδείξεις*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Γαρίνης, Γ., Καρύγιαννης, Π. & Πεταλά-Μπασιαδάκη, Μ. (χ.χ.). *Μάλαξη Ι – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4340/24-0263-02_Malaksi-I_B-EPAL_Vivlio-Mathiti/
- Γεροδήμος, Β. (2013). *Η άσκηση ως μέσο πρόληψης και αποκατάστασης χρόνιων παθήσεων* [Ψηφιακή έκδοση]. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/i-askisi-ws-meso-prolipsis-kai-apokatastasis-xroniwn-pathisewn/>
- Γεωργακέλλος, Δ. & Διδασκάλου, Ε. (2022). *Διαχείριση φυσικών πόρων και ενέργειας*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <http://dx.doi.org/10.57713/kallipos-30>
- Chaitow, S., Γκρίλιας, Π., Στασινόπουλος, Δ., Δημητριάδης, Δ., Καλλίστρατος, Η., Φουσέκης, Κ., Τσεκούρα, Μ. & Παπανδρέου, Μ. (2022). *Τεχνικές Μαλακών Μορίων στη Φυσικοθεραπεία*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
- Γκιώνη-Σταυροπούλου, Γ. (1983). «Απογραφή Θερμομεταλλικών Πηγών Ελλάδας: Ι Αιγαίο Πέλαγος», *Υδρολογικές και Υδρογεωλογικές Έρευνες*, 39, Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών Ελλάδος.

- Γκορτζής, Ε. Α. (2023). *Επιχειρηματική ηθική & δράση. Αρχές για υγιή κοινωνική ανάπτυξη*. Αθήνα: Εκδόσεις Διάνοια.
- Δελγιάννης, Α. & Κουιδή, Ε. (2019). *Η άσκηση ως θεραπεία. Ο ρόλος της επαναδραστηριοποίησης (rehabilitation) σε ασθενείς με χρόνιες παθήσεις*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Δρίβας, Σ. & Παπαδόπουλος, Μ. (2004). «Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου», στο: *Εγχειρίδιο υγείας και ασφάλειας της εργασίας*. Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ.
- Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας. (2017). *Εγχειρίδιο Πρώτων Βοηθειών*. Ανακτήθηκε από: <https://www.ekab.gr/files/entypa/EKAB-protos-voithies.pdf>
- ΕΚΕΠΙΣ. *Επαγγελματικό περίγραμμα «Ειδικός Λουτροθεραπείας – Θαλασσοθεραπείας»*. Ανακτήθηκε από: <https://ergonesti.eopep.gr/>
- Ευθυμιάδης, Τ. Σ. (2004). *Υδροθεραπεία – Λουτροθεραπεία – Ελληνικές Ιαματικές Πηγές*. Αθήνα: Εταιρεία Φυσιοθεραπευτικών Εκδόσεων.
- Ευθυμιάτου-Πουλάκου, Α. (2009). *Τουριστικό Δίκαιο*. Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα.
- Europass. (2002). *Ειδικότητα «Ειδικός Θαλασσοθεραπείας – Spa»*. Συμπλήρωμα πιστοποιητικού για το Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας Εκπαίδευσης και Κατάρτισης Επιπέδου 5. Εθνικό Κέντρο Europass Ελλάδας: ΕΟΠΠΕΠ – EL/NEC, Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων. Ανακτήθηκε από: <https://europass.eopep.gr/wp-content/uploads/pdfs/greek/Eidikos%20thalassotherapias-el.pdf>
- Ζαχαρόπουλος, Κ. & Μπαρμπίκας, Η. (2001). *Τα Λουτρά της Ελλάδας. Περιγηγτικός Οδηγός* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.
- Ζορμπά, Ε. (2016). *Φυσικοί, βιολογικοί και μηχανικοί παράγοντες, που προκαλούν δερματικές επαγγελματικές ασθένειες στην Ελλάδα, αναλόγως της φύσεως και θέσεως εργασίας*. Θράκη: ΔΠΘ. Ανακτήθηκε από: <https://www.didaktorika.gr/eadd/handle/10442/37707> (Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών).
- Ferrell, L., Ferrell, O. C. & Fraedrich, J. (2023). *Επιχειρηματική Δεοντολογία και Ηθική. Λήψη δεοντολογικών αποφάσεων και μελέτες περιπτώσεων*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

- Garner, A. (2000). *Η τέχνη της επικοινωνίας. Πώς να γίνετε περισσότερο αποτελεσματικοί σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο*. Αθήνα: Εκδόσεις Πατάκη.
- Gibney, M. J., Lanham-New, S. A., Cassidy, A. & Vorster, H. H. (2015). *Εισαγωγή στη διατροφή του ανθρώπου* (2η έκδοση), (επιμ. Α. Λ. Ματάλα & Μ. Παννακούλια). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Gilroy, A. M. (2019). *Ανατομία του Ανθρώπου*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Grosser, M., Starischka, S. & Zimmermann, E. (2007). *Προπόνηση φυσικής κατάστασης. Σε όλα τα αθλήματα και τις ηλικίες* (2η βελτιωμένη έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Σάλτο.
- Hamilton, N., Weimar, W. & Luttgens, K. (2013). *Κινησιολογία. Επιστημονική βάση της ανθρώπινης κίνησης* (12η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Hatzidimitriou, A. (2020). "Regulatory framework for Spas and wellness centres in Greece", in: *Tourism Management Journal*, 33(4), pp. 213-228.
- Θανόπουλος, Γ. (2013). *Επιχειρηματική Ηθική και Δεοντολογία. Στην εποχή της Εταιρικής Διακυβέρνησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.
- Θεοδωρίδου, Χ. & Λαγού, Α. (2019). *Διδακτικό Υλικό για τη Γερμανική Γλώσσα για τον Τομέα Διοίκησης και Οικονομίας Ειδικότητα: «Υπάλληλος Τουριστικών Επιχειρήσεων» – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Αθήνα: Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, ΙΕΠ. Ανακτήθηκε από: <https://ebooks.edu.gr/ebooks/handle/8547/5361>
- Jobber, D. & Ellis-Chadwick, F. (2023). *Οι αρχές και η πρακτική του Μάρκετινγκ*. Αθήνα: Εκδόσεις Παπαζήση.
- Καλλέργης, Γ. (1986). *Εφαρμοσμένη υδρογεωλογία* (τόμος Β΄). Αθήνα: Εκδόσεις Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος.
- Καράτση, Π. (2014). *Μέθοδοι ευεξίας και χαλάρωσης στην αισθητική σώματος*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας.
- Karutz, H. & Buttlar, M. von (2015). *Πρώτες βοήθειες. Με 110 έγχρωμες εικονογραφημένες σελίδες*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

- Κατρίτση, Ε. Δ. & Κελέκη, Δ. Α. (2007). *Στοιχεία Ανατομίας – Κουβέλας, Η. Δ. Στοιχεία Φυσιολογίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Ιδρύματος Ευγενίδου. Ανακτήθηκε από: https://www.eef.edu.gr/media/2196/e_f00020.pdf
- Κατσώνη, Β. (2017). *e-Tourism. Διαδικτυακές συναλλαγές στον Τουρισμό*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Δίσιγμα.
- Kerin, R. A. & Peterson, R. A. (2011). *Στρατηγικές Μάρκετινγκ. Μελέτες περιπτώσεων & σχόλια*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Κέφης, Β. (2009). *Το επιχειρηματικό όραμα σε Business Plan*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Κοκκώσης, Χ. & Τσάρτας, Π. (2019). *Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Κοκκώσης, Χ., Τσάρτας, Π. & Γκρίμπα, Ε. (2020). *Ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ζήτηση και προσφορά νέων προϊόντων τουρισμού*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Κοσμάτος, Δ. (2011). *CRM Διαχείριση πελατειακών σχέσεων. Αρχές και τεχνολογίες* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος.
- Kotler, P., Bowen, J. T., Baloglu, S., Morosan, C. & Χρήστου, Ε. (2023). *Μάρκετινγκ Τουρισμού και Φιλοξενίας* (2η έκδοση). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
- Κουσκούκης, Ε. Κ. (2019). *Ιαματική Ιατρική. Συμπληρωματικές θεραπείες*. Αθήνα: Doctors Media.
- Krogerus, M. & Tschappeler, R. (2021). *Το βιβλίο της επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Διόπτρα.
- Lynn, S. L. (2023). *Κινησιολογία*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Μακρόπουλος, Β. (2005). *Θέματα Υγείας και Ασφάλειας της Εργασίας για Επιχειρήσεις γ' κατηγορίας* (άρθρο 2, ΠΔ 294/88). Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ.
- Μαλινδρέτος, Γ. (2016). *Εφοδιαστική Αλυσίδα, Logistics και εξυπηρέτηση πελατών*. [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://dx.doi.org/10.57713/kallipos-499>

- Μάλλιου, Β., Γιοφτσίδου, Α., Πάφης, Γ. & Κούτρα, Χ. (2015). *Αθλητικοί τραυματισμοί και αποκατάσταση*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/207?locale=el>
- Μανιατόπουλος, Π. Χ. (2021). *Τα 15 ιαματικά λουτρά της Ελλάδας* [Ψηφιακή έκδοση, Openbook]. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/ta-15-iamatika-loytra-tis-elladas/>
- Μαρσέλος, Μ. (2015). «Φαρμακοδυναμική», στο: Μαρσέλος, Μ., Λεονταρίτης, Γ., Αντωνίου, Α., Κωνσταντή, Μ., Μανωλόπουλος, Ε., Παππάς, Π. & Χαρκίτης, Π. (2015). *Βιοχημική φαρμακολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/4249>
- Μαρσέλος, Μ. (2015). «Φαρμακοκινητική», στο: Μαρσέλος, Μ., Λεονταρίτης, Γ., Αντωνίου, Α., Κωνσταντή, Μ., Μανωλόπουλος, Ε., Παππάς, Π. & Χαρκίτης, Π. (2015). *Βιοχημική φαρμακολογία* [Προπτυχιακό εγχειρίδιο]. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://hdl.handle.net/11419/4247>
- Μιχαλάτου, Μ., Πετρουτσόπουλος, Λ. & Σταθόπουλος, Σ. (χ.χ.). *Ηλεκτροθεραπεία Ι – Γ΄ ΕΠΑ.Λ., Ειδικότητα: Βοηθών Φυσικοθεραπευτών, Τομέας Υγείας – Πρόνοιας – Ευεξίας*. Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4336/24-0261-02_ilektrotherapeia-I_G-EPAL_Vivlio-Mathiti/
- Μόρμωρη, Π., Σιβρίδου, Φ. & Τόμπρου, Χ. (2013). *Intermediate Business English*. Αθήνα: Εκδόσεις Φαίδιμος.
- Μουλοπούλου-Καρακίτσου, Κ. (2001). *Μαθαίνω να φροντίζω το δέρμα μου*. Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Βήτα.
- Μπαλτόπουλος, Γ. Ι. (2009). *Πρώτες βοήθειες & Πρακτική Θεραπευτική Συνήθων Καταστάσεων*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.
- Μπενέκα, Α., Μάλλιου, Π., Πάφης, Γ., Μάλλιου, Β. & Κούτρα, Χ. (2015). *Θεραπευτική άσκηση στο νερό*. Αθήνα: ΚΑΛΛΙΠΟΣ. Ανοικτές Ακαδημαϊκές Εκδόσεις. Ανακτήθηκε από: <https://www.openbook.gr/therapeytiki-askisi/>

- Μυλωνόπουλος, Δ. (2021). *Τουριστικό Δίκαιο* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Νομική Βιβλιοθήκη.
- National Safety Council. (2010). *Πρώτες Βοήθειες και Βασική Υποστήριξη Ζωής (ΚΑΡΠΑ)*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Μαλλιάρη-Παιδεία.
- Netter, F. H. (2016). *Άτλας Ανατομίας του Ανθρώπου* (3η έκδοση). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδης & Broken Hill Publishers.
- Neumann, D. A. (2018). *Κινησιολογία του μυοσκελετικού συστήματος* (3η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Συμμετρία.
- Ντάνος, Α. (2015). *Επιχειρηματική Δεοντολογία και Πρακτική*. Αθήνα: Εκδόσεις Σύγχρονη Εκδοτική.
- Oatis, A. C. (2016). *Κινησιολογία I-II* (3η έκδοση). Πάτρα: Εκδόσεις Gotsis.
- ΟΕΕΚ. (2008). *Κανονισμός κατάρτισης ειδικότητας «Ειδικός Θαλασσοθεραπείας – Spa»*.
- ΟΤΕΚ. (2005). *Κανονισμός κατάρτισης ειδικότητας «Ειδικός Λουτροθεραπείας – Spa»*.
- Παπαδάκης, Β. Μ. (2016). *Στρατηγική των επιχειρήσεων: Ελληνική και διεθνής εμπειρία* (7η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.
- Παπανικολάου, Γ. (2009). *Σύγχρονη διατροφή & διαιτολογία. Βασικοί κανόνες διατροφής και δίαιτες για όλες τις ηλικίες. Δίαιτες για όλες τις παθήσεις. Με βιταμίνες και ιχνοστοιχεία* (7η έκδοση συμπληρωμένη). Αθήνα: Εκδόσεις Θυμάρι.
- Πατούλης, Γ. (2010). *Πρώτες βοήθειες για όλους*. Αθήνα: Εκδόσεις Καυκά.
- Πινότσης, Δ. & Κωνσταντινίδης, Θ. Κ. (2015). «Εργατικά ατυχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ελλάδα (2008-2012)», *Υγιεινή & Ασφάλεια της εργασίας*, 63, Ιούλιος-Αύγουστος, Σεπτέμβριος 2015.
- Πολύζος, Ν. (2014). *Διοίκηση και Οργάνωση Υπηρεσιών Υγείας*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

- Πολύζος, Σ. (2022). *Διαχείριση Φυσικών Πόρων και Βιώσιμη Ανάπτυξη*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Prentice, W. E. (2020). *Θεραπευτικά μέσα στην αποκατάσταση*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Πρωτοπαπαδάκης, Ι. (2021). *Εξυπηρέτηση πελατών σε φιλοξενία & εστίαση*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.
- Reihe, C. (2008). *Γερμανικά στον Τουρισμό*. Αθήνα: Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (ΙΔΕΚΕ). Ανακτήθηκε από: <http://hdl.handle.net/10795/862>
- Robertson, V., Ward, A., Low, J. & Reed, A. (2010). *Ηλεκτροθεραπεία: Βασικές Αρχές και Πρακτική Εφαρμογή*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Σακελλάρη, Β. & Γώγου, Β. (2004). *Τεχνικές Θεραπευτικής Μάλαξης*. Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.
- Σαράφης, Π. Α. (2011). *Το marketing στις υπηρεσίες υγείας: αποτίμηση – τάσεις – προοπτικές*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις.
- Σαραφόπουλος, Ν. (2002). *Οδηγός υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Μεταίχμιο.
- Σκάρπια-Χόιπελ, Ξ. (1996). *Λουτροθεραπεία και αναψυχή. Ιστορική εξέλιξη των λουτρών*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.
- Solomon, M. R. (2018). *Συμπεριφορά καταναλωτή* (11η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.
- Σπαθή, Σ. Κ. (2000). *Ο ιαματικός τουρισμός και η ανάπτυξη του τουρισμού υγείας στην Ελλάδα*. Αθήνα: Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ).
- Στασινόπουλος, Δ. & Παπαγιάννης, Γ. (2021). *Τεχνικές μάλαξης μαλακών μορίων*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.
- Σταυρινούδης, Θ. & Κακαρούγκας, Χ. (2022). *Διοικώντας τις τουριστικές επιχειρήσεις. Ένας επιστημονικός οδηγός για το πώς και το γιατί του τουριστικού επιχειρείν*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Στεργιούλας, Α. & Αγγελίδης, Α. (2001). *Κινησιολογία – Γ΄ ΕΠΑ.Λ.* Πάτρα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ». Ανακτήθηκε από: http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4338/24-0262_Kinisiologia_B-EPAL_Vivlio-Mathiti/

Sullivan, J. E. (2013). *Αποτελεσματική Ηγεσία και Διοίκηση στις Υπηρεσίες Υγείας* (8η έκδοση), (μτφρ. Ε. Δ. Δούσης). Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδα.

Sullivan, J. E. & Decker, J. P. (2016). *Αποτελεσματική Ηγεσία και Διοίκηση στις Υπηρεσίες Υγείας* (μτφρ. Θ. Μπελλάλη). Αθήνα: Εκδόσεις Μ. Γκιούρδα.

Σφετσιώρης, Κ. Δ. (2003). *Θεραπευτική μάλαξη*. Αθήνα: Εκδόσεις DKS.

Τζωρτζάκης, Μ. Κ. (2019). *Οργάνωση και Διοίκηση. Το Management της νέας εποχής*. Αθήνα: Εκδόσεις Rosili.

Τσακλής, Π. & Ταργουτζίδης, Α. (2023). *Εργονομία – Φυσιολογία της Εργασίας και Ανθρώπινοι Παράγοντες*. Αθήνα: Εκδόσεις Κωνσταντάρα.

Τσάρτας, Π., Ζαγκότση, Σ. & Κυριακάκη, Α. (2020). *Τουρίστες, ταξίδια, τόποι: Κοινωνιολογικές προσεγγίσεις στον τουρισμό* (2η έκδοση). Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Τσιλιγκίρογλου-Φαχαντίδου, Α. & Χασαπίδου, Μ. (2002). *Διατροφή για υγεία, άσκηση και αθλητισμό*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Τσουκνάκη, Ε. (2013). *Εγχειρίδιο αρχαίας ελληνικής μάλαξης*. Ιδιωτική έκδοση.

Verderber, F. R. (1998). *Η τέχνη της επικοινωνίας*. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.

Waschke, J., Bockers, M. T. & Friedrich, P. (2021). *Ανατομία Sobotta με έγχρωμο Άτλαντα*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Watson, T. (2011). *Ηλεκτροθεραπεία: Τεκμηριωμένη Πρακτική*. Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

White, G. M. & Cox, N. H. (2007). *Παθήσεις του Δέρματος* (μτφρ. Ε. Κρανιδιώτη). Αθήνα: Εκδόσεις Παρισιάνου.

Williams, M. H. (2014). *Διατροφή & υγεία, ευρωστία και αθλητική απόδοση* (μτφρ. Κ. Αναστασίου, Γ. Κ. Βλάχης & Α. Δελαπόρτα). Λευκωσία: Εκδόσεις Π. Χ. Πασχαλίδη & Broken Hill Publishers.

Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. (2024). *Οδηγός κανονισμού κατάρτισης «Στέλεχος Θαλασσοθεραπείας/Λουτροθεραπείας – Spa»*. Ανακτήθηκε από: [Οδηγός_Κατάρτισης_Στέλεχος_Θαλασσοθεραπείας.pdf \(minedu.gov.gr\)](#)

Υπουργείο Υγείας. (2017). Υγειονομική Διάταξη Υ1γ/Γ.Π/οικ. 47829/2017: *Υγειονομικοί όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών υγείας και ευεξίας*. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Β΄ 2161/23.06.2017).

ΦΕΚ 132 Α΄. Νόμος υπ' αριθμ. 2188/1920. *Περί Ιαματικών Πηγών*.

ΦΕΚ Α/112 Α΄/60. Νόμος υπ' αριθμ. 4086/1960. *Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινών περί Ιαματικών Πηγών*.

ΦΕΚ 230/Α΄/24.10.2006. Νόμος υπ' αριθμ. 3498/2006. *Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις*.

ΦΕΚ 1932/Β΄/22.12.2006. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 16655/2006. *Διαδικασία Αναγνώρισης Φυσικών Πόρων*.

ΦΕΚ 1055/Β΄/2.6.2009. Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 9833/2009. *Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, καθώς και των οικονομικών επιβαρύνσεων, της διαδικασίας και των απαραίτητων δικαιολογητικών για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας τους*.

Φυτίκας, Μ. & Ανδρίτσος, Ν. (2023). *Γεωθερμία*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Τζιόλα.

Χατζοπούλου, Σ. & Καμπανού, Ε. (2020). *Διδακτική Μαθημάτων ΙΕΚ. Ειδικότητα: «Τεχνικός Αισθητικής Τέχνης και Μακιγιάζ»*. Αθήνα: Εκδόσεις 24 Γράμματα.

Χριστάρα-Παπαδοπούλου, Α. & Παπαδοπούλου, Ου. (2019). *Τεχνικές Μάλαξης* (2η έκδοση). Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις University Studio Press.

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 10ης Φεβρουαρίου 2021 σχετικά με το νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία, 2020/2077(INI). Ανακτήθηκε από: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2021-0040_EL.html

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ

Bender, T., Karagülle, Z., Bálint, G. P., Gutenbrunner, Ch., Bálint, P. V. & Sukenik, S. (2005). "Hydrotherapy, balneotherapy, and spa treatment in pain management", in: *Rheumatology International*, 25(3), pp. 220-4. Retrieved from: DOI:[10.1007/s00296-004-0487-4](https://doi.org/10.1007/s00296-004-0487-4)

Blasche, G. & Fischer, J. (2017). "Health benefits of thalassotherapy", in: *International Journal of Biometeorology*, 61(1), pp. 37-46.

Capellini, S. (2009). *The Complete Spa Book for Massage Therapists*. Australia: Milady.

Cavanah, C. (2018). *Guide to hydrothermal spa & wellness development standards* (3rd edition). Global Wellness Institute.

Cooper, C., Fletcher, J., Fyall, A., Gilbert, D. & Wanhill, S. (2008). *Tourism: Principles and Practice* (4th edition). Harlow: Pearson Education.

Davis, P. (1992). *Aromatherapy: An A-Z*. UK: C. W. Daniel.

Dimitrova, B. (2025). "Stress management by applying wellness, spa and thalassotherapy: Trends in holistic well-being", in: *HSSOA Journal of Alternative, Complementary & Integrative Medicine*, 11, p. 601. Retrieved from: <https://doi.org/10.24966/ACIM-7562/100601>

European Commission. (2018). "Directive 2006/123/EC on services in the Internal Market", in: *Official Journal of the European Union*, L 376/36.

European Commission. (2022). *Directive 2005/36/EC on the recognition of professional qualifications*. Retrieved from: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2005/36/2024-06-20>

Forret, M. L. & Dougherty, T. W. (2004). "Networking behaviors and career outcomes: differences for men and women?", in: *Journal of Organizational Behavior*, 25(3), pp. 419-437. Retrieved from: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/job.253>

- Global Wellness Institute. (2024). *Guide to Hydrothermal Spa & Wellness Development Standards. What you Need to Know Before Building Wet Areas* (4th edition). Global Wellness Institute.
- Goldenberg, N. & Whitaker, K. (2020). *Spa Management: A Comprehensive Guide*. Abingdon UK: Routledge.
- Hagner, V. (2015). *Menschen im Beruf – Pflege A2*. München: Hueber Verlag.
- Harding, K. & Walker, R. (2006). *Oxford English for Careers: Tourism 1 – Student’s Book*. Oxford: Oxford University Press.
- ILO. (2012). International Standard Classification (ISCO-08, κωδικός 2230.1) (Συμπληρωματικός θεραπευτής). International Labour Office. Retrieved from: https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---dcomm/---publ/documents/publication/wcms_172572.pdf
- International SPA Association. (2021). *Guidelines on the Provision of Service and Care in SPA Facilities. ISPA Standards and Best Practices*. International SPA Association. Retrieved from: <https://experienceispa.com/>
- Jacob, M. & Strutt, P. (2009). *English for International Tourism – Upper-intermediate coursebook*. London: Pearson/Longman Publishing.
- Kamioka, H., Nobuoka, S. & Iiyama, J. (2020). “Overview of systematic reviews with meta analysis based on randomized controlled trials of balneotherapy and spa therapy from 2000 to 2019”, in: *International Journal of General Medicine*, 13, pp. 429-442. Retrieved from: <https://doi.org/10.2147/IJGM.S261820>
- Karwowski, W. (2012). “The discipline of ergonomics and human factors”, in: Karwowski, W. (ed.). *Handbook of Human Factors and Ergonomics*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Koroglu, S. & Yildiz, M. (2024). “Effectiveness of hydrotherapy and balneotherapy for anxiety and depression symptoms: a meta-analysis”, in: *Current Psychology* (2024) 43: pp. 24.193-24.204. Retrieved from: <https://doi.org/10.1007/s12144-024-06062-w>

- Lăzărescu, H., Simionca, I., Hoteteu, M. & Mirescu, L. (2014). "Speleotherapy – modern bio-medical perspectives", in: *Journal of Medicine and Life*, 7 (Special Issue 2), pp. 76-79. Retrieved from: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC4391363/pdf/SlJMedLife-07-76.pdf>
- Leavy, H. P. & Bergel, R. R. (2002). *The Spa Encyclopedia: A Guide to Treatments Their Benefits for Health Healing*. Australia: Milady.
- Martini, F. H., Nath, J. L. & Bartholomew, E. F. (2018). *Fundamentals of Anatomy & Physiology*. London: Pearson Education.
- Mol, H. (2014). *Moving into Tourism & Hospitality – Teacher's Book*. Reading UK: Garnet Publishing.
- Moore, K. L., Dalley, A. F. & Agur, A. M. R. (2013). *Clinically Oriented Anatomy* (7th edition). Toronto: Lippincott Williams & Wilkins.
- Müller, H. & Lanz-Kaufmann, E. (2001). "Wellness tourism: Market analysis of a special health tourism segment and implications for the hotel industry", in: *Journal of Vacation Marketing*, 7(1), pp. 5-17. DOI:[10.1177/135676670100700101](https://doi.org/10.1177/135676670100700101)
- O'Hare, J. P., Corral, R. G. M., Dieppe, P. A., Evans, J. M., Heywood, A., Lunn, G., Summerhayes, C. & Walters, G. (1985). "Observations on the effects of immersion in Bath Spa water", in: *British Medical Journal*, 291: pp. 1747-1751.
- Pappas, A. (2017). "Facility Maintenance for High-Quality Services in Spas", in: *Journal of Health and Fitness Management*, 22(1), pp. 89-105.
- Protano, C., Vitali, M., De Giorgi, A., Marotta, D., Crucianelli, S. & Fontana, M. (2024). "Balneotherapy using thermal mineral water baths and dermatological diseases: a systematic review", in: *International Journal of Biometeorology*, 68(6), pp. 1005-1013. Retrieved from: <https://doi.org/10.1007/s00484-024-02649-x>
- Resta, E., Lozupone, M., Peter, P., Brunone, L. B., Tafuri, S., Lenato, G. M. & Taurisano, P. (2025). "The therapeutic potential of thalassotherapy for enhancing well-being and reducing pharmaceutical costs", in: *Frontiers in Psychology*, 16, 1614410. Retrieved from: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2025.1614410>
- Ryman, D. (1993). *Aromatherapy: The Complete Guide to Plant and Flower Essences for Health and Beauty*. New York: Bantam Books.

- Schumann, A., Schurig, C., Schaefer, B. & van der Werff, F. (2015). *Menschen im Beruf – Tourismus A1*. München: Hueber Verlag.
- Smith, M. K. & Puczko, L. (2014). *Health, Tourism and Hospitality: Spas, Wellness, and Medical Travel*. London: Routledge.
- Tortora, G. J. & Derrickson, B. H. (2020). *Principles of Anatomy and Physiology*. New Jersey: John Wiley & Sons.
- Voudouris, K., Yapijakis, C., Georgaki, M. N. & Angelaikis, A. N. (2023). “Historical issues of hydrotherapy in thermal–mineral springs of the Hellenic world”, in: *Sustainable Water Resources Management*, 9(1): p. 24. Retrieved from: <https://doi.org/10.1007/s40899-022-00802-1>
- Weber, H. (2018). *Climatotherapy and Balneotherapy: The climates and mineral water health resorts of Europe and North Africa*. Forgotten Books (Original work published 1907). Retrieved from: <https://archive.org/details/b23984661/page/14/mode/2up>
- Westgaard, R. H & Winkel, J. (2011). “Occupational musculoskeletal and mental health: Significance of rationalization and opportunities to create sustainable production systems – A systematic review”, in: *Applied Ergonomics*, 42(2), pp. 261-296.
- World Health Organization. (2018). *Standards for improving quality of care in health facilities*. Geneva: World Health Organization.
- World Health Organization. (2021). *Guidelines for safe recreational water environments [Volume 2: Swimming pools and spas]*. Geneva: World Health Organization.

B | Βιβλιογραφικές αναφορές σχετικές με τη μεθοδολογία ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εγχειριδίων

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Γούλας, Χρ., Θεοδωρή, Ελ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Μπαμπανέλου, Δ. & Νάτσης, Π. (2022). *Πρότυπος Οδηγός Κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Ανάπτυξη οριζόντιας εκπαιδευτικής μεθοδολογίας/Εκπαιδευτικός σχεδιασμός στο πεδίο της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπο Εκπαιδευτικό Εγχειρίδιο*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Βαρβιτσιώτη, Ρ., Θεοδωρή, Ελ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2023). *Πρότυπη Τράπεζα Θεμάτων*. Αθήνα: ΚΑΝΕΠ/ΓΣΕΕ.

Γενική Γραμματεία Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, Κατάρτισης και Διά Βίου Μάθησης. Τμήμα Σπουδών, Προγραμμάτων και Οργάνωσης Επαγγελματικής Κατάρτισης. (2020). *Οδηγοί σπουδών ειδικοτήτων ΙΕΚ του Ν. 4186/2013*. Ανακτήθηκε στις 5 Μαρτίου 2026 από: <https://gsvetlly.minedu.gov.gr/sxoles-anoteris-epaggelmatikis-katartisis-s-a-e-k/odigoi-katartisis-spoudon>

Γούλας, Χ. & Λιντζέρης, Π. (2017). *Διά Βίου Μάθηση, Επαγγελματική Κατάρτιση, Απασχόληση και Οικονομία: Νέα Δεδομένα, Προτεραιότητες και Προκλήσεις*. Αθήνα: ΙΜΕ/ΓΣΕΒΕΕ, ΙΝΕ/ΓΣΕΕ.

Γούλας, Χ., Μαρκίδης, Κ. & Μπαμπανέλου, Δ. (2021). *Πρότυπο ανάπτυξης εκπαιδευτικών υλικών του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ* [Εσωτερική έκδοση]. Αθήνα: Ινστιτούτο Εργασίας της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδας.

Δημουλάς, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ. & Σπηλιώτη, Χ. (2007). *Οδηγός Ανάπτυξης Επαγγελματικών Περιγραμμάτων*. Αθήνα: ΓΣΕΕ, ΣΕΒ, ΓΣΕΒΕΕ, ΕΣΕΕ.

ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. (2021). *Νέα βίντεο παρουσίασης επαγγελμαμάτων* [Video]. Ανακτήθηκε από: <https://oasi.inegsee.gr/>

- Καραλής, Θ., Καρατράσογλου, Ι., Μαρκίδης, Κ., Βαρβιτσιώτη, Ρ., Νάτσης, Π. & Παπαευσταθίου, Κ. (2021). *Μεθοδολογικές προσεγγίσεις ανάπτυξης επαγγελματικών περιγραμμάτων και πλαισίων εκπαιδευτικών προδιαγραφών προγραμμάτων*. Αθήνα: ΙΝΕ/ΓΣΕΕ. Ανακτήθηκε στις 15 Μαρτίου 2022 από: https://www.inegsee.gr/wp-content/uploads/2021/07/Me8odologia_EP_Ebook.pdf
- Λευθεριώτου, Π. (χ.χ.). *Η Εκπαιδευτική Διεργασία στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*. Αθήνα: Υπουργείο Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.
- Cedefop. (2014). *Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στη Ελλάδα: Συνοπτική Περιγραφή*. Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Cedefop. (2014). *Terminology of European Education and Training Policy: A Selection of 130 Key Terms* (2nd edition). Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Cedefop. (2018). *Skills forecast, trends and challenges to 2030*. DOI: 10.2801/4492TI-RF-18-002-EN-NISBN: 978-92-896-2712-2/12/2018.
- Kopnov, V. A., Shmurygina, O., Shchipanova, D., Dremina, M. A., Papaloizou, L., Orphanidou, Y. & Morevs, P. (2018). "Functional Analysis and Functional Maps of Qualifications in ECVET Context", in: *The Education and Science Journal*, 20(6), pp. 90-117. Retrieved from: https://www.researchgate.net/publication/326242379_Functional_Analysis_and_Functional_Maps_of_Qualifications_in_ECVET_Context
- Mansfield, B. & Schmidt, H. (2001). *Linking Vocational Education and Training Standards and Employment Requirements: An International Manual*. European Training Foundation. Retrieved June, 9, 2020, from: https://www.etf.europa.eu/sites/default/files/m/C12578310056925BC12571FE00473D6B_NOTE6UAEET.pdf
- Μπουραντάς, Δ. Κ. (2002). *Μάνατζμεντ, θεωρητικό υπόβαθρο, σύγχρονες πρακτικές*. Αθήνα: Εκδόσεις Μπένου.

Psifidou, I. (2009). "What learning outcome based curricula imply for teachers and trainers", in: *7th International Conference "Comparative Education and Teacher Training"* (June 29-July 3, 2009), vol. 7, pp. 183-188. Sofia, Bulgaria: Bureau for Educational Services.

Γ | Σχετική εθνική νομοθεσία

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2006/962/ΕΚ). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reco/2006/962/oj>

Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2018 σχετικά με τις βασικές ικανότητες της διά βίου μάθησης (2018/C 189/01). Ανακτήθηκε στις 20 Ιουλίου 2026 από: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=PL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=PL)

Νόμος υπ' αρ. 4763/2020 «Εθνικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, κατάρτισης και διά βίου μάθησης, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/958 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018 σχετικά με τον έλεγχο αναλογικότητας πριν από τη θέσπιση νέας νομοθετικής κατοχύρωσης των επαγγελματιών (ΕΕ L 173), κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κυβέρνησης της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για το Ελληνογερμανικό Ίδρυμα Νεολαίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 254/Α/21-12-2020).

Υπ' αρ. ΦΒ7/108652/Κ3 Απόφαση Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «Πλαίσιο Ποιότητας Μαθητείας» (ΦΕΚ 4146/Β/9-9-2021).

Υπ' αρ. Κ5/97484 Απόφαση Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Παιδείας και Θρησκευμάτων – Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων – Υγείας «Πρακτική άσκηση σπουδαστών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης αρμοδιότητας Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων» (ΦΕΚ 3938/Β/26-8-2021).

Υπ' αρ. Κ1/118932/2017 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης – Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων – Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Υγείας «Ρύθμιση θεμάτων επιδότησης και ασφάλισης της Μαθητείας των σπουδαστών των δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) και Σχολών Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΣΕΚ)» (ΦΕΚ 2440/Β/18-7-2017).

Υπ' αρ. Κ1/54877/2017 Απόφαση Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων «Τροποποίηση του Κανονισμού λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1245/Β/11-4-2017).

Υπ' αρ. 5954/2014 Απόφαση Υφυπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων «Κανονισμός Λειτουργίας Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΙΕΚ) που υπάγονται στη Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης (ΓΓΔΒΜ)» (ΦΕΚ 1807/Β/2-7-2014).

Υπ' αρ. 110998/2006 Απόφαση Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας «Πιστοποίηση Επαγγελματικών Περιγραμμάτων» (ΦΕΚ 566/Β/8-5-2006).

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΩΝ

Συντακτική ομάδα

Ρένα Βαρβιτσιώτη

Ελένη Θεοδωρή

Κωνσταντίνος Μαρκίδης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Επιμέλεια σύνταξης

Δέσποινα Μπαμπανέλου

Το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο συντάχθηκε στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο «Διαμόρφωση οδηγών κατάρτισης και εκπαιδευτικών εγχειριδίων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (IEK)» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5069281 μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο-Ε.Κ.Τ.).

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

